ธรรมกาย

นิตยสารเพื่อการเผยแพร่พระสัทธรรม

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๓๐

ISSN 0857-2909

อ่าน...

พระธรรมเทศนาของหลวงพ่อวัดปากน้ำ

วิธีเจริญรูปฌาน ๔ และวิธีพิจารณาเห็นจิตในจิต

อานุภาพพระสมเด็จธรรมกาย ที่กว้างไกลไปถึงต่างแดน

เมตตาธรรมค้ำจุนโลก : บทสัมภาษณ์ของพระราชวิสุทธิโมลี

ทะเลบุญ และ ผลแห่งความดี

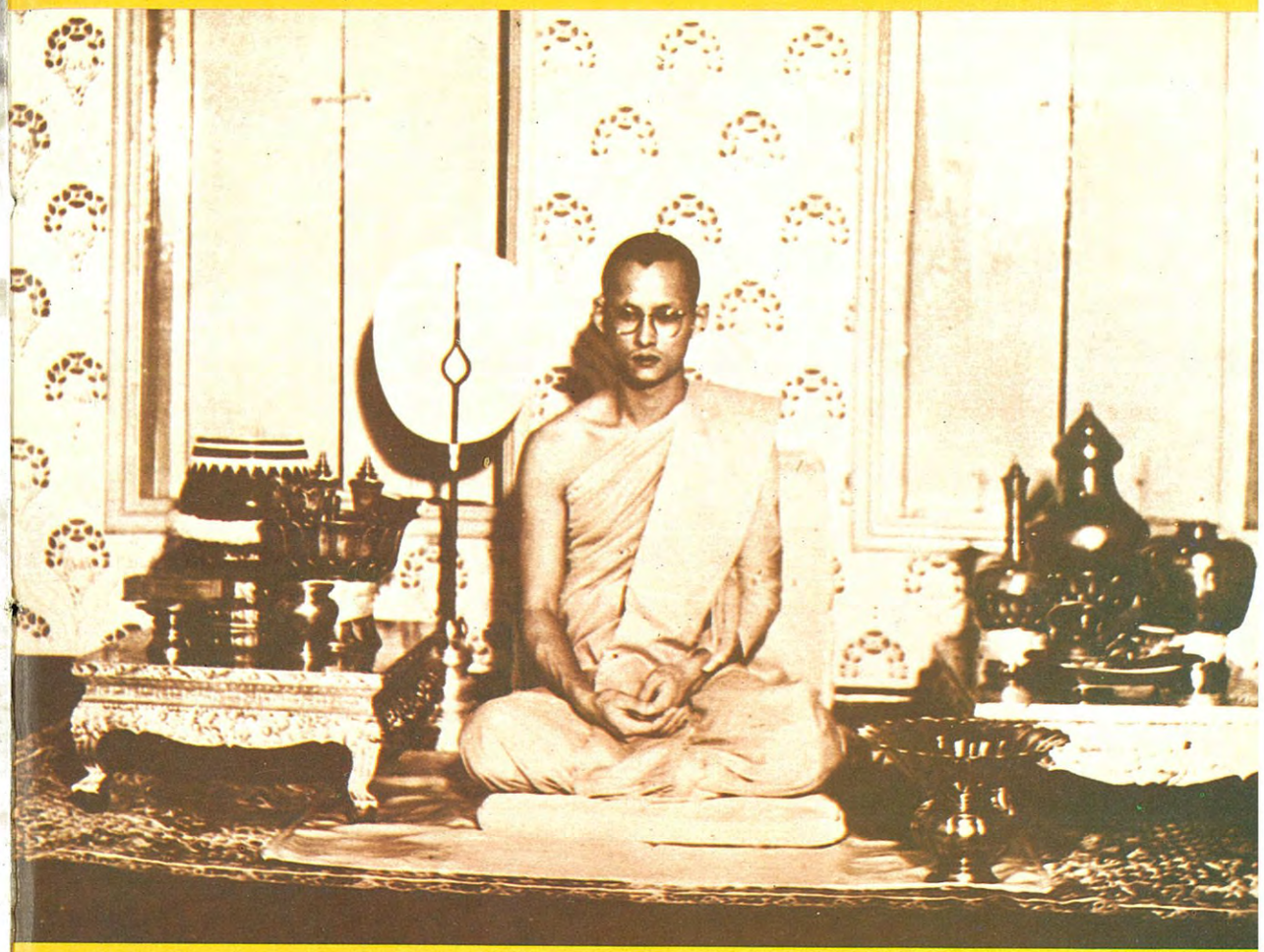

◎ยานี ๑๑◎

◎สรวมชีพข้าบาทราษฎร์ ก้มเกศกราบพระทรงศรี
ภักดีองค์ภูมี เทิดจักรีร่มโพธิ์ไทย
◎ทรงธรรมทศพิธ ทั่วทุกทิศยาตราไป
ทอนทุกข์นำสุขให้ พสกไทยทั้งนคร
◎สาธุสะพระเมตตา ดุจบิดาเอื้ออาทร
นามพ่อหลวงเฟื่องขจร สถิตเหนือประชาไทย
◎ธันวมาสมาบรรจบ น้อมจิตนบพระรัตนตรัย
ประทานพรภูวไนย พระชนม์ยืนจวบหมื่นปี

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้จัดทำนิตยสาร ธรรมกาย

เนื่องในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๐ ณ ศาลาสด วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
พระราชปริยัติกวี รองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ในนามของคณะศิษยานุศิษย์ทั้งหลายพร้อมใจกันทำ
ได้น้อมถวายเครื่องบูชา แด่ **พระสังฆราชสุวรรณมหาปัญโญ** ผู้ให้กำเนิดแก่ **เจ้าอาวาสวัดปากน้ำภาษีเจริญ** เจ้าคณะภาค ๑
เพื่อแสดงมุทิตาสักการะเนื่องในโอกาสคล้ายวันเกิดของพระเดชพระคุณท่าน

ธรรมกาย

นิตยสารเพื่อการเผยแพร่พระสัทธรรม
ของมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา :
พระเดชพระคุณ พระพรหมคุณาภรณ์
(เกี่ยว อุปเสโณ ป.ธ. ๙)
พระเดชพระคุณ พระธรรมธีรราชมหามุนี
(ช่วง วรปุญฺโญ ป.ธ. ๙)
พระเดชพระคุณ พระราชวิสุทธิโมลี
(ทองดี สุรเตโช ป.ธ. ๙)
พระเดชพระคุณ พระราชปริยัตกวี
(วิเชียร อโนมคุโณ ป.ธ. ๙)
พระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถร
(วีระ คณุตฺตโม)
พระเดชพระคุณ พระเมธีรัตโนดม
(อำนวย ปญฺญาวุฑฺโฒ ป.ธ.๗)
พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล
(มงคลบุตร)
ศาสตราจารย์บัญญัติ สุชีวะ
(อดีตประธานศาลฎีกา)
ศาสตราจารย์ ดร. นิคม จันทรวิทุร

ผู้จัดการ :
รศ. ดร. พัฒนะ ภวะนันท์

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา :
รศ. ดร. ธีระ เกรอต

กองบรรณาธิการ
รศ. ถาวร สุทธิพงษ์
ผศ. ทรรศนีย์ อัศเวศม์
แพทย์หญิง คุณสวรรยา เดชอุดม
ผศ. ดร. พีระดา สิริจินตกาญจน์
ผศ. ดร. ศิริพร สิทธิประณีต
ผศ. เบญจา ตระกูลบุญ
คุณอรวรรณ เวศอุไร
คุณวีระ เนตยกุล
คุณสมชาย เทียมบุญประเสริฐ
คุณสุทัศน์ นิ่มกุลรัตน์
คุณสุนีรัตน์ ชลสายพันธ์

ฝ่ายภาพ :
คุณสง่า สัจพันโรจน์
คุณวีระ เนตยกุล

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ :
คุณสุธาร สุขยางค์
คุณส่วน พนมวัฒนากุล

ฝ่ายธุรการ ประสานงาน :
คุณพจมาน ศิริบัณฑิตย์กุล
คุณบำรุง บุญเชื้อ
คุณอมรรัตน์ ตรีนุชจรัสกุล
คุณสมชาย บุญเชื้อ

ฝ่ายศิลป์ :
คุณสมโพธิ์ ฌานวังศะ

รูปเล่ม/ตัวเรียงอักษรคอมพิว :
บริษัท วีชั่นอาร์ต คอร์ปอเรชั่น จำกัด
โทร. ๒๕๑-๔๖๖๘

พิมพ์ที่ :
ศรีเมืองการพิมพ์ ๕/๓๙ ถนนรองเมือง
ซอย ๕ กทม. ๑๐๕๐๐
นายประยุทธ คมอำนาจสกุล ผู้พิมพ์โฆษณา
โทร. ๒๑๔๔๖๖๐, ๒๑๔๔๓๓๐

อธิบายปก :
พระพุทธปฏิมาประธาน ปางปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์
ประดิษฐาน ณ ศาลาเอนกประสงค์
สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

นิตยสาร "ธรรมกาย" ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๓๐

สารบัญ

พระธรรมเทศนาของหลวงพ่อวัดปากน้ำ
รัตนะ ..... พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ๔

มหาสติปัฏฐาน ๔ : ธรรมกาย
ลักษณะของใจ จิต และวิญญาณ ..... พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล ๙๙

ธรรมปฏิบัติ
วิธีเจริญรูปฌาน ๔ ..... พระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถร ๘๕

ธรรมะสำหรับเยาวชน
รวมพลังใจได้ทางสายเอก ..... ศศิประภา ศากยบุตร ๑๐๓

จากพระไตรปิฎก
ทสังคิกสูตร ..... หลวงป้า ๑๐๗

ประสบการณ์ผู้ปฏิบัติธรรม
แรงอธิษฐาน ..... บุษดี ๓๐
ผลแห่งความดี ..... ฮั้ว แซ่เล้า ๙๒
ทางสงบ ..... บัวสีน้ำเงิน ๓๕

ตอบปัญหาธรรม
ตอบปัญหาธรรม ..... พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล ๑๑๑

สัมภาษณ์บุคคล
เมตตาธรรมค้ำจุนโลก ..... ท่านเจ้าคุณ พระราชวิสุทธิโมลี ๓๗

ธรรมสภา ..... วิมังสา ๕๕

แวดวงธรรมกาย ..... วิชชาธร ๗๙

ปกิณกะ
อานุภาพพระสมเด็จธรรมกาย ..... พระเสริมชัย ชยมงฺคโล ๖๓
ทะเลบุญ ..... ญาณรัตนะ ๑๒๑
กิจกรรม ๑๑๖

วัตถุประสงค์ : เพื่อสนับสนุนกิจกรรมเผยแพร่พระสัทธรรมตามแนววิชชาธรรมกายของ**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** อ. ดำเนินสะดวก ราชบุรี ในโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และ**มูลนิธิโครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

● **อัตราค่าสมาชิก :** ๑ ปี (๔ เล่ม) ๑๒๐ บาท (ไม่คิดค่าส่ง) เล่มละ ๓๐ บาท

ถ้อยแถลง

ความเป็นมนุษย์เป็นของได้ยาก ต้องประพฤติบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ เมื่อเว้นขาดด้วยตัวแล้ว ยังต้องไม่ชักชวนผู้อื่นไม่ยินดี ไม่สรรเสริญผู้ที่ประพฤติผิด ต้องอยู่ในความสำรวมระวังปรกติเป็นอันดี จึงจะเป็นมนุษย์กับเขาได้ นี้เป็นโอวาทของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ **ในพระธรรมเทศนาเรื่องรัตนะ** โอวาทนี้ดูผิวเผินแล้วเหมือนกับเป็นของธรรมดา รู้กันอยู่แล้ว ไม่เห็นจะน่าสนใจตรงไหน แต่ถ้าท่านลองย้อนดูสักนิด ควรจะเริ่มต้นที่ตัวของท่านเอง ตรวจสอบดูซิว่าได้ประพฤติบริสุทธิ์บริบูรณ์ดีหรือไม่ แล้วลองตรวจสอบผู้อยู่ใกล้เคียง ในบ้านเดียวกัน ในที่ทำงานเดียวกัน ท่านก็จะตระหนักความหมายของคำอุปมาอุปมัยที่ว่า สัตว์โลกนั้นเมื่อเกิดมาแล้วที่จะทรงคุณความดีจนเมื่อสิ้นชีพแล้ว สามารถกลับมาเกิดในภพภูมิที่เป็นสุคตินั้น มีน้อยเหมือนจำนวนเขาโค แต่ส่วนผู้ที่จะตกต่ำลงไปสู่อบายภูมินั้นเปรียบเท่าจำนวนขนโค เป็นความจริงอย่างยิ่ง ผู้มีปัญญาจึงย่อมขวนขวาย ใฝ่หาวิธีอบรมจิตใจ และควบคุมความประพฤติปฏิบัติทางกาย ทางวาจา และ ใจ ให้สงบระงับ เรียบร้อยดี ไม่มีโทษ และบริสุทธิ์จากกิเลสเหตุแห่งทุกข์ ให้ดีที่สุด ถ้าท่านยังไม่ทราบว่าจะทำอย่างไร หรือเคยลองปฏิบัติวิธีอื่นอยู่บ้างแล้ว แต่จะใคร่ทดลองปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกายที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำสอนไว้ เพื่อเปรียบเทียบกันดู **ก็ลองเอาใจของท่านจรดเข้าไปที่ศูนย์กลางกายเหนือสะดือสองนิ้วมือ ให้เป็นปกติวิสัย จะพบว่ามีความสามารถรู้เท่ากัน กาย วาจา ใจ ของตัวเองมากขึ้น ฉับไวขึ้น การคิดผิด พูดผิด ทำผิดจะลดลงไป การละชั่ว ทำความดี ทำใจให้ใส ก็จะเป็นไปโดยอัตโนมัติ** กาย วาจา ใจ จะบริสุทธิ์สมบูรณ์มากขึ้น ๆ การงานและความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันจะพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ เต็มไปด้วยความสงบสุข ปัญหาใด ๆ ที่เคยทำให้ท่านเกิดความเครียดก็จะค่อย ๆ คลายอิทธิพลลงไป จนรู้สึกเป็นธรรมดาว่าสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ก็ขวนขวายทำไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปโดยเปล่าประโยชน์ เมื่อเกิดปัญหาก็แก้กันไปไม่ตื่นเต้นวุ่นวายจนเครียดเหมือนกับแต่ก่อน นอกจากนี้ **การจรดใจไว้ที่ศูนย์กลางกายเสมอ ๆ นั้นจะทำให้เกิดปัญญา** สามารถแก้ไขปัญหาที่ยุ่งยากได้ดีขึ้นนี่เมื่อมีชีวิตอยู่ก็มีความสุขอย่างนี้ มีความสุขอย่างมนุษย์เมื่ออยู่ในภพมนุษย์จนถึงมีความสุขอย่างเทพ อย่างพรหมฯลฯ ขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ในภพมนุษย์นี้แหละและถ้าเกิดสิ้นชีวิตไปก็มั่นใจได้ว่ามีสุคติภพเป็นที่ไปแน่ ๆ เมื่อรู้เช่นนี้แล้วท่านจะไม่ลองปฏิบัติดู ให้รู้แจ้ง เห็นผลจริงตามธรรมของพระพุทธเจ้าบ้างหรือ ๆ

การเริ่มต้นที่สำคัญของการปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกายที่ยังมีผู้เข้าใจไขว้เขวอยู่ก็คือการกำหนดนิมิต บางท่านแนะนำให้กำหนดนิมิต ภายนอกตัวให้เห็นชัดเจนเสียก่อน แล้วจึงน้อมเข้าภายใน ทั้งนี้เพราะการกำหนดนิมิตภายนอกตัวก่อนนั้น ง่ายกว่าการเอาใจไปจรดที่ศูนย์กลางกายตั้งแต่เบื้องต้น การทำเช่นนี้อาจก่อให้เกิดผลเสียติดตามมาอย่างมากมาย **พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำไม่ยอมให้ใครสอน โดยให้เอาใจไปไว้นอกตัวให้เห็นดวงใสก่อน แล้วจึงค่อยน้อมเข้ามาภายใน** ดังนั้นผู้ใฝ่ใจในธรรมปฏิบัติควรที่จะศึกษาให้เข้าใจชัดแจ้ง เหตุ ผล รายละเอียดของปัญหานี้พระเดชพระคุณพระภาวนาโกศลเถรให้ชี้แจงไว้ใน **คอลัมน์ตอบปัญหาธรรม**

หนทางนี้เป็นที่ไปอันเอกเพื่อความบริสุทธิ์ของเหล่าสัตว์ เพื่อล่วงความโศกและปริเทวะ เพื่อความดับสูญแห่งทุกข์และโทมนัส เพื่อบรรลุธรรมที่ถูกต้อง เพื่อทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน หนทางนี้คือสติปัฏฐาน ๔ ประการ นี้เป็นโอวาทของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การพิจารณาจิตในจิต เป็นข้อหนึ่งของสติปัฏฐาน ๔ บทความ **มหาสติปัฏฐานสี่ตามแนววิชชาธรรมกาย ว่าด้วย การมีสติพิจารณาเห็นธรรมในธรรม และจิตในจิต** จะให้แนวทางและรายละเอียดของการปฏิบัตินี้

การอธิษฐานเป็นหนึ่งในทศบารมี ผู้มุ่งหวังที่จะทำนิพพานให้แจ้งนั้น จะขาดการสร้างอธิษฐานบารมีมิได้ การอธิษฐานขณะที่จิตบริสุทธิ์ย่อมมีผลให้สำเร็จประโยชน์ได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอธิษฐานในเรื่องที่เป็นไปเพื่อการกำจัดกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน เพื่อการอนุเคราะห์สงเคราะห์ผู้อื่น ซึ่งก็ย่อมขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยหลายประการบทความเรื่อง**แรงอธิษฐาน**เป็นประสพการณ์ของผู้เล่า อันแสดงให้เห็นว่าแม้ในเรื่องโลก ๆ ก็ยังให้ผลดีได้ตามสมควร เป็นผลพลอยได้เพิ่มเติมจากวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการปฏิบัติธรรม คือเพื่อกำจัดอวิชชา กิเลส ตัณหา อุปาทาน เป็นหลักใหญ่

การทำเสน่ห์เป็นเรื่องที่ได้ยินได้ฟังกันมามาก แต่ถ้าจะคาดคั้นให้แน่ออกมาว่าเป็นอย่างไร ให้ผลอย่างไร จะแก้ไขป้องกันอย่างไรนั้น ยังไม่มีข้อยุติที่แน่นอน ในบทความ**ผลแห่งความดี** จะทำให้ท่านเข้าใจเหตุ ผลและการแก้ไขป้องกันการทำเสน่ห์ และผลเสียของการผูกใจคนด้วยโลกีย์ฤทธิ์เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ก็ยังมีเนื้อหาที่น่าติดตามอีกมาก ก่อนจะจบขอบอกกล่าวว่า ทานบารมีเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย ทำมากน้อยตามศรัทธาและฐานะเดือนตุลาคมนี้เป็นช่วงของกฐินทาน จึงขอเชิญชวนท่าน**ร่วมเฝ้า**รับเสด็จและโดยเสด็จพระกุศลที่พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาฯ และ พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาจะได้เสด็จไปทรงทอดผ้าพระกฐิน ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ในวันอาทิตย์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๐ นี้ เวลา ๑๓.๓๐ น. ทุนทรัพย์ปัจจัยที่รวบรวมได้จากกฐินทานนี้จะนำไปใช้ในการเผยแพร่ธรรมปฏิบัติ จึงนับว่าเป็นธรรมทานที่สำคัญ

ขอบอกกล่าวถึงสมาชิกที่รับนิตยสารเองหรือเป็นเจ้าภาพถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ที่หมดวาระการเป็นสมาชิกแล้ว**อย่าลืมต่ออายุสมาชิกของท่าน และถวายพระภิกษุสงฆ์**ท่านต่อไปอีกด้วยโดยใช้แบบฟอร์มท้ายเล่มหรือถ่ายเอกสารกรอกข้อความและส่งไปยังสำนักงานมูลนิธิฯ ที่ศาลาการเปรียญวัดสระเกศฯ กทม. ๑๐๑๑๐ จักขออนุโมทนาอย่างยิ่ง

สวัสดีครับ

บก.

พระธรรมเทศนาเรื่อง รัตนะ

แสดงโดย **พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)**
ในสมัยที่ดำรงพระสมณศักดิ์เป็นที่ พระภาวนาโกศลเถร
วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

...ดวงนั้นแหละเป็นสัทธรรมแท้ ๆ เมื่อใจเข้าไปอยู่กลางดวงนั้นแล้ว "หยุด" ความชั่วไม่ทำเลย ใจหยุดทีเดียว ถ้าไม่หยุดเข้าไปในดวงนั้นไม่ได้ อยู่ข้างนอกเสียเป็นถิ่นที่ทำเลของมาร มารก็ปั่นหัวเหมือนเด็ก ๆ ยุยงส่งเสริมตามชอบใจ บังคับบัญชาตามชอบใจ...

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯลฯ

ทุลฺลภญฺจ มนุสฺสตฺตํ พุทฺธุปฺปาโท จ ทุลฺลโภ
ทุลฺลภา จ ขณสมฺปตฺติ สทฺธมฺโม ปรมทุลฺลโภติฯ

ณ บัดนี้อาตมภาพจักได้แสดงธรรมิกกถาเฉลิมเพิ่มเติมศรัทธาของเจ้าภาพ ซึ่งเป็นผู้มีสมานฉันท์ พร้อมใจซึ่งกันและกันด้วยมารดาและบุตร พร้อมด้วยวงศาคณาญาติเนื่องด้วยสายโลหิต และเนื่องด้วยความคุ้นเคย เนื่องด้วยสายโลหิตเรียกว่า **"ญาติ"** เนื่องด้วยความคุ้นเคยเรียกว่า **"วิสฺสาส ปรมา ญาติ"** ญาติ ๒ จำพวกนี้พระองค์ทรงสรรเสริญ วิสฺสาส ปรมา ญาติ อยู่เหมือนกันว่าเป็นญาติอย่างยิ่ง แต่ว่าญาติทั้ง ๒ ฝ่ายนี้เกิดมาในโลก หญิงและชายทุกถ้วนหน้าย่อมมีญาติ ๒ ประการนี้ทั่วกัน เมื่อรู้จักชัดดังนี้แล้ว บัดนี้เราเกิดมาประสบพบพระพุทธศาสนา ปรากฏจำเพาะหน้ารู้อยู่พร้อมกัน พุทธศาสนาแปลว่า คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านสั่งสอนอย่างไร สั่งสอนสัตว์โลกให้ละความชั่วด้วยกาย วาจา ตลอดถึงใจ ให้ทำความดีด้วยกาย วาจา ตลอดถึงใจ แล้วก็ทำใจให้ใสด้วย ๓ ข้อนี้แหละเป็นคำสั่งสอนของพระศาสดาแท้ๆ เรียกว่าย่อย่นสกนธ์พุทธศาสนา พระศาสดาสอนกว้างออกไปกว่านี้ สอนศีลเป็น ๒ ขั้น ว่าเหตุฌิมศีล ศีลเบื้องต่ำ อุปริมศีล ศีลโดยปริยายเบื้องสูง สอนสมาธิ สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื้องสูง สอนทางปัญญา ทั้งปัญญาโดยปริยายเบื้องต่ำ ทั้งปัญญาโดยปริยายเบื้องสูง สอนอย่างนี้ โอวาทดังกล่าวแล้วนี้เป็นโอวาทที่ย่อย่นสกนธ์พุทธศาสนาทั้งนั้น แต่ว่าจะแสดงนัยโดยปริยายเบื้องต่ำ และโดยปริยายเบื้องสูง

ศีล โดยปริยายเบื้องต่ำ พระองค์ทรงแนะนำคิหิบุคคลผู้ครองเรือนให้มั่นอยู่ในศีล ๕ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ให้ขาดจากจิตสันดาน เว้นจากถือเอาพัสดุที่เจ้าของเขาไม่ให้ด้วยอาการแห่งขโมย ให้ขาดจากจิตสันดาน ตลอดถึงฉ้อโกง เว้นจากการประพฤติผิดในกามทั้งหลาย ให้ขาดจากจิตสันดาน เว้นจากการพูดปด คำเท็จ ไม่จริง หลอกลวงต่างๆ ให้ขาดจากจิตสันดาน เว้นจากการดื่มน้ำที่ทำบุคคลผู้ดื่มให้เมาเป็นเหตุเป็นที่ตั้งของความประมาท ให้ขาดจากจิตสันดาน ๕ ประการนี้แหละเป็น เหตุฌิมศีล ศีลโดยปริยายเบื้องต่ำ ถ้าแม้ว่าตั้งอยู่ในศีลโดยปริยายเบื้องต่ำรับประกันตัวได้ไม่ต้องราชอาชญาของพระเจ้าแผ่นดิน ไม่ต้องติดคุกติดตะราง ไม่ต้องมีโทษมีกรณ์ ในส่วนอาณาจักรทำอันตรายไม่ได้ เพราะศีล ๕ บริสุทธิ์อยู่ ทำอะไรไม่ได้ กฎหมายก็ไม่มีปรับ เพราะเหตุว่าศีล ๕ รับรองเสียแล้ว นี้ศีลโดยปริยายเบื้องต่ำ ถ้าศีลโดยปริยายเบื้องสูงขึ้นไปเหมือนพระภิกษุสามเณร มาบวชในพระธรรมวินัยเป็นผู้มีศีล แต่ท่านวางศีลไว้ ปาฏิโมกขสังวรศีลให้สำรวมตามพระปาฏิโมกข์ เว้นข้อที่พระพุทธเจ้าท่านห้าม ทำตามที่พระองค์ทรงอนุญาต ๒๒๗ สิกขาบทในพระปาฏิโมกข์ ให้บริสุทธิ์ตลอดสาย

ได้ชื่อว่าตั้งอยู่ในปาฏิโมกขสังวร อาจารโคจรสัมปันโน ให้ถึงพร้อมแล้วด้วยมารยาท เครื่องประพฤติทั้งกาย ทั้งวาจาเรียบร้อยดี ไม่มีสะดุดตาสะดุดใจผู้หนึ่งผู้ใดเลย ทั้งชั้นสูง ชั้นกลาง ชั้นต่ำ หาตำหนิติไม่ได้ เหมือนภิกษุสามเณรที่เรียบร้อย ประพฤติอยู่ในโคจร ไม่ให้ประพฤติไปในอโคจร คือ "อโคจร" น่ะประพฤตินอกคอกนอกกรณ์ เป็นพระเป็นเณรแล้วไปดูมหรสพ เข้าไปในโรงสุรายาฝิ่น เข้าไปในโรงขายเหล้า ขายสุรา เหล่านี้ เข้าไปในโรงนครโสเภณี นี่มันน่าเข้าไปรึภิกษุสามเณร อย่างนี้ มหรสพเขามีที่ไหนไปโผล่ตัวขึ้นที่นั่น อย่างนี้ผิดหน้าที่ของภิกษุ-สามเณร เรียกว่าเป็นอโคจร ใช้ไม่ได้ ต้องประพฤติเป็นโคจร ต้องประพฤติอยู่ในกรอบของภิกษุ อยู่ในกรอบของสามเณรแท้ๆ ชาวบ้านตำหนิติเตียนไม่ได้ เรื่องความประพฤติการไปมาหาสู่ ภิกษุสาม-เณรไปในสถานที่ใดๆ ที่เขาติเตียนครหาไม่ไป อย่างนั้นเรียกว่าโคจรสัมปันโน ถึงพร้อมด้วยโคจร อนุมตฺเตสุ วชฺเชสุ ภยทสฺสาวี เห็นภัยทั้งหลายในโทษมีประมาณน้อย ขึ้นชื่อว่าชั่ว ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ แม้แต่นิดหนึ่งไม่ให้กระทบทีเดียว ไม่ให้มีชั่วเข้าไปเจือปนระคนทีเดียว ขึ้นชื่อว่าความชั่วความผิดเป็นไม่ประพฤติไม่กระทำทีเดียว ให้เป็นสุจริตทีเดียว นี่เรียกว่าเห็นภัยทั้งหลายในโทษมีประมาณน้อย ขึ้นชื่อว่าโทษชั่วแล้วให้ความสุขแก่ตัวไม่มี มีแต่ให้ทุกข์แก่ตัวเป็นเบื้องหน้า ก็ละชั่วเสียขาดจากกาย วาจา จิต ให้บริสุทธิ์สนิทเป็นอันดี สมาทาย สิกฺขติ สิกฺขาปเทสุ สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบทน้อยใหญ่ ไม่เคลื่อนพระวินัยไปเท่าปลาย

ขนปลายผม ตั้งอยู่ในกรอบพระวินัยแท้ๆ เหมือนน้ำในมหาสมุทร มีมากน้อยเท่าใดไม่ล้นฝั่ง อยู่ในฝั่งนั่นแหละ อยู่ในขีดขอบสมุทรนั่นแหละ ไม่ล้นขอบสมุทรไปได้ นั่นฉันใด ภิกษุอยู่ในธรรมวินัยอยู่ในกรอบพระวินัยนั่นแหละ ประพฤติอยู่ในขอบศีลธรรมนั่นแหละ ไม่ประพฤติละเมิดอื่นจากศีลธรรมไป อย่างนี้ได้ชื่อว่าเห็นภัยทั้งหลายในโทษมีประมาณน้อย สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบทน้อยใหญ่ทั้งหลาย นี่ศีลของภิกษุโดยปริยายเบื้องสูง

เมื่อกล่าวถึงศีลแล้วต้องกล่าวถึง**สมาธิ** สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื้องสูง สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำนั้นท่านแนะนำว่า อริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้า โผฏฐพฺพารมณ์ ลภติ สมาธิ ปล่อยอารมณ์ทำใจให้หยุดหลุดจากอารมณ์ทั้ง ๖ โผฏฐพฺพารมณ์ กริตฺวา ลภติ สมาธิ ปล่อย

อารมณ์ทั้ง ๖ รูปารมณ์ สัททารมณ์ คันธารมณ์ รสารมณ์ โผฏฐัพพารมณ์ ธัมมารมณ์ ให้หยุดนิ่งเฉยไม่ไปแตะไปเกี่ยวกับอารมณ์เหล่านั้น ไม่ไปกินอารมณ์เหล่านั้น ไม่ไปเอารสของอารมณ์เหล่านั้นมาพินิจพิจารณา ปล่อยอารมณ์ทั้ง ๖ เสียหมดทีเดียว ใจหยุดทีเดียว นี้เขาเรียกว่า โผฏฐพฺพารมณ์ กริตฺวา ลภติ สมาธิ ทำได้อย่างนี้ได้ชื่อว่าได้สมาธิแล้ว ลภติ สมาธิ ได้สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำ ลภติ จิตฺตสฺเสก-คฺคตํ จิตที่หยุดนั่นแหละหนึ่ง หนักเข้าเป็นเอกัค-คตา จิตอันนั้นแหละเป็นเอกัคคตา เป็นหนึ่งหนักเข้าแน่นหนักเข้า หนึ่งหนักเข้า แน่นหนักเข้า ไม่ขยับ-เขยื้อนละ นั่นได้ชื่อว่า ลภติ จิตฺตสฺเสกคฺคตํ สมาธิ เข้าถึงซึ่งความเห็นหนึ่งของจิตทีเดียว ไม่มีสองต่อไป นี่สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื้อง-สูงอีก ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ผู้ศึกษาในธรรมวินัย คือภิกษุ ภิกษุนั้นแหละเป็นผู้เข้าถึงซึ่ง **"ปฐมฌาน"** ประกอบด้วยวิตก วิจาร ปีติ สุข เอกัคคตา เป็นผู้เข้าถึงซึ่ง **"ทุติยฌาน"** ประกอบด้วยปีติ สุข เอกัคคตา เข้าถึงซึ่ง **"ตติยฌาน"** ประกอบด้วยสุข เอกัคคตา เป็นผู้เข้าถึงซึ่ง **"จตุตถฌาน"** ประกอบด้วยเอกัคคตา อุเบกขา หนึ่งเฉยไม่มีสองต่อไป แล้วมีธรรมมารองรับด้วย

ปฐมฌานดวงใหญ่วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒ วา หนาคืบหนึ่ง กลมเป็นวงเวียนรอบตัว ตั้งอยู่กลางกายมนุษย์ นั่นปฐมฌาน

ทุติยฌานอยู่ในกำเนิดของปฐมฌาน เมื่อเข้าถึงทุติยฌาน ดวงเท่ากัน กายรูปพรหมก็นิ่งอยู่ศูนย์กลางฌานที่หนึ่งที่สองนั้น

เข้าถึงซึ่งตติยฌาน อยู่ในกำเนิดของทุติฌาน ดวงเท่ากัน

เข้าถึงซึ่งจตุตถฌาน อยู่กลางกำเนิดของตติยฌาน ดวงเท่ากัน กายอรูปพรหมก็หยุดนิ่งอยู่ในศูนย์กลางปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถ-ฌานนั้น เข้าฌานไหนก็ฌานนั้นเข้ามาเป็นชั้น จนมาถึงชั้นที่สี่ ถ้าว่าประพฤติได้อย่างนี้ ได้ชื่อว่าภิกษุผู้นั้นเป็นผู้ได้ถึงซึ่งสมาธิโดยปริยายเบื้องสูงแล้ว นี่สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำ–เบื้องสูง

ส่วน**ปัญญา** สมาธินั่นแหละเป็นเหตุปัญญา ปัญญาเกิดแต่สมาธิจริงๆ อริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้านี้ ปญฺญาย สมนฺนาคโต อริยายนิพฺเพมติกาย สมฺมาพุทฺธคามินิยา ปญฺญาย สมนฺนาคโต อริยสาวกในพระธรรมวินัยของพระ-ตถาคตเจ้านี้เป็นผู้มีปัญญา พุทฺธคามินิยา คือผู้มาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญาอันหยั่งเข้าถึงซึ่งความเกิดดับ เป็นหมดทั้งสากลโลกมีเกิดกับดับเท่านั้น ไม่ไปไหน จะเกิดมาเท่าไรก็ช่างก็ดับเท่านั้น เกิดมาหนึ่งก็ดับหนึ่ง เกิดมาสองก็ดับสอง เกิดมาสามก็ดับสาม เกิดมาสี่ก็ดับสี่ เกิดมาห้าก็ดับห้า เกิดมาเท่าไรก็ดับเท่านั้น ไม่เกินกัน เกิดกับดับพอดี ถ้าไม่เกิดก็ไม่ดับ ถ้าเกิดมาเท่าไรก็ดับเท่านั้น ปัญญาเห็นชัดหมดทั้งสากลโลก เห็นชัดๆ อย่างนี้ นี่เรียกว่ามาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญา แต่ว่ายังโดยปริยายเบื้องต่ำอยู่ อริยาย นิพฺเพมติกาย สมฺมาพุทฺธคา-มินิยา สมฺมาทุกฺขคามินิยาย ปัญญาดำเนินถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์โดยชอบ อันเป็นที่เบื่อหน่ายอย่างประเสริฐ ปัญญาอันถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์

โดยชอบ อันเป็นเครื่องเบื่อหน่ายอย่างประเสริฐ เบื่อหน่ายไปหมด เห็นจริงเห็นจังไป มีปัญญาอย่างชนิดนี้เรียกว่า ปัญญาโดยปริยายเบื้องต่ำ

"ปัญญา" โดยปริยายเบื้องสูงนั้น ภิกษุในพระธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้ารู้ความเป็นจริงว่านี่เป็นทุกข์ ควรกำหนดรู้ รู้ความตามเป็นจริงว่าตัณหานี่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ นี่ควรละมันเสีย รู้ความตามเป็นจริงว่านี่เป็นความดับทุกข์ ควรจะทำให้แจ้ง รู้ความตามเป็นจริงว่านี่เป็นข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์จริงๆ นั่นควรเจริญ ทั้ง ๔ ประการนี้ ใน**ทุกขสัจจะ สมุทัยสัจจะ นิโรธสัจจะ มรรคสัจจะ** เห็นความตามเป็นจริงเหล่านี้ นี่เป็นปัญญาโดยปริยายเบื้องสูง พระองค์ทรงตรัสเทศนาโดยปริยายเบื้องสูงเบื้องต่ำอย่างนี้ นี่เป็นพุทธภาษิตแท้ๆ

บัดนี้เราเป็นภิกษุสามเณรหรือเป็นอุบาสกอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธศาสนิกชนรู้จักพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงรับสั่งเมื่อครั้งพญานาคไปเฝ้าพระองค์ ธรรมดาสัตว์เดรัจฉานที่ได้มรรคผลในศาสนานั้นไม่ได้เด็ดขาด พญานาคขอบวชในสำนักพระบรมศาสดา พระองค์ไม่ทรงรับ เพราะสัตว์เดรัจฉานไม่ได้มรรคผล ไม่ทรงรับ พระองค์ทรงตรัสเทศนาแก่เอกรปัตตนาคราชว่า "ทุลฺลภญฺจ มนุสฺสตฺตํ พุทฺธปฺปาโท จ ทุลฺลโภ ทุลฺลภา จ ขณสมฺปตฺติ สทฺธมฺโม ปรมทุลฺลโภ" เป็นคาถา ๔ บาทที่ยกขึ้นไว้ในเบื้องต้นว่า ทุลฺลภญฺจ มนุสฺสตฺตํ **ความเป็นมนุษย์เป็นของได้ยาก** ไม่ใช่ของได้ง่าย เราท่านทั้งหลายมาประสบพบพุทธศาสนาเพราะด้วยอัตตภาพได้เป็นมนุษย์นี้ นี่แหละเป็นของได้ยากไม่ใช่ของได้ง่าย ยากอย่างไร? เกิดมาเต็มบ้านเต็มเมือง รบราฆ่าฟันกันปนปี้ ที่ทางไม่พอเป็นอยู่ ไม่ยากอย่างไร? นึกถึงสัตว์ดิรัจฉานในท้องทะเลเป็นอย่างไรบ้าง? นึกถึงมดปลวกในพื้นแผ่นดินบ้าง ที่จำนวนวัดปากน้ำนี่ที่กำหนดเขตที่ ๓ ไร่กว่าๆ นี้แหละ ว่าถึงสัตว์ดิรัจฉานมด ปลวก ไร เหา เล็น ละก็มากกว่ามนุษย์ในชมภูทวีปอีก ที่เท่านี้แหละ แผ่นดินกว้างออกไปเท่าไร? น้ำกว้างออกไปเท่าไร? น้ำคลองเดียวเท่านั้นตัวไรน้ำมากกว่ามนุษย์ในชมพูทวีปขนาดนั้นนะสัตว์ดิรัจฉานนะ นั่นสัตว์ดิรัจฉานสัตว์น้ำ สัตว์บกสัตว์เล็กๆน้อยๆนะ อ้ายสัตว์ที่เราเห็นด้วยตา สัตว์ตัวโตๆใหญ่ๆน่ะ ก็มากมายนักทีเดียวเหมือนกัน นับประมาณไม่ไหว

เพราะฉะนั้นที่จะได้เป็นมนุษย์แต่ละคนๆไม่ใช่เป็นของได้ง่าย ได้ยากนัก ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์น่ะมีอยู่ เขาเรียก **"มนุษยธรรม"** มนุษยธรรมน่ะต้องประพฤติบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ

บริสุทธิ์กาย ขยายออก ๓ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ประพฤติผิดในกาม ขาดจากใจ นี่บริสุทธิ์กาย

บริสุทธิ์วาจา ขยายออก ๔ เว้นจากการพูดปด ส่อเสียด คำหยาบ เพ้อเจ้อโปรยปรายประโยชน์

บริสุทธิ์ใจ แยกออกเป็น ๓ เว้นจากโลภอยากได้ของเขา พยาบาทปองร้ายเขา เห็นผิดจากคลองธรรม นี่เว้นขาด

เมื่อเว้นขาดด้วยตัวแล้ว ไม่ชักชวนบุคคลผู้อื่นด้วยสิบอย่างนี้ แล้วไม่ยินดีผู้ที่ประพฤติผิดในสิบอย่างนี้ด้วย แล้วไม่สรรเสริญพวกประพฤติผิดทั้งสิบอย่างนี้ด้วย ต้องอยู่ในความสำรวมระวังปรกติเป็นอันดี ถ้าบริสุทธิ์เช่นนี้ละก็จึงจะเป็นมนุษย์กับเขาได้ ถ้าไม่บริสุทธิ์ถึงขนาดนี้เป็นมนุษย์ไม่ได้ นี่เป็นข้อสำคัญนัก ต้องบริสุทธิ์อย่างนี้จึงจะได้เป็นมนุษย์ ที่ได้เป็นมนุษย์เพราะบริสุทธิ์กายวาจาใจ บริสุทธิ์กายวาจาใจ แตกกายทำลายขันธ์จากมนุษย์โลกนี้ต้องไปเกิดเป็นคัพภเสยสัตว์ แต่ความบริสุทธิ์นั่นแหละเป็นยอดธรรมปรากฏบังเกิดขึ้นดวงหนึ่ง เท่าฟองไข่แดงของไก่ ไปติดอยู่ที่ขั้วมดลูกของมารดา มนุษย์ที่บริสุทธิ์นั้นก็เข้าไปเกิดในดวงนั้น กายละเอียดเข้าไปเกิดในดวงนั้นไปอยู่ในดวงนั้นเหมือนลูกไก่อยู่ในฟองไข่ ไปอยู่ในดวงนั้นแล้ว นั่นบริสุทธิ์กายวาจาใจไม่ล่องเสียแล้วก็กลลรูปก็หุ้มดวงนั้นของมารดาบิดาหุ้มดวงนั้น เป็นหญิงก็ดีเป็นชายก็ดีต้องเกิดท่านี้เหมือนกันหมด นี่เรียกว่าคัพภเสยยสัตว์ เกิดในท้องมารดา เขาทำที่กำเนิดให้มันเกิดไว้แล้ว อายตนะมันดึงดูดเขาเรียกว่า "โลกายตนะ" โลกายตะมันอยู่ที่มนุษย์นี่ ต้องมีแม่มีพ่ออย่างเดียวก็เกิดไม่ได้ มีแม่อย่างเดียวก็เกิดไม่ได้ มีแต่พ่อคนเดียวแม่คนเดียวเกิดไม่ได้ ต้องมีพ่อแม่มาด้วยรวมกัน มารวมกันเป็นสอง และ**ต้องประกอบธาตุธรรมให้ถูกส่วน**[๑] ไม่ถูกส่วนไม่เกิด เกิดไม่ได้เขาบอกว่าง่ายนิดเดียวทำมนุษย์ให้เกิด อ้ายคนที่มันไม่มีลูกมันบอกว่าอยากมีลูกจริงบนบานศาลกล่าวเท่าไรก็ไม่ได้ อ้าวไปถามเขาดูสิไม่ได้จริงๆ เด็ดขาดลองดูเถอะไม่ได้ทีเดียว ถ้าว่าทำให้ถูกส่วนไม่เป็นละก็มันจะไม่เกิดละ ก็เพราะเหตุฉะนั้น เป็นมนุษย์ไม่ใช่เป็นของเกิดง่ายนักหรอกเป็นของได้ยากนัก เหตุนี้พระองค์จึงได้ทรงรับสั่งว่า ทุลฺลภญฺจ มนุสฺสตฺตํ ความที่ได้เกิดเป็นมนุษย์เป็นของได้ยาก ไม่ใช่ของได้ง่าย ถ้าเรานึกถึงตัวของเราไปละก็ว่าได้ยากจริง ความบริสุทธิ์กายวาจาใจ ไม่มีล่องเสียนั่นนึกดูซิ วันหนึ่งล่วงไปตั้งหลายหน หลายครั้ง แล้วมันจะได้เกิดเป็นมนุษย์กับเขาได้อย่างไร? มันก็เกิดไม่ได้ ต้องบริสุทธิ์จริงๆจึงจะเกิดได้ นี่ข้อที่หนึ่ง

ข้อที่สอง พุทฺธุปฺปาโท จ ทุลฺลโภ **ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นของได้ยาก** เกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าน่ะ นี่ยากใหญ่ทีเดียว ไม่ใช่เป็น

ของพอดีพอร้ายละ ผู้ที่ทำเป็นจึงจะรู้ว่ายาก จึงจะรู้ว่าเป็นของลึกซึ้ง พวกที่ทำธรรมกายเป็นเข้าถึง **"ธรรมกาย"** เป็นละก็ นั่นแหละ**เป็นความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าทีเดียว** ไม่ใช่ง่ายทีเดียว ดูมนุษย์ในประเทศไทยหมดทั้งประเทศ หมดทั้งชมพูทวีป เวลานี้มีธรรมกายในตัวน่ะมีพวกญาติของ**พระบวชใหม่**[๒] และพระบวชใหม่นี้เป็นคนรู้แล้วเรียนแล้ว จะเอาไปสอนเข้าเป็นไม่กี่คนนัก แล้วก็เป็นอยู่สามสิบกว่าคนแล้ว สามสิบแปดหรือสี่สิบแล้ว สามสิบเก้าแล้วไปสอนเป็นให้มีธรรมกายเป็นพระพุทธเจ้าไป สามสิบแปด อ้า...สามสิบเก้าคนแล้ว เรียนเป็นไปไม่เท่าไรหรอก สอนได้ขนาดนี้มีฤทธิ์มีเดชอย่างนี้ องค์นี้แหละ **เขา**[๓] สั่งลงมาให้เป็นครูพวกญี่ปุ่น จะสั่งสอนญี่ปุ่นให้ได้มากทั่วทั้งประเทศนั่นแน่ะ องค์นี้แหละญี่ปุ่นจะต้องเคารพยำเกรงหมดทีเดียว สอนศักดิ์สิทธิ์สอนเก่ง สอนพวกเร็วคล่องแคล่วเข้าใจสอน พอเป็นธรรมะเท่านั้นก็เข้าใจแจก เพราะเป็นตัวประกาศเขา[๓] ส่งเขาสั่งให้มาเป็นมนุษย์มาประกาศพระพุทธศาสนาไม่ใช่มาทำเรื่องอื่น มาประกาศพระพุทธศาสนาญี่ปุ่นชอบเข้าแล้ว ญี่ปุ่นรู้เรื่องธรรมกายเรื่องพระพุทธเจ้าเข้าแล้ว ถ้าญี่ปุ่นเข้าใจได้เช่นนี้ละก็ญี่ปุ่นทั้งประเทศต้องบูชาประเทศไทย ว่าประเทศไทยนี่มีของดีจริง ต่อไปไม่รบไม่ข่มเหงประเทศไทยแล้วสงสารประเทศไทย ต้องห้อมล้อมดูประเทศไทยทีเดียว นี้เป็นเรื่องสำคัญอยู่อย่างนี้ ไม่ต้องสร้างอาวุธยุทธภัณฑ์ ทำธรรมกายให้เป็นขึ้นให้เข้าถึงพระพุทธเจ้า ทำพระพุทธเจ้าให้เป็นแล้วก็พระพุทธเจ้าได้แจกไป ถ้าแจกไปรู้หมดทั่วประเทศญี่ปุ่นเป็นไง? ประเทศญี่ปุ่นก็ไหว้ประเทศไทย ก็ดูแลประเทศไทยเป็นพี่เลี้ยงประเทศไทยทีเดียว ไม่ต้องระวังเรื่องการเมืองกัน นี่ดีอย่างนี้นะ ไม่ใช่พอดีพอร้ายแล้วก็จะหาเงินหาทองบ้าง เอ้า! เงินทองมาเลี้ยงครอบครัวเล็ก ๆ น้อย ๆ นี่ สักร้อยเท่าพันเท่าก็เลี้ยงได้หมดนั่นแหละ ไม่ยากลำบากอะไรหรอก จะเลี้ยงอาหารก็เขาเอามาให้คนละถ้วยละจานเท่านั้นแหละ เลี้ยงไปสักพันครัวก็ไม่หมด ไม่หมดไม่สิ้น นี่เรื่องพระพุทธศาสนานั้นเป็นอย่างนี้ ไม่ต้องไปหาเงินทองข้าวของ เมื่อประพฤติถูกส่วนเข้าแล้ว เงินทองข้าวของมันมาหาเอง ข้าวปลาอาหารมาหาเองทั้งนั้น จะไปอยู่ในป่าในดอนในดงที่ไหนก็ไป แต่เงินทองข้าวของมาหาเองทั้งนั้น นี่ทางพุทธศาสนา แต่ว่าเดินลึก สงเคราะห์อนุเคราะห์มหาชน อนุชนทั้งหลายให้รู้ธรรมกายจริง ๆ

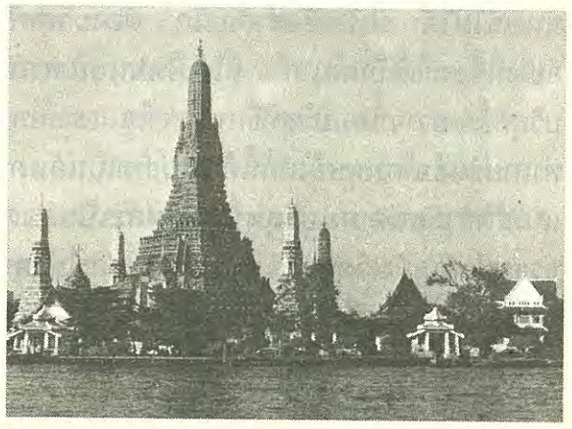

วิธีสอนให้รู้จักธรรมกาย ให้ถึงธรรมกาย ให้เป็นพระพุทธเจ้า เข้าถึงพระพุทธเจ้าน่ะจะทำอย่างไร อ้าว ทีนี้ก็สอนความเป็นพระพุทธเจ้าให้ฟัง คอยตั้งใจฟังแล้วก็คอยทำตามไปนะ เอาใจหยุดนิ่งตั้งกายให้ตรง เอาใจหยุดนิ่งศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ สะดือทะลุหลังขวาทะลุซ้าย สะดือทะลุหลังขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ขวาทะลุซ้ายขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ตรงกันแค่กัน พอขึงตึงเข้าทั้งสองเส้นตรงกลางจดกัน อ้ายตรงกลางด้ายกลุ่มที่จดกันนั้นแหละเขาเรียกว่า **"กลางกั๊ก"** ต้องเอาใจไปหยุดนิ่งอยู่ตรงกลางกั๊กนั่นแหละ จะได้รู้ว่ายากอย่างนี้ไงเล่า ให้เข้าใจว่ายากอย่างนี้จริง ๆ นะ เอาใจไปจดนิ่งอยู่ตรงกลางกั๊กนั่น พอนิ่งถูกส่วนเขา **"หยุด"** พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลางกลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เห็น**ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน**อยู่ในกลางของใจที่หยุดนั่นแหละ กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ หนักเข้าก็เห็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์นั่นแน่ะ นั่นแหละขึ้นต้นละ คราวนี้ พอขึ้นรูปนั้นละก็ใจก็หยุดอยู่ตรงกลางนั่นอีก หยุดนิ่งอยู่กลางดวงนั่นแหละ พอหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เข้าถึง**ดวงศีล**แล้ว ดวงเท่ากัน เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ ใสหนักขึ้น ใจก็หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีลนั่นแหละ พอถูกส่วนเข้า พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ นิ่งถูกส่วนเข้าถึงดวงสมาธิ**ดวงสมาธิ**ก็ใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ ใสหนักขึ้นไป ใจก็หยุดนิ่งอยู่กลางดวงสมาธินั่นแหละ พอหยุดนิ่งอยู่กลางดวงของสมาธิก็หยุดอยู่กลางของกลางเข้ากลางของกลาง กลางของกลางพอถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ดวงปัญญา** ดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ เท่ากัน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา พอใจหยุดก็หยุดนิ่งเข้ากลางของกลาง หยุดนิ่ง นิ่งหนักเข้า ๆ ๆ เข้าถึง**ดวงวิมุตติ** ดวงเท่ากัน ใจหยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตตินั่นแหละ พอหยุดนิ่งก็เข้ากลางของกลาง ๆ นี่หยุดอันเดียวเราเดินกลางอันเดียว กลางของกลาง ๆ พอถูกส่วนเข้าก็เข้าถึง **ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ** หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั่นแหละ พอหยุดนิ่งถูกส่วนเข้ากลางของใจที่หยุด กลางของกลาง กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าเห็น**กายมนุษย์ละเอียด** ก็อ้ออ้ายนี่เอง เมื่อเวลาฝันออกไป ไปทำเรื่องของฝันมาเป็นที่เป็นทางเป็นฐาน แล้วมาเล่าให้กายมนุษย์ แล้วกายมนุษย์รู้ขึ้น ตื่นขึ้นก็รู้เรื่องของฝัน อ้ายกายนี้เองนี่เล่าอยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง แต่ก่อนเราไม่รู้เลยว่าอยู่ที่ไหนกายนี้ พอเข้าถูกส่วนเข้าเช่นนั้นก็เข้าใจ

เมื่อไปเห็นกายมนุษย์ละเอียดเข้า ก็ให้กายมนุษย์ละเอียดนั่งเหมือนกายมนุษย์หยาบนี่แหละอยู่ข้างใน แบบเดียวกัน ใจกายมนุษย์ละเอียดก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดอีก นิ่ง ๆ ๆ ๆ หนักเข้า พอนิ่งถูกส่วนเข้า พอใจหยุดก็เข้ากลางของหยุดนั่น กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมานุปัสสนา-

ญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าเห็น**กายทิพย์ละเอียด** เป็นกายที่ ๔

ใจของกายทิพย์ละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียดถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญาหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้าก็เห็น**กายรูปพรหม**เป็นกายที่ ๕

ใจของกายรูปพรหมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ซ้อนกันอยู่ที่เดียว พอถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าสติปัฏฐานแบบเดียวกัน ใจหยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้าหยุด ก็เข้ากลางของกลางที่หยุด กลางของกลาง ๆ พอถูกส่วนเข้าก็ถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีลนั่นแหละ พอถูกส่วนเข้า เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ ก็เห็นดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงสมาธินั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าก็กลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ หยุดนิ่ง เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญาพอถูกส่วนเข้า เข้ากลางใจที่หยุดนั่นแหละ กลางของกลาง ๆ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตตินั่นแหละ พอถูกส่วนเข้า เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนั่นแหละ พอถูกส่วนเข้า เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง ๆ ถูกส่วนเข้าเห็น**กายทิพย์** กายที่ฝันในฝัน เอ้า นี่มันกายที่ ๓ นี่

เห็นกายที่ ๓ แล้วใจก็หยุดนิ่ง ให้กายที่ ๓ นั่นนั่งเข้าเหมือนกายที่ ๒ นั่น ใจของกายที่ ๓ ให้หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางของดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายที่ ๓ นั่น ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงศีล นิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าถึงดวงสมาธิแบบเดียวกัน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญาถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงกาย**รูปพรหมละเอียด** เป็นกายที่ ๖

ใจกายรูปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึง**กายอรูปพรหม**

ใจกายอรูปพรหมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า พอถูกส่วนเข้าเท่านั้น เข้าถึง**กายอรูปพรหมละเอียด**

ใจกายอรูปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**กายธรรม** รูปเหมือนพระปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า **นี่แน่ะถึงพระพุทธเจ้าแล้ว** เห็นไหมล่ะ นี่มาถึงพระพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นแล้ว ยัง ยังไม่พอ

ยังไม่เป็นพระพุทธเจ้าแท้ นี่เป็นแต่เพียงตอนต้นพระพุทธเจ้า ตอนปลายพระพุทธเจ้าไปอีก ๑๐ กาย ถึงพระพุทธเจ้าที่แท้ละ นี่ตอนนี้เป็นพระพุทธเจ้าตอนต้น

ใจกายธรรมกายก็ขยายส่วนหน้าตักธรรมกายเท่าใด ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายก็เท่านั้น วัดผ่าเส้นศูนย์กลางกลมรอบตัว ใจกายธรรมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานดวงเท่ากับธรรมกายนั่นหยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญาถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เห็น**ธรรมกายละเอียด** หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูมใสหนักขึ้นไป

ใจธรรมกายละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียดพอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เข้าดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิหยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เห็น**ธรรมกายพระโสดา** หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูมใสหนักขึ้นไป

ใจพระโสดาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระโสดา พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า ถึงดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึง**ธรรมกาย**ของพระโสดาละเอียด หน้าตัก ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอกบัวตูมใสหนักขึ้นไป นี่เกือบเป็นพระพุทธเจ้าที่สุดละหนา

ใจกายพระโสดาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระโสดาละเอียด

พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกายพระสกิทาคา** หน้าตัก ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอกบัวตูม ใสหนักขึ้น

ใจของพระสกิทาคาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระสกิทาคาแบบเดียวกัน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกายพระสกิทาคาละเอียด** หน้าตัก ๑๕ วา สูง ๑๕วา เกตุดอกบัวตูม ใสหนักขึ้นไป

ใจของพระสกิทาคาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระสกิทาคาละเอียด พอถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวง ศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ พอถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกายพระอนาคา** หน้าตัก ๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกตุดอกบัวตูม ใสหนักขึ้นไป

ใจของพระอนาคาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอนาคา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าเห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกายพระอนาคาละเอียด** หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม ใสหนักขึ้นไปจะเป็นพระพุทธเจ้าแล้วหนา จะเป็นพระพุทธเจ้าที่จริงแท้ละ

ใจพระอนาคาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคาละเอียด พอถูกส่วนเข้า ก็ถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานดวงใหญ่วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงศีล ดวงเท่ากัน ๒๐ วา

กลมรอบตัวเหมือนกันหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้าเห็นดวงสมาธิ ดวงเท่ากันหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิถูกส่วนเข้า เห็นดวงปัญญาหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงวิมุตติหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกาย-พระอรหัต** หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัว-ตูม **นี่ตัวพระพุทธเจ้าจริง ๆ นี่เป็นวิราคธาตุ วิราคธรรมจริง ๆ** หนา ประเสริฐเลิศทีเดียว

ใจพระอรหัตหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอรหัต พอถูกส่วนเข้า ก็ถึงดวง-ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว หยุดอยู่ศูนย์กลาง ดวงธัมมา-นุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เห็นดวงศีลหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เห็นดวง-สมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิถูกส่วนเข้า ถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญาถูกส่วนเข้า ถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึง**ธรรมกาย-พระอรหัตละเอียด** หน้าตัก ๓๐ วา สูง ๓๐ วา[๔] เกตุดอกบัวตูม ใสหนักขึ้นไป นี่ถูกส่วนละ **ธรรมกายตอนปลายนี้ ธรรมกายพระอรหัตนั่นแหละตัวพระพุทธเจ้าแท้ ๆ เทียว** ธรรมกายพระอรหัตละเอียดนั่นก็พระพุทธเจ้าแท้ ๆ ทีเดียว **ธรรมกาย-พระอรหัตที่หยาบ**นั่นเรียกว่า **พุทธรัตนะ ธรรม-กายที่ละเอียด**นั่นเรียกว่า**สังฆรัตนะ ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย**นั่นเรียกว่า **ธรรมรัตนะ**

พุทธรัตนะ คือกายพระพุทธเจ้า ธรรมรัตนะคือดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้าสังฆรัตนะ ธรรมกายละเอียดอยู่ในดวงธรรมรัตนะนั่นเรียกว่าสังฆรัตนะ นี้พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะสังหรัตนะ หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุ-ดอกบัวตูม ใส นี่แหละที่เรียกว่าพระพุทธเจ้าหละ นี่แหละพระพุทธเจ้าแท้ ๆ วิราโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ ละ นี่แหละที่ท่านยกบาลีว่า สงฺขตวา อสงฺขตวา วิราโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ สังขตธรรม ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งได้ **อสังขตธรรม ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้** วิราโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ **วิราค-ธรรม ประเสริฐเลิศกว่า สังขตธรรมและอสังขตธรรมเหล่านั้น เมื่อถึงวิราคธรรมที่เป็นตัวพระพุทธเจ้าแท้ ๆ ทั้งหยาบ ทั้งละเอียด** เมื่อรู้จักเช่นนี้เห็นไหมล่ะ แต่เพียงแสดงให้ฟังเช่นนี้เราก็เบื่อเสียแล้ว ไม่ต้องไปทำละ ก็มันยากอย่างนี้ ฟังก็ยาก เข้าใจก็ยาก รู้ก็ยาก เบื่อทีเดียว

วัดไทยในญี่ปุ่น ณ ศูนย์วัฒนธรรมไทย-ญี่ปุ่น
ต.ยามาโต้ อ.มากาเบ้ จ.อิบากิ ประเทศญี่ปุ่น

ด้วยอภินันทนาการจาก
บริษัท ไฟฟ้าฟิลิปส์แห่งประเทศไทย จำกัด
282 ถนนสีลม กรุงเทพมหานคร
PHILIPS

ไม่อยากจะฟังเชียว ถ้าว่าไม่นึกอายในใจเห็นถ้าจะลุกไปเสียทีเดียว มันน่าลำบากนี่มันยากแค้นอย่างนี้นี่ เห็นไหมล่ะ มันยากแค้นอย่างนี้พึงรู้เถิดว่าที่ท่านทรงรับสั่ง พุทฺธุปฺปาโท จ ทุลฺลโภ ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นของยากอย่างนี้

นี้พระบวชใหม่ท่านทำเป็นแล้ว เป็นแล้วอย่างนี้ ท่านจึงละสมบัติพัสสถานได้ ท่านจึงบวชจริง ตั้งใจจริง ท่านไปสอนในประเทศญี่ปุ่นมาทั้งประเทศละนี่น่ะ เพราะท่านถึงนี่แล้ว ท่านถึงความเป็นพระพุทธเจ้าอย่างนี้แล้ว ถึงตลอดถึงไกลไปกว่านี้ไปอีกนับไม่ถ้วน ท่านไปไกลแล้วเพราะฉะนั้นท่านเห็นจริงเห็นจังอย่างนี้แล้ว นี่แหละธรรมอันนี้เป็นของลึกซึ้ง ถ้าว่าผู้ใดไปถึงเข้าแล้วผู้นั้นก็จะรู้สึกน่ะ ไม่ว่าผู้หญิงผู้ชาย พุทโธ่เอ๋ย เราเกิดมาตั้งแต่เล็กจนโต เป็นหนุ่มเป็นสาวครองเหย้าครองเรือน เหมือนเด็กจริง ๆ เด็ก ๆ เล่นขายของกันแท้ ๆ เดี๋ยวก็ตีเดี๋ยวก็ทะเลาะกัน เพราะอ้ายนั่นไม่พออ้ายนี่ไม่พอ หึงหวงกันต่าง ๆ นานา เหมือนเด็ก ๆ เล็ก ๆ แท้ ถ้าไปถึงพระเข้าแล้วก็ไอ้นี่มันไม่ใช่เรื่องอย่างนี้หรือนี่ นี่แกก็ไปเห็นอย่างนั้นเข้าเหมือนกันแกจึงทิ้งบ้านทิ้งช่อง แม้ใครจะมายอมเป็นภรรยาแกก็ไม่ยอมอีกน่าแหละ แกกลัวจะเล่นเรื่องเด็กกันอีก **แกกลัว แกรีบมาเสีย** แกกลัวจะไปเล่นเรื่องเด็กกันอีกยุ่ง ๆ เหยิง ๆ กันต่าง ๆ นานาที่รบกันไปรบกันมานั้นมันก็เรื่องเด็ก ๆ นะ ไม่ใช่เรื่องผู้ใหญ่ ถ้าเรื่องผู้ใหญ่ไม่รบกันดอก ดูแต่ผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่นั้นซิ อยู่ด้วยกันไป ๆ ก็ไม่เป็นไรโอบอ้อมอารีซึ่งกันและกัน ไม่ค่อยจะเป็นอันตรายนัก แต่ว่าต่างคนต่างก็เป็นผู้ใหญ่ เป็นเด็ก ๆ ไม่รู้เดียงสา พูดไม่รู้เรื่อง ฟังกันไม่รู้เรื่อง กลับเป็นเด็ก ๆ เสียอีก เพราะเหตุนี้ความเป็นพระพุทธเจ้าเป็นของได้ยาก ต้องเป็นผู้ใหญ่จริง ๆ นะจึงจะเป็นพระพุทธเจ้าได้ ถ้าเป็นเด็ก ๆ เป็นพระพุทธเจ้าไม่ได้ ยังทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่สมัยเมื่อยังเป็นเด็ก ๆ พระพุทธเจ้าไม่มีทะเลากันกับใคร ใจดีนักทีเดียว ไม่ข้องแวะกับใครไม่กระทบกระเทือนใครทีเดียว สังเกตดูพระบวชใหม่แกไม่กระทบกระเทือนแก่ใคร ๆ แกหลีกของแกตามเรื่องของแกทีเดียว เพราะเหตุอะไร? แกเป็นผู้ใหญ่เข้าแล้วมีธรรมของผู้ใหญ่เข้าแล้วมีกระแสพระพุทธเจ้าเข้าแล้ว เป็นพระพุทธเจ้าเข้าแล้วมีได้ยากอย่างนี้ของได้ยากไม่ใช่ได้ง่ายหลายคนด้วยกันพี่น้องกันก็มีน้องสุดท้องก็ยังไม่ได้กับเขาเลย ประพฤติกับเขาเหมือนกัน น้องรองมานั้นได้แล้ว พี่ชายยังไม่ได้มารดาก็ได้แล้ว เพราะเห็นเข้าแล้วในวันนั้น วันนี้เขาทำบุญเป็นอย่างแปลกประหลาดอย่างอัศจรรย์ **คนที่รู้จักบุญเห็นบุญเช่นนี้ บุญก็ไหลมาเหลือประมาณนับประมาณไม่ได้ เจ้าของเขาก็เห็นเป็นดวงใหญ่โตมโหฬารนับประมาณไม่ได้ บุญที่ส่งมาคราวนี้แหละจะได้เป็นกำลังของพระบวชใหม่ ให้ประกาศศาสนาในประเทศญี่ปุ่นให้ญี่ปุ่นเขาเคารพนบนอบหมดทั้งประเทศมันสำคัญอย่างนี้ ส่งบุญมาวันนี้ ต้นธาตุส่งบุญมาให้มโหฬารทีเดียว นับประมาณไม่ไหว** เหตุนี้ความจะได้เป็นพระพุทธเจ้าของได้ยากอย่างนี้เพราะว่าขณสมฺปตฺติ ที่เราถึงพร้อมด้วยขณะด้วย

สมัยเช่นนี้ไม่ใช่ง่ายนะ หมดทั้งประเทศไทย ไม่ใช่ง่ายหรอก ทั้งประเทศไทย ทั้ง ๑๘ ล้านเศษ ๆ นี้ เราเข้าใจ เขานับถือพระพุทธศาสนาทุกคนหรือ ที่ไหนก็มีศาสนาต่าง ๆ ก็มี ศาสนาผีก็มี เจ้าก็มี ต่าง ๆ นานา ศาสนาพุทธจริง ๆ มีน้อย ถ้าไม่เข้าถึงพระพุทธเจ้า ไม่เป็นพระพุทธเจ้า ไม่เห็นพระพุทธเจ้า ที่จะถึงพระพุทธเจ้าจริง ๆ น้อยนัก ต้องเห็นต้องเป็นจึงจะถือแท้แน่นอน ที่เขาถือจริงก็มีอยู่ ยังไม่เห็นยังไม่เป็นก็ถือจริงเหมือนกัน นั่นก็จริงใช้ได้เหมือนกัน แต่ว่ายังไม่มั่นนักต้องเป็นจึงจะมั่นหมาย ท่านจึงวางตำราไว้ในบาทที่สามว่า ทุลฺลภา ขณสมฺปตฺติ **ที่จะถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยเป็นของได้ยาก** ไม่ใช่เป็นของได้ง่าย ขณะสมัยเป็นอย่างไร? ขณะสมัย ๘ พระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสขึ้นในโลก พระสิทธัตถราชกุมารมาตรัสขึ้นในโลก หรือมีธรรมกายปรากฏขึ้น เช่นนี้แล้ว นี่พระพุทธเจ้ามาตรัสขึ้นในโลกแล้ว ในโลกขันธโลก สัตว์โลกแล้ว ในตัวสัตว์นี่เองไม่อยู่ที่ไหน **ธรรมกายเกิดขึ้นแล้วที่จะมีผู้เชื่อจริงเห็นจริงได้ยากนัก** โน้น..เราไปเกิดเสียปลายดงปลายแขมแคว้นชนบทบ้านป่าเมืองดอน ธรรมกาย ไม่รู้เรื่องของพระพุทธเจ้ากับเขา มันจะรู้เรื่องอะไร ร้อยวันพันปีภิกษุสามเณรไม่กรายไปแม้แต่ทีหนึ่ง มันเกิดมาก็ตายเปล่า ไปดูซิ ถามว่าเคยพบพระนครบ้างหรือเปล่า ไม่ได้เคยไปเลย นั่นแน่ะถึงขนาดนี้แน่ะ มันไปอยู่ปลายดงปลายแขมเสียขนาดนี้นะ นี่แน่ะเมื่อพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นมันจะรู้เรื่องอะไร ไม่รู้เรื่องทีเดียว นี้เป็น **อขณะ อสมัย** ทีเดียว พระพุทธเจ้ามาเกิดขึ้นในโลก โน้น..ไปเกิดในอรูปสัตว์ อสัญญีสัตว์ ต่อภพข้างบนโน่นแน่ะ ไปเสวยความสุขเสีย ๘๔,๐๐๐ อสงไขยกัลป์ ๘๔,๐๐๐ มหาอสงไขยกัลป์ มันก็ไม่ได้พบพระพุทธเจ้า ไปเป็นอสัญญีสัตว์อยู่พรหมชั้นที่ ๑๑ ไปนั่งไปนอนเป็นตุ๊กตาหินอยู่นั่นเอง นั่นเขาเรียกว่า พรหมลูกฟัก ไม่รู้บาปรู้บุญ รู้คุณรู้โทษอะไร ไปนอนเฉยอยู่นั่นล่ะ ไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครนับเป็นตั้ง ๕๐๐ มหากัลป์ อยู่นั่นแหละ พระพุทธเจ้ามาตรัสเท่าไร ๆ ก็ไม่รู้เหมือนกัน นั่นมันก็เป็นอขณะอสมัยเหมือนกัน มันเกิดกับเขาในโลกที่พระพุทธมาตรัสในโลกเหมือนกัน แต่ว่าแกเป็นมิจฉาทิฏฐิไปเสีย ไม่เชื่อความเป็นพระพุทธเจ้าทีเดียว แกไม่เชื่อทีเดียวนั่นแหละ จะกระทำอย่างไรแกก็ไม่เชื่อ แกเป็นมิจฉาทิฏฐิเสียนั่นถึงจะอยู่รวมหมู่เดียวคณะเดียวก็เป็นอขณะอสมัย ไม่ได้เรื่องอีกเหมือนกัน พระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก ปรากฏอยู่ เขาก็เกิดมาในมนุษย์โลกอีกเหมือนกัน ใบ้บ้าบอดหนวกเสีย เอาเรื่องไม่ได้อีก เป็นอขณะอสมัยอีก พระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก โน่น..ไปเกิดในอเวจีอีก ไปเกิดในอเวจีนั่นเป็นสัตว์นรกเสียอีกแล้ว ไม่ได้เรื่องเป็นสัตว์เดรัจฉานเสียอีกแล้ว เป็นเปรต เป็นอสุรกายอยู่ในอบายภูมิเสียแล้ว มันก็เป็นอขณะอสมัยไม่ได้เรื่อง ต่อเมื่อไรพระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก เกิดมาในมนุษย์รู้ดีรู้ชั่วรู้ผิดรู้ชอบทุกอย่างรู้สูงรู้ต่ำทุกอย่าง ไม่เข้าใจ แนะนำสั่งสอนคนอื่นไม่ได้ **เป็นพุทธศาสนาแท้ ๆ เป็นมิจฉาทิฏฐิ**

เสียจนได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เป็นอขณะอสมัยกับเขา เป็นอขณะอสมัยแท้ ๆ ไม่ได้มรรคผล พวกเหล่านี้**ต่อเมื่อใดพระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก เชื่อแท้เห็นแท้เหมือนกับพระบวชใหม่ อย่างนี้ มันก็ต้องทำธรรมกายเหมือนอย่างนั้น นั่นแน่ะ เขาถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยอย่างนั้นแน่ะ ถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยอย่างนั้นแน่ะ สมบูรณ์บริบูรณ์ทีเดียว พระพุทธเจ้าในนิพพานตายเดี๋ยวเขาไปเฝ้าพระพุทธเจ้าก็ได้ ไปถามพระพุทธเจ้า ไปจับมือถือแขนท่านก็ได้ พระพุทธเจ้าจะลูบหูลูบหัวท่าน[๕] ก็ได้ พระพุทธเจ้าท่านจะเอามือลูบหูลูบหัวก็ได้ จับมือถือแขนท่านก็ได้ อย่างนี้เขาว่องไวอย่างนี้ อย่างนี้แหละ ถึงจะอยู่ใกล้พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านนิพพานไปแล้ว เขาเกิดเป็นมนุษย์เช่นนี้เขาก็เหมือนพระพุทธเจ้ามีพระชนม์อยู่ เขาจะเฝ้าพระพุทธเจ้าเวลาใดก็ได้เวลานั้น ให้พระพุทธเจ้ามาสู่หาเวลาใดก็มาสู่หาเขาเวลานั้น ในขณะจิตนั้นไม่คลาดเคลื่อน นี่เขาถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยในเป็นอย่างนี้ ได้ยากนี่ไม่ใช่เป็นของง่าย** ไม่ใช่เป็นของได้ง่าย เป็นของได้ยากนักหนาทีเดียว นี่เรียกว่า ทุลฺลภา ขณสมฺปตฺติ ถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย พระพุทธเจ้าน่ะทรงรับสั่งว่าเป็นของได้ยาก ไม่ใช่เป็นของธรรมดา ธรรมดา สทฺธมฺโม ปรมทุลฺลโภ **สัทธรรมเป็นของได้ยากอย่างยิ่ง นี่เป็นของพระพุทธเจ้าแท้ ๆ สัทธรรมเป็นของได้ยากอย่างนี้ สัทธรรมน่ะอะไรเป็นของได้ยากอย่างนี้? สัทธรรมน่ะคือธรรมที่ทำ**

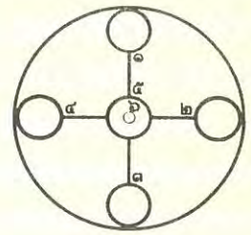

ให้เป็นพระพุทธเจ้า ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้าน่ะดวงใหญ่อยู่กลางกายพระพุทธเจ้า สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกั๊กนั่นพอดี กลางกายนั่นพอดี วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว กายละเอียดก็แบบเดียวกัน กายหยาบก็แบบเดียวกัน นี่เป็นองค์สัทธรรมอันถึงได้ยาก ที่จะเข้าถึงได้ยาก ที่จะรู้จักก็ยาก ธรรมดวงนี้น่ะ แล้วก็ดวงสัทธรรมที่ทำให้เป็นพระอนาคา วัดผ่าศูนย์กลาง ๑๕ วากลมรอบตัว พระอนาคาละเอียด ๒๐ วากลมรอบตัวนั่นก็เป็นสัทธรรม นั่นก็เป็นสัทธรรมนั่นเป็นสัทธรรมเหมือนกัน สัทธรรมที่ลดส่วนลงมา ดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระสกิทาคาวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วากลมรอบตัว ธรรมกายละเอียดของพระสกิทาคาวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วากลมรอบตัว นั่นก็เป็นดวงสัทธรรมแท้ ๆ ลดส่วนกว่านั้นลงมา พระโสดา สัทธรรมของพระโสดาวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วากลมรอบตัว กายพระโสดาละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วากลมรอบตัว นั่นดวงสัทธรรมแท้ ๆ ได้ยาก เข้าถึงยากนัก **เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ทีเดียว** ในกลางดวงนั้น มาถึงโคตรภูบุคคล

ธรรมกายละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วากลมรอบตัว ธรรมกายไม่ละเอียดหย่อนกว่า ๕ วาลงมากลมรอบตัวเหมือนกัน นั่นก็ดวงสัทธรรมแท้ ๆ **นี่ส่วนธรรมกาย ดวงสัทธรรมที่เป็นธรรมกายนั่นแหละ ดวงนั้นแหละเป็นตัวสัทธรรมแท้ ๆ**

ลดส่วนลงมากกว่านั้นลงมากายอรูปพรหมละเอียด ดวงธรรมที่ทำให้เป็นอรูปพรหมละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๘ เท่าฟองไข่แดงของไก่ ๘ ดวง ๘ ฟองเอามารวมกันเข้าเป็นดวงเดียวกันลดเล็กลงมาอย่างนั้น เข้ามาถึงในภพเสียแล้วนี่เล็กลงมานั่นตัวพระสัทธรรมแท้ ๆ มาถึงกายอรูปพรหมหยาบ วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๗ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายรูปพรหมละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๖ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายรูปพรหมหยาบวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายทิพย์ละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๔ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายทิพย์วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๓ เท่าฟองไข่แดงของไก่ ในกายที่ ๓ มาถึงกายมนุษย์ละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายมนุษย์หยาบนี่เท่าฟองไข่แดงของไก่นั่นแหละ

ดวงนั่นแหละเป็นดวงสัทธรรม ที่จะเป็นพระพุทธเจ้าต้องไปในทางดวงนั้น เดินไปในทางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด, กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด, กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด, กายอรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด, เดินเข้าไปในกายธรรม กายธรรมละเอียด, กายพระโสดา โสดาละเอียด, พระสกิทาคา สกิทาคาละเอียด, อนาคา อนาคาละเอียด, อรหัต อรหัตละเอียด เดินเข้าไปในนั้น ดวงนั้นแหละเป็นสัทธรรมแท้ ๆ เมื่อใจเข้าไปอยู่กลางดวงนั้นแล้ว "หยุด" ความชั่วไม่ทำเลย ใจหยุดทีเดียว ถ้าไม่หยุดเข้าไปในดวงนั้นไม่ได้ อยู่ข้างนอกเสีย **อยู่ข้างนอกเสียเป็นถิ่นที่ทำเลของมาร มารก็ปั่นหัวเหมือนเด็ก ๆ ยุยงส่งเสริมตามชอบใจ บังคับบัญชาตามชอบใจ** บังคับบัญชาอย่างน่าบัดสีน่าอับอาย มันไม่อายมารมันบังคับเสีย มันไม่อายมันเอาเสียหมด เหมือนจ้าวทรงผีสิงทีเดียว เข้ารบเข้าราน่ะมันอายกันเพียงไรน่ะ หน้าด้านน่ะมันอายเมื่อไรล่ะ ทำหน้าเจี๊ยมเลี่ยมสบายอกสบายใจ ใส่ลูกระเบิดเจ้าเข้าให้ ยิงเจ้าเข้าให้ ขึ้นเครื่องบินนั่งยิ้มแย้มแจ่มใส อ้ายนี่มารมันบังคับทั้งนั้น เหมือนเด็ก ๆ เล็ก ๆ มันอายเขาเมื่อไรเล่านั่น ทำชั่วมันควรจะอายมนุษย์ มันอายได้เมื่อไรเล่านั่น ไปฆ่าเขาไปฟันมันน่าอายเขาเบาไปหรือนี่ เพราะเหตุฉะนั้น สัทธรรมน่ะเป็นดวงใสอย่างนั้น เป็นของได้ยากอย่างยิ่ง

สัทธรรมถ้าว่าจะกล่าวถึงมัน สัทธรรมโดยปริยาย **เมื่อใจหยุดอยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กายมนุษย์มันก็บริสุทธิ์ แม้จะใช้กาย กายก็ไม่กระทบกระเทือนไม่เดือดร้อนใคร** เย็นตา เย็นใจทุกคน เข้าใกล้ใคร กายไม่ให้กระทบกระเทือนใครเลย ไม่กระแทกแดกดันด้วยประการใดประการหนึ่ง ไม่แถกด้วยตาว่าด้วยปากอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่มีเลยทีเดียว ไม่

กระทบกระเทือนใครทีเดียว นั่นกายอย่างชนิดนั้นออกจากใจที่หยุด ใจที่เป็นธรรม ใจที่สงบออกจากสัทธรรม สงบเงียบเรียบร้อยเป็นอันดีเมื่อกายบริสุทธิ์เสีย กล่าววาจาใด ๆ ก็ไม่กระทบตนและบุคคลอื่น ไม่เดือดร้อนตน ไม่เดือดร้อนบุคคลอื่น กล่าวออกไปแล้วชุ่มชื่นด้วยกันทั้งนั้น ยิ้มแย้มแจ่มใสสบายอกสบายใจทั้งนั้น นี่ออกจากใจที่หยุดออกจากสัทธรรมนั่นทั้งนั้น ไม่ใช่ออกจากอื่น **ส่วนใจจะคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็คิดแต่สิ่งที่ดีที่ชอบทั้งนั้น** ประกอบแต่สุจริต ทุจริตไม่มีทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจ นี่เป็นอาการของสัทธรรมทั้งนั้น

"สัทธรรม" แปลว่า **"ธรรมเป็นเครื่องสงบ"**

สงบอย่างไร? สงบวาจาจากบาปธรรม ไม่มีบาปธรรมเลย เหลือแต่วาจาที่ดี สงบกาย กายก็หมดจากบาปธรรม ไม่มีบาปธรรมเลย มีแต่กายที่บริสุทธิ์ สงบใจ ใจก็ไม่มีพิรุธ มีแต่บริสุทธิ์ฝ่ายเดียว

สงบได้อย่างไร? กายฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ประพฤติผิดในกาม เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อประพฤติผิดในกามได้ นี่สงบเสียได้อย่างนี้ วาจาพูดปดส่อเสียด คำหยาบ โปรยประโยชน์ เมื่อวาจาสงบลงไป วาจาก็พูดจริง พูดสมานไมตรี พูดอ่อนหวาน พูดเป็นหลักเป็นธรรมเป็นวินัย นี่สงบชั่วเสียหมดเหลือแต่ดีอย่างนี้ ใจล่ะ สงบชั่วเสีย เลิกอยากได้ของเขา พยาบาทปองร้ายเขา เห็นผิดจากคลองธรรม ให้ของของเราแก่บุคคลอื่น เหมือนเจ้าของทานอย่างนี้ ให้ของของตัวแก่บุคคลอื่นน่ะแปลกประหลาดไหมล่ะ แล้วยินดีด้วย ชอบอกชอบใจด้วย เสียเงินเป็นก่ายเป็นกองแล้วชอบอกชอบใจด้วย นี่ชอบใจอย่างนี้ เขาเรียกว่าเพราะถูกสัทธรรมนี่ สัทธรรมท่านก็ช่วยน่ะซี ให้ใจผ่องใสเข้าประคองใจให้ใจปลาบปลื้ม ให้บุญไหลมา ใจเอิบอิ่มตื้นเต็มไม่เสียดมเสียดายอะไร ให้อะไรก็ไม่รู้จักหมดจักสิ้น ทาง**หลังฉาก**[๖] ก็ไหลมาอีก สัทธรรมท่านก็ช่วยสงเคราะห์อย่างนี้ เมื่อใจสะอาดสะอ้านได้เช่นนี้ เมื่อใจสะอาดสะอ้านจากความโลภที่จะโลภสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของของตน กลับให้ของของตนแก่บุคคลอื่นเสียได้ นี่เป็นสัทธรรมอย่างนี้ โกรธ คิดประทุษร้ายเขา กลับเมตตา รักใคร่ ปรารถนาจะให้เขาเป็นสุขเสียอีกแล้ว นี่เป็นสัทธรรมอย่างนี้ เห็นผิดจากคลองธรรมเห็นชอบจะผิดอย่างไรอยู่กับสัทธรรมแล้ว สัทธรรมท่านก็ช่วยพิทักษ์รักษา ใจก็ปลาบปลื้มเอิบอิ่มตื้นเต็มในความดีอยู่เป็นธรรมดา นี่ได้ชื่อว่าเป็น **"สัทธรรม" อย่างนี้นี่แหละเป็นของได้ยากหนา** ไม่ใช่ของได้ง่าย

เมื่อได้สัทธรรมของมนุษย์แล้ว สัทธรรมของมนุษย์ละเอียด, สัทธรรมของกายทิพย์ สัทธรรมของกายทิพย์ละเอียด, เป็นลำดับขึ้นไป ฯลฯ สัทธรรมของกายธรรม กายธรรมละเอียด, กายโสดา โสดาละเอียด, สกิทาคา สกิทาคาละเอียด, อนาคา อนาคาละเอียด, กายอรหัต อรหัตละเอียด **ที่นอกทำนองคลองธรรมไม่ไป อยู่ในทำนองคลองธรรมฝ่ายเดียว ก็อยู่ในสัทธรรมทั้งสิ้น** เป็นของได้ยากจริง ๆ สทฺธมฺโม ปรมทุลฺลโภ สัทธรรมเป็นของได้ยากจริง ๆ อย่างนี้

บัดนี้เจ้าภาพได้สัทธรรมสมมาดปรารถนา ได้บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ฝ่ายมารดาฝ่ายโยมผู้หญิงนั่นยังไม่ได้เคยบวชเลยลูก ๔ คนด้วยกัน ลูกชายทั้งนั้น คนโตเขาก็ยังไม่ยอมให้บวช คนที่ ๓ ที่ ๔ เขาก็ยังประกอบการงานอยู่ เขายังไม่เข้าถึงสัทธรรม **ฝ่ายคนที่ ๒ รองหัวปี[๗] เข้าถึงสัทธรรม เห็นสัทธรรมได้สัทธรรม แต่ว่าตัวอย่างที่เขา[๘] สั่งมาเป็นครูของชาวญี่ปุ่นนา คอยดูไปข้างหน้าซี จะได้พึ่งพาอาศัย จะได้เป็นที่ไหว้ที่บูชาของชาวญี่ปุ่นต่อไป** เหตุนี้ท่านผู้มีปัญญาเมื่อมาโมทนาในกองการกุศลของท่านภิกษุใหม่ที่มาบวชในพระธรรมวินัยนี้ การบวชในพระธรรมวินัยน่ะ ได้ชื่อว่าสนองคุณมารดาบิดาจริง ๆ เชียว มารดาบิดาน่ะ ถ้าว่าเห็นลูกบวชแล้วปลาบปลื้มเอิบอิ่มเต็มตื้นนัก อะไรจะไปเท่าไม่มีล่ะ ร่าเริงบันเทิงใจจะกินข้าวหรือไม่กินก็ไม่รู้ละ อิ่มเอิบไปหมดบอกไม่ถูกทีเดียว ถ้าว่าลูกของใครบวชเข้าไปแล้วไม่ว่าผู้หญิงผู้ชายปลาบปลื้มอิ่มเอิบตื้นเต็มอย่างนั้น **บาลีท่านยืนยันในมงคลทีปณีว่า มารดาบิดาไม่มีศรัทธา ไม่เชื่อในพระรัตนตรัย เชื่อพระรัตนตรัยขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่หนึ่ง มารดาบิดาไม่มีศีล ให้มีศีลขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่สอง มารดาไม่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ให้เลื่อมใสหนักขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่สาม มารดาไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ แก้ไขมารดาบิดาให้รู้จักประโยชน์มิใช่ประโยชน์ขึ้น** เหมือนกับตนผู้บวชในวันนี้ มารดาบิดาไม่เลื่อมใส ทำให้เลื่อมใสหนักขึ้น หรือเลื่อมใสน้อยทำให้เลื่อมใสมากขึ้น มารดาบิดาไม่มีศีลเข้าใกล้พระรับศีล เมื่อเข้าก็รับศีลแล้ว เมื่อตอนก่อนก็รับศีลเหมือนกัน นี่เขาก็เคยรับศีลมาบ้างแล้วรับศีลแน่นหนาหนักขึ้น ให้ทั่วไปกับพระภิกษุอื่น เมื่อลูกบวชเช่นนี้แล้วเห็นพระภิกษุอื่นสามเณรอื่นก็เหมือนอย่างกับลูกเรา รักใคร่พระภิกษุสามเณรขึ้นทีเดียว สมเพชเวทนามีข้าวปลาอาหารก็เอาเลี้ยงดูทีเดียว นี่เป็นต้นเป็นตัวอย่าง เมื่อมารดาบิดาไม่เชื่อแท้แน่นอนลงไปในพุทธศาสนา ก็ให้มีธรรมกายเสียเชื่อแท้แน่นอนแล้ว ลูกน่ะแก้ไขให้ มีธรรมกายแท้แน่นอนแล้ว มารดาบิดาไม่รู้จักสูงต่ำ เมื่อรู้จักพุทธศาสนาแล้วรู้จักสูงต่ำทีเดียวนี่มันชั้นสูง อ้อ เมื่อก่อนเราเล่นมีลูกมีเต้ามาเดิมน่ะมันเล่นอย่างเด็ก ๆ นี่ นี่พระท่านไม่เล่นด้วย ท่านไปไกลอย่างนี้ มาเป็นธรรมกายพระอรหันต์เข้าแล้วไปไกลหนักขึ้นไป ก็ดีอกดีใจ

ชอบอกชอบใจอย่างนี้ ได้ชื่อว่าได้แทนคุณมารดาบิดาจริง ๆ ทีเดียว ถ้าว่าจะแทนคุณมารดาบิดาน่ะ ให้เอาทองคำมาทั้งแผ่นนั่นแหละ เป็นเจ้าจักรพรรดินิมิตแผ่นปฐพีให้เป็นทองคำทั้งแผ่น มอบให้บิดามารดา มอบให้เป็นสมบัติพัตราธิราช ให้บิดาเป็นเจ้าจักรพัตราธิราช ให้มารดาเป็นพระมเหสีของพระเจ้าจักรพัตราธิราช เป็นแต่กตัญญูต่อมารดาบิดา ไม่ใช่ว่าตอบแทนคุณ แม้ว่าจะเอามารดาบิดาขึ้นนั่ง ให้มารดาขึ้นนั่งบ่าขวา บิดาขึ้นนั่งบ่าซ้าย ถ่ายอุจจาระปัสสาวะบนนั้นเสร็จจนหมดอายุของลูกนั่นแหละ จะชื่อว่าแทนคุณบิดามารดาก็หาไม่ ได้ชื่อว่าเป็นกตัญญูกตเวทีต่อมารดาบิดาเท่านั้น **ชื่อว่าแทนคุณแท้ ๆ** ดังกล่าวแล้ว**มารดาบิดาไม่มีศรัทธาให้มีศรัทธาขึ้น ไม่มีศีลให้มีศีลขึ้น ไม่เลื่อมใสให้เลื่อมใสขึ้น ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษให้รู้จักบาปบุญคุณโทษขึ้น สี่ประการนี้ วางหลักไว้ ผู้หญิงก็แทนคุณบิดามารดาได้ ผู้ชายก็แทนคุณบิดามารดาได้**

ผู้หญิงจะแทนคุณอย่างไร? แทนคุณบิดามารดา อ้าว มารดาบิดาอยู่บ้านอยู่ช่องตามปรกติของมารดาบิดา ถึงวัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำแล้วก็เอาหาข้าวหาของหาเครื่องอุปการของอุบาสกอุบาสิกาเข้า "ไปวัดเถอะแม่ ฉันจะไปด้วย" ท่านั้นท่านี้ แก้ไขแก้เสียจนกระทั่งพ่อแม่เคย จึงต้องไปรักษาศีลให้มีศรัทธาขึ้นแล้ว ให้มีศีลขึ้นแล้ว แล้วก็ให้เลื่อมใสขึ้นแล้ว เมื่อไปรับศีลก็รู้จักบาปบุญคุณโทษขึ้นแล้ว อ้าวให้มีปัญญาขึ้นแล้ว นี่ลูกหญิงก็ดีลูกชายก็ดีถ้าฉลาดเช่นนี้แทนคุณได้ทุกคน ถ้าว่าไม่ฉลาดแทนคุณไม่ได้ นี่เป็นแง่สำคัญนัก เหตุนั้นการที่จะกล่าวอานิสงส์ผลของเจ้าตนผู้บวชของมารดาบิดาของผู้อุปถัมภ์ให้บวชน่ะมากมายนัก ท่านกล่าวว่า มารดาลูกของตัวบวช มารดาบิดาลูกของตัวบวชในพระธรรมวินัยของพระศาสดา **เป็นเจ้าภาพให้ลูกของตัวบวชเป็นเณรในพระธรรมวินัยของพระศาสดาได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ การให้บวชเป็นพระภิกษุได้อานิสงส์ ๑๖ กัลป์ ๘ กับ ๑๖ ประสมกันเข้าเป็น ๒๔ กัลป์ เหมือนพระที่บวชใหม่นี้เจ้าภาพก็ได้ฝ่ายมารดาก็ได้อานิสงส์ ๒๔ กัลป์** กัลป์หนึ่งเท่าไหร่ล่ะได้เสวยสุขนะไม่รู้จักได้นานเท่าไหร่เอากัลป์รวมกัน กัลป์น่ะ ภูเขากว้างโยชน์สูงโยชน์หนึ่งร้อยปีเทวดาผู้วิเศษเอาผ้าทิพย์เนื้อละเอียดมาปัดลงไปที่ยอดนั้นครั้งหนึ่งก็หยุดไป พอครบร้อยปีแล้วมาปัดอีกครั้งหนึ่งเพียรปัดไปดังนี้แหละ ภูเขานั้นสึกด้วยผ้าเทวดาปัดนั่นแหละ สึกลงมาเรียบร้อยลงมาถึงพื้นดินตามเดิมไม่รู้ว่าภูเขาอยู่ที่ไหน เป็นพื้นดินไปแล้วเรียบลงมาถึงขนาดนั้น นั่นเรียกว่าได้กัลป์หนึ่ง

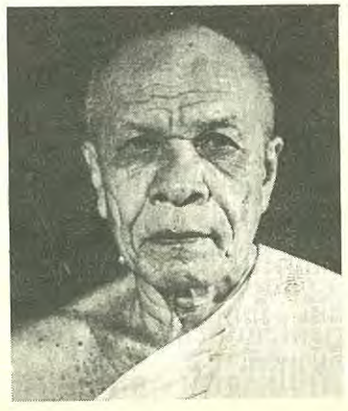

ได้กัลป์หนึ่ง โอมันเหลือลึกอย่างนี้ นั่นภูเขา อีกนัยหนึ่งสระกว้างโยชน์ลึกโยชน์หนึ่ง สี่เหลี่ยมจัตุรัส ร้อยปีมีเทพยเจ้าผู้วิเศษเอาเมล็ดพันธุ์ผักกาดมาทิ้งลงเมล็ดหนึ่ง เทวดาผู้วิเศษก็ไม่ตายเหมือนกัน ร้อยปีก็เอามาทิ้งไว้เมล็ดหนึ่ง ร้อยปีก็เอามาทิ้งไว้เมล็ดหนึ่ง เอาละ จนกระทั่งเมล็ดพันธุ์ผักกาดนั้นแหละเต็มสระที่ลึกโยชน์กว้างโยชน์นั่นน่ะ สี่เหลี่ยมจัตุรัสนั่นแหละ นี่มันเท่าไรกันล่ะ นับกันไม่ไหว ต้องตวงกันด้วยกัลป์อย่างนี้ นี่บุญกุศลน่ะมันมากมายขนาดนี้ เพราะเหตุฉะนี้ เมื่อพระเจ้าศรีธรรมาโศกราชสร้างเจดีย์วิหาร ๘๔,๐๐๐ เงินเท่าไรไม่รู้ ๙๖ โกฏิ สร้างเจดีย์ ๘๔,๐๐๐ วิหารที่ไหนก็เจดีย์องค์หนึ่งที่นั่น ๘๔,๐๐๐ เจดีย์ก็ ๘๔,๐๐๐ วิหารก็ ๘๔,๐๐๐ นับทรัพย์สมบัติเก้าสิบหกโกฏิ พอทำเสร็จแล้วทำการฉลอง พอฉลองเสร็จแล้วพระเจ้าศรีธรรมาโศกราชได้ทูลถามพระสงฆ์ เรียนพระสงฆ์ถามพระสงฆ์ในครั้งนั้น มีพระอรหันต์พระโมคคัลลีบุตรติสสมหาเถระเป็นพระอรหันต์ทีเดียว ถามว่าพระสงฆ์เจ้าข้า โยมทำบุญในครั้งนี้น่ะทำเพียงอย่างนี้น่ะ เมื่อพระพุทธเจ้ามีพระชนม์น่ะมีใครทำอย่างนี้บ้างไหม? หรือเมื่อพระศาสดาเสด็จพระปรินิพพานไปแล้วมีใครทำอย่างนี้บ้างไหม? มีศรัทธามากอย่างนี้ พระโมคคัลลีบุตรติสสมหาเถระตอบ "ถวายพระพร ไม่มี ครั้งพุทธองค์มีพระชนม์อยู่ทำบุญมากอย่างนี้ไม่มี เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ไม่มี มีมหาบพิตรนี่แหละทำอย่างมากกว่าเขา คนเดียวเท่านี้"

"พระคุณเจ้าข้า กระผมทำบุญอย่างนี้น่ะจะได้เป็นญาติกับพระศาสนาได้แล้วหรือยัง?" พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระ พระอรหันต์ตอบ "มหาบพิตรทำบุญทำกุศลอย่างนี้เป็นพุทธศาสนูปถัมภ์ อุปการะพระศาสนาเท่านั้นหนา จะได้เป็นญาติกับพระศาสนาก็หาไม่" พระเจ้าศรีธรรมาโศกราชตกใจ "โอ๊ะ! อย่างนั้นหรือพระคุณเจ้า นี่จะให้โยมทำอย่างไรจึงจะได้เป็นญาติของพระศาสนา" พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระกล่าว "ถวายพระพรมหาบพิตร ถ้ามหาบพิตรจะเป็นญาติของพระศาสนาแล้วละก็ ขอให้ราชกุมาร ราชกุมารีของพระองค์น่ะบวชเป็นภิกษุภิกษุณีเป็นสามเณรสามเณรี เป็นภิกษุภิกษุณีในพระพุทธศาสนานั่นแหละจะได้เป็นญาติในพระศาสนาละ" "ขอรับ" นี่ได้ฟังเสียงพระโมคคัลลีบุตรติสสเถระตอบเท่านั้นดีอกดีใจดีพระทัยทีเดียว ลาพระสงฆ์กลับไปพระราชวังเรียกมหินทกุมาร, สังฆมิตตา พอเรียกเข้ามาสู่ที่เฝ้า "บัดนี้เจ้าทั้งสอง พ่อน่ะปรารถนาเดิมนะให้ลูกทั้งสองครองสมบัติแทนพ่อ บัดนี้พ่อไม่ปรารถนาเสียแล้วสมบัติอย่างนั้น พ่อจะให้ลูกได้กุศลยิ่งใหญ่ไพศาลยิ่งขึ้นไปกว่านั้น พ่ออยากจะให้ลูกทั้งสองน่ะ ฝ่ายมหินทกุมาร สังฆมิตตาน่ะ ให้บวชเป็นภิกษุเป็นสามเณร สามเณรีในพุทธศาสนา เป็นภิกษุภิกษุณีในพระพุทธศาสนา จะได้เป็นอายุพระศาสนาต่อไป พ่อหวังอย่างนี้เสียแล้ว" ราชกุมารราชกุมารีก็ตามพระทัยปรารถนา พระเจ้าศรีธรรมาโศกราชก็นำราชกุมารราชกุมารีไปฝากพระเถระผู้ใหญ่ให้หัดในเรื่องบวช แล้วก็บวชเป็นสามเณรบวชเป็นภิกษุภิกษุณีในพุทธศาสนาทีเดียว แล้วก็พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระก็สมความปรารถนา เผดียงถามพระสงฆ์อีก พระสงฆ์บอกว่ามหาบพิตรได้เป็นญาติกับพระพุทธศาสนาแล้ว นี่เป็นญาติของพระศาสนาแท้ๆ เหมือนเจ้าภาพวันนี้เป็นโยมของพระก็ได้เป็นญาติของศาสนาแท้ๆ พร้อมด้วยญาติสายโลหิตด้วย วิสฺสาส ปรมา ญาติ ญาติสาโลหิตา ญาติเนื่องด้วยสายโลหิต สายโลหิตของตัวเป็นพระป้อล่ออยู่เดี๋ยวนี้ปรากฏอยู่นี่ ฝ่ายมารดาละก็เป็นพืช ให้พืชมาเป็นลูกเป็นมนุษย์เป็นผู้ชาย ก็ได้บวชในพระพุทธศาสนาปรากฏเห็นสภาวะปานฉะนี้ ชื่อว่าเป็นญาติในพระพุทธศาสนาชื่อว่าวิสฺสาส ปรมา ญาติ พวกเราเล่าที่พร้อมกันมาโมทนาสาธุด้วย เป็นญาติเหมือนกัน ไม่เรียกว่า ญาติสาโลหิตา เรียกว่า วิสฺสาส ปรมา ญาติ ที่เป็นญาติเนื่องด้วยสายโลหิตเรียกว่า ญาติสาโลหิตาเหมือนกัน ดุจสายโลหิตอันเดียวกัน ถ้าว่าไม่เนื่องด้วยสายโลหิตอันเดียวกันเรียกว่า วิสฺสาส ปรมา ญาติ ก็เป็นญาติในพระศาสนาด้วยความคุ้นเคยอย่างนี้ ก็ใช้ได้เหมือนกัน เหตุนั้น ฝ่ายอานิสงส์ของเจ้าภาพน่ะมากมายก่ายกองนับประมาณไม่ได้ ต้องตวงกันด้วยกัปป์ด้วยกัลป์ เล่าให้ฟังแต่เพียงกัปป์เดียวกัลป์เดียวเท่านั้น อเนกอนันต์ นี่มันถึง ๒๔ กัปป์ ๒๔ กัลป์นั่นแน่อานิสงส์น่ะ ก็ส่วนเจ้าตัวผู้บวชล่ะจะมีอานิสังสผลเป็นประมาณใดล่ะ? นี่เจ้าตัวผู้บวชน่ะพอบวชเข้าเท่านั้น นั่นเห็นไหมล่ะแปลกประหลาด ผลอานิสงส์เกิดปัจจุบัน พวกเราเป็นหญิงเป็นชายต้องไหว้นบเคารพหมดทีเดียว ที่เคยพูดต่ำๆ สูงๆ พูดไม่ได้เสียแล้ว ไหว้นบเคารพเป็นกระถางธูปเสียแล้วนั่นแน่ะ วิเศษประเสริฐอย่างนี้ ชื่อเสียงเรียงรายก็ปรากฏไปต่างๆ มีปรากฏจำเพาะปัจจุบันทีเดียวเข้าแล้ว ที่สุดจนกระทั่งโทษประหารชีวิตเมื่อครั้งพุทธกาลหรือในเมื่อครั้งแผ่นดินต้นๆ นี่เขาไม่เอาโทษผิดแก่ผู้บวชแล้ว เมื่อบวชแล้วก็เป็นแล้วกัน ให้อภัยทีเดียว ให้อภัยเป็นอันขาด นี้ก็ด้วยอานิสังสผล เขาเรียกว่า **"สามัญผล"** ผลบังเกิดปัจจุบันทันตาเห็น **ไม่ใช่แต่เท่านั้น ผู้บวชน่ะถ้าว่ามีธรรมเช่นนี้แล้วละก็ อานิสงส์ชั้นสูงเป็นอายุพระศาสนาต่อไป ก็อานิสงส์ของผู้บวชน่ะอเนกอนันต์นับประมาณไม่ได้** ท่านกล่าวไว้ว่ามหิทฺธิโก มหานุภาโว มีเทพบุตรมีฤทธิ์ศักดานุภาพมีเดชมาก จะเนรมิตแผ่นดิน...ฯลฯ... ถ้าจะจารจารึกบันทึกไปจนกระทั่งเขาพระสุเมรุเหี้ยนหดหมดไป...ฯลฯ...ยังไม่หมด เท่าไรก็ยังไม่หมด อานิสงส์มากมายก่ายกองนักเหลือที่จะคณนา เหตุนี้ที่ได้ชี้พร่ำร่ำพรรณนามาในอานิสังสผลของเจ้าตนผู้บวชน่ะในวันนี้ **ที่ได้บุญวันนี้ก็เป็นอัศจรรย์นักในธาตุ ในธรรม[๙] น่ะร่ำลือกันนักว่าเขามีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ได้บุญยิ่งใหญ่ไพศาลที่จะไปทรมานพวกประเทศญี่ปุ่น ไปพลิกประเทศญี่ปุ่นให้เป็นสัมมาทิฏฐิ ให้เป็นพุทธศาสนิกชนทั่วไปน่ะ ต้นธาตุ ท่านหลั่งสมบัติมาให้แล้ว ผู้นี้เป็นตัวประกาศศาสนา ไม่ช้าหรอกจะได้รู้เรื่องกันในประเทศญี่ปุ่นกับไทย ผู้ที่จะเป็นที่พึ่งของ**

เขาได้มาเกิดปรากฏขึ้นแล้ว เป็นภิกษุบวชใหม่นี่แล้ว ต่อไปไม่ช้าก็จะได้ไปสั่งสอนเป็นลำดับไป เหตุนี้ขอให้มารดาและวงศาคณาญาติเลื่อมใสอุปการะเอื้อเฟื้อค้ำจุนอุดหนุนไป จะได้เป็นที่พึ่งของตัวสืบต่อไปในภพนี้และต่อไปในภายหน้า ที่ได้ชี้แจงแสดงมาตามวาระพระบาลี คลี่ความเป็นสยามภาษาตามมตยาธิบาย พอสมควรแก่เวลา อญฺญํ สรณํ นตฺถิ สิ่งอื่นไม่ใช่ที่พึ่งอันประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย สรณํ เม รตนตฺตยํ พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอนาจความสัตย์ที่อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานนี้ สทา โสตฺถี ภวนฺตุ เต ขอความสุขสวัสดีจงบังเกิดมีแก่ท่านเจ้าภาพและสาธุชนทั้งหลายบรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมติว่ายุติธรรมิกกถา โดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้ เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้

หมายเหตุท้ายเทศน์

*๑ เมื่อสัตว์ผู้มีความบริสุทธิ์กาย วาจา และใจ ในระดับ **"มนุษย์ธรรม"** ทำกาลกิริยาคือตายนั้น "มนุษย์ธรรม" นั้นก็จะถูกปรุงขึ้นเป็นธาตุธรรมของกายมนุษย์ละเอียด มีลักษณะเป็นดวงกลม ขาวใส บริสุทธิ์ ตั้งอยู่ในกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมของกายมนุษย์ละเอียดกายใหม่ ซึ่งมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ ณ ภายในในลักษณะของกายซ้อนกาย-ภพซ้อนภพ จึงชื่อว่า **"ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์"** ตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมของกายมนุษย์ละเอียดนี้ก็ยังเป็นที่ตั้งของขันธ์ ๕ ส่วนละเอียด มีลักษณะเป็นดวงกลมใสดวงเล็ก ๆ ประมาณเท่าเมล็ดโพธิ์หรือเมล็ดไทรซ้อนกันอยู่เป็นชั้น ๆ กันเข้าไปข้างในตามลำดับ คือ รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์--รูปขันธ์ขยายส่วนหยาบออกมาเป็น **"ดวงกาย"** เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์ ขยายส่วนหยาบออกมาเป็น **ดวงเห็น ดวงจำ ดวงคิด และดวงรู้** ซึ่งรวมเรียกว่า "ใจ" ของกายมนุษย์ละเอียด*

เมื่อกายมนุษย์ละเอียดซึ่งมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ภายในนั้นเคลื่อนจากภพภูมิเดิม เมื่อกายเนื้อแตกทำลายลงนั้น จะมาพักอยู่ ณ ศูนย์กลางกายของบิดาชั่วคราวก่อน โดยผ่านเข้ามาตามฐานที่ตั้งของ "ใจ" กล่าวคือเข้ามายังฐานที่ ๑ ปากช่องจมูก, ฐานที่ ๒ หัวตาด้านใน, ฐานที่ ๓ เคลื่อนไปหยุดอยู่ที่ตรงกลางกึ๊กศีรษะ, ฐานที่ ๔ ตรงเพดานปาก, ฐานที่ ๕ ตรงปากช่องลำคอ, ฐานที่ ๖ เคลื่อนมาหยุดตรงศูนย์กลางกายระดับสะดือพอดี และฐานที่ ๗ เคลื่อนมาหยุดตรงศูนย์กลางกายเหนือระดับสะดือประมาณสองนิ้วมือ พฤติกรรมนี้เป็นไปอย่างรวดเร็ว จะสามารถรู้เห็นพฤติกรรมและสภาวธรรมเหล่านี้ได้ด้วย "ตา" หรือ "ญาณ" ของพระธรรมกาย

*ภายในระยะเวลาประมาณ ๗ วันนี้ **เมื่อบิดามารดาประกอบธาตุธรรมได้ถูกส่วน กล่าวคือ เมื่อธาตุ ธรรม เห็น จำ คิด รู้ ของบิดา ของบุตร ของมารดา หยุดนิ่งสนิท ศูนย์กลางของธาตุธรรม เห็นจำคิดรู้ ของทั้งสามฝ่ายตรงกันหมดเมื่อใด อายตนภพ** หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า **โลกายตนะ ในระดับมนุษยภูมิของมารดาจะดึงดูดธาตุธรรม** (ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์) และ**เห็น จำ คิด รู้ ของกายมนุษย์ละเอียดของผู้เป็นบุตรให้หลุดจากศูนย์กลางกายของบิดา** ผ่านกลับออกมาตามฐานที่ตั้งของใจของบิดา มายังฐานที่ตั้งของใจของมารดาฐานต่าง ๆ จนถึงฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายของมารดาเหนือระดับสะดือสองนิ้วมือ **มาตั้งปฏิสนธิวิญญาณตรงขั้วมดลูกของมารดาพอดี***

*การมาตั้งปฏิสนธิวิญญาณของมนุษย์ด้วยกายมนุษย์ละเอียดอันมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ด้วยนี้เอง คือการหยั่งลงสู่ครรภ์มารดาด้วย **"รูปกายอุบัติ"** เป็นครั้งแรก และจะตั้งอยู่ที่ขั้วมดลูกของมารดาในลักษณะของ "กลลรูป" โดยมีกายมนุษย์ละเอียดและกายทิพย์ซ้อนอยู่ในกลางดวงนี้ แล้วหลังจากนั้น ดวงกาย, ดวงเห็น, ดวงจำ, ดวงคิด และดวงรู้ ซึ่งขยายส่วนหยาบออกมาจากขันธ์ ๕ ส่วนละเอียดของกายมนุษย์ละเอียด ก็จะขยายส่วนหยาบเจริญเติบโตออกมาเป็นกาย ใจ จิตและวิญญาณ เป็นทารก เจริญเติบโตในครรภ์มารดา แล้วจึงคลอดจากครรภ์มารดา อันจัดเป็น "รูปกายอุบัติ" อีกครั้งหนึ่ง เหล่านี้จัดเป็นธรรมชาติที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (สังขาร หรือสังขตธาตุ สังขตธรรม) อันต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั้งสิ้น*

*เมื่อมนุษย์หรือสัตว์ในสุคติภพใดปฏิบัติธรรมจนจิตใจสะอาดบริสุทธิ์ หยุดนิ่งตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิม อันเป็นที่ตั้งของกาย เวทนา จิต และธรรมของกายในภพ ๓ ได้แก่กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ ทิพย์ละเอียด, กายพรหม พรหมละเอียด, กายอรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด ไปจนสุดละเอียดแล้ว จะเข้าถึงพุทธธรรมหรือธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ และพระสังฆรัตนะ **คือธรรมกาย** ซึ่งเป็นกายพ้นโลก เป็นวิสุทธิขันธ์ อันไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (วิสังขารหรืออสังขตธาตุ อสังขตธรรม) ปราศจากตัณหาราคะใด ๆ (วิราคธาตุ วิราคธรรม) จึงไม่ต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ และกลับมีสภาวะที่เป็นนิจจัง สุขัง และอัตตา แท้ ๆ นี้เอง ได้ชื่อว่า **"ธรรมกายอุบัติ"** ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ขีณาสพทั้งหลาย ต่างเสด็จอุบัติแท้โดยธรรมกายด้วยกันทั้งสิ้น ผู้ปฏิบัติธรรมได้ถึงธรรมกาย ยังไม่ชื่อว่าได้บรรลุมรรคผลเป็นพระอริยบุคคล จัดเป็นแต่เพียงโคตรภูบุคคลเท่านั้น ต่อเมื่อสามารถละสัญโญชน์กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกได้อย่างน้อย ๓ ประการ คือสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา และสีลพตปรามาสแล้ว จึงจัดว่าเป็นผู้บรรลุมรรคผลเป็นพระอริยบุคคลตามระดับภูมิธรรมของแต่ละท่านที่ปฏิบัติได้*

*๒ คือ**พระวีระ คณฺตฺตโม** ปัจจุบันเป็นที่ **พระภาวนาโกศลเถร** รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำภาษีเจริญ กรุงเทพฯ*

๓ คือองค์ต้นธาตุต้นธรรม หรือพระพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ ในอายตนนิพพานเป็น

*๔ **ผู้ปฏิบัติบางท่านก็เห็นธรรมกายอรหัตละเอียดขนาดเพียง ๒๐ วา แต่ธรรมกายพระอรหัตละเอียด ๆ ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อฯ ท่านมีขนาด ๓๐ วา***

*๕ พระพุทธเจ้าจะเอามือลูบศีรษะพระบวชใหม่ คือ **พระวีระ คณฺตฺตโม** (พระภาวนาโกศลเถรองค์ปัจจุบัน) ก็ได้*

*๖ **หลังฉากหรือฉากหลัง** หมายถึง**ธาตุธรรมของกายในกายที่สุดหยาบ** จากกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด... ต่อ ๆ ไปถึงธรรมกาย กายธรรมที่ละเอียด ๆ ไปจนสุดละเอียด ๆ **ไปจนสุดละเอียด พร้อมด้วยภาคผู้เลี้ยง** (จักรพรรดิรัตนะ ๗ และกายสิทธิ์) **ภาคผู้สอด ภาคผู้ส่ง ภาคผู้สั่ง ภาคผู้บังคับ ภาคผู้ปกครอง และพระพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ** ฯลฯ*

๗ คือ พระวีระ คณฺตฺตโม (พระภาวนาโกศลเถร องค์ปัจจุบัน)

๘ พระพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ เป็นผู้สั่งให้มาทำหน้าที่เผยแพร่ธรรมแก่ชาวญี่ปุ่น

๙ พระพุทธเจ้า และพระอรหันต์ขีณาสพเจ้าทั้งหลาย มีองค์ต้นธาตุ กลางธาตุ ฯลฯ เป็นต้น ในอายตนนิพพานสุดหยาบสุดละเอียด

—มงคลบุตร

ด้วยแรงอธิษฐาน

โดย **บุษดี**

ประมาณเวลา ๑๙.๓๐ น. ของวันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๐ ณ ศาลาการเปรียญวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร หลังจากที่หลวงป๋า* ท่านสอนสมาธิเสร็จ สายฝนที่เทสาดลงมาตั้งแต่เริ่มนั่งทำสมาธิกันนั้น ก็ยังไม่ยอมหยุด เสียงลมที่พัดแรงอยู่ ได้หอบเอาความเย็นปะปนมาด้วยพร้อม ๆ กับยังคงกระหน่ำเม็ดฝนลงมาอย่างมาก อันเป็นอาการที่แสดงว่าจะไม่ยอมหยุด ในระยะเวลาอันสั้นเป็นแน่

เหตุดังกล่าวนั้นเองที่ทำให้ผู้ร่วมกันปฏิบัติธรรมในคืนนั้น ซึ่งยังไม่สามารถกลับบ้านได้ต่างจึงได้มีโอกาสฟังท่านเล่าเรื่องราวของผลที่ได้รับจากการอธิษฐานที่ถูกต้อง ให้บรรดาศิษย์ทั้งหลายได้ฟัง เป็นการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ระหว่างรอให้ฝนหยุด พวกเราจึงได้ยินได้ฟังเกร็ดความรู้ในเชิงปฏิบัติ ที่หลวงป๋าได้หยิบมาใช้ในช่วงชีวิตสมัยเป็นฆราวาสอยู่นั้น และท่านก็ได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างอัศจรรย์อยู่หลายครั้ง ในขณะที่นั่งฟังท่านเล่าอยู่นั้นมีความประทับใจกับประโยคหนึ่งของท่าน **"...แรงอธิษฐานในขณะที่จิตบริสุทธิ์ จะทำให้คำอธิษฐานเป็นจริงได้นะคุณโยม..."** ทำให้นึกถึงเรื่องที่ประสพด้วยตนเองที่ผ่านมา

ย้อนไปประมาณ ๓ ปีที่แล้ว เมื่อครั้งที่เริ่มเรียนวิชชาธรรมกายที่วัดสระเกศฯ อย่างจริงจัง โดยการท่องสัมมาอะระหัง ๆ พร้อมกับกำหนดดวงแก้วกลมใส ไปตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เหนือสะดือ ๒ นิ้วมือ ไม่นานก็ได้เห็นพระองค์ใหญ่ขาวใสมาก ซึ่งต่อมาหลวงป๋าก็ได้เมตตาต่อวิชชาธรรมกายให้ จากนั้นเป็นต้นมาข้าพเจ้าก็ได้นั่งทำสมาธิสม่ำเสมอ ด้วยการพยายามตรึกนึกถึงองค์พระเท่าที่จะทำได้หรือบ่อย ๆ ขึ้นทั้งในเวลานั่ง นอน ยืน เดิน เหตุการณ์ทุกอย่างก็คงเป็นไปอย่างปกติสุขจนกระทั่ง...

อีกหนึ่งปีต่อมา ข้าพเจ้าจำวันที่ไม่ได้แน่นอน จำได้เพียงว่าเป็นวันอาทิตย์ เพราะในตอนเช้าของวันหยุดเช่นนี้ที่บ้านจะเปิดทีวีดูกันแต่เช้า

เสมอ ๆ และเมื่อได้เวลาตัวเองก็จะเตรียมตัวไปวัดเพื่อปฏิบัติธรรม แต่ในวันนั้นเครื่องทีวีเกิดขัดข้อง มีอาการประหลาดเมื่อเปิดไปได้สักครู่ คือพอกดปุ่มเปิดไม่นาน ก็จะมีเสียงเปรี๊ยะ ๆ คล้ายเสียงถ่านไฟในเตา พร้อมกับมีแสงแปร๊บ ๆ วิ่งไปมา ภาพบนจอก็ไม่มี เป็นอย่างนี้เหมือนกันทุกสถานี จึงปิดทีวีและเริ่มสาละวนกับการตรวจเช็คปลั๊กไฟ สวิทไฟ แถมเปิดดวงไฟในบ้านดู แต่ทุกอย่างก็มีอาการเป็นปกติ คราวนี้ลองเช็คทีวีใหม่อีก มันก็ยังมีอาการเหมือนเดิม แต่มีเสียงดังขึ้นพร้อมกับมีแสงไฟฟ้าวิ่งไปมาบนจอ "แย่ละซิ" ข้าพเจ้านึกรำพึงในใจ เพราะวันนั้นเป็นวันหยุด ไม่รู้จะให้ช่างที่ไหนมาดูให้ได้ อาการของมันก็ยังคงไม่ดีขึ้น จึงตัดสินใจปิดและเตรียมตัวไปวัดตามปกติ

ที่ศาลาการเปรียญวัดสระเกศฯ ในวันนั้น คงมีผู้คนมาเข้าฝึกเรียนรู้วิชชาธรรมกายกันมากเหมือนทุก ๆ สัปดาห์ เมื่อถึงเวลานั่งปฏิบัติเจริญภาวนา ข้าพเจ้าก็ลงมือเช่นที่เป็นมา แต่ในขณะที่นั่งธรรมะเข้าศูนย์กลางสุดละเอียดขององค์พระขาวใส และตรึกเห็นองค์พระขาวใสที่ละเอียดกว่าขึ้นไปเป็นชุด เป็นชั้นขึ้นมานั้น แว่บหนึ่งที่นึกถึงทีวีที่ไม่อยากให้เสีย ข้าพเจ้าก็เห็นทีวีขาวใสไปด้วย และเมื่อเจริญภาวนาต่อไปเรื่อย ๆ เรื่องทีวีก็เลือนไปจากใจ คงนั่งเห็นองค์พระสุดละเอียดขาวใสไปเรื่อย ๆ จนเลิก

เมื่อกลับบ้านวันนั้น สิ่งแรกที่ทำก็คือเปิดทีวี น่าแปลกที่ทุกอย่างเป็นปกติ ไม่มีอาการทีวีเสียแต่อย่างใด แถมยังได้ลองเปิดปิดไปมาสลับกัน ก็ไม่มีอะไรเกิดขึ้น ดังนั้นจึงได้ดูรายการครบทุกช่องเหมือนเดิม รุ่งเช้าวันจันทร์ก็ไปทำงาน แล้วเมื่อมีโอกาสจึงได้เล่าเรื่องอาการทีวีเสียที่มีเสียงมีแสงแปลก ๆ ให้นายช่างใหญ่ฟัง เพราะว่าบริษัทที่ข้าพเจ้าทำอยู่นั้นมีบริษัทในเครือทำธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตทีวีอยู่ แต่ก็ไม่ได้เล่าถึงที่ตนได้นำทีวีมาซ้อนในองค์พระในระหว่างทำภาวนา กลัวเขาคิดมาก นายช่างใหญ่ทำหน้างงหลังจากฟังรายละเอียด แต่แสดงความสนใจขนาดย้ำที่จะขอทีวีเครื่องนั้นไปตรวจเช็คเพื่อหาสาเหตุให้ได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อได้มีโอกาสตรวจเช็คก็ไม่พบอะไร และนับตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งเวลานี้ ทีวีเครื่องนั้นก็ไม่เคยมีอาการดังกล่าวอีกเลย ซึ่งตอนนั้นมาคิดอย่างงง ๆ ว่ามันจะเป็นเพราะอำนาจศักดิ์สิทธิของพระธรรมกายหรือเป็นเพราะความขัดข้องทางเทคนิคของไฟฟ้า แม้จะคิดอย่างนั้นก็ไม่อาจหาข้อสรุปได้ แล้วก็ได้ลืมเรื่องนี้ไปในเวลาต่อมา

เวลาผ่านไปอีกปีหนึ่งที่ยังคงปฏิบัติธรมอย่างสม่ำเสมอ ชีวิตยังคงดำเนินไปตามธรรมชาติอันเป็นธรรมดาสามัญ ได้แก่การประสบทั้งสุขและทุกข์วนเวียนอยู่ไปมา แล้ว ๆ เล่า ๆ จนกระทั่งเมื่อไม่นานมานี้เอง รถยนต์ที่ใช้อยู่เป็นประจำเกิดมีอาการประหลาด คือ

ถ้าขับไปเรื่อย ๆ รถก็จะวิ่งไปโดยไม่มีอาการกระตุก แต่พอจวนจะถึงไฟแดง เมื่อเหยียบคลัชค่อย ๆ ลดเกียร์ แล้วแตะเบรคเครื่องยนต์ก็จะดับทันทีเป็นอย่างนี้ทุกครั้งที่รถติด (ข้าพเจ้าขับรถมาเกือบ ๒๐ ปีแล้ว) เมื่อเกิดเหตุการณ์อย่างนี้บ่อย ๆ เข้า จึงได้โทรศัพท์ปรึกษาช่างประจำ ซึ่งเขาก็คิดว่าข้าพเจ้าคงจะปล่อยเกียร์ ปล่อยคลัช เหยียบเบรค เหยียบคลัชต่าง ๆ นานาผิดจังหวะ เขาได้แนะนำว่าอย่าเพิ่งซ่อมเลย ถ้าเครื่องยนต์ดับแล้วสามารถสตาร์ทติดทันทีก็ยังไม่เป็นไร ให้ลองขับไปอีกวันสองวัน แต่ถ้ายังคงเป็นอีกเขาจึงจะนำรถไปเช็คให้ เราก็เลยต้องจำใจกล้าขับไป แต่รถก็ยังคงมีอาการคล้าย ๆ กัน คือ พอรถติดต้องปลดเกียร์ว่าง เครื่องจะค่อย ๆ สั่นขึ้นจนดับไปเอง ช่างก็มารับรถไปตรวจเสียทั้งวัน แล้วก็กลับมาบอกว่ารถไม่เป็นอะไรเลย พอถามเขาไปว่ามันเป็นเพราะคลัชหรือเกียร์หรือว่าไฟอ่อนไป ช่างก็ยืนยันว่าทุก

อย่างเป็นปกติและไม่พบอาการที่เล่าให้ฟังเลย ดังนั้นจึงไม่ได้แก้ไม่ได้ปรับอะไรทั้งนั้น อย่างไรก็ตามเมื่อนำมาขับเองอาการดังว่าก็เกิดอีก คราวนี้จึงต้องนำไปอีกอู่หนึ่ง ซึ่งเป็นอู่ซ่อมแอร์และตรวจเช็คน้ำมันเครื่องที่ข้าพเจ้าเป็นขาประจำอยู่ เจ้าของอู่ที่รู้จักกันดีเมื่อได้รับฟังเรื่องอาการประหลาดของรถที่เป็นอยู่ เขาได้ขอให้ทิ้งรถไว้เพื่อจะได้ตรวจเช็คให้

เช่นเคยเมื่อไปรับรถ เขาก็แจ้งให้ทราบว่ารถนั้นไม่เป็นอะไรเลย จึงไม่ได้ตั้งหรือปรับอะไรให้ทั้งสิ้น แถมยังบอกอีกว่าไม่รู้จะทำอะไร เพราะไม่พบอาการอะไรเลย เมื่อคุยกันต่อไปจึงได้ทราบว่า เขาได้นำรถไปลองขับดูสารพัด คือใช้เกียร์ ๔ แต่ขับช้าที่สุด ให้เกียร์ต่ำแต่ขับเร็ว ปล่อยคลัช ปล่อยเบรคและอะไรต่ออะไรอย่างไม่ระมัดระวัง แต่เครื่องยนต์ก็ไม่ดับ เมื่ออยู่ที่เกียร์ว่างก็ไม่สั่นด้วย พอข้าพเจ้าทำท่าจะอ้าปากถามต่อ **เขาก็มองหน้าคล้ายจะถามว่าข้าพเจ้าเริ่มมีอาการประสาทหรือไง รถดีแท้ ๆ ก็หาว่าเสีย** ข้าพเจ้าจึงต้องนำรถกลับพร้อมกับบอกตัวเองว่าเราน่ะไม่ประสาทแน่ แต่รถจะประสาทหรือเปล่าก็ไม่แน่ใจ เพราะเพื่อนที่เคยนั่งไปด้วยกันนั้นเขาก็ขับรถเป็น ซึ่งเขาก็เห็นอาการรถเป็นเหมือนอย่างที่ได้เล่ามาด้วย

ของอะไรก็ตามที่ใช้อยู่ประจำ เมื่อเกิดเสียหรือผิดปกติแถมยังหาสาเหตุแก้ไขไม่พบ ย่อมก่อให้เกิดความกังวลลึก ๆ โดยเฉพาะรถคันที่ต้องใช้ต้องขับค่ำ ๆ ทุกวัน ดังนั้นเมื่อยามนั่งภาวนาผ่านถึงองค์พระขาวใส

ข้าพเจ้าก็เข้าถึงสุดละเอียดต่อไป แว่บหนึ่งได้อธิษฐานขอให้รถของข้าพเจ้าเป็นปกติ พลันก็เห็นทุกอย่างขาวใสในกลางของกลางนั้น และเมื่อได้นั่งภาวนาเมื่อใดก็จะอธิษฐานขอเช่นนั้นทุกครั้ง และเป็นที่น่าอัศจรรย์อีกครั้งที่รถคันที่มีปัญหาก็กลับกลายเป็นปกติได้เองจริง ๆ

ความจริงก็ไม่เคยตั้งใจจะเล่าเรื่องเล็กน้อยสองเรื่องนี้ให้ใครฟังทั้งสิ้น แต่ที่ได้เล่ามาครั้งนี้ก็เป็นเพราะสืบเนื่องมาจากคำพูดของหลวงป๋าที่กล่าวไว้เมื่อวันจันทร์ที่ ๑ มิถุนายน ว่า **"...คำอธิษฐานในขณะที่จิตบริสุทธิ์ จะเป็นจริงได้..."** แต่เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอธิษฐานอย่างตั้งอกตั้งใจได้เกิดขึ้น ก็เพราะเนื่องมาจากว่าในวันต่อ ๆ มาซึ่งได้มีงานสำคัญรออยู่และจำต้องจัดการให้เสร็จในวันดังกล่าวด้วย อุปสรรคที่สำคัญต่องานดังว่าก็คือ ถ้าหากฝนเกิดตกลงมาละก็ ผลเสียหายก็ย่อมติดตามมาและสร้างความชลุกชลักอย่างมากมาย ดังนั้นเมื่อถึงโอกาสที่ได้ทำภาวนา ข้าพเจ้าจึงตรึกนึกถึงองค์พระขาวใส และเข้าถึงสุดละเอียดจนใจของตนเองใสสะอาดดีแล้ว จึงได้อธิษฐานขอเห็นหลวงพ่อวัดปากน้ำ เมื่อปรากฏหลวงพ่อในที่สุดละเอียดนั้น ก็ได้กราบเรียนท่านถึงความเป็นมาของงานและความสำคัญของงานในสองวันนั้น ทั้งเรียนด้วยว่า ถ้าคำอธิษฐานขอไม่ให้ฝนตกในวันนั้น ๆ โดยเฉพาะช่วงเวลาของงานนั้นด้วยเป็นผลสำเร็จ ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องคำอธิษฐานในขณะที่จิตบริสุทธิ์จะทำให้คำอธิษฐานนั้น ๆ เป็นจริงได้ เพื่อเสริมเป็นตัวอย่างต่อคำพูดของหลวงป๋าท่าน

ต่อมาในวันอังคารที่ ๒ ขณะที่อากาศก็ขมุกขมัวสลับกับแสงแดดอ่อน ๆ ข้าพเจ้าตรึกถึงองค์พระเจ้าที่สุดละเอียด และอธิษฐานทุกครั้งที่มีโอกาส วันนั้นมีฝนตกอยู่เหมือนกัน แต่เฉพาะในตอนเย็นของวันนั้นกลับไม่ตก จนกระทั่งงานเลิก

พอวันต่อมา อากาศยังคงคล้ายกับวันก่อน แถมบางช่วงอากาศครึ้มจนน่ากลัว พอมีเวลาข้าพเจ้าก็อธิษฐานตามแบบไปเรื่อย ๆ และเมื่อถึงเวลาสำคัญของงาน ก็นับเป็นความโชคดีของพวกเราผู้เกี่ยวข้องในการจัดงานทุกคน ที่ฝนเกิดตกหลังงานเลิกไปแล้วอีกเหมือนกัน และผลพลอยได้จากคำอธิษฐานนั้น อาจจะทำให้มีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานหลายคนที่เชื่อในการอธิษฐานนั้น และความศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระธรรมกาย (เพราะมีผู้มาขอความเห็นว่าเขาจะบนที่ไหนดีเพื่อไม่ให้ฝนตก ก็ได้แต่บอกว่าเขาจะอธิษฐานขอที่ใดก็ได้ถือว่าช่วยกัน แต่ตัวเองจะอธิษฐานขอจากความศักดิ์สิทธิ์ของธรรมกาย ซึ่งความจริงเขาก็ไม่ได้ทำอย่างที่มาปรึกษา แต่คนอื่น ๆ ข้าพเจ้าไม่ทราบ)

ข้าพเจ้าเคยชวนบุคคลที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องในการจัดงานนี้ให้มาวัดสระ-

เกศฯ เพื่อฝึกเรียนสมาธิวิชชาธรรมกาย แต่หลายคนมักจะตอบว่า "ยังไม่พร้อม" "ยังไม่มีเวลา" หรือ "รอไปอีกระยะก่อน" ถึงจะได้คำตอบเช่นนั้นก็ได้พยายามอธิบายให้พวกเขาทราบว่า ถ้าจะรอให้พร้อม รอให้มีเวลา โดยเฉพาะเพื่อฝึกทำสมาธิภาวนาละก็ ชีวิตของเราทั้งชีวิตความพร้อมก็มาไม่ถึงแน่

เพราะภาระหน้าที่ประจำวันของเรา นับวันก็จะวุ่นวายสับสนจนทำให้เรามีเวลาน้อยลงทุกที (โน้น... จะพร้อม... จะมีเวลาก็อาจจะอายุราว ๆ ๖๐ ปี เพราะไม่มีงานประจำทำแล้ว แต่แน่ใจละหรือว่าพร้อมจริง เพราะเมื่อถึงเวลานั้นสังขารก็อาจจะสู้ไม่ไหว จิตใจที่เคยปล่อยปละละเลยให้สับสนจนอายุปานนั้น ก็คงจะเลอะเลือนจนฝึกยาก) ข้อความดังกล่าวข้าพเจ้าไม่ได้พูดออกไปก็เพื่อรักษาไมตรี ได้แต่บอกพวกเขาว่า ควรจะเจียดเวลาวันละ ๕ นาที ๑๐ นาที หรืออย่างมากก็ครึ่งชั่วโมง เพื่อทำจิตให้สงบ และผลพลอยได้จากการนี้คือจิตที่สงบจะมีคุณค่ามหาศาล อันนี้ผู้ที่ได้ฝึกสมาธิมาพอสมควรย่อมทราบดี การปฏิบัติก็ไม่จำเป็นต้องมีสถานที่เฉพาะหรือมีเวลาเฉพาะ หากว่าเราได้เรียนได้รู้วิธีการฝึกสมาธิ เราก็อาจทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน จึงทำได้ทุกเมื่อทุกสถานที่

เมื่อถึงคราวคับขันหรือจำเป็นที่เราไม่สามารถหันหน้าไปพึ่งใครได้ เราก็จะอธิษฐานด้วยจิตที่ฝึกหัดจนสะอาด สว่างสงบและใสดีนี้ และด้วยจิตที่บริสุทธิ์นี้เอง จะทำให้คำอธิษฐานนั้นเป็นจริงขึ้นมาได้ เช่นเดียวกับที่หลวงปู่ท่านเคยพูดไว้

หมายเหตุ

"อธิษฐานจิต" จะมีอำนาจหรือพลังให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน จิตย่อมมีอำนาจหรือมีพลังตามธรรมชาติ เมื่อรวมหยุดเป็นจุดเดียว ที่เรียกว่าจิตมีสมาธิที่แนบแน่นมั่นคง อธิษฐานจิตที่สัมปยุตด้วยปัญญาอันเห็นชอบ และด้วยเจตนาที่ดีที่ชอบ ย่อมให้ผลดีมีคุณประโยชน์ อธิษฐานจิตที่วิปยุต(ไม่ประกอบ)ด้วยปัญญาอันเห็นชอบและที่ประกอบด้วยเจตนาที่ไม่ดี ไม่ชอบ ย่อมให้ผลที่ไม่ดี คือให้ผลที่เป็นโทษได้ และนี่ก็เป็นเรื่องปกติธรรมดาตามธรรมชาติ ผู้ปฏิบัติธรรมที่กำลังเจริญภาวนาชำระจิตใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์อยู่และเจตนาอธิษฐานในสิ่งที่ชอบที่ควร และหากเหตุปัจจัยที่ประกอบหรือปรุงแต่งเรื่องหรือสิ่งที่อธิษฐานให้เป็นไปนั้น ไม่เป็นเหตุขัดข้องที่รุนแรงจนเกินอำนาจหรือพลังจิตของผู้อธิษฐานนั้นย่อมสัมฤทธิ์ผลได้ แต่ถ้าเหตุปัจจัยที่ปรุงแต่งเรื่องหรือสิ่งที่จะอธิษฐานให้เป็นไปนั้น เป็นเหตุขัดขวางที่รุนแรงจนเกินพลังจิตของผู้อธิษฐาน ย่อมไม่สัมฤทธิ์ผล... — มงคลบุตร

ทางสงบ

โดย **บัวสีน้ำเงิน** *

ครั้งแรกที่ดิฉันได้รับฟังข่าวการปฏิบัติธรรมจากอาจารย์อุดม ตรีชั้น อาจารย์โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย ว่าจะมีการอบรมธรรมปฏิบัติแก่เยาวชนภาคฤดูร้อนเพื่อฝึกในด้านสมาธิที่**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี** ตอนนั้นดิฉันเห็นเป็นเรื่องธรรมดาไม่เคยคิดที่จะสนใจเลย อาจจะเป็นเรื่องของบุญของกรรมแต่ปางก่อนก็ได้ ที่ทำให้ดิฉันพบกับเหตุการณ์สะเทือนใจอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ดิฉันเสียใจและฟุ้งซ่านเป็นอันมาก ตอนแรกตั้งใจว่าจะมาเพียงสงบจิตสงบใจ และลืมเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตให้หมด ไม่ได้คิดเลยว่าจะสามารถปฏิบัติมาได้ถึงเพียงนี้

เมื่อดิฉันได้มาที่นี่ ความรู้สึกรักที่นี่ และความประทับใจอย่างประหลาดเกิดขึ้นกับดิฉัน แปลกนะทำไมคนอื่นบางคนเขาถึงไม่รู้สึกอย่างฉันบ้าง เพื่อน ๆ ที่มาใหม่พร้อมกับดิฉัน บางคนมาอยู่ได้เพียงไม่กี่วันก็พากันคิดถึงบ้าน บางคนถึงกับร้องไห้คร่ำครวญต้องการที่จะกลับบ้านให้ได้ "บ้าน" ดิฉันเคยคิดว่าไม่มีที่ไหนอีกแล้วที่จะมอบความสุขให้ดิฉันเท่ากับที่บ้าน แต่ดิฉันก็ไม่รู้สึกอยากอยู่บ้านเหมือนอยากอยู่ที่นี่เลยสักนิดเดียว แปลกใจมากนะว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น ทำไมดิฉันถึงอยากอยู่ที่นี่ อยากอยู่ตลอดไปตราบชั่วกาลนาน ซึ่งที่สุดอาจเป็นนิพพานก็ได้ เพราะวาบัดนี้ดิฉันเข้าใจและสามารถหาคำตอบให้ตัวเองได้แล้ว ดิฉันเชื่อเหลือเกินว่าบุญกรรมมีจริง **"ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว"**

ณ ที่**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี** แห่งนี้เงียบสงัดดียิ่งนัก ถึงแม้ว่าบางเวลาอากาศออกจะร้อนอยู่สักหน่อยเพราะเป็นฤดูร้อน แต่ที่นี่ก็ยังมี "ศาลาอเนกประสงค์" ซึ่งเปรียบเสมือนเป็น ศาลาปาฏิหาริย์ร่วมใจ ของผู้คนที่นี่ นอกจากจะใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมสมถวิปัสสนากัมมัฏฐาน เป็นสถานที่ซึ่งใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ที่มีความสำคัญทางศาสนาแล้วยังใช้เป็นสถานที่หลบลมร้อนกับลมหนาวอีกด้วย มีผู้ที่ปฏิบัติได้ถึงดวงปฐมมรรคแล้วได้ถึงธรรมกายจากที่นี่ไปแล้วเป็นจำนวนมากทีเดียว

ที่นี่มีต้นไม้หลากหลายชนิด ถึงแม้ว่าในปัจจุบันต้นของมันจะยังเล็กอยู่ก็ตาม อีกสักหน่อยพวกมันจะโตขึ้น โตขึ้นแล้วก็โตขึ้นเรื่อย ๆ ดังเช่นความศักดิ์สิทธิ์ของ **"ธรรมกาย"** ที่นี่ เมื่อนั้นก็จะได้เห็นความสดชื่นของต้นไม้ใบไม้ที่ปกคลุมพื้นที่อยู่ทั่วบริเวณ**และจะได้พบความน่าอัศจรรย์ใจในจำนวนของผู้ปฏิบัติธรรมที่ปฏิบัติได้ผลดีจะเพิ่มจำนวนทับทวีขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยอภินิหาริย์**

* นักเรียนหญิงชั้น ม. ๕ โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย (อายุ ๑๖ ปี)

ด้วยอานุภาพธรรมกายซึ่งมีอยู่จริง

ที่นี่มิได้ให้ความสงบแต่เพียงรูปกายภายนอกเท่านั้น แต่ยังได้แผ่ขยายความรู้สึกสงบนี้เข้าไปถึงภายในของจิตใจด้วย ซึ่งผู้ที่รู้ ที่เห็น ที่เป็น ที่เข้าถึงแล้วนั้น จะสามารถเข้าใจความหมายได้ดีและถูกต้องโดยไม่ต้องอธิบาย แต่สำหรับผู้ที่ยังไม่รู้ ไม่เห็นจริง ก็อาจจะเกิดการลังเลสงสัย เกิดการเข้าใจผิด คิดผิด พูดผิดไปต่าง ๆ นานา บ้างก็ว่าปฏิบัติภาวนาธรรมที่นี่ "เห็นจำ" ไม่ใช่ "เห็นจริง" ทำให้บุคคลภายนอกที่ไม่รู้เกิดความเสื่อมศรัทธา เสื่อมความเชื่อถือ เกิดอคติ หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อพระพุทธศาสนาในแนววิชชาธรรมกาย โดยคิดว่าเป็นเพียงการตั้งนิมิตขึ้น ความคิดเช่นนั้นเป็นความคิดที่ผิดมาก **มีนักวิทยาศาสตร์ท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า คนเราจะไม่สามารถนึกภาพที่ไม่เคยพบไม่เคยเห็นได้ แต่ดิฉันเห็น เห็นในสิ่งที่มิใช่การจินตนาการ เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยคิด ไม่เคยนึกมาก่อน ซึ่งเมื่อได้สอบถามเพื่อน ๆ สหธรรมิก ผู้ร่วมปฏิบัติธรรมด้วยกัน ปรากฏว่าเห็นเหมือนกันทุกท่านมันจะเป็นไปได้หรือที่จะเป็นการเห็นจำ ถ้าเป็นการเห็นจำ จะไปจำมาจากไหนกันและสิ่งที่รู้ที่เห็น ที่เป็น ที่เข้าถึงนี้ มีอานุภาพปาฏิหาริย์มากมายเหลือคณานับ ซึ่งไม่สามารถที่จะบรรยายได้** ดิฉันขอรับรองว่าขณะนี้ดิฉันมีสติสัมปชัญญะดีครบถ้วน มิได้วิกลจริต ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นประสบการณ์ชีวิตที่เกิดขึ้นจริง ๆ แก่ตัวดิฉันเอง **มีหลายท่านที่ไม่เชื่อในอานุภาพธรรมกายและไม่เชื่อว่าจะมีการ "สร้างพระในใจคน" ได้ครั้งละจำนวนมาก ๆ ถ้าท่านได้รู้ ได้เห็น ได้เป็น ได้เข้าถึงท่านก็จะสามารถเชื่อได้อย่างสนิทใจทีเดียว ท่านจะเข้าใจจะได้รู้ในหลายสิ่งที่ไม่เคยรู้ไม่เคยเข้าใจ ท่านจะรักในสิ่งที่ควรรัก ท่านจะเคารพในสิ่งที่ควรเคารพ**

...มีนักวิทยาศาสตร์ท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า คนเราจะไม่สามารถนึกภาพที่ไม่เคยพบไม่เคยเห็นได้ แต่ดิฉันเห็น เห็นในสิ่งที่มิใช่การจินตนาการ เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็น ไม่เคยคิด ไม่เคยนึกมาก่อน...

ทุกท่านมีโอกาสที่จะเข้าถึงนิพพาน บางท่านอาจจะคิดว่าไกลเกินฝัน แต่ถ้าท่านได้เริ่มสะสมคุณความดีไว้เสียตั้งแต่บัดนี้ เพราะไม่มีเริ่มก็ไม่มีจบ เชิญทุกท่านที่ปรารถนาความสงบ ปรารถนาความสุขที่แท้จริง ท่านจะสามารถแสวงหาสิ่งที่ท่านต้องการได้จากที่นี่ **คือ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ในโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และในโครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ (ภูเขาทอง) กรุงเทพฯ**

■■■■

"เมตตาธรรมค้ำจุนโลก"

ท่านเจ้าคุณ พระราชวิสุทธิโมลี (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙)

เจ้าอาวาสวัดราชโอรสาราม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ

สัมภาษณ์โดย วีระ เนตยกุล

คราวเมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในครั้งที่ยังทรงพระยศเป็นที่กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ได้นำทัพเดินทางจะไปรบกับพม่า ขณะที่กองทัพผ่านบริเวณพระองค์รู้สึกพอพระทัย จึงได้หยุดพักไพร่พลที่วัด และได้ทรงประกอบพิธีสำคัญก่อนออกไปรบกับพม่าในครั้งนั้น และหลังจากที่ทรงได้รับชัยชนะกลับมาจึงโปรดมีบัญชาให้บูรณะวัดจอมทองเป็นการใหญ่ และได้ชื่อว่า **"วัดราชโอรสาราม"** นับแต่นั้นมา ทั้งนี้ได้ทรงสร้างรูปแบบของศิลปประยุกต์ระหว่างจีนและไทยขึ้นเป็นวัดแรกในยุคนั้น แม้ในเวลาต่อมาวัดราชโอรสารามก็ได้รับการบูรณะเพิ่มเติมโดยกรมหมื่นภูมินทร์ภักดี พระราชโอรสองค์ที่ ๑๖ และ กรมขุนเจริญผลพูนสวัสดิ์ พระราช

โอรสองค์ที่ ๔๙ ในรัชกาลที่ ๓ ตามลำดับ

ด้วยเหตุนี้เองวัดราชโอรสารามจึงเป็นพระอารามหลวงที่ สง่างาม มีเอกลักษณ์ของตนเองมาเป็นเวลานาน และวัดราชโอรสารามยังได้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับวัดปากน้ำเป็นพิเศษในยุคหลังนี้ ก็ด้วยเป็นเพราะว่าได้มีพระเถระที่มาจากวัดปากน้ำ มาปกครองดูแลบริหารวัดแห่งนี้ในฐานะเจ้าอาวาสติดต่อกันถึง ๒ รูป คือ **ท่านเจ้าคุณพระราชโมลี** (ณรงค์ ฐิตญาโณ) ซึ่งได้มรณภาพเมื่อ ๒๔ พ.ค. ๒๕๒๔ และ**ท่านเจ้าคุณพระราชวิสุทธิโมลี** (ทองดี สุรเตโช) ป.ธ. ๙ เจ้าอาวาสวัดราชโอรสารามในปัจจุบัน

ท่านเจ้าคุณพระราชวิสุทธิโมลี ถือกำเนิดที่จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อ ๑๕ ก.พ. ๒๔๘๙ ต่อมาพออายุได้ ๑๓ ปีจึงได้บรรพชาเป็นสามเณร ณ วัดไตรภูมิ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร เมื่อวันที่ ๑๓ พ.ค. ๒๕๐๓ ซึ่งเพียงอีก ๒ ปีต่อมาท่านก็สอบนักธรรมเอกได้ และเมื่อเวลาผ่านไปท่านก็ได้เข้าพิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ พัทธสีมาวัดไตรภูมินั้นเอง ในวันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๑๐ พร้อมกับมีฉายาทางสงฆ์ว่า **สุรเตโช** ด้วยเหตุที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้น พระมหาทองดีเปรียญ ๖ ประโยคในสมัยนั้นจึงได้เดินทางมายังวัดปากน้ำภาษีเจริญ อันเป็นสำนักเรียนที่มีชื่อเสียงโด่งดังแห่งหนึ่ง และเพียงเวลาผ่านพ้นไป ๕ ปี นับแต่อุปสมบท พระคุณท่านก็สามารถสอบได้เปรียญธรรม ๙ ประโยคเสียแล้ว โดยนับเป็นรูปที่ ๔ ของสำนักเรียนวัดปากน้ำที่สอบได้ถึงระดับนี้ พระคุณท่านจึงได้ชื่อว่าเป็นอันเตวาสิก (ภิกษุผู้ขออยู่ร่วมสำนัก)ผู้นำชื่อเสียงมาสู่วัดปากน้ำเป็นอันมาก

อนึ่งในสมัยนั้น เมื่อพระคุณท่านมาอยู่วัดปากน้ำใหม่ๆ ท่านต้องอาศัยอยู่ในห้องเล็กๆ แคบๆ ของคณะยามา แต่ด้วยน้ำใจอดทนของท่านที่มีมาแต่เดิม ถึงแม้ที่อยู่จะแคบ แต่ผลการเรียนของท่านกลับเดินรุดหน้าก้าวออกไป จนได้เปรียญ ๗ ประโยค และแล้วจึงได้ย้ายไปอยู่คณะเนกขัมม์อันเป็นตึกสร้างใหม่ในสมัยนั้น ทั้งนี้เป็นเพราะความวิริยะอุตสาหะอันมีอยู่ประจำตัวท่านนี่เองที่เป็นเหตุพาท่านให้พากเพียรฝ่าฟันอุปสรรคนานา ในการบูรณะพัฒนาวัดราชโอรสารามในฐานะผู้ช่วยเจ้าอาวาส นับตั้งแต่ได้มาจำพรรษาที่วัดหลวงแห่งนี้ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นต้นมา สิ่งที่เชิดชูเกียรติและเป็นกำลังใจให้แก่การที่ท่านได้ทุ่มเทหยาดเหงื่อแรงงานด้วยกายและใจ เพื่อพลิกฟื้นความสง่างามของวัดราชโอรสารามให้กลับมาหลังจากที่ทรุดโทรมมานาน บำเหน็จรางวัลคุณความดีนี้จึงได้ปรากฏขึ้นในปีพ.ศ. ๒๕๑๙ นั่นก็คือ ท่านได้รับสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ **พระศรีวิสุทธิวงศ์** และต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ท่านก็ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่**พระราชวิสุทธิโมลี** ดังปัจจุบันนี้

ท่านเจ้าคุณพระราชวิสุทธิโมลี เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมและวิชาต่างๆที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนามามากมายหลายระดับ แม้กระทั่งเป็นครูสอนบาลีชั้น ป.ธ.๘-๙ ของโรงเรียนปริยัติธรรมในส่วนกลางของสงฆ์ และด้วยความสามารถหลายประการในกิจการพระศาสนา จึงมีอยู่บ่อยครั้งที่ท่านต้องเดินทางไปทำศาสนกิจในต่างประเทศร่วมกับพระมหาเถระผู้ใหญ่อยู่เสมอ

● จากที่หลวงพ่อเคยอยู่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญมาก่อน เพราะเหตุใดจึงได้มาอยู่ที่วัดราชโอรสาราม มีความเป็นมาอย่างไรบ้างครับ ?

– เรื่องนี้มีความเป็นมาค่อนข้างยาว ต้องเล่าประวัติกันหน่อย คือราวปี พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น ทางวัดราชโอรสนี้ไม่มีเจ้าอาวาส ตอนนั้นเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราชวัดพระเชตุพนฯ ที่เรารู้จักกันว่า "สมเด็จป๋า" ท่านก็มีความห่วงใยวัดราชโอรสมาก เพราะเป็นวัดเก่าแก่ที่กำลังชำรุดทรุดโทรม ทั้งยังเป็นวัดประจำในรัชกาลที่ ๓ ด้วย ตอนนั้นเมื่อยังหาพระผู้ใหญ่มาปกครองไม่ได้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จป๋า ซึ่งท่านก็เป็นหลานของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำก็มาคิดว่า วัดปากน้ำนี่ก็มีรองเจ้าอาวาสคือ ท่านเจ้าคุณพระราชโมลี ซึ่งเป็นพระเถระที่มีฝีมือในการก่อสร้าง ถ้าหากว่าได้ท่านมาอยู่วัดราชโอรสแล้วละก็ คงจะมีกำลังญาติโยมจากทางวัดปากน้ำมาช่วยกันทำนุบำรุงวัดราชโอรสกันต่อไป ทั้งนี้ก็ด้วยท่านมีฝีมือเกี่ยวกับในการก่อสร้างด้วย จึงเหมาะสมด้วยประการทั้งปวง ตอนนั้นคณะสงฆ์จึงตกลงนำเรื่องนี้เข้าปรึกษายังมหาเถรสมาคม ซึ่งก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน จึงได้มีคำสั่งให้ ท่านเจ้าคุณพระราชโมลีจากตำแหน่งรองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ มาเป็นเจ้าอาวาสวัดราชโอรส

ในสมัยนั้น อาตมาก็ยังอยู่ที่วัดปากน้ำ เพิ่งจบประโยค ๙ (ป.ธ. ๙) ได้ปีเศษและก็ยังไม่มี

...ตอนนั้นเมื่อยังหาพระผู้ใหญ่มาปกครองไม่ได้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จป๋า ซึ่งท่านก็เป็นหลานของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำก็มาคิดว่า วัดปากน้ำนี่ก็มีรองเจ้าอาวาสคือ ท่านเจ้าคุณพระราชโมลี ซึ่งเป็นพระเถระที่มีฝีมือในการก่อสร้าง...

งานเป็นชิ้นเป็นอันมากนัก เจ้าคุณพระราชโมลี ก็คิดว่า เมื่อจะมาอยู่วัดราชโอรสนี่ ควรต้องมีเพื่อนร่วมงานไปอยู่ด้วย ก็เลยมาทาบทามให้อาตมามาช่วยกันทำงาน ก็เรียกว่าเป็น "พระอนุจร" ก็มีเพียง ๓ รูปคืออาตมา ซึ่งจบประโยค ๙ แล้ว กับพระมหาโกเมศ เปรียญ ๗ ประโยค (ปัจจุบัน สำเร็จ ป.ธ. ๙ และเป็นพระราชาคณะ) และอีกรูปคือพระครูปลัดสุภาพ (ปัจจุบันเป็นที่พระครูสัญญาบัตร) ก็ได้มีพิธีส่งกันเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๖ ที่วัดปากน้ำ เพื่อเดินทางมาวัดราชโอรส

● สภาพทั่วไปของวัดราชโอรสตอนนั้นเป็นอย่างไรบ้าง ?

– เมื่อมาอยู่วัดนี้ใหม่ ๆ พวกเสนาสนะ โบสถ์ วิหาร กุฏิและบริเวณวัดทั่ว ๆ ไปอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมมากนะ เพราะเจ้าอาวาสองค์ก่อนนั้น ท่านก็มีอายุมากแล้วประมาณ ๙๐ กว่าเห็นจะได้ จะว่าท่านปล่อยปละอะไรก็ไม่ได้ เพราะคนขนาดอายุอย่างนั้นมันก็ไม่ไหวแล้ว จะมาดูแลวัดวาอารามให้ทั่วถึงก็คงไม่ได้ แต่เมื่อมาเห็นนั้น ลักษณะวัดเหมือนอย่างกับวัดที่ถูกทอดทิ้ง ท่านเจ้าคุณพระราชโมลี จึงได้เริ่มบูรณะของเก่าเหล่านั้น จนกระทั่งท่านมามรณภาพเมื่อ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ พูดได้ว่าท่านเจ้าคุณพระราชโมลีได้ทำงานบูรณะวัดราชโอรสมาตลอด ผลงานของท่านเฉพาะที่เป็นงานซ่อมแซมนี่ ก็ประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ที่ได้สำเร็จไป ซึ่งในตอนนั้นท่านก็ไม่มีโอกาสสร้างอะไรใหม่หรอกนะ ส่วนอาตมาก็รับงานต่อจากท่านโดยเป็นผู้รักษาการเจ้าอาวาส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ พอระยะหนึ่งปีต่อมา ก็เป็นเจ้าอาวาส และได้ทำงานในฐานะนี้มาได้ราว ๕-๖ ปีแล้ว ซึ่งอาตมาก็ดำเนินงานต่อมาทั้งด้านซ่อมแซม และสร้างใหม่ด้วย ปัจจุบันก็ยังไม่แล้วเสร็จนะ

● จะถือว่าเป็นระยะพัฒนาวัด ?

– คืออาตมามีโครงการพัฒนาทางด้านวัตถุ พวกสาธารณูปการงานก่อสร้างต่าง ๆ นี้ ประมาณว่าสัก ๕ ปี หมายความว่าระยะนี้จะทำหนักไปทางด้านนี้ ซึ่งก็ได้เวลา ครบ ๕ ปีเข้าปีนี้พอดี

● แนวทางการบูรณะและก่อสร้างนี่ ท่านคิดว่าจะคงรักษาเอกลักษณ์ของเดิมเอาไว้หรือจะทำอย่างไรบ้าง ?

– เนื่องจากวัดราชโอรสนี้เป็นวัดที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในสมัยที่พระองค์ยังไม่ได้เสวยราชสมบัติ คือยังทรงกรมที่กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ได้ทรงทำการค้าขายกับประเทศจีนอยู่เนือง ๆ แล้วได้ทรงบูรณะวัดนี้ ซึ่งเดิมเป็นวัดเก่าแก่มีมาแต่สมัยอยุธยาแล้ว มีชื่อว่า **"วัดจอมทอง"** ดังนั้นพระองค์ท่านจึงได้นำเอาทั้งศิลปะแบบจีนและวัตถุต่าง ๆ หลายชนิดของจีน มาประยุกต์เข้ากับศิลปะแบบของไทยเรา นับเป็นการสร้างขึ้นครั้งแรกในประเทศไทยเป็นแบบฉบับของศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวเกิดขึ้นในยุคนั้นและก็มีความสวยสง่ากลมกลืนกันดี เมื่อเวลาล่วงเลยมาจนบัดนี้ สิ่งเหล่านั้นก็ย่อมต้องเสื่อมโทรมเป็นธรรมดานะ

แต่ในแนวคิดของอาตมาในส่วนที่เกี่ยวกับงานการซ่อมสร้างวัดนี่ก็ตั้งใจว่า จะรักษาศิลปะเดิมไว้ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จริงอยู่ที่ว่าปัจจุบันยังคงมีวัดที่มีศิลปะร่วมสมัยเดียวกันอย่างนี้อยู่หลายแห่ง แต่เนื่องจากวัดราชโอรสนี่ถือได้ว่าเป็นวัดต้นแบบของศิลปะแบบจีนประยุกต์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าบรรดาพระราชวงศ์ตลอดจนข้าราชบริพารที่ได้สร้างวัดขึ้นมาในระยะนั้น ก็ได้เอาแบบอย่างไปจากวัดราชโอรสทั้งสิ้น ดังนั้นจึงเป็นข้อสำคัญที่ทางวัดราชโอรสจะต้องรักษาเอกลักษณ์ของตนเอาไว้ ขณะเดียวกันก็อยากจะบอกไว้ด้วยว่า ยังคงมีถาวรวัตถุอื่น ๆ ที่จำจะต้องสร้างขึ้นใหม่ตามจำเป็นและประโยชน์ใช้สอยในพื้นที่วัดราชโอรสนี้ แต่ก็ต้องพยายามเลียนแบบศิลปะเก่าที่มีอยู่ เพื่อให้ดูไม่ขัดตาดูกลมกลืนกันไปได้กับของเดิม ทั้งนี้พวกนักศิลปะนักโบราณคดีอะไรนี่ก็จะว่าเราไม่ได้ว่า เราไปทำลายศิลปะเก่าแก่หรือทำลายสิ่งแวดล้อม อันนี้เป็นเรื่องที่อาตมาได้ระวังอยู่มาก

ส่วนพวกกุฏิใหม่ ๆ นี้ ก็มีทั้งทรงไทยและทรงจีนประยุกต์เท่านั้น แบบอื่นก็ไม่มีมาปะปน

● เคยได้ยินคำว่า "เมตตาธรรมค้ำจุนโลก" อันนี้มีความเป็นจริงอย่างไรบ้าง ?

– คำว่าเมตตานี้ เราจะต้องมาเข้าใจเสียก่อนว่า เมื่อเราพูดถึงคำว่าเมตตาในภาษาพระจะมีความหมายของอีกคำหนึ่งตามมาด้วย คือ "กรุณา" เพราะเป็นคำคู่กัน แต่ส่วนมากมักจะพูดเพียงคำเดียวว่าเมตตา ซึ่งมันมีความหมาย

...พ่อ แม่มีความรักความหวังดีปรารถนาดีต่อลูก ต้องการให้ลูกมีความสุขความเจริญ ก็ไม่เบียดเบียนลูกไม่ทำให้ลูกเดือดร้อน ครูบาอาจารย์ก็ไม่ทำให้ศิษย์เดือดร้อน หรือจะเป็นใครก็ตาม หากมีความรู้สึกเมตตาอยู่ในใจแล้ว ก็จะไม่ทำให้ใครเดือดร้อน...

ของคำว่ากรุณาแฝงอยู่ด้วย ในแง่ของความหมายคำว่าเมตตา แปลว่าความรักความหวังดี ความรู้สึกปรารถนาดีทางด้านจิตใจ ที่จะต้องการให้มีความสุขความเจริญ ต้องการที่จะให้มีความก้าวหน้ายิ่งๆขึ้นไป จะเป็นใครก็ตามเช่น พ่อ แม่ที่มีความหวังดีความปรารถนาดีต่อลูก ต้องการให้ลูกของตนอยู่เย็นเป็นสุข มีความเจริญหรืออย่างครูบาอาจารย์ที่อยากให้ลูกศิษย์ลูกหา มีวิชาความรู้ต้องการให้เจริญก้าวหน้าในทางอาชีพการงาน หรือว่าพระสงฆ์ ผู้ใหญ่ต้องการที่จะให้ชาวบ้านทั่วๆไปอยู่เย็นเป็นสุข ไม่เดือดร้อนนอนทุกข์ มีกินมีใช้อย่างสะดวกสบาย ความรู้สึกปรารถนาดี หรือมีความต้องการทางด้านจิตใจอย่างนี้ ภาษาพระท่านเรียกว่า **เมตตา**

ทีนี้ ถ้าเราจะพูดถึงกรุณาด้วย อันนี้ก็ต้องแยกอีก เพราะกรุณาเป็นคำแสดงความรู้สึกทางด้านจิตใจ ที่เมื่อได้มองเห็น ได้ทราบว่าคนอื่นได้รับความทุกข์ลำบากเดือดร้อนอยู่ ก็อดไม่ได้ที่จะเกิดความรู้สึกสงสารและอยากจะช่วยเหลือ มีความรู้สึกอยากที่จะให้เขาพ้นจากความทุกข์ พ้นไปจากความยากลำบากที่เราได้มาเห็นเข้าให้หมดไป อันนี้คือตัว "กรุณา"

ดังนั้นเมื่อพูดถึงเมตตาคำเดียวนี้ ก็จะได้ความหมายในเชิงธรรมว่า เป็นความรู้สึกในใจที่เกิดขึ้นในทุกๆคนว่า ปรารถนาที่จะให้คนอื่นอยู่เย็นเป็นสุข ไม่มีความเดือดร้อน หากได้รับความเดือดร้อนอยู่ก็มีความรู้สึกว่า เราจะทำอย่างไรต่อเขาหรือทำวิธีใดที่จะสามารถช่วยให้เขาพ้นไปจากทุกข์จากความเดือดร้อนไปได้ ความรู้สึกอย่างนี้เองที่เรียกว่า เมตตาในทางพระพุทธศาสนา

● แล้วที่ว่าเป็นธรรมค้ำจุนโลกได้อย่างไร ?

– ก็ความรู้สึกอันนี้นี่แหละ ที่เป็นตัวกระตุ้นผลักดันให้เกิดความ

ช่วยเหลือ คือคนเรานั้นเมื่อเกิดมีความรู้สึกรัก ปรารถนาดี หวังดีแล้ว การกระทำหรือการปฏิบัติตน ก็จะไม่เบียดเบียนผู้อื่น เช่นยกตัวอย่างว่า พ่อ แม่มีความรักความหวังดี ปรารถนาดีต่อลูก ต้องการให้ลูกมีความสุขความเจริญ ก็ไม่เบียดเบียนลูกไม่ทำให้ลูกเดือดร้อน ครูบาอาจารย์ก็ไม่ทำให้ศิษย์เดือดร้อน หรือจะเป็นใครก็ตาม หากมีความรู้สึกเมตตาอยู่ในใจแล้ว ก็จะไม่ทำให้ใครเดือดร้อน ในขณะเดียว

กันคนที่มีความรู้สึกกรุณาอยู่ในใจ เมื่อไปพบเห็นใครมีความลำบากยากแค้นขึ้นมาก็จะลงมือช่วยเหลือเลย คือโอบอุ้มอุปการะมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้ไป อย่างเช่นพบเห็นคนเจ็บไข้ได้ป่วยก็อาจจะพาไปหาหมอ ช่วยหาหยูกยาให้อะไรอย่างนี้ หรือว่าเห็นเขายากจนไม่มีกินไม่มีใช้ยังอดอยากแร้นแค้นอยู่ ก็เอาอาหารไปให้เอาเสื้อผ้าไปให้อย่างที่พวกเราชอบทำกันอยู่เสมอ ก็เอาไปแจกกัน หรือมีไฟไหม้ที่ไหนก็เอาผ้าห่มเอาข้าวของไปแจกกัน กรณีน้ำท่วมก็เช่นเดียวกัน อันนี้แหละเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในใจก่อน คือมีเมตตากรุณาอยู่ในใจก่อนแล้ว พอเกิดความรู้สึกอันนี้ขึ้นมาปุ๊บก็จะคิดช่วยเหลือ พร้อมกับไม่คิดจะเบียดเบียนใครด้วย จึงไม่มีใครเดือดร้อนเพราะการกระทำของผู้นั้น สังคมหรือที่เรียกว่าโลก ที่หมายรวมเอาทั้งคนทั้งสิงสาราสัตว์ ตลอดจนธรรมชาติสิ่งแวดล้อมต่างๆก็จะไม่ถูกเบียดเบียนทั้งต่อหน้าและลับหลัง คงมีแต่ความสบายความร่มเย็น ปราศจากความวุ่นวายต่างๆ เมตตาธรรมค้ำจุนโลกเพราะอย่างนี้

ทีนี้นัยตรงข้าม เรามาลองคิดดูว่า ทุกวันนี้ที่คนเบียดเบียนกัน มีการรบราฆ่าฟันกัน แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน ด้วยความอิจฉาริษยากัน หรือแม้กระทั่งคำนึงถึงประโยชน์แต่ส่วนตัวจนทำให้คนอื่นเดือดร้อน มีความเห็นแก่ตัวมากจนเกินไป เราจะดูได้เลยว่าเป็นเพราะว่าคนเหล่านั้น ปราศจากความเมตตาความกรุณา พอเป็นเช่นนี้ขึ้น ความรู้สึกที่อยากจะให้คนอื่นได้ดิบได้ดี อยากจะให้เขาอยู่ดีมีสุข หรือเพียงแต่จะรู้สึกสงสาร อยากให้เขาพ้นไปเสียจากความทุกข์ มันก็ไม่มี ความเบียดเบียนกันมันถึงได้เข้ามาแทนที่ และมีผลให้ฆ่าสัตว์ได้ฆ่าคนได้ ไม่คำนึงถึงอกเขาอกเราว่า เออ...เขาเดือดร้อนมา เราน่าจะต้องช่วยเหลือแต่กลับกลายเป็นว่า เขาเดือดร้อนก็เรื่องของเขา เราสุขสบายมีกินมีใช้ก็พอ คนอื่นจะอย่างไรก็ช่าง ความรู้สึกเช่นนี้แหละที่เรียกว่าเบียดเบียนโลก เพราะฉะนั้นคนประเภทนี้แหละที่พอเห็นใครเดือดร้อน ก็จะไม่มีวันยื่นไปมือช่วยเหลือ บางทีหนักเข้าไปกว่านั้นอีก นอกจากไม่ช่วยแล้วยังซ้ำเติมให้อีกก็มี ดังนั้นเมื่อมีเมตตาธรรมจึงค้ำจุนโลกด้วยอย่างนี้

● ถ้าอย่างนั้นเมตตานี่ จะต้องฝึกให้มีขึ้นหรือจะเกิดขึ้นเอง ?

– โดยทั่วไปเมตตานี้ต้องฝึกนะ แต่อยู่ๆมันจะเกิดขึ้นมาในใจ มันก็เกิดได้เช่นพ่อแม่ โดยเฉพาะแม่นี้ไม่ต้องฝึก อย่างเช่นพอตั้งครรภ์ขึ้นมา เจ้าเมตตาธรรมมันก็จะเกิดขึ้นมาในใจเลยทีเดียว มีความรักลูกที่อยู่ในครรภ์ ทั้ง

ที่ยังไม่รู้นะว่า จะเป็นลูกผู้หญิงหรือลูกผู้ชาย จะพิกลพิการอย่างไรก็ยังไม่รู้ ก็มีรักมีเมตตาแบบนี้ไม่ต้องฝึกเป็นเอง แต่ทั่วไปในสังคมนั้นเมตตาก็ต้องฝึกกัน

● เรื่องเมตตากับสมาธินี่เกี่ยวข้องกันอย่างไร ?

– ความจริงเมตตาที่ถึงระดับแล้วนี่ ก็เรียกว่าเมตตาสมาธินะ คือในพรหมวิหารธรรมก็เป็นหลักการทำสมาธิอย่างหนึ่ง บางทีเรียกว่าพรหมวิหารกัมมัฏฐาน เมตตาสมาธิจึงเป็นหนึ่งในกัมมัฏฐานนั้น และเป็นวิธีฝึกสมาธิที่สำคัญที่ดีที่สุดอันหนึ่ง ทั้งยังมีผลมั่นคงที่สุด แต่อาตมาอยากจะเสนอแนวหรือความคิดเห็นในการฝึกเมตตาขั้นต้นก่อนนะ คือการที่จะเกิดเมตตาเบื้องต้นขึ้นได้ต้องฝึก เช่น อย่างเวลาไปไหนมาไหนนี่ ก็ให้สังเกตดูคนนั้นเป็นอย่างนั้น คนนี้เป็นอย่างนี้ แล้วก็ให้พยายามทำใจให้เกิดความรัก ความปรารถนาดีต่อบุคคลอื่น หรือว่าเห็นเขาประสบทุกข์ประสบความยากลำบาก ก็ให้มีความสงสารก่อน อันนี้แหละที่จะเป็นแนวทางให้จิตใจเราคุ้นเคย ที่จะมีความเมตตากรุณาต่อไปในวันข้างหน้าโดยถาวรได้

ส่วนวิธีฝึกอีกอันหนึ่งที่ได้ผลก็คือ การให้มีสติอยู่ตลอดเวลา เปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่นว่า เรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด คนอื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้นเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าเราหมั่นคิดอยู่เรื่อยๆว่า เราต้องการความสบาย คนอื่นก็ต้องการความสบาย เราต้องการความมั่งมีศรีสุข คนอื่นเขาก็ต้องการความมั่งมีศรีสุข เราไม่อยากให้ใครมาทำร้ายมาเบียดเบียนข่มเหงเรา แม้คนอื่นก็ต้องการเช่นเดียวกัน นี่ถ้าเรามีสติกำกับใจได้อย่างนี้ตลอดเวลาละก็ พอเราจะพลาดไปคิดเบียดเบียนคนอื่นๆปั๊บ สติจะเตือนตนเองเลยว่าเราไม่ควรจะทำอย่างนั้นๆ มันจะมีพลังยับยั้งไม่ให้เกิดเบียดเบียนได้

ขั้นต่อมาที่สูงขึ้นไปอีกคือการทำสมาธิในเมตตา ในชั้นแรกนั้นเช่นอย่างเวลาก่อนจะนอน เมื่อสวดมนต์ไหว้พระเสร็จแล้ว สุดท้ายก็ให้แผ่เมตตาทุกวันทุกคืน อย่างบทแผ่เมตตานี่เขาก็มีนะ เช่น สัพเพสัตตา สัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนเกิด แก่ เจ็บตายด้วยกันหมดทั้งสิ้น เป็นต้น พอเราเริ่มแผ่เมตตาไปเรื่อยๆทุกวันทุกคืน ใจของเราก็จะอ่อนโยนเริ่มเป็นสมาธิ อันนี้เมตตาก็จะเกิดขึ้น กรุณาก็จะเกิดขึ้นเป็นอัตโนมัติ เหมือนกับการที่เราฝึกสวดมนต์หรือเจริญภาวนากันมาแต่เล็กๆ ซึ่งแรกๆก็คงจะทำไม่ได้นาน แต่พอทำบ่อยๆ เข้าความชำนาญก็เกิด แล้วทีนี้พอคืนไหนหากไม่ได้สวดมนต์หรือเจริญภาวนา

ก่อนนอนแล้ว จะนอนไม่หลับ เกิดความไม่สบายใจ เมตตานี้ก็เช่นกัน หากเราได้ฝึกก่อนนอนทุกวันๆ นอนกับความมีเมตตาทุกคืนอย่างนี้ ชื่อว่าเรานอนกับพระกับเมตตา จิตใจของเราก็จะรับเอา จะสะสมเอาความเมตตาเข้าไว้ภายในโดยไม่รู้ตัว หนักเข้าเมตตานี้ก็จะเป็นในหัวใจของเราได้ กรุณาก็จะเป็นในหัวใจของเราได้ อันนี้เป็นการฝึกในชั้นแรกหรือเบื้องต้นอย่างง่ายๆ ทีนี้การฝึกเมตตาที่สูงขึ้นไปที่เรียกว่าเมตตาสมาธิ เราก็อาจใช้วิธีฝึกด้วยการนั่งสมาธิก็ได้ เช่นวิธีการเจริญภาวนาตามแบบของหลวงพ่อวัดปากน้ำ คือวิชชาธรรมกายนี่ พอจิตของเราเริ่มดิ่งหยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้ว เราก็นึกแผ่เมตตาจากตรงนั้นด้วยจิตอันสงบ นึกถึงสัตว์ทั้งหลายที่อยู่ในโลกนี้ ที่เรารู้จักบ้างไม่รู้จักบ้าง ก็ให้ความปรารถนาดีต่อเขา นึกให้เขามีความสุข ในระหว่างที่จิตใจของเราสงบหยุดนิ่งดีแล้วนั่นแหละ ซึ่งจะได้ผลมากมีผลมากทีเดียว พอหลังจากนั้นเมื่อเราออกจากสมาธิแล้ว

...การฝึกเมตตาที่สูงขึ้นไปที่เรียกว่าเมตตาสมาธิ เราก็อาจใช้วิธีฝึกด้วยการนั่งสมาธิก็ได้ เช่นวิธีการเจริญการภาวนาตามแบบของหลวงพ่อวัดปากน้ำ คือวิชชาธรรมกายนี่ พอจิตของเราเริ่มดิ่งหยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้ว เราก็นึกแผ่เมตตาจากตรงนั้นด้วยจิตอันสงบ...

เลิกนั่งสมาธิแล้วนี่ จิตของเราก็จะอ่อนโยน เพราะได้มีเมตตาเต็มอยู่ก่อนแล้วในระหว่างมีสมาธิ ยิ่งถ้าปฏิบัติสูงๆ ขึ้นไปอีกจนถึงขั้นได้ฌานสมาธิที่เรียกว่า **"เมตตาฌาน" ก็ยิ่งดีใหญ่นะ**

● ท่านเคยอยู่วัดปากน้ำมาก่อน อยากทราบว่าประทับใจอะไรในหลวงพ่อวัดปากน้ำบ้าง ?

– อาตมาได้มาอยู่วัดปากน้ำนี่ไม่ทันท่านหรอกนะ เพราะหลวงพ่อวัดปากน้ำมรณภาพปี พ.ศ. ๒๕๐๒ อาตมามาอยู่วัดปากน้ำปี พ.ศ. ๒๕๑๒ คือหลังจากหลวงพ่อมรณภาพได้ ๑๐ ปี แต่ชื่อเสียงของหลวงพ่อก็ขจรขจายไปไกลถึงต่างจังหวัด ตอนนั้นอาตมารู้สึกว่าอยากมาอยู่ที่วัดนี้ เพราะทราบว่าที่วัดปากน้ำมีความเป็นอยู่สะดวกสบาย มีพระเณรมาก มีการเรียนทั้งปริยัติและปฏิบัติ ก็อยากมาศึกษาภาคปริยัติและภาคปฏิบัติบ้าง ก็เลยมุ่งหน้ามาวัดปากน้ำโดยตรงเลย พอมาอยู่เข้าก็ได้อ่านได้ค้นคว้าตำรับตำราที่เกี่ยวกับหลวงพ่อบ้าง เทศน์ของหลวงพ่อบ้าง ได้ฟังเสียงของหลวงพ่อบ้างก็ประทับใจ อาตมามีความทึ่งในองค์หลวงพ่อมากว่าท่านเป็นผู้แตกฉานทั้งปริยัติและปฏิบัติจริงๆ ที่สำคัญที่สุดเห็นจะเป็นด้วยบารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำนี่เอง ที่ยังความร่มเย็นให้กับผู้คนที่มายังวัดปากน้ำ เพราะคนที่ร้อนไปพอเข้าวัดปากน้ำแล้วก็จะเย็นลง คนที่กลุ้ม ไปก็จะหายกลุ้ม

...ต่างกับบางวัดที่เข้าไปแล้วเห็นอะไรต่ออะไรแล้วก็ไม่สบายใจ ไม่เหมือนวัดปากน้ำ อันนี้ต้องถือว่าเป็นด้วยบารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำ เป็นด้วยรัศมีของพระธรรมกาย และด้วยรัศมีแห่งศีล สมาธิ ปัญญาที่หลวงพ่อวัดปากน้ำได้สั่งสมไว้...

ส่วนคนที่มีทุกข์ก็มีจิตใจที่สบายขึ้นคลายทุกข์ไปได้ นี่เป็นอย่างนี้ อันนี้จะเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับคนที่เข้าวัด อาตมาคิดว่าสิ่งนี้เป็นด้วยบารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ยิ่งได้ขึ้นไปบนหอหลวงพ่อ ได้กราบศพท่าน ได้นั่งสมาธิแล้วอะไรแล้ว รู้สึกมันเย็นใจสบายทีเดียว เปรียบเหมือนคนที่ร้อน พอได้เข้าสู่ใต้ร่มไทรใหญ่ได้ มันก็เกิดความรู้สึกสบาย ต่างกับบางวัดที่เข้าไปแล้วเห็นอะไรต่ออะไรแล้วก็ไม่สบายใจ ไม่เหมือนวัดปากน้ำ อันนี้ต้องถือว่าเป็นด้วยบารมีธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำ เป็นด้วยรัศมีของพระธรรมกาย และด้วยรัศมีแห่งศีล สมาธิ ปัญญาที่หลวงพ่อวัดปากน้ำได้สั่งสมไว้ เราจะสังเกตว่าสิ่งเหล่านี้ยังมีอำนาจดึงดูด เช่นผู้คนที่ไม่ได้มาก็ได้มา คนที่ไม่เคยรู้ก็ได้รู้ คนที่ไม่เคยสนใจก็สนใจคล้าย ๆ กับว่ามีอำนาจดึงดูดคนดีมาได้เรื่อย ๆ พูดอีกทีก็อุปมามีแม่เหล็กใหญ่ที่ดึงดูดคนเข้ามา อาตมาก็รู้สึกประทับใจในสิ่งเหล่านี้ด้วย

● ในฐานะที่ท่านเป็นรองประธานของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย และได้มีส่วนร่วมสำคัญในการฝึกอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์อยู่เสมอ ท่านมีทัศนะอย่างไรในโครงการดังกล่าว ?

– ความเห็นของอาตมา ในส่วนของการจัดให้มีการอบรมพระกัมมัฏฐานนี่ อาตมาเห็นด้วยนะ เพราะการจัดแบบนี้เป็นเรื่องสำคัญ แม้ว่าผู้จัดจะเหน็ดเหนื่อยจะลำบาก แต่ว่าเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของพระศาสนาและวิชชาธรรมกายของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ก็ทำให้ผู้จัดมีกำลังใจที่จะจัด ความจริงการจัดทำโครงการอย่างนี้ขึ้นมานั้น เป็นการช่วยเผยแพร่ธรรมของหลวงพ่อวัดปากน้ำโดยตรง คือวิชชาธรรมกายนี้ให้กว้างขวางออกไปอีก ซึ่งเท่ากับว่า**เป็นการช่วยเหลือพระพุทธเจ้าด้วย ช่วยเหลือหลวงพ่อวัดปากน้ำด้วย เป็นการช่วยเหลือไปจนถึงพระภิกษุสามเณร ตลอดถึงประชาชนด้วย ให้ได้เห็นของจริง ได้พบของจริง ได้เห็นของดี ได้พบของดี** อย่างบางท่านนี่ก็มีเวลาบวชอยู่ในพระพุทธศาสนาไม่นานไม่กี่เดือน เมื่อได้มีโอกาสมาฝึกอบรมพระกัมมัฏฐานตามรุ่นที่กำหนดระยะเวลากันไว้ได้มีโอกาสปฏิบัติดีปฏิบัติชอบต้องถือว่าเป็นกำไรชีวิต

ในความเห็นของอาตมาก็ว่า**เป็นการเริ่มดำเนินการที่ดีที่ถูกต้อง เรียกได้ว่าเดินทางมาถูกแล้ว** แต่ว่าก็ต้องเหนื่อยกันหน่อยนะ

นอกจากนั้นยังพูดได้ว่าโครงการอบรมพระกัมมัฏฐานอย่างนี้ เป็นการช่วยเหลือบ้านเมือง เพราะได้ฝึกคนให้เป็นคนดีอาตมาว่าการฝึกคนให้เป็นคนดีนั้น จะเป็นวิธีใดก็ตาม เพราะว่าการที่คนดีสามารถผลิตคนให้เป็นคนดีออกมารับใช้สังคม มาอยู่ในสังคมแล้ว นำความร่มเย็นมาให้ อันนี้ย่อมเป็นความดีของโครงการดังกล่าว

...พูดได้ว่าโครงการอบรมพระกัมมัฏฐานอย่างนี้เป็นการช่วยเหลือบ้านเมือง เพราะได้ฝึกคนให้เป็นคนดี อาตมาว่าการฝึกคนเป็นคนดีนั้น จะเป็นวิธีใดก็ตาม เพราะว่าการที่คนดีสามารถผลิตคนให้เป็นคนดีออกมารับใช้สังคม มาอยู่ในสังคมแล้ว นำความร่มเย็นมาให้ อันนี้ย่อมเป็นความดีของโครงการดังกล่าว...

แล้วอีกข้อหนึ่งที่**อยากเน้นก็คือว่า ในเวลานี้แหล่งปฏิบัติธรรมหรือศูนย์รวมธรรมภาคปฏิบัติที่ดีๆ ที่ทำเป็นกิจลักษณะนี่ เวลานี้ในประเทศไทยก็มีไม่มากแห่งนัก ที่เราได้ทำกันนี่นับว่าเป็นกิจกรรมที่มีหลักการ มีวิธีการของการดำเนินงานมาอย่างดีต้องถือว่าเป็นโครงการที่ดีควรทำต่อๆไป** ถ้าหยุดไปเสียอะไรไปเสีย ก็จะน่าเสียดายมาก

● ทัศนะของท่านต่อคนไทยที่ควรปฏิบัติ ในโอกาสครบ ๕ รอบแห่งวันราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

– ในความคิดของอาตมาก็ว่าการร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี การร้องเพลงสดุดีมหาราชา หรือว่าด้วยการเดินเทอดพระเกียรติ การเสียสละทรัพย์สร้างสวนหลวง ร.๙ หรือสร้างอนุสรณ์แด่พระองค์ท่าน ที่พวกเราพากันทำอยู่นี่ อาตมาก็เห็นว่าเป็นความดีอยู่ เป็นการสร้างสิ่งที่ดี เป็นประโยชน์ แต่ว่าการต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมานั้น หากจะให้มีผลดีที่ยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก โดยพสกนิกรของพระองค์ท่านคือพวกเรานี้ ได้พากันเดินตามรอยพระยุคลบาทของพระองค์

คือการมีคุณธรรมเช่นในหลวงบ้าง คือพระองค์นี่ทรงเป็นผู้มีเมตตาธรรมในพระทัยอย่างเต็มเปี่ยม ที่เรามาเรียกกันว่าน้ำพระทัยในหลวง กล่าวได้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นทรงเป็นนักเสียสละ ทรงมีความรักความห่วงใยในพสกนิกรมาก ทรงปรารถนาดีแก่ชาวไทยทั่วไป มีพระประสงค์จะให้มีแต่ความสุข ปราศจากทุกข์ไม่มีเวรภัยต่อกัน ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน จึงเห็นเสมอว่าแม้ในท้องถิ่นใดที่มีความทุรกันดารยากลำบาก พระองค์ก็เสด็จไปทรงเยี่ยมเยียนและพระราชทานสิ่งของต่างๆให้ ทั้งยังมีพระราชดำริ ให้ทำงานอย่างนั้นอย่างนี้เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆของชาวบ้านนั้นๆ อันนี้นับเป็นพระราชกรณียกิจที่พระองค์ได้ทรงกระทำไว้ หากว่าพสกนิกรชาวไทยทุกคนได้เข้าใจในพระทัยของพระองค์ว่า พระองค์ทรงห่วงใยต่อชาวไทยอย่างไร ทรงต้องการให้พวกเราเป็นอย่างไร แล้วชาวไทยทุกคนก็เจริญรอยตามพระองค์ คือเป็นนักเสียสละมีเมตตากรุณาต่อกัน ไม่เบียดเบียนกัน มีความรักใคร่สมัครสมานสามัคคีกลมเกลียวกัน อันนี้อาตมาว่า **การทำอย่างนี้จะเป็นการเทอดพระเกียรติแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีอย่างถูกต้อง และคิดว่าจะเป็นที่สบพระราชหฤทัยในพระองค์ท่านมากกว่า ที่พวกเราจะมาทำแต่เพียงร้องเพลงหรือเดินเทอดพระเกียรติกันไม่กี่ชั่วโมงแล้วก็เลิกรากันไป** แล้วคนไทยก็คงมาเบียดเบียนกันต่อ มารบราฆ่าฟันกันต่อ หรือมาเอารัดเอาเปรียบกันต่อไป ขาดเมตตาธรรมกันต่อไป ทุจริตคอรัปชั่นกันต่อไป ตลอดจนทำลายประเทศชาติโดยทางอ้อมเช่น การตัดไม้ทำลายป่า ทำสิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษขึ้นมาอย่างที่เป็นอยู่ อาตมาคิดว่าสิ่งเหล่านี้ในหลวงไม่ทรงต้องการ แต่ถ้าเรามาเลิกการเบียดเบียนกันเสีย มีเมตตาธรรมต่อกันเสียอย่างนี้ อาตมาว่าอันนี้แหละที่จะเป็นการถวายความจงรักภักดี เป็นการบูชาพระคุณ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรียกกันว่า ๕ ธันวามหาราชปีนี้หรือ ๖๐ พระพรรษาของในหลวงปีนี้ จะมีคุณค่ามากที่สุด และจะมีคุณค่าตลอดไป

●● ผู้มีดีทำดีฝากดีไว้ ●●
ถึงจากไปสู่แคว้นแดนทิพย์สรวง
ดีคงอยู่ส่งผลใช่กลลวง
อยู่ในดวงกลมคนเลื่องลือ
ผู้มีดีไม่ทำดีให้มีอยู่
เขาจะรู้ว่าเรามีดีได้หรือ
ยามจากไปอะไรเล่าเข้ากำมือ
แม้แต่ชื่อก็ลืมกันมิทันนาน

"ศรีจอมทอง"

รายชื่อเจ้าภาพร่วมสร้างอุโบสถ ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

พ.ต.อ. มล.เติม-สุรภีร์ สนิทวงศ์ และครอบครัว
คุณยายจันทร์-คุณตาสัญญา ตันศิริกงคล
คุณอมร-ชัยยง มหาพัฒนากุล
คุณพู่-มยุรี บุญช่วย
คุณรพี-ทิพ-วรรณ บุญช่วย
คุณอรทัย ภัคนันท์
คุณอภิชัย-สุพัตรา จันทรโคลิกา
ครอบครัว "อาจริยะพร"
คุณศศิธร สุวิรัชวิทยกิจ และคุณอรุณศรี ชื่นสิริพัฒนากุล
รศ.ดร. พัฒนะ ภวะนันท์ และญาติมิตร
คุณหญิงสมพร บุนนาค
คุณอุไร พลพัฒนาฤทธิ์ และครอบครัว
คุณอำนวย สุวรรณปาล
คุณวีรวรรณ โรจนวานิช และครอบครัว
คุณศุภโชค-พรศิริ มหาพัฒนากุล
คุณชาลี-ผาสุก โปษยะจินดา
รศ.ดร. ธีระ-พวงน้อย เกรอต และญาติมิตร
คุณมาลี ศิริวงศ์ ณ อยุธยา
คุณชวนะ สงวนหล่อสิทธิ์
คุณส่วน-สมศรี พนมวัฒนากุล
คุณจินดา ดุละลัมพะ
คุณจิตร-เอิบ ทังสุบุตร
คุณจีรพันธุ์ ชัยวิวัธน์
คุณสุวรัตน์ พูลบำเพ็ญ
คุณสง่า-สุภาพ สัจพันโรจน์
คุณสนิท-จจร เปรมสุวรรณ
คุณศักดิ์ศิลป์ สุขะจาติ
คุณสมโพธิ์ ฌานวังศะ
บริษัท มงคลนิธิ จำกัด
คุณจรัล เชื้อเจริญ
คุณปิยะบุตร-สุจินตนา ชลวิจารณ์
คุณสุนทรี แซ่ลี้ และครอบครัว
กลุ่มธรรมมงคล
คุณชูพงษ์-บรรจบ โรจนวานิช และครอบครัว
คุณสุทัศน์ นิ่มกุลรัตน์
คุณศิริธัช โรจนพฤกษ์
คุณพจน์-รสพร นิวาตวงศ์
คุณสุดใจ-พรรณี พรพัฒนะ
คุณสุวิทย์-ยุพา พันธสุพร
คุณอุดมศักดิ์ สุทธิกิจพงษ์ และคุณสมพงษ์ อัศวสกุลดี
คุณสุชาติ-จอมใจ ศุภผล และครอบครัว
คุณสนุก-รัตนา คงศักดิ์ประเสริฐ
คุณสุนทร ตีรกิตติ
คุณทรงศักดิ์-บงกช เทวธีระรัตน์ และครอบครัว
พระวิบูลย์ วิปุลธมฺโม และชมรมวิศวะจุฬา รุ่น ๕๓
คุณจุมพล-สุดใจ แสงประชาธนารักษ์
นพ.อุทัย-พ.ญ.กาญจนา ชัยกิตติศิลป์
พ.ญ. วัฒนา ดวงจันทร์
คุณบุญมา พิเชียรสวัสดิ์
พ.ญ.คุณสวรรยา และคุณแม่สุรีย์ เดชอุดม
คุณกำพล-สุวิมล เตชะหรุวิจิตร
คุณสุวิทย์-สุวรรณา เลิศวิชชุหัตถ์
คุณเชวง-สุภาพ เฮ็งตระกูล
คณะโรงแรมอินทรา (ประตูน้ำ)
คุณสมจิตต์ สุทธิพงศ์
คุณสุชัย-ฉวีวรรณ ศิริฉาย
คุณอิฐ-สุธาร-อเส-กษมพร สุขยางค์
สามเณรชูชัย แซ่ซื้อ และโยมแม่ง่วยเอ็ง และครอบครัว
คุณบุษดี พานิชเจริญผล

รายละ ๓๐,๐๐๐ บาท

คุณพงษ์สันต์ อัศวธีรภัทร
คุณทองหยิบ ฮวดใช้
คุณคะเชน รัตนธรรม
นพ.มงคล-สมศรี โมกขะสมิต
คุณสำราญ-ผ่องศรี พงษ์นัยรัตน์
ลี้กิมหงัง-ตั้งหยูล้ง
ตระกูล คณะพาณิชย์เกษม
คุณประภัสสร อาชวานนท์-วิภาดา โรจนวานิช
คุณสมบัติ-วารี ช.เจริญยิ่ง และครอบครัว (นายแอ๊ด เชยกลิ่นเทศ)
คุณเลอพงษ์ วงศ์สารพิกุล

รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

คุณซ่อนกลิ่น-เวก ศิริยิ่ง
คุณพวงแก้ว ศุขวัฒนะกุล
คุณหญิงเล็ก พงศ์พยัคฆ์
คุณสุดเสงี่ยม-ดนัย เพ็ชรกุล
คุณดำรงศักดิ์ บรมินอาชากุล
คุณส่วน อิ่มสงวน
คุณกุลชลี ปุณญาวัฒน์
คุณมานะ-พัชนี แดงสุภา
คุณสุดใจ ชินพัฒนาการ และครอบครัว
คุณลออ บรรจงศิลป์
คุณพนิต สุทธินาค
อาจารย์นวลผจง เศวตเวช
อาจารย์อุดม-สุดา ตรีชั้น
คุณประเวศ พัฒนานุสรณ์
คุณสุนทร วรวรรณปรีชา
คุณสมพงศ์-วันดี พิบูลย์ผล
คุณศรีสุภัค สันติศิริ
คุณอรวรรณ เวศอุไร
ครอบครัวตรีนุชจรัสกุล
คุณเกรียงไกร กิจสมานมิตร
คุณสิทธิชัย เจียมสำราญ
คุณโอภาส แซ่ฉั่ว

รายนามเจ้าภาพร่วมสร้างอุโบสถ ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย (สาธุชนทั่วไป)

คุณบุษดี พานิชเจริญผล และคณะ	๑๒,๐๒๐	คุณจุฑามาศ สงปรีดา	๑,๐๐๐
คุณเนียม-ประเสริฐ-นอ.ประสิทธิ์ พุ่มตาลพงษ์	๑๐,๕๐๐	คุณสำเภา-สอาด อรุณาทิพย์	๑,๐๐๐
ครอบครัว โรจนอุดมวุฒิกุล	๑๐,๐๐๐	คุณทองดี-เอ็กอิม-รัชฎา-บุญเต็ม	๑,๐๐๐
ห้างหุ้นส่วนบุตรสี่	๑๐,๐๐๐	คุณส่งศรี นิยมาภา	๑,๐๐๐
คุณประเทือง-คุณเชื้อ พัดเย็น	๒,๐๐๐	คุณชัยยง-เตือนใจ-สวรุส-สุทธิไกร ว่องวุฒิกำจร	๑,๐๐๐
พระสมเกียรติ นิธิกิตติ	๑,๖๐๐	คุณสวัสดิ์-บุญเกิด พัฒนาไพศาล	๑,๐๐๐
ศ.พันเอกสนิท-ประไพ สุกกรี	๑,๕๐๐	คุณศรีสุภัค สันติศิริ	๑,๐๐๐
พระกุลยศ ยสกุโล	๑,๕๐๐	คุณสุรเกียรติ วรายน	๑,๐๐๐
คณะครูอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนฯ ขอนแก่น	๑,๓๐๐	บริษัท ทวีวิทย์ จำกัด	๑,๐๐๐
คุณจุมพจน์ สุทธิวานิช	๑,๒๒๐	คุณสายัณห์ กิมเฮงหลี	๑,๐๐๐
คณะชลประทานอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จ.ตราด	๑,๒๐๐	คุณราณี ฟังเพราะ	๑,๐๐๐
คุณสมบุญ สมสนิท	๑,๐๕๐	คุณประยงค์-คุณบุญมี สุขสันติยรรยง	๑,๐๐๐
คณะสงฆ์ในกลุ่ม ๑๓	๑,๐๖๕	คุณเบญจรัตน์ สังฆพัฒน์	๑,๐๐๐
คุณบุญธรรม-บุญเทียม ทิมนาม	๑,๐๕๐	คุณวราพรรณ แซ่โคว้	๑,๐๐๐
อ.วัชรีวรรณ ชัยรัตน์	๑,๐๔๑	คุณสมจิตร รุ่งแจ่มแจ้ง	๑,๐๐๐
คุณอภิวัฒน์	๑,๐๐๐	คุณสุวรรณา บุญประคอง	๑,๐๐๐
คุณพ่อมิ่ง อินจัน	๑,๐๐๐	นาวาอากาศเอก มาลัย-อุไร-วชิรา-สถาพร พุกเจริญ	๑,๐๐๐
คุณแม่สวัสดิ์ อินจัน	๑,๐๐๐	คุณเกียง แซ่อ้วง	๑,๐๐๐
คุณเมอลิน กล่อมการ	๑,๐๐๐	คุณสลวย สงวนน้อย	๑,๐๐๐
คุณเสาวนิตย์ วงศ์นาค	๑,๐๐๐	คุณวาสนา-น.อ.พิเศษเวศน์ น้อยพยัคฆ์	๑,๐๐๐
คุณเจริญฤทธิ์ วงศ์นาค	๑,๐๐๐	คุณสุรินทร์-สุภา ท้าวสัน	๑,๐๐๐
คุณกิมฮวด แซ่ฉั่ว	๑,๐๐๐	คุณเสรี ศิริวงศ์วราภรณ์	๑,๐๐๐
คุณฉลวย สมบัติสุข	๑,๐๐๐	คุณกอบแก้ว เฉลิมวีรพงษ์	๑,๐๐๐
คุณมงคล–ไพจิตร ทูปิยะ	๑,๐๐๐	คุณปัทมมาศ คงคำ	๑,๐๐๐
พล อ.จรัญ สัมมาทัต	๑,๐๐๐	คุณอรพิน พรรณเชษฐ	๑,๐๐๐
นอ.นิวัตร อินทรโฆสิต ร.น.	๑,๐๐๐	คุณอารมณ์ ธาระเขต	๑,๐๐๐
ผศ.วลัย กิติศรีวรพันธ์	๑,๐๐๐	คุณสาธิตา เจียมจิตต์ธรรม	๑,๐๐๐
คุณกิมเลี้ยง ธรนิตยาธาร	๑,๐๐๐	คุณชูวิทย์ ชูไท	๑,๐๐๐
คุณเชื่อม-ถวิล ใจเที่ยงและบุตรหลาน	๑,๐๐๐	พล ต.ดำรัส ขันธดารา	๑,๐๐๐
คุณปิยรักษ์ ตันประเสริฐ	๑,๐๐๐		

สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ
การให้ธรรม ชนะการให้ทั้งปวง

รายนามเจ้าภาพถวายนิตยสาร "ธรรมกาย" แด่พระภิกษุสงฆ์

เจ้าภาพ	ผู้รับ
คุณชัยยง ว่องวุฒิกำจร	ถวาย – พระธรรมโสภณ
คุณสมศักดิ์ สัคทินวงศ์	ถวาย – พระราชปัญญาโกศล
คุณดนัยเทพ ณ นคร	ถวาย – พระภาวนาปัญญาวิสุทธิ์
คุณระวิวรรณ ธีระวัลย์ชัย	ถวาย – พระอมราภิรักขิต วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร ป้อมปราบ กทม. ๑๐๑๐๐
คุณเก็จวลี ธีระวัลย์ชัย	ถวาย – พระศรีวิสุทธิเมธี
คุณสุวรัตน์ พูลบำเพ็ญ	ถวาย – พระเมธีสุทธิพงศ์
คุณเนตรนภิส ธีระวัลย์ชัย	ถวาย – พระครูสุวรรณสิริธรรม
คุณสุพร งอนเพชร	ถวาย – พระครูสรวุฒิพิศาล
คุณปัญญา เรี่ยวแรง	ถวาย – พระศรีธรรมเมธี วัดสุนทรธรรมทาน นางเลิ้ง ป้อมปราบ กทม. ๑๐๑๐๐
คุณนิติยา เตชาริยะกุล	ถวาย – จร. พระราชธรรมวิจารณ์
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – รจจ. พระอินทโมลี วัดเฉลิมมาศ อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – เลข. พระมหาประจวบ วัดพิกุลทอง อ.เมือง จ.สิงห์บุรี
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – จจ. พระชัยนาทมุนี วัดหลวงสิริปุรณาราม อ.สรรพยา จ.ชัยนาท

เจ้าภาพ	ผู้รับ
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – รจจ. พระพิศาลธรรมานุศาสก์ วัดใหญ่ อ.เมือง จ.ชัยนาท
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – จจ. พระราชอุทัยกวี วัดมณีสถิตฯ อ.เมือง จ.อุทัยธานี
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – รจจ. พระสุนทรมุนี วัดมณีสถิตปิฏฐานราม อ.เมือง จ.อุทัยธานี
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – รจภ. พระราชวิมลเมธี วัดมงคลทัพคล้อ อ.เมือง จ.พิจิตร
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – จจ. พระราชสิทธิเวที วัดนครสวรรค์ อ.เมือง จ.นครสวรรค์
คุณชัยยง มหาพัฒนากุล	ถวาย – จจ. พระมหาอดุลย์ วัดคูยาง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
คุณสมจิตต์ ปาละกุล และครอบครัว	ถวาย – จจ. พระวิสุทธิพงษ์เมธี วัดโพทะเล อ.โพทะเล จ.พิจิตร
คุณสมจิตต์ ปาละกุล และครอบครัว	ถวาย – รจจ. พระวิมลมุนี วัดชัยมงคล อ.เมือง จ.พิจิตร
คุณเนียม–ประเสริฐ พุ่มตาลพงษ์	ถวาย – จจ. พระวีรญาณมุนี วัดไพรสณฑ์ศักดาราม อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์

ผู้มีรายนามข้างต้นนี้ คือ ผู้มีจิตศรัทธารับเป็นเจ้าภาพถวายนิตยสารธรรมกาย ถวายแด่พระสงฆ์ ๑ ปี (๔ เล่ม) ในอัตราปีละ ๑๒๐ บาท ผู้มีจิตศรัทธาโปรดติดต่อขอรับเป็นเจ้าภาพได้ที่ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** สำนักงานศาลาการเปรียญ วัดสระเกศ กทม. ๑๐๑๐๐ โทร. ๒๒๔–๗๔๗๕

ขอเชิญร่วมอนุโมทนาต่อกุศลจิตอันงดงาม

ของเหล่ากัลยาณมิตร ผู้หยิบยื่นแสงสว่างอันนิรันดร์แก่เพื่อนมนุษย์
ด้วยการอุปถัมภ์การพิมพ์นิตยสารดังนี้

๑. หลวงพ่อเสริมชัย ชยมงฺคโล และญาติโยม

๒. บริษัทไตรสตาร์ อินคอร์ปอเรชั่น จำกัด

๓. คุณปิยะบุตร-สุจินตนา ชลวิจารณ์ และครอบครัว

๔. คุณอุดม ใจสมบุญ

๕. คุณส่วน-สมศรี พนมวัฒนากุล

๖. คุณจินตนา รุจิรัชกร และคุณวิบูลย์ งามเบญจวงศ์

๗. คุณนิสสัย-ประไพ-นโม ศีรยะพงษ์

๘. คุณศิริ ฮวดสาขา

๙. คุณกุหลาบ สุขพิเนตกุล

ผู้มีรายนามข้างบนนี้ คือผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินบำรุงการพิมพ์นิตยสารธรรมกายแต่ละเล่มเป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคโปรดติดต่อ ขอบริจาคได้ที่ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** สำนักงานศาลาการเปรียญ วัดสระเกศ กทม. ๑๐๑๐๐ โทร. ๒๒๔-๗๔๗๕

ธรรมสภา

โดย **"วิมังสา"**

ธรรมกายฉบับที่ ๖ คือฉบับนี้ ก็ได้ออกมาอวดโฉมกับท่านทั้งหลายตามวาระอีกเช่นเคย และคิดว่าคงจะเป็นระยะใกล้เคียงกับช่วงออกพรรษา ที่มีสัญลักษณ์ที่สังเกตได้คือกล้วยไข่และกระยาสารท ตามวิถีทางแห่งวัฒนธรรมและประเพณี ของบรรพบุรุษไทยที่ได้ดำเนินกันไว้เป็นแบบอย่างมาช้านาน ความอุดมสมบูรณ์เช่นนี้ย่อมแสดงว่า บรรพบุรุษของพวกเราเป็นผู้ดำรงอยู่ในศีลธรรมอันดีตลอดมา บ้านเมืองจึงอุดมสมบูรณ์ด้วยสิ่งบริโภคใช้สอย สมดังคำพระที่ว่า "สีเลน โภคสัมปทา" ศีลย่อมเป็นที่มาแห่งโภคทรัพย์

สร้างบุญอุทิศถวายพระแม่เจ้าชาวไทย

เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคมที่ผ่านมา คณะศิษย์ในโครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ได้ร่วมมือกันจัดให้มีการชุมนุม ที่ศาลาการเปรียญวัดสระเกศราชวรมหาวิหารกันแต่เช้า เพื่อร่วมกันเจริญภาวนาทำจิตใจให้สงบระงับจากนิวรณ์ธรรมอันเป็นที่มาแห่งบุญที่เรียกว่า "ภาวนามัยบุญ" เพื่อน้อมอุทิศถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในโอกาสวันแม่แห่งชาติ วันนั้นเองที่**พระเดชพระคุณพระพรหมคุณาภรณ์** เจ้าอาวาสวัดสระเกศฯ และประธานสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ได้กล่าวแสดงโอวาทที่สำคัญให้แก่ผู้ปฏิบัติธรรมจำนวนมากได้ฟังกันจนจิตใจอาจหาญในธรรมดีแล้ว พระเดชพระคุณท่านจึงได้ให้โอกาสแก่**พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล** ให้ดำเนินการนำการเจริญภาวนาพระกัมมัฏฐานกันต่อไป

ทอดผ้าพระกฐิน ที่สถาบันฯ

ในคัมภีร์คิหิสามีจิสูตรกล่าวไว้ว่า "เมื่อบัณฑิตทั้งหลายให้การบำรุงแก่ท่านผู้มีศีล ผู้ดำเนินไปโดยชอบ ด้วยจีวร บิณฑบาต เสนาสนะ และเภสัช ย่อมเป็น

เหตุให้ได้ยศและสู่โลกสวรรค์" และด้วยทางสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี ได้มีพระภิกษุมาอยู่จำพรรษา เพื่อมาประพฤติปฏิบัติพรหมจรรย์ ทำกิจทางพระศาสนาอันมีทั้ง คันถธุระและวิปัสสนาธุระ จำนวนถึง ๒๖ รูปพร้อมด้วยสามเณรอีกจำนวนหนึ่ง นับเป็นปีแรกที่ได้มีพระภิกษุจำพรรษากันมากอย่างนี้ การทอดผ้าพระกฐินครั้งนี้จึงปรารถที่จะรวบรวมทุนทรัพย์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในปัจจัย ๔ ของพระสงฆ์อันมีเสนาสนะ กลด ภัตตาหาร ยารักษาโรค ซึ่งจะต้องใช้ทุนทรัพย์จำนวนมากพอสมควร เมื่อมีการอบรมพระกัมมัฏฐานในเวลาอีกไม่นานนัก ระหว่างวันที่ ๑-๑๕ ธ.ค. ศกนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการบำรุงและให้ความสะดวกแก่พระสงฆ์ ที่จะเดินทางมาจากทั่วประเทศ โดยตั้งใจมาสู่สถาบันฯ เพื่อศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างเต็มที่ และที่สำคัญยิ่งอีกสิ่งหนึ่งก็คือ จะได้เป็นค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่พระธรรมทางวิทยุและโทรทัศน์ที่มีอยู่ทั่วประเทศในขณะนี้ ท่านสาธุชนที่ประสงค์จะได้อานิสงส์ดังกล่าวไว้แต่เบื้องต้น รวมทั้งยังจะได้มีโอกาสเฝ้ารับเสด็จและร่วมโดยเสด็จพระกุศลกับ **พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายาฯ** และ**พระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา** ใน**วันอาทิตย์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๐** ซึ่งจะประกอบพิธีทอดผ้าพระกฐิน**เวลา ๑๓.๓๐ น.** ทั้งนี้ทางมูลนิธิได้จัดบริการรถฟรีรับ – ส่งทุกท่านที่ประสงค์จะเดินทางไปวัดไปเยี่ยมชมบรรยากาศของการปฏิบัติธรรมและร่วมบุญใหญ่กันได้ โดยมีจุดรถออกจากวัดสระเกศฯ และทางเข้าวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เวลา ๐๗.๐๐ น. กระชิบอีกนิดทางมูลนิธิได้จัดอาหารคาวหวานไว้ต้อนรับท่านเช่นเคย

กฐินพระราชทาน วัดปากน้ำ

นับแต่คณะศิษย์หลวงพ่อวัดปากน้ำ โดย**พระเดชพระคุณพระธรรมธีรราชมหามุนี**ได้นำคณะไปทำพิธีเปิดวัดอย่างเป็นทางการเมื่อ ๒๔ พ.ค.๒๕๒๙ ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย ในมลรัฐเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีชื่อว่า **"วัดมงคลเทพมุนี"** ซึ่งคนไทยที่อยู่ที่นั่นได้ช่วยกันจัดหาซื้อที่ดินเพื่อสร้างวัดดังกล่าว และทางวัดปากน้ำก็ได้ส่งพระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิให้ไปจำพรรษาช่วยดูแลและเผยแพร่พระพุทธศาสนาอยู่ ณ ที่นั่น บัดนี้วัดปากน้ำ ภาษีเจริญวัดต้นแบบวิชชาธรรมกาย จะได้มีพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานกันใน**วันอาทิตย์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๐ เวลา ๐๙.๓๐ น.** ซึ่งประธานใหญ่ประจำปีนี้ได้แก่ **คุณวิบูลย์ คุณเจิมจิต ดวงตา** และบุตรธิดา ส่วนที่ขาดมิได้เห็นจะเป็น **คุณครูตรีธา เนียมขำ** นายกสมาคมศิษย์หลวงพ่อวัดปากน้ำ ซึ่งในงานครั้งนี้ก็ได้เป็นแม่งานใหญ่ ในฐานะประธานผู้ดำเนินงาน เพื่อให้งานครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเช่นที่ผ่านๆ มา และที่ต้องขอฝากกันไว้ให้ด้วยก็คือ ทุนทรัพย์ที่รวบรวมได้จากงานกฐินนี้ จะเป็นทุนก่อสร้างหอเจริญสมถวิปัสสนาที่จะได้สร้างขึ้นที่วัดมงคลเทพมุนีในสหรัฐอเมริกาต่อไป

อบรมพระกัมมัฏฐาน รุ่นพิเศษ

เมื่อมีพระนวกะภิกษุจำนวนหนึ่ง ทั้งที่มาจากวัดปากน้ำ วัดสระเกศและวัดอื่นๆได้มาอยู่จำพรรษาที่สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย และได้สัมผัสถึงความสงบเย็นของสถานที่ ตลอดจนได้เข้าถึงบรรยากาศของธรรมชาติอันบริสุทธิ์ ที่ห่างไกลจากความเจริญทางวัตถุอันบรรจุไว้ด้วยกระแสแห่งความวุ่นวาย ของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่สวนทางกับสมณวิสัยอันต้องดำเนินไปด้วยความสงบระงับ และได้เข้าใจถึงปณิธานอันแน่วแน่ของสถาบันฯ ที่จะเผยแพร่วิชชาธรรมกายของจริงในพระพุทธศาสนา ตามเจตนารมณ์ของหลวงพ่อวัดปากน้ำ ด้วยความจริง 3 ประการคือ จริงทำ จริงรู้ จริงใจ พระนวกะภิกษุดังกล่าวจึงปรารถนาที่จะใช้เวลาระหว่าง **วันที่ ๙ – ๑๕ ต.ค. นี้** เพื่อเก็บเกี่ยวสะสมบารมีธรรม ไว้เป็นอนุสติแก่ชีวิตของตนในภายภาคหน้าต่อไป ด้วยการเข้ารับการอบรมรุ่นพิเศษ มีการถือธุดงค์วัตร อยู่กลด ฉันในบาตร ฉันภัตตาหารมื้อเดียว ฯลฯ อันเป็นวิธีเร่งสร้างบุญนิธิ เพื่อเป็นการสนับสนุนการศึกษาวิชชาธรรมกายภาคปฏิบัติของแต่ละท่าน สาธุชนชาวพุทธท่านใดใคร่จะเกื้อหนุนความตั้งใจอันดีของภิกษุสงฆ์ดังกล่าว โปรดแสดงความประสงค์เป็นเจ้าภาพภัตตาหาร ตำรับตำราเอกสารที่จะถวายพระ ตลอดจนเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้ที่ สำนักงานมูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ศาลาการเปรียญวัดสระเกศฯ (ภูเขาทอง) โทร. ๒๒๔-๗๔๗๕ ทุกวัน

ถวายมุทิตาสักการะ เมื่อ ๒๖ สิงหาคม

ด้วยอภิลักขิตสมัยคล้ายวันเกิดของ**พระเดชพระคุณพระธรรมธีรราชมหามุนี** เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ศกนี้ ท่าเอาหลายท่านที่ไปร่วมงานกันหนาแน่นนั้น ได้อิ่มอกอิ่มใจและอิ่มกายไปพร้อมๆ กัน เพราะท่านเจ้าคุณใหญ่ได้ประเดิมการกุศลในภาคเช้าด้วยการมอบทุนการศึกษา ๑๐ ทุนๆ ละ ๒๐๐๐ บาท แก่นักเรียนเตรียมทหาร ๑๐ นาย พอภาคบ่ายก็เปิดโอกาสให้สาธุชนได้สร้างทานบารมีอันเป็นทั้งอามิสทานและธรรมทานต่อไป ด้วยการเปิดกรุพระของขวัญรุ่น ๓ จำนวน ๑๐๑๐ องค์ และมอบให้แก่ผู้บริจาคเป็นเงิน ๒๐๐๐๐ บาทขึ้นไป คนละ ๑ องค์ ทั้งนี้เพื่อนำเงินส่วนนี้เข้าสมทบการก่อสร้างหอเจริญสมถวิปัสสนากัมมัฏฐานที่วัดไทยในเมืองฟิลาเดลเฟีย แน่นอนก็มีผู้สนใจเข้าแถวรับพระกันมากเช่นกัน

สอน สอน สอน

นอกจากที่คนทั่วไปจะได้เห็นว่า **พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล** มีงานการสอนพระกัมมัฏฐานมิได้ว่างเว้นอยู่เสมอ ๆ เป็นนิจแล้ว ในยามเข้าพรรษานี้หลวงพ่อท่านก็ได้รับงานการสอนนี้จากพระมหาเถระบ้าง จากผู้สนใจบ้างและรวมทั้งองค์กรต่าง ๆ บ้าง ให้ไปช่วยสอนพวกเขาเหล่านั้น จึงเห็นได้ว่า ในทุก ๆ วันธัมมัสสวนะ หลวงพ่อเสริมชัยจะไปปรากฏตัวอยู่ที่ **วัดโพธิ์ทอง** ตำบลบางปะกอก เพื่อสอนพระกัมมัฏฐานแก่ผู้ที่เข้าฝึกเรียน อันมีทั้งพระภิกษุราว ๑๐ รูป พร้อมด้วยฆราวาสชายหญิงอีกกว่า ๔๐ ท่านด้วย จากนั้นท่านก็จะไปสอนอีกแห่งที่ **วัดแจงร้อน** ถนนราษฎร์บูรณะ ซึ่งมีผู้สนใจใคร่ปฏิบัติธรรมกันจำนวนพอสมควร โดยส่วนใหญ่จะเป็นฆราวาสราว ๓๐ ท่าน เห็นจะได้และผ่านมาเร็ว ๆ นี้และจะได้มีอีกต่อไป คือการอบรมธรรมปฏิบัติรวมทั้งการฟังบรรยายธรรมให้กับพนักงานขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวนรุ่นละ ๑๐๐ คนเศษในแต่ละเดือน การนี้ท่านก็ต้องเดินทางไปให้การอบรมที่ **ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์** อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม ซึ่งถือว่าเป็นวิชาหนึ่งที่จะต้องศึกษากันภายใต้หัวข้อว่า "การบริหารจิต"

ธรรมะสูตรใหม่ ?

ได้ยินได้ฟังมาหลายกระแสว่าธรรมกายที่บางสำนักเอาไปเผยแพร่อยู่นั้น เป็นวิธีการแบบใหม่เป็นสูตรใหม่ที่ได้พัฒนาแล้ว และดีกว่าของเก่าด้วย ทำเอาหลายท่านที่ไม่สันทัดในเรื่องนี้พลอยเลื่อมใสหลงเชื่อไปได้ อันที่จริงธรรมะของพระพุทธองค์ผู้พิชิตมารไม่ว่าจะเป็นพระองค์ใดที่นับย้อนออกไปทุกพระองค์นั้นต่างก็ทรงสอนด้วยธรรมะอันเดียวกัน ไม่ผิดไปจากกัน ไม่มีใหม่กว่า ไม่มีเก่ากว่า แต่เป็นธรรมะอันเดียวกัน ซึ่งเป็นมัชฌิมาธรรมอย่างยิ่งแท้ ๆ เท่านั้น บัณฑิตพึงพิจารณาใคร่ครวญให้ดีเถิด อย่างไรก็ตามการสั่งสอนเผยแพร่วิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้าที่อยู่ภายใต้การดูแลของ**พระเดชพระคุณพระภาวนาโกศลเถร** ผู้เป็นพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ทั้งวัดปากน้ำภาษีเจริญ และสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายนั้น ก็ยังคงรักษาแนวทางดั้งเดิมที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนมาจาก **พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ**ทุกประการ มิได้มีการปรับเสริมเติมแต่ง ให้ผิดเพี้ยนไปจากร่องรอยของครูบาอาจารย์แต่อย่างใด

ปิดท้าย**ธรรมสภา**หนนี้ด้วยธรรมบทให้หนักแน่นอีกนิดก็ได้ว่า **"ความรู้ที่เกิดแก่คนพาลย่อมเป็นไปเพื่อทำลายตัวเขาเอง"**

■■■■

● ถวายพระราชกุศล พระจงดลพระชนม์ยืน ●

๑๒ สิงหาคม ๓๐ ที่วัดสระเกศฯ พระเดชพระคุณพระพรหมคุณาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร และประธานสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี แสดงธรรมิกกถา ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ณ ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ จากนั้นพระเดชพระคุณหลวงพ่อฯได้นำเหล่าสาธุชนผู้ปฏิบัติธรรม เจริญภาวนาธรรมตามแนววิชชาธรรมกาย เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ๑

● ๑๒ สิงหาฯ มหาราชินี ● ที่จ.ราชบุรี

ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี กล่าวเปิดงานและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม "การปฏิบัติธรรมเพื่อถวายเป็นราชสักการะ" เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ซึ่งทางจังหวัดพร้อมด้วยชาวราชบุรีร่วมใจกันจัดให้มีขึ้น ณ โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ อ.เมือง จ.ราชบุรี

*ในการนี้ได้อาราธนาคณะพระวิปัสสนาจารย์และพระวิทยากร จากสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี โดยการนำของ**พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล** มาแนะนำและควบคุมพระกัมมัฏฐาน ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด ได้นำคณะข้าราชการ ครู ผู้ปกครอง นักเรียนนักศึกษา ตลอดจนสาธุชนชาวราชบุรีผู้สนใจ ร่วมปฏิบัติบัติภาวนาธรรมเพื่อถวายเป็นราชสักการะ*

หลังจากปฏิบัติภาวนาธรรมแล้ว พระอาจารย์เสริมชัย ชยมงฺคโล ได้แสดงปาฐกถาธรรมเนื่องในวันแม่แห่งชาติในโอกาสเดียวกันนี้ด้วย ๏

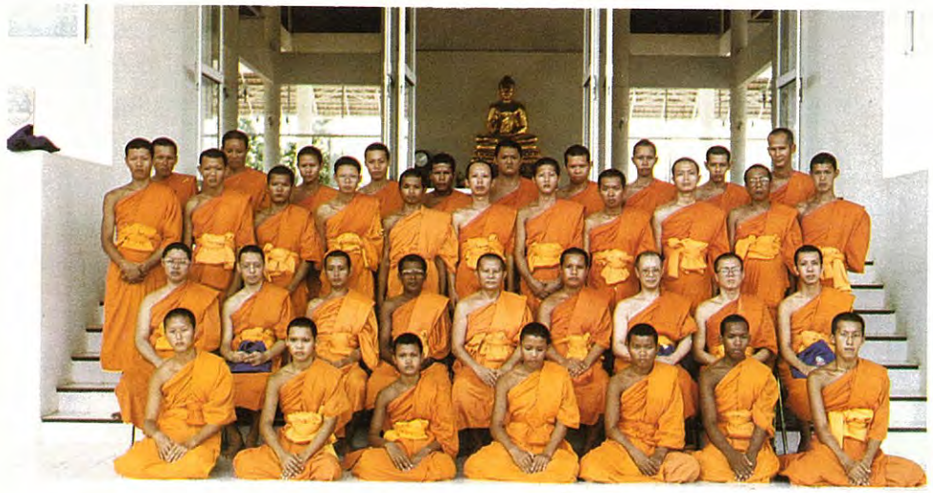

● นวกภิกขุ จำพรรษา ณ สถาบันพุทธภาวนาฯ ●

พรรษานี้มีพระนวกภิกขุที่บวชในพัธสีมาวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และวัดสระเกศราชวรมหาวิหาร จำนวน ๒๖ รูป อยู่จำพรรษาที่สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาพระสัทธรรมทั้งทางปฏิบัติ และปริยัติ ตลอดพรรษกาล โดยมีพระวิปัสสนาจารย์และพระวิทยากรของสถาบันฯ ตลอดจนพระอาคันตุกะจากวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ มาให้การแนะนำช่วยเหลือและเยี่ยมเยียนตลอดเวลา

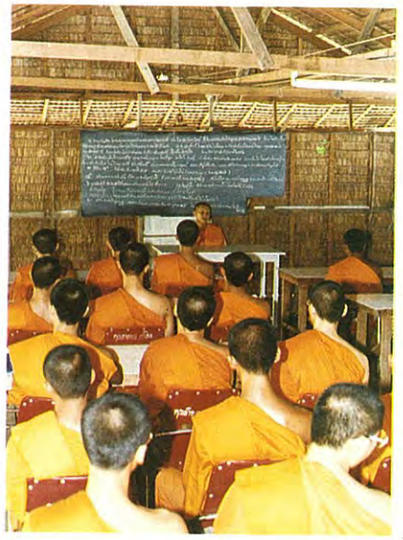

การเรียนการสอนนี้มีทั้งการฝึกอบรมทางระเบียบวินัย ตลอดจนการรู้จักนำพระธรรมคำสอนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อาทิเช่น การฝึกระเบียบปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้มีศีลาจารวัตรงดงาม สมแก่สมณสารูป และการพิจารณาอาหารก่อนแล้วจึงฉันจากบาตร ฯลฯ เป็นต้น ๏

● กิจกรรมเผยแพร่พระสัทธรรมนอกสถานที่ ●

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ได้อาราธนาพระวิปัสสนาจารย์และพระวิทยากรของสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ไปอำนวยการฝึกอบรมธรรมปฏิบัติและแสดงธรรม ให้แก่พนักงานขององค์การ ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม เป็นประจำทุกเดือน แต่ละรุ่นมีผู้เข้ารับการอบรมกว่า ๑๐๐ ท่าน ๏

ความเป็นมาแห่ง อานุภาพพระสมเด็จธรรมกาย

(พระเครื่องตระกูลวัดปากน้ำ)

โดย **พระเสริมชัย ชยมงฺคโล**

ตึกศรีบุญรัตน์ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

๑ ความเป็นมาของมูลนิธิ/สถาบันฯ

ก่อนอื่นอาตมภาพขอเล่าความเป็นมาของมูลนิธิฯ และสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี พอเป็นเค้ามูลให้ทราบถึงเหตุผลที่เกี่ยวเนื่องกันกับเรื่องของพระพุทธรูปดังกล่าว แต่พอสังเขป

สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีพระเดชพระคุณ **พระพรหมคุณาภรณ์** กรรมการมหาเถรสมาคม และเจ้าอาวาสวัดสระเกศฯ เป็นประธาน และมีพระเดชพระคุณ**พระธรรมธีรราชมหามุนี** ท่านเจ้าอาวาส วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และพระเดชพระคุณ **พระภาวนาโกศลเถร** รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็นรองประธานสถาบันแห่งนี้ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยมี**วัตถุประสงค์สำคัญเพื่อใช้เป็นศูนย์กลางของการอบรมภาวนาตามแนววิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้า** ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ **พระมงคลเทพมุนี** (สด จนฺทสโร) ได้สั่งสอนศิษยานุศิษย์จนตลอดชีวิตของท่าน

อานุภาพพระช่วยชีวิต

แม้การเกิดแก่เจ็บตาย จะเป็นปกติธรรมดาของธรรมชาติ ที่มีอยู่กับรูปและนามในทุกสรรพสัตว์ก็ตาม มนุษย์และสัตว์ต่างพร้อมที่จะแสดงออกซึ่งความรักตนเอง ด้วยการแสวงหาวิธีปกป้องคุ้มกันภัยต่างๆ ที่อาจจะมีมาถึงตน และหากว่าอันตรายที่จะมาถึงตนนั้น มีความรุนแรงซับซ้อนจนยากที่จะแก้ไขต้านทานด้วยเพียงลำพังตนแล้ว พวกเราทั้งหลายก็พร้อมที่จะยึดเอาสิ่งอื่นๆ ที่คิดว่ามีอานุภาพที่ทรงพลังสูงกว่า มาช่วยบำบัดทุกข์ดังกล่าวเสมอๆ

พระของขวัญ พระผงธรรมขันธ์ ตลอดจนเหรียญรูปเหมือนหลวงพ่อวัดปากน้ำ และตลอดจนสมเด็จพระธรรมกายแบบต่างๆ นั้น ได้ชื่อว่าเป็นพระเครื่องที่ผ่านการเจริญภาวนาวิชชาธรรมกายชั้นสูง ทั้งมีการอธิษฐานสั่งและ

(๑) **เพื่อสร้างพระในใจคน**

(๒) **เพื่อสร้างพระวิปัสสนาจารย์และวิทยากรให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ** ได้เป็นกำลังสำคัญในการช่วยกันสั่งสอนสาธุชนพุทธบริษัท เพื่อส่งเสริมศีลธรรมและพัฒนาจิตใจประชาชนให้ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขทั่วประเทศ และยังจะได้ขยายออกไปยังต่างประเทศ และ

(๓) **เพื่อรักษาไว้ซึ่งวิชชาธรรมกายที่ถูกต้องบริสุทธิ์ และสมบูรณ์ ตามที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ท่านได้ถ่ายทอดไว้**

โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันนี้ก็ยังมี พระเดชพระคุณ **พระภาวนาโกศลเถร** (วีระ คณฺตฺตโม) **ศิษย์ผู้ได้รับการอุปสมบทและได้รับการถ่ายทอดวิชชาธรรมกายมาโดยตรงจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านเป็นผู้ทรงวิชชาธรรมกายนี้อยู่ และเป็นผู้รวบรวมสรรพตำราธรรมปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกาย ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อท่านได้ถ่ายทอดไว้ให้ เป็นองค์รองประธานและเป็นพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาของสถาบันแห่งนี้ และเป็นผู้ควบคุมพระกัมมัฏฐานและถ่ายทอดวิชชาธรรมกายให้แก่ศิษยานุศิษย์ผู้มาเข้ารับการอบรม ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ใน โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ** ภาษีเจริญ และ **โครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** วัดสระเกศฯ (วัดภูเขาทอง) อยู่ในปัจจุบัน

การก่อตั้งสถาบันแห่งนี้ขึ้น สืบเนื่องแต่ได้มี **โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน** วัดปากน้ำ ทับทวีวิชชารวมความศักดิ์สิทธิ์อันเป็นวิชชาที่หลวงพ่อวัดปากน้ำได้ค้นพบและนำกลับคืนมาในยุคของพวกเรา ดังนั้นพระเครื่องในสายของวัดปากน้ำจึงมีชื่อเสียงโดดเด่นอยู่ในแนวหน้าของวงการด้วยเช่นกัน และเป็นเวลานานจนบัดนี้ และด้วยเหตุนี้เองจึงได้มีผู้สนใจเช่าไปบูชาไว้กับตัวเพื่อเป็นนิมิตไว้เจริญภาวนาและระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยอยู่เสมอๆ ซึ่งก็ได้ทำให้พบกับความศักดิ์สิทธิ์อัศจรรย์จากพระอย่างที่เขาไม่เคยคาดคิดมาก่อน ดังเช่นบางท่านที่จะนำมาเล่าให้ได้ทราบกันดังนี้

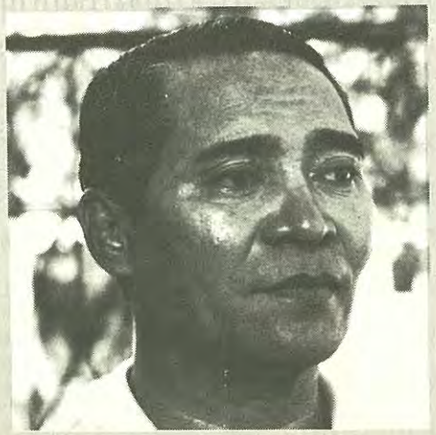

คุณเสริมสุก ทัตตะพันธุ์

ภาษีเจริญ ที่ได้เผยแพร่ธรรมปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกายของพระพุทธเจ้าอยู่ก่อนแล้ว มาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ กับ **โครงการพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** วัดสระเกศฯ (วัดภูเขาทอง) ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่ออบรมพระวิปัสสนาจารย์และวิทยากรให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และทั้งสองโครงการนี้ได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดตั้งสถาบันแห่งนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังที่ได้กล่าวข้างต้น และได้เริ่มโครงการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์มาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๕ จนตราบเท่าทุกวันนี้

อนึ่ง เพื่อให้การจัดการทางด้านทรัพย์สินการเงิน การบัญชี ฯลฯ เป็นไปโดยถูกต้องและเรียบร้อยตามระเบียบแบบแผนและกฎหมาย คณะผู้บริหารจึงได้จัดตั้งมูลนิธิฯขึ้น โดยได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเสร็จเป็นที่เรียบร้อยเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๔

การดำเนินโครงการเผยแพร่ธรรมปฏิบัติ ทั้ง (๑) **โดยทางสื่อมวลชน** ได้แก่ การจัดรายการ "ธรรมสู่สันติ" ทางวิทยุประมาณ ๓๐ สถานีทั่วประเทศ รายการ "ธรรมปฏิบัติ" ทางสถานีโทรทัศน์และการเผยแพร่ทางสิ่งพิมพ์และทั้ง (๒) **การอบรมธรรมปฏิบัติแก่สาธุชนพุทธบริษัทโดยตรง** ทั้งในส่วนกลางและในส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ณ **สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรีนั้น **ต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณปีละเป็นจำนวนมาก แต่ก็ดำเนินมาด้วยดีได้ด้วยแรงศรัทธา**

คุณเสริมสุก ทัตตะพันธุ์ ปัจจุบันทำงานกับธนาคารฮ่องกง อายุ ๕๓ ปี อยู่กับครอบครัวที่ประกอบไปด้วยภรรยาและลูกๆอีกหลายคน โดยมีบ้านพักอยู่ในย่านฝั่งธนแถวถนนอิสรภาพ ทั้งนี้คุณเสริมสุขได้เคยอุปสมบทเป็นพระภิกษุเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๑๖ ที่วัดปากน้ำภาษีเจริญ อยู่ระยะหนึ่ง เพราะว่าคุณเสริมสุขและครอบครัวมีความเลื่อมใสในหลวงพ่อวัดปากน้ำมาเป็นเวลานานแล้ว ดังนั้นคุณเสริมสุขจึงเป็นผู้ที่ได้ให้ความสนใจในการฝึกพระกัมมัฏฐานตามแนววิชชาธรรมกายด้วย และปกตินั้นทุกวันก่อนที่จะออกจากบ้านหนุ่มใหญ่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวผู้นี้ จะไหว้พระและอาราธนาพระรัตนตรัยพร้อมกับรำลึกถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำเพื่อขอบารมีอันศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยคุ้มครองป้องกันภยันตรายทั้งปวงอยู่เสมอ ทั้งยังคอยกำชับบอกกล่าวลูกๆหลานๆให้กระทำเช่นนั้นด้วย

ภายหลังเพื่อนร่วมงานที่

สาธุชนพุทธบริษัทผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้ล้วน ๆ มิได้มีเงินอุดหนุนจากหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ทั้งสิ้น

มูลนิธิ/สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายแห่งนี้ จึงได้จัดสร้างพระพุทธรูป มีทั้งขนาดเล็กสำหรับให้พกติดตัวและทั้งขนาดพระพุทธรูปบูชา เพื่อ

(๑) ให้เป็นที่ระลึกแก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทุนทรัพย์ปัจจัยช่วยในการดำเนินงานเผยแพร่ธรรมปฏิบัติ

(๒) เพื่อให้ผู้ที่ได้รับพระพุทธรูปดังที่กล่าวนี้มีไว้สักการะบูชา และ

(๓) เพื่อให้ประกอบการปฏิบัติบูชา กล่าวคือเพื่อประกอบการเจริญพระกัมมัฏฐานเป็น **"พุทธานุสติ" "ธัมมานุสติ"** และ **สังฆานุสติ"** และประการสำคัญคือเป็น **"จาคานุสติ"** ว่าตนเองนั้นได้ประกอบทานกุศลเป็น **"ธรรมทาน"** ซึ่งย่อมมีผลเป็นวิบาก เป็นพลวปัจจัยติดตามให้ผล เป็นความสุขความเจริญด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และนิพพานสมบัติ มีมรรค ๔ ผล ๔ และนิพพาน ๑ โดยสัมมาทิฏฐิแต่ส่วนเดียวตลอดสิ้นกาลนาน

๒ เรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธรูปฯ

พระพุทธรูปขนาดเล็กสำหรับพกติดตัวก็ดี พระพุทธรูปบูชาและรูปเหมือนพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ เพื่อไว้บูชาที่บ้านหรือที่สำนักงาน

มีความสนิทสนมกันมานาน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความเคารพเลื่อมใสในหลวงพ่อวัดปากน้ำเช่นกัน ได้มอบพระผงสมเด็จธรรมกายชนิดกลม รุ่นด้านหลังเป็นรูปปราสาท เมื่อคุณเสริมสุขได้รับพระมาก็เกิดความพอใจและได้อาราธนาติดตัวไว้เป็นประจำ จนเมื่อราวมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๗ เหตุการณ์ที่ต้องจดจำไปตลอดชีวิตก็บังเกิดขึ้น โดยได้เล่าให้ฟังว่า "ผมยังจำได้ว่าวันนั้นเป็นวันทำงาน เผอิญเกิดตื่นสายกว่าที่เคย เลยพอทำธุระส่วนตัวเสร็จก็รีบออกจากบ้านเดินออกไปหน้าซอย เพื่อจะขึ้นรถมอเตอร์ไซค์รับจ้างในซอย จะออกไปทำงาน ความจริงในเวลาปกติผมมักจะนึกถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำแล้วอาราธนาสมเด็จพระธรรมกายพร้อมกับภาวนาในใจว่า สัมมาอะระหังไปด้วย แต่วันนั้นเกิดมีความรู้สึกแปลก ๆ เพิ่มขึ้นมาด้วย คือรู้สึกไม่ค่อยสบายใจอย่างไรพิกล พอดีหลานชายขี่มอเตอร์ไซค์ตามออกมา ก็เลยเรียกให้ไปส่ง คราวนี้พอ

ก็ดี จัดว่าเป็นพระตระกูล "พระหลวงพ่อวัดปากน้ำ" ทั้งสิ้นเพราะเหตุว่า

๑) **พระพุทธรูปดังกล่าวนี้ ล้วนได้รับการเจริญภาวนาซ้อนวิชชาธรรมกายชั้นสูง** จากพระเดชพระคุณ**พระภาวนาโกศลเถร (วีระ คณฺตฺตโม)** ซึ่งเป็นศิษย์ผู้ได้รับการอุปสมบทและได้รับการถ่ายทอดวิชชาธรรมกายโดยตรงจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ และเป็นผู้อำนวยการสร้างและเจริญภาวนาซ้อนวิชชาธรรมกายชั้นสูง พระผงธรรมขันธ์ หรือ พระผงรุ่น ๔ ของวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ที่กำลังมีชื่อเสียงดุจดังพระของขวัญที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำได้สร้างไว้เป็นรุ่นที่ ๑–๒–๓ อยู่ในทุกวันนี้ **ทั้งสิ้น** หลังจากนั้น**คณะศิษย์ของท่านยังเจริญภาวนาซ้อนวิชชาธรรมกายชั้นสูงให้พระพุทธรูปดังกล่าวแล้ว "ตั้งวิชชาเป็น" ไว้ให้เสมออีกด้วย** เมื่อผู้ได้รับพระดังกล่าวนี้ไปและปฏิบัติตามคำแนะนำที่ให้ไว้ ก็ย่อมยิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นทับทวี

และก็พระเดชพระคุณ **พระภาวนาโกศลเถร** นี้คือพระเถรองค์หนึ่งที่ได้รับนิมนต์ให้ไปร่วมเจริญภาวนาซ้อนวิชชาธรรมกายชั้นสูงแก่พระชัยหลังช้างที่กรรมการมหาเถรสมาคมสร้างขึ้น และประกอบพิธีพุทธาภิเษก ณ วัดพระแก้ว เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐

๒) พระผง **"สมเด็จธรรมกาย"** (พิมพ์เหรียญกลม) ที่ทางสถาบันฯ สร้างขึ้นนั้น ยังมี**ผงมวลสารพระของขวัญรุ่นที่ ๑–๒–๓ ของวัดปากน้ำ** ที่ตกทอดมายังพระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถรที่ยังมี

ซ้อนท้ายไปได้สักพัก ใจคอมันรู้สึกแปลก ๆ อยู่ ก็เลยบอกหลานซึ่งเป็นคนที่ชอบขี่รถเร็วเสมอว่า วันนี้ขอให้วิ่งชิดซ้ายและเบา ๆ หน่อยนะ" คุณเสริมสุขหยุดเว้นระยะหน่อยหนึ่ง แล้วก็เริ่มลำเลียงภาพที่เกิดขึ้นในวันอันน่าตระหนกตกใจนั้นต่อไป "พอรถมาติดไฟแดงที่สามแยกท่าพระไม่นาน เมื่อได้สัญญาณไฟเขียว เจ้าหลานชายผมมันก็พุ่งรถออกทันทีอย่างรวดเร็วตามนิสัยที่เขาเคยชิน พอรถวิ่งไปในความเร็วอย่างนั้นไม่นาน ผมก็เหลือบเห็นรถแท็กซี่ที่อยู่ข้างหน้าทางขวามือเกิดหักเลี้ยวอย่างฉับพลันเข้ามาทางซ้ายด้วยความเร็วเกินที่จะคาดคิด แม้ว่าเจ้าหลานชายผมมันจะเห็นเช่นกัน แต่ในช่วงจังหวะนั้นแม้เบรคอย่างเต็มที่เพื่อจะหยุดรถที่มาเร็วให้ได้ จนเสียงดังลั่นถนน ก็เอาไว้ไม่อยู่ มือสองข้างที่ผมเกาะรถอย่างสบายมาแต่แรกเปลี่ยนเป็นรวบเอวหลานชายไว้เมื่อไรก็ไม่รู้ ผมได้ยินเสียงดังโครมใหญ่ไม่ก่อนไม่หลังกับการที่รู้สึก

เหลืออยู่เป็นส่วนผสมอยู่ด้วย พร้อมทั้งเส้นเกศาของพระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถรท่านอีกด้วย

๓) **แบบพิมพ์พระพุทธรูปและพระปฏิมากรของมูลนิธิฯ และสถาบันฯ สร้างขึ้นนั้นก็ล้วนแต่เป็นแบบพิมพ์ที่เนื่องด้วยวิชชาธรรมกายและหลวงพ่อวัดปากน้ำ พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ทั้งสิ้น** คือ

(๑) เป็น **"แบบพระธรรมกาย"**

(๒) แบบ **"พระพุทธรูปปางปฐมเทศนา"** (จำลองแบบจากพระประธานศาลาอเนกประสงค์ของสถาบันฯ) ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ได้จำลองลงในพระของขวัญรุ่นที่ ๑–๒–๓ นั้นเอง และ

(๓) **รูปเหมือนหลวงพ่อในอิริยาบถยืน** (ขนาดประมาณ ๑๖ นิ้ว) ซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่าในภายหลังต่อมาทางวัดปากน้ำ ก็ได้สร้างรูปหล่อหลวงพ่อฯพิมพ์คล้ายกันนี้ไว้แจกให้สาธุชนที่ทำบุญด้วยเหมือนกัน

จึงนับว่า พระพุทธรูปและรูปเหมือนหลวงพ่อวัดปากน้ำที่มูลนิธิฯ/สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ได้สร้างขึ้นเพื่อให้เป็นที่ระลึกแก่ผู้มีอุปการะคุณแก่สถาบันฯ และให้เป็นพระประกอบการปฏิบัติบูชาแก่ผู้มีจิตศรัทธาดังกล่าวทั้งหลายนี้ เป็นพระที่จัดสร้างขึ้นในตระกูล "พระหลวงพ่อวัดปากน้ำ" โดยแท้

ผู้สนใจโปรดทราบว่า **พระที่มูลนิธิฯ/สถาบันฯ สร้างขึ้นนี้ มีแจกให้เพียง ๓ แห่งเท่านั้น** คือ

เหมือนตัวเองโดนอะไรสักอย่างจับร่างโยนขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนแทบไม่ทันรู้ตัวนี้ ทำให้ผมรู้สึกงงๆ เหมือนคนครึ่งหลับครึ่งตื่นมารู้สึกตัวเต็มที่อีกทีก็ตอนรู้สึกตุ้ยๆ ที่หัวเหมือนชนกับอะไรสักอย่าง" คุณเสริมสุขหยุดหัวเราะในลำคอ เหมือนกับขำตัวเองที่ในตอนนั้นไม่รู้เรื่องอะไรเลย ขณะที่อยู่ท่ามกลางเหตุสยองขวัญขนาดนั้น

ผมจึงย้ำถามว่า "แล้วพี่ไม่รู้ตัวหรือว่าตัวเองกำลังลอยข้ามแท็กซี่ไปตกยังอีกข้างหนึ่ง"

"ไม่ครับ ไม่รู้เลยว่าอะไรเป็นอะไร มันเคว้งคว้างชอบกลครับ พอผมรู้สึกว่าหัวมันตุ้ยๆ ก็ค่อยๆ ลุกขึ้นยืน ก็ไม่เจ็บอะไรที่ไหน ยังเป็นปกติดี ผมก็เลยเดินไปหาหลานชายที่กองอยู่ข้างรถ เพื่อจะช่วยพยุงเขาให้ลุกขึ้น แต่เขาบอกว่าแหมไม่ไหว ไหปลาร้าหักเจ็บมาก

ตอนนี้ก็มีคนเข้ามามุง บ้างก็ช่วยขยับรถจักรยานยนต์ บางคนก็ไปช่วยเรียกตำรวจ มีเด็กปั๊มน้ำมันแถวนั้นเข้ามาบอกว่า เมื่อกี้นี้เหาะอย่างกับซุปเปอร์แมนเลย

๑) **ที่สำนักงานโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน ตึกบวรเทพมุนี** (กุฏิหลวงพ่อพระภาวนาโกศลเถร) **วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ**

๒) **ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ (วัดภูเขาทอง) โทร. ๒๒๔-๗๔๗๕ และ**

๓) **ที่สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี**

ดังมีพระพุทธรูปประเภทต่างๆ ต่อไปนี้

๑) **พระผงสมเด็จธรรมกาย** (พิมพ์เหรียญกลม) มีอยู่ ๒ พิมพ์ คือ

๑.๑ พิมพ์ที่ด้านหลังมีภาพธาตุ ๖ เรียกว่าพิมพ์ **"ธาตุ ๖"** กับ

๑.๒ พิมพ์ด้านหลังเป็นภาพซุ้มปราสาท ทำวิชชา เรียกว่าพิมพ์ **"ซุ้มปราสาท"**

มีทั้งเนื้อผงธรรมดา (ทั่วไป) กับทั้งเนื้อผงฝังทับทิม

ได้เริ่มสร้างขึ้นเพื่อแจกแก่ผู้มีอุปการะคุณในรุ่นแรก เมื่อเปิดการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่

ปัทโธ่! ผมเกือบแย่แต่เขากลับมาพูดเล่น ฮึ...ฮึ..."

"แล้วแท็กซี่เป็นอย่างไรบ้าง?" ผมถามต่อ

"อ้อ...แท็กซี่ก็ยุบลงไปมาก ตรงกลางลำเลยครับ เพราะเรามาแรงมาก ก็ได้มารู้ทีหลังจากคนขับแท็กซี่ว่า เขาเห็นคนโดยสารกวักมือเรียกอยู่ทางซ้ายมือ จึงได้หักเลี้ยวจะเข้าไปรับคน ก็เลยเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว

ถ้าพูดถึงพระที่ผมมีอยู่ในวันนั้นก็เป็นพระผงสมเด็จธรรมกาย รุ่นกลมด้านหลังเป็นรูปปราสาทครับ ตอนนี้ก็ได้ให้ลูกไว้ติดตัวไปแล้ว เดี๋ยวนี้ผมใช้รุ่นด้านหลังเป็นรูปธาตุหกติดตัวอยู่"

"เอ...แล้วหลานที่เป็นคนขับมอเตอร์ไซค์วันนั้นเป็นอย่างไรบ้าง หมายถึงมีพระอะไรดี?" ผมถาม

"นั่นเขาเห็นจะมีแต่ตะกรุดของวัดอะไรก็ไม่รู้ แต่ไม่มีพระของวัดปากน้ำครับ แต่ว่าเดี๋ยวนี้มีกันหมดทุกคนแล้วครับ มีกันทั้งบ้านเลย ฮะ ฮ่า" คุณเสริมสุขหัวเราะชอบใจแล้วเล่าต่อไปอีกว่า

"วันนั้นพอไปถึงโรงพยาบาล ก็

พระสงฆ์รุ่นที่ ๔ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๖ และบัดนี้ก็ยังพอมีแจกให้อยู่ แต่มีเหลือไม่มากนัก **และปรากฏพระพุทธคุณและอานุภาพธรรมกายเป็นที่ประจักษ์แก่ผู้ที่ได้รับมาแล้วหลายราย**

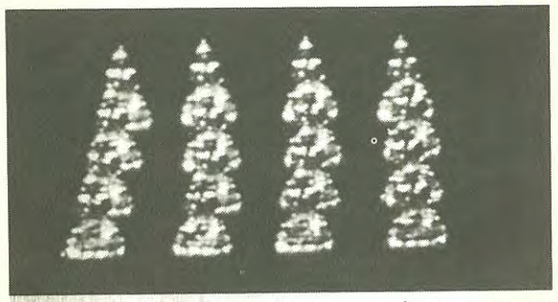

๒) **พระปางปฐมเทศนา** (เนื้อโลหะพิมพ์เล็กสำหรับพกติดตัว) จำลองจากพระพุทธรูปพระประธานประจำศาลาอเนกประสงค์ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ได้สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๗ มีทั้งเนื้อโลหะกะไหล่เงิน-ทอง-นาก และทั้งที่เป็นโลหะเงินแท้ (ชุบเงิน) และ

ที่ทำด้วยโลหะทองคำ (หนัก หกสลึง) (เฉพาะพระปางปฐมเทศนาเนื้อ**โลหะทองคำ**มีน้อย **สร้างให้เฉพาะผู้สั่งจองเพื่อทำบุญ ๒ หมื่นบาทขึ้นไป)**

๓) **พระสมเด็จธรรมกาย** (แกะด้วยหินรัตนชาติ) เช่น แกะด้วยหยกพม่า คริสตอล (หินผลึก) โรสซีควอตซ์ หยกอาฟริกา หยกโมกุล สีน้ำผึ้ง และ สีฟ้า (บูลเลคแอเกต) ได้เริ่มสร้างมาตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๒๕ มีทั้งประเภท

ตรวจเอ็กซเรย์กันก็ไม่พบอะไร ยังปกติดีสำหรับผม เว้นแต่หลานเท่านั้นที่ไหปลาร้าหัก ต้องนอนพักโรงพยาบาลร่วม ๒๐ วัน"

"แล้วพี่มีเคล็ดอะไรที่จะขยายให้ฟังอีกไหม?" ผมถามต่อไปอีก

"อันนี้ก็ในเวลาที่ใจคอไม่สู้ดี ผมก็มักจะนึกถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำ แล้วภาวนา 'สัมมาอะระหัง' อยู่เสมอ แล้วถ้าเป็นธรรมดาปกติทุกเช้า ผมจะมีการอาราธนาท่านว่าขออานุภาพของพระสมเด็จธรรมกาย อานุภาพของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ให้อภิบาลคุ้มครองรักษา ให้แคล้วคลาดปลอดภัย ทั้งซ้ายขวาหน้าหลังล่างบน ทุกขุมขนทุกอวัยวะน้อยใหญ่ ทุกขณะทั้งยืนเดินนั่งนอนตลอดเวลา ขอให้พบคนดีมีเมตตา ก็ได้อธิษฐานอย่างนี้เสมอ อย่างของเก่าๆของหลวงพ่อ ผมว่าคงเป็นด้วยความศักดิ์สิทธิ์ของพระด้วย แล้วก็ด้วยแรงอธิษฐานด้วย ไม่ใช่คล้องคออยู่เฉยๆ ต้องหมั่นนึกถึงพระบ่อยๆด้วยจึงได้ผล ก็อย่างที่ได้เกิดกับผมมาแล้วครับ"

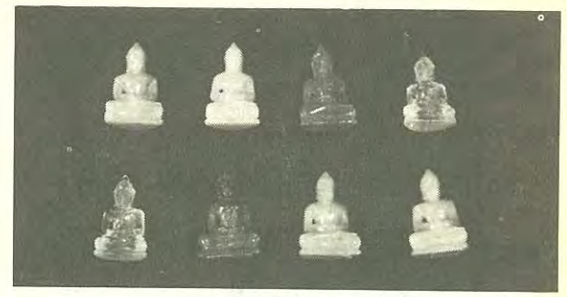

๓.๑ พระพิมพ์เล็กสำหรับพกติดตัว (ภายหลังได้มีผู้ทำเลียนแบบออกจำหน่ายโดยทั่วไป) และ

๓.๒ พิมพ์เหรียญกลมสำหรับพกติดตัวได้

พระสมเด็จธรรมกาย (หินรัตนชาติ) ที่มูลนิธิฯ/สถาบันฯสร้างขึ้นนี้ ว่าแต่โดยหินรัตนชาติก็ย่อมมีดีอยู่ในตัวเองอยู่ด้วยด้วยว่าเป็นหินที่ตกผลึกมานานนับหลายสิบล้านปี และเมื่อมาได้รับการซ้อนวิชชาธรรมกายชั้นสูง โดยพระผู้ทรงคุณวุฒิก็ยิ่งย่อมทวีความศักดิ์สิทธิ์ และ**มีผู้ประจักษ์ในพระพุทธคุณอานุภาพธรรมกายแล้ว**เช่นกัน

๔) **พระสมเด็จธรรมกาย** (เนื้อโลหะ) พิมพ์เล็กสำหรับพกติดตัว กะไหล่ทอง ได้เริ่มทำแจกแก่ผู้มีอุปการะคุณ เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๒๕ บัดนี้แจกหมดแล้ว ยังไม่ได้สร้างขึ้นอีก

คุณบุญเลิศ ทับกลัด

เรื่องการการสนทนาต่อจากนี้เป็นการเล่าถึงอานุภาพของพระเครื่องที่ผ่านการเจริญภาวนาวิชชาธรรมกายชั้นสูง อันมีผลช่วยดลบันดาลแก้ไขให้เหตุการณ์ที่กำลังคับขันเข้าตาจนได้คลี่คลายไปได้อย่างเรียบร้อย จนน่าแปลกใจต่อผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เช่นนั้น เช่น**คุณบุญเลิศ ทับกลัด** ปัจจุบันทำงานที่บริษัทหลุยส์ตีเลียวโนเว้นท์ จำกัด ได้เล่าให้ฟังว่า

๕) **พระสมเด็จธรรมกายทองคำ** (พิมพ์เหรียญกลม) มีสองแบบ คือพิมพ์ด้านหลังเป็น

๕.๑ ภาพ **"ซุ้มปราสาททำวิชชา"** กับ

๕.๒ ภาพ **"ธาตุ ๖"**

มีขนาดน้ำหนักทองคำ หนึ่งสลึงสองสลึง และ**หนึ่งบาท** สร้างขึ้นเป็นจำนวนน้อย เริ่มสร้างเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๒๙

๖. **พระพุทธรูปบูชา "สมเด็จธรรมกาย"** (พิมพ์จีวรพริ้ว) เนื้อโลหะทองเหลือง ขัดเงา รมสีมันปู และกะไหล่เงิน-ทอง-นาก และทำด้วยวัสดุใส ขนาดหน้าตัก ๕ นิ้ว

๗) **พระหล่อ (รูปเหมือน) หลวงพ่อวัดปากน้ำ** (ในอิริยาบถยืน) ขนาดสูง ๑๖ นิ้ว มีแบบ

๗.๑ เนื้อโลหะทองเหลือง ขัดเงา

๗.๒ รมสีมันปู และ

"ตอนนั้นประมาณวันที่ ๒๙ ธ.ค. ๒๕๒๗ ที่สนามบินประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งผมได้ไปอยู่ที่ประเทศนั้น เพื่อทำกิจพระศาสนาในเพศของพระภิกษุครับ วันนั้นผมกำลังจะเดินทางไปเยอรมันตะวันตกที่เมืองบรีเมนท์ เพราะได้รับนิมนต์จากเจ้าภาพคนไทย ซึ่งมีญาติคนไทยด้วยกันได้เสียชีวิตลง จะทำบุญร้อยวัน จึงได้โทรศัพท์ให้ไปช่วยทำพิธีให้ด้วย ตอนนั้นก็เดินทางด้วยเครื่องบินไปโดยลำพัง และด้วยอากาศในวันนั้นค่อนข้างจะแย่มาก เพราะเป็นช่วงฤดูหนาวของยุโรป เมืองบรีเมนท์นี่ก็อยู่ทางเหนือของเยอรมันด้วย ขณะที่บินอยู่นั้น เครื่องบินได้ปะทะกับลมแรงจัดอยู่บ่อยๆ และตกหลุมอากาศด้วย พอยิ่งใกล้ถึงสนามบินก็ยิ่งมีลมกระแทกมากขึ้น ทำให้เครื่องบินมีอาการโครงเครงมากขึ้น อากาศภายนอกเต็มไปด้วยหมอก คือมีทัศนวิสัยแย่เหลือเกิน เจ้าหน้าที่บนเครื่องบินก็มาเตือนให้ผู้โดยสารระมัดระวังตนเอง

๗.๓ (รุ่นพิเศษ) **ลงรักปิดทอง ภายในบรรจุพระสมเด็จธรรมกาย เส้นเกศาหลวงพ่อวัดปากน้ำและหินรัตนชาติ** มีจำนวนจำกัด เฉพาะรุ่นพิเศษนี้แจกให้ผู้ทำบุญหนึ่งหมื่นบาท

พระหล่อ (รูปเหมือน) หลวงพ่อในอิริยาบทยืนนี้ ภายหลังต่อมาทางวัดปากน้ำก็สร้างขึ้นแจกให้ผู้ทำบุญด้วยเหมือนกัน

๓ วิธีบูชาพระสมเด็จธรรมกาย ฯลฯ ให้ได้ผล

ก่อนอื่นท่านสาธุชนผู้ใดพบและมีพระของขวัญที่พระเดชพระคุณ พระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อวัดปากน้ำ) ได้สร้างขึ้น เพื่อแจกแก่ผู้ที่มาทำบุญถวายปัจจัยสร้างโรงเรียนพระปริยัติธรรมก็ดีหรือพระผงธรรมขันธ์ที่ทางวัดปากน้ำได้จัดสร้างขึ้นเพื่อแจกแก่ผู้ทำบุญบำรุงวัดก็ดี หรือ**สมเด็จพระธรรมกาย**ที่คณะกรรมการบริหารธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำฯ ได้สร้างขึ้นเพื่อสมนาคุณแก่ผู้มีจิตศรัทธาช่วยสร้าง**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**และทำบุญช่วยในการ**เผยแพร่ธรรมปฏิบัติ**ก็ดี โปรดเข้าใจไว้ด้วยว่า

และย้ำว่าบางทีการลงสนามบินครั้งนี้อาจจะไม่สะดวกนัก สถานการณ์เริ่มไม่ค่อยจะดีแล้ว ผมก็เลยนึกถึงเหรียญพระธรรมกายหยกขึ้นมาได้ จึงล้วงหยิบขึ้นมาดูแล้วนึกน้อมเข้าศูนย์กลางกายแบบเดียวกับการภาวนา พอนึกได้มั่นคงจนจิตใจอิ่มเอิบเบิกบานดีแล้ว จึงได้อธิษฐานขอให้ช่วยให้รอดปลอดภัย ก็ปรากฏว่าการลงสนามบินวันนั้นก็เรียบร้อยดีสะดวกปลอดภัยครับ การณ์ไม่เป็นไปอย่างที่เจ้าหน้าที่บนเครื่องบินเขาวิตก"

"มีใครมารับที่สนามบินหรือไม่?"

"ความจริงได้นัดพบกับเจ้าภาพให้มารับที่สนามบิน แต่ปรากฏว่าเจ้าภาพคิดว่าจะไปเอง ซึ่งข้อนี้ได้มารู้ภายหลังนะครับ ดังนั้นจึงได้รอเขาอยู่ที่สนามบินเพียงคนเดียวอยู่นาน เวลาก็ผ่านไปเรื่อยๆ จนได้เวลาเพลแล้ว เลยจำต้องฉันขนมปังไปตามเรื่อง ก็ได้รอคอยเขาจนบ่าย ๒ โมง ผมเองก็ไม่ค่อยจะรู้จักใครนัก เพราะเพิ่ง

วัตถุประสงค์สำคัญในการสร้างพระดังที่กล่าวนี้ขึ้น ก็เพื่อให้ผู้เป็นเจ้าของและญาติมิตรมีไว้สำหรับการเจริญพระกรรมฐาน คือพุทธานุสสติ ธัมมานุสสติ และสังฆานุสสติ เพื่อให้เข้าถึงพระรัตนตรัย คือ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ พระสังฆรัตนะ โดยทางศีล สมาธิ และปัญญาเป็นสำคัญ

ส่วนผู้ปฏิบัติบูชาดังกล่าวจะได้รับผลดี มีความสุขความเจริญและความสงบสุข ร่มเย็นดังที่มีกิตติศัพท์ลือเลื่องมาแล้วนั้น ก็เป็นผลแต่การประกอบกรรมดี และละเว้นกรรมชั่ว ของผู้ปฏิบัติเอง ตามพุทธบาลีที่ว่า ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารี ซึ่งแปลเป็นใจความว่า **"ธรรมย่อมคุ้มครองรักษาผู้ประพฤติธรรม"** โดยแท้

ความจริงในวัตถุประสงค์สำคัญข้อนี้ จะเห็นได้จากวิธีการสร้างพระของขวัญ ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ ในหนังสือ **"วิชชามรรคผลพิสดาร"** เล่มที่ ๒ ฉบับพิมพ์ ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๑๙ ของวัดปากน้ำ หน้า ๑๓๖ ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งว่า

"...หากจะมีใครนำพระนี้ไปใช้ป้องกันตัว หรือทำการอื่นใดที่เป็นความทุจริตคิดมิชอบแล้วไซร้ ก็ให้พระช่วยบังคับกลับจิตใจคนเหล่านั้นให้หันกลับมาสู่ความดี เลิกประพฤติชั่วเสีย ถ้าไม่เลิกพระก็จะลงโทษบุคคลผู้นั้นโดยสมควรแก่ความผิด และขอให้บรรดาลาภผลทั้งหลายจงบังเกิดมีแก่ผู้ได้พบและมีพระไว้สักการบูชาจะไปทำมาค้าขายในที่ใด ก็มีแต่จะขายดีมีกำไร จะรับ

ไปอยู่เนเธอร์แลนด์ไม่นาน ยิ่งภาษาเยอรมันยิ่งแล้วใหญ่ อย่างทางออกทางเข้าอะไรพวกนี้ ที่มีป้ายไว้ก็ไม่รู้เรื่องเลยทำให้ยุ่งยากมาก ครั้นจะบินกลับก็ไม่มีเที่ยวบินตอนเย็นเลย ที่สำคัญกว่านั้นเงินค่าพาหนะก็ไม่ได้เตรียมมาเผื่อไว้ เพราะเจ้าภาพเขาก็ต้องดูแลเรื่องนี้ หนทางกลับมีวิธีเดียวคือทางรถไฟ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อยังไม่พบใคร ก็เลยยังกลับไม่ได้ จำต้องคอยอยู่ที่นั่นต่อไปด้วย หมดหนทางจะไปทางไหนได้"

"เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่เรียกว่าจนตรอกในต่างแดนอย่างนั้น คุณบุญเลิศหาทางออกอย่างไร?"

"ตอนนั้นเรียกได้ว่าผมกำลังมืดแปดด้านจริงๆ ไม่รู้จะติดต่อใคร จะไปหาใครที่ไหน แม้จะมองหาคนไทยที่สนามบินก็ไม่มี เลยชักเป็นทุกข์ใจ เมื่อมีทุกข์เกิดขึ้นก็นึกถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำ แล้วก็นึกถึงเหรียญธรรมกายหยกที่ติดตัวอยู่ ใจคอก็รู้สึกจะดีขึ้นหน่อย ก็เลยเอาเหรียญนั้นนึกน้อมให้

ราชการหรือทำงานในหน้าที่การงานใด ๆ ก็ดี จงมีแต่ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานนั้น ๆ จะทำกิจการอันใดในทางที่ดีที่ชอบแล้ว ก็ขอจงสำเร็จผลตามความประสงค์ทุกประการ แม้ศัตรูหมู่พาลก็อย่าให้เข้ามาประทุษร้ายได้"

นี้เป็นเพียงข้อความตอนหนึ่งของการอธิษฐาน**สั่งและทับทวีวิชชารวมความศักดิ์สิทธิ์**ในการเจริญภาวนาเพื่อสร้างพระตามแนววิชชาธรรมกาย ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ และมีข้อสังเกตว่า การสร้างพระของวัดปากน้ำดังที่กล่าวมานี้ ไม่มีการปลุกเสกด้วยคาถาอาคม หรือแม้แต่พิธีพราหมณ์แต่อย่างใดเลย คงใช้วิธีการเจริญภาวนาตามแนววิชชาธรรมกายล้วน ๆ โดยพระเดชพระคุณหลวงพ่อฯ และพุทธบริษัทซึ่งเป็นศิษยานุศิษย์ของพระเดชพระคุณท่านผู้ถึงธรรมกายและสามารถเจริญวิชชาขั้นละเอียด ๆ หรือมรรคผลพิสดารได้แล้วเท่านั้น

การอธิษฐานสั่งและทับทวีวิชชารวมความศักดิ์สิทธิ์ของผู้เจริญภาวนาและวิชชาดังกล่าวโดยตลอดจนครบไตรมาสโดยไม่ขาดตอนเลยนั้น จึงบังเกิดผลดีแก่การปฏิบัติธรรมและการดำเนินชีวิตในทางโลกของผู้มีพระไว้ในครอบครองเป็นอันมาก

ในสมัยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อยังมีชีวิตอยู่ ก่อนที่จะมอบพระของขวัญให้แก่ผู้ใด พระเดชพระคุณท่านจะต้องให้ผู้ที่มาขอรับพระฝึกปฏิบัติภาวนาก่อน จึงจะมอบพระของขวัญให้ไป พร้อมด้วยกำชับให้ผู้นั้นหมั่นเจริญภาวนา

ติดตาจนจำได้ แล้วน้อมเข้าศูนย์กลางกาย พอจิตใจเพ่งดิ่งจนสงบ ณ ภายในดีแล้ว ก็เริ่มอธิษฐานขอให้มีคนไทยได้มาช่วยรับไปสักที หรือถ้าไม่เจอเจ้าภาพก็ขอให้หาวิธีกลับวัดได้ เพราะถ้าหากกลับไม่ทัน ก็จะต้องเสียงานที่รับปากกับท่านทูตไทยที่เบลเยี่ยม ที่ได้นิมนต์ไว้ในวันรุ่งขึ้น"

"พออธิษฐานผ่านธรรมกายหยกแล้วเป็นอย่างไรบ้าง?"

"เมื่อผมอธิษฐานได้สักครู่ก็เกิดมีความคิดขึ้นว่า ตอนนี้เรามีที่อยู่ของคนไทยในเยอรมันติดตัวอยู่บ้างไหม ก็เลยค้นหาเป็นการใหญ่ แล้วก็ไปพบอยู่คนหนึ่งมีที่พักอยู่ที่เมืองฮาเว้นท์ ซึ่งอยู่ไกลจากที่สนามบินนั้นมากเลย ขนาดขับรถมาก็ต้องเสียเวลาถึง ๓ ชั่วโมง พอโทรไปก็ปรากฏว่าคุณกัญญาเกิดติดธุระไม่สามารถเดินทางมารับได้ แต่จะพยายามติดต่อกับเจ้าภาพที่เมืองบรีเมนท์ให้ ผมก็บอกว่าเรื่องที่อยู่ของเจ้าภาพผมไม่ทราบ หมายเลขโทรศัพท์

อยู่เสมอ อย่าให้ทอดทิ้ง "ธรรม" แล้วภายหลังต่อมาจึงได้พิมพ์คำแนะนำการปฏิบัติภาวนาแจกพร้อมกับพระให้แก่ผู้มาขอรับพระทุกคน และได้ถือปฏิบัติสืบต่อมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

เมื่อท่านทั้งหลายได้เข้าใจดังนี้แล้ว หากได้พบหรือมีพระดังที่ได้กล่าวนี้ ก็จงหมั่นปฏิบัติบูชาโดยเพียรพยายามละชั่วด้วยกาย วาจา ใจ หมั่นประกอบแต่กรรมดีด้วยกาย วาจา และใจ ชำระจิตใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ เป็นสัมมาทิฏฐิแต่ฝ่ายเดียว รักษาศีล เจริญสมาธิและปัญญา หรือกล่าวโดยรวม ๆ ว่าเจริญภาวนาอยู่เสมอ ก็จะประจักษ์ในผลแห่งคุณความดีหรือบุญกุศลนั้นด้วยตนเอง

วิธีปฏิบัติบูชาสมเด็จพระธรรมกายพระของขวัญ หรือพระผงธรรมขันธ์ มีดังต่อไปนี้

ท่านจงน้อมใจของท่านให้หยุดอยู่ ณ ที่ศูนย์กลางกายตัว (ดังจะได้กล่าวในตอนหลัง) นึกบูชาพระรัตนตรัยซึ่งเป็นของศักดิ์สิทธิ์ ไม่มีสิ่งอื่นใดในโลกจะศักดิ์สิทธิ์ยิ่งกว่า เสร็จแล้วจงพิจารณาพระของท่านให้จำได้ แล้วหลับตาน้อมองค์พระนั้นไปตั้งไว้ ณ ที่ศูนย์กลางกายตัว (โปรดดูวิธีการปฏิบัติภาวนาในหนังสือ เรื่องวิธีปฏิบัติภาวนาเพื่อเข้าถึงธรรมกาย) แล้วให้บริกรรมภาวนาว่า "สัมมาอะระหัง ๆ ๆ ๆ" พร้อมกับตรึกนึกให้เห็นองค์พระนั้นให้เหมือนกับเห็นด้วยนัยน์ตาจริง ๆ นึกหนักขึ้นก็เห็นชัดหนักขึ้นจนเห็นชัดแจ้งกับตาจริง ๆ การเห็นนั้นไม่ใช่ตามนุษย์

ก็ไม่ทราบ แล้วผมก็รอฟังเหตุการณ์ต่อไปอีกสักพักใหญ่ ได้มีเจ้าของร้านค้าคนไทยมารับผมที่สนามบิน ซึ่งก็ได้ทราบเรื่องพระติดอยู่ที่สนามบินจากคุณกัญญานั่นเอง แล้วเขาก็พาไปพักเหนื่อยอยู่ที่ร้านอาหารไทยของเขา ซึ่งต่อมาปรากฏว่าเจ้าภาพก็ได้โทรมาตามที่ร้านนั้นพอดี เพราะเขาสงสัยว่าทำไมพระยังไม่ถึงบ้านเขาเสียที จึงได้โทรหาตามบ้านคนไทย ที่เขาคิดว่าเราจะไปอยู่ที่นั่น

นี่ก็คงเป็นด้วยอานุภาพของหลวงพ่อวัดปากน้ำและพระธรรมกายหยกที่ผมติดตัวอยู่ด้วยละครับ ที่ได้ช่วยให้รอดปลอดภัยในที่สุด เมื่อเสร็จจากงานบ้านเจ้าภาพแล้วก็เดินทางกลับโดยทางรถไฟ

"สมัยที่อยู่ต่างประเทศ เคยมีชาวต่างชาติที่พบเห็นความศักดิ์สิทธิ์หรืออานุภาพของพระบ้างไหมครับ"

"อ๋อ...มีครับ เป็นฝรั่งชาวเนเธอร์แลนด์ที่มีภรรยาเป็นคนไทย ได้สนใจเรื่องการบุญ-

หยาบ (ตาเนื้อ) เห็น แต่เป็น "ตาใน" หรือตาของ **กายมนุษย์ละเอียด** หรือ **กายฝัน** ซึ่งเป็นทิพย์เห็น เมื่อเห็นชัดแจ้งดังนั้นแล้ว ก็ต้องมองให้เห็นไว้เสมอในอิริยาบถทั้ง ๔ คือ นั่งก็เห็น นอนก็เห็น ยืนก็เห็น หรือจะเดินก็เห็น

เมื่อทำให้เห็นอยู่เสมอดังนี้ พระท่านก็จะโปรดเรา ต่อแต่นั้นท่านจะปาฏิหาริย์นิรมิตองค์ของท่านให้โตออกไปบ้าง เล็กเข้ามาบ้างแล้วเปลี่ยนเป็นสีต่าง ๆ ขาวเป็นเงินยวงบ้างเป็นสีปรอทบ้าง เป็นสีทองคำบ้าง เป็นสีเหลืองต่าง ๆ บ้าง เป็นสีขาวสะอาดบ้าง เป็นสีแก้วมรกตบ้าง ขาวใสเหมือนเพชรบ้าง ใสเหมือนกระจกส่องเงาหน้าบ้าง

เมื่อเห็นได้ถึงขนาดนี้แล้ว อย่ายินดียินร้าย ทำใจให้เฉยเป็อุเบกขาไว้ นึกว่านั่นเป็นปาฏิหาริย์ของพระท่าน ท่านโปรดเรา เราต้องเคารพระลึกถึงท่านเสมอ และให้น้อมใจหยุดในหยุดลงไปที่ศูนย์กลางองค์ท่าน จะเห็นที่หมายเป็นจุดเล็กใสเท่าปลายเข็ม พอใจหยุดนิ่งได้ถูกส่วนเข้าก็จะเห็นดวงกลมใสแจ่ม ณ ที่ศูนย์กลางองค์พระนั่นก็ให้รวมใจหยุดอยู่ ณ ที่ศูนย์กลางดวงนั้นต่อไปอีกก็จะเห็นดวงและองค์พระใสบริสุทธิ์ยิ่งขึ้น ขยายส่วนโตขึ้น และมีรัศมีสว่างขึ้นกว่าเดิม

ทีนี้ก็ให้จรดใจไว้อยู่ ณ ที่ศูนย์กลางดวงใสแจ่มตรงศูนย์กลางกาย องค์พระนั้นไว้เรื่อยให้เห็นอยู่ทุกอิริยาบถทีเดียว

เมื่อทำได้ดังนี้ชื่อว่าบูชาพระองค์ท่านด้วยคารวะอย่างยิ่ง ไม่มีการบูชาอื่นจะยิ่งไปกว่าใน

สุนทานและการทำภาวนาด้วย ก็ได้มาที่วัดบ่อยเพื่อทำบุญและฝึกการเจริญภาวนาวิชชาธรรมกายด้วย ตอนหลังผมเห็นว่าทั้งคู่มีความศรัทธาอุตสาหะดี ก็เลยมอบพระผงสมเด็จธรรมกายรุ่นด้านหลังเป็นธาตุหกให้ไป พร้อมกับแนะนำวิธีใช้ให้ด้วย ฝรั่งคนนี้แกเป็นผู้ปฏิบัติธรรมได้ดีพอสมควร ก็บอกให้เขาพกติดตัวไว้ เมื่อจะเดินทางไปไหนมาไหนหรือจะทำกิจการใดๆ ก็ให้หมั่นนึกถึงพระให้จำได้ แล้วน้อมไปไว้ยังฐานที่ ๗ ในตัวศูนย์กลางกาย พอมองเห็นชัดในใจแล้วจึงค่อยอธิษฐานเอา ซึ่งเขาก็ได้นำไปใช้

ธรรมดาแล้วอากาศในเนเธอร์แลนด์จะมีอากาศหนาวมากกว่าอากาศร้อน เหตุการณ์ที่จะเล่านี้เกิดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นฤดูหนาวที่มีอากาศแย่มาก ทัศนวิสัยในการสัญจรทั่วไปไม่ดีเลย ฝรั่งและคนไทยผู้เป็นภรรยาคู่นั้น ได้เดินทางโดยรถยนต์จะมาวัด และต้องเปิดไฟหน้ากันมาตลอด

ชั้นนี้องค์พระท่านจะปาฏิหาริย์จนเต็มส่วนของท่าน ใสเหมือนแก้วหมดทั้งองค์งามไม่มีที่ติ ท่านจะประทับอยู่ที่ศูนย์กลางกายของเราตามเดิม แต่ประทับผินพระพักตร์ออกตามกายของเรา ที่ศูนย์กลางกายของเราเป็นที่ประทับของท่าน ใจของเราก็ต้องให้หยุดอยู่ที่ศูนย์กลางองค์พระเหมือนกัน ให้เหมือนกับหยุดอยู่ที่ศูนย์กลางกายมนุษย์

เมื่อเราเข้าถึงองค์พระดังนี้แล้ว ต้องการอะไรก็อาราธนาให้ท่านช่วย ต้องสำเร็จตามปรารถนาต่างแต่ช้ากับเร็วเท่านั้น หรือทันใดนั้นก็ได้ เมื่อเราหัดทำใจให้เข้าถึงองค์พระได้ชำนิชำนาญคล่องแคล่วดังนี้แล้ว ในเมื่อเราจะไปทางบกก็ดี ทางน้ำก็ดี ทางอากาศก็ดี หรือจะไปในที่ใดที่หนึ่งก็ดี หรือมีเหตุการณ์บังเกิดขึ้นโดยปัจจุบันก็ดี เราก็จะอาราธนาให้ท่านช่วยได้ทันท่วงที ถ้าเรารับราชการ ขอให้การรับราชการของเราราบรื่นเรียบร้อย ไม่เป็นที่สะดุดตาสะดุดใจผู้หลักผู้ใหญ่ ถ้าเราค้าขาย ขอให้การค้าขายของเราให้ซื้อง่ายขายคล่องกำไรงาม ถ้าเราทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำกิจการใด ๆ ขอให้การกระทำนี้ได้ผลเกินควรเกินค่า ถ้าเราจะไปทางน้ำทางบก ขอให้ไปดีมาดีสวัสดีมีชัยในกาลทุกเมื่อ เทอญฯ

ขอให้ท่านทั้งหลาย บรรดาที่มาช่วยสมทบทุนในการก่อสร้าง**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**และ**เผยแพร่ธรรมปฏิบัติ**ด้วยกัน จงประสบแต่ความสำเร็จสมประสงค์ทุก ๆ ประการเทอญฯ

พอมาถึงหัวโค้งก่อนถึงวัด แต่ก็ไม่ใกล้วัดเท่าไหร่ พอรถเลี้ยวออกมาก็สวนกับรถที่วิ่งตรงพอดี และได้เกิดการชนกันอย่างจัง สภาพถนนที่ค่อนข้างลื่นอยู่แล้ว จึงทำให้รถของเขาพลิกคว่ำกลิ้งลงข้างถนนกันไปเลย ปรากฏว่าภรรยาบาดเจ็บเล็กน้อย ส่วนสามีฝรั่งเพียงแต่ฟกช้ำนิดหน่อย และเขาได้พากันมาเล่าให้ฟังที่วัดว่า ตอนก่อนออกจากบ้านก็ได้นึกถึงพระที่ติดตัวอยู่เช่นที่เคยทำ พอมาถึงตรงที่จะมีอุบัติเหตุเขารู้สึกว่าจะมีรถสวนมาอย่างเร็ว จึงนึกถึงพระอีก แต่ว่าเขาได้ภาวนาในใจมาก่อนแล้วตามทาง เหตุนี้พอเกิดอุบัติเหตุระหว่างนั้นเขาจึงไม่ตกใจ แต่ผู้เป็นภรรยาตกใจมากเลย ผลก็คือรถยนต์ของเขาเสียหายมาก ถึงกับพูดว่า **"ดีใจที่รอดมาได้ ไม่น่าเชื่อเลย"**

"แวดวงธรรมกาย"

โดย **วิชชาธร**

คราวที่มีแก้วหลายใบเรียงรายอยู่นั้น เมื่อได้นำน้ำที่ใสสะอาดมาเติมเข้า จึงมีบางแก้วที่ได้เต็มก่อนอย่างรวดเร็ว สามารถนำไปดื่มได้เต็มตามปริมาณของแก้วใบนั้น และจะมีอยู่อีกหลายใบที่ยังไม่เต็ม เพราะอะไร ? หากมาลองสังเกตดูบางทีก็จะพบว่าแม้จะได้เติมด้วยสัดส่วนที่เท่า ๆ กันทุกใบ แต่ได้มีแก้วบางใบเต็มก่อนเพราะว่า ได้มีน้ำส่วนของเดิมได้บรรจุไว้ก่อนอยู่แล้ว จึงปรากฏว่าเมื่อได้เติมลงไปไม่มากก็เต็มแล้วก่อนใบอื่น ๆ

หากท่านจะคิดว่า ทำไมเด็ก ๆ เยาวชนเหล่านี้จึงได้เข้าถึงธรรมกายง่ายดายนักแทบไม่น่าเชื่อ ท่านก็ต้องลองถามตัวเองว่า ท่านได้มีความตั้งใจมั่นมากน้อยเพียงใดในการปฏิบัติธรรม ท่านได้มีจิตใจที่อ่อนโยนนอบน้อมต่อธรรม มาแล้วมากน้อยเพียงใดในการรับรู้และนำไปประพฤติปฏิบัติด้วยความเคารพในธรรมอย่างเต็มเปี่ยม แล้วบางทีท่านอาจจะพบส่วนที่จะต้องเติมลงไปในแก้วของท่านบ้าง

นพพร อุณาภาค อายุ ๑๗ ปี ชั้น ม.๖ โรงเรียนราชินีบูรณะ อ.เมือง จ.นครปฐม

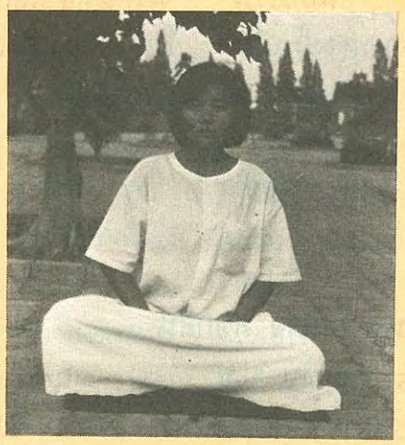

▷ ได้ข่าวจากอาจารย์กอบกุลที่โรงเรียนเพราะเรียนวิชาพุทธศาสตร์อยู่ที่โรงเรียน อาจารย์ท่านบอกว่าจะมีการเปิดอบรมที่นี่ก็เลยสมัครมา ตอนนั้นมีคนสมัครกันเยอะ แต่พอมาจริง ๆ คนที่สมัครมาน้อย คนที่ไม่ได้สมัครมากันเยอะ

▷ การสอนที่นี่ให้ความเป็นกันเองใกล้ชิดดีค่ะ เราจึงสามารถเรียนรู้จากวิทยากรที่มาสอนเราได้มากที่สุดค่ะ เพราะว่าผู้ที่สอนเขาก็พยายามจะทุ่มเทวิชชาให้เรา เท่าที่เขาจะทำได้โดยไม่ปิดบัง

▷ ก็ได้ธรรมกายแล้ว ผ่าน ๑๘ กายครบแล้วจนได้เรียนรู้ถึง

องค์ต้นธาตุต้นธรรมค่ะ

▷ ผลจากการที่ได้เข้าถึงธรรมนี้ ได้รู้สึกว่าตัวเองมีความสุขุมเยือกเย็นกว่าแต่ก่อนมาก แล้วก็รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน จิตใจสงบไม่ฟุ้งซ่าน

▷ คิดว่ามีผลถึงการเรียนหนังสือมากเลย เพราะว่าพอเรามีสมาธินี่ เราจะเรียนได้รู้เรื่อง อ่านหนังสือได้รู้เรื่องสามารถจำได้มากขึ้น

▷ กับคนอื่นๆ นั้น อยากจะให้เขามามีความประทับใจเหมือนๆ กับเราค่ะ โดยเฉพาะอยากให้คุณแม่มามากเลย เพราะคุณแม่คงจะได้ประโยชน์มาก ความจริงคุณแม่ก็คิดอยากจะมาเหมือนกันคิดว่ากลับไปนี่จะชวนให้คุณแม่มาหากคุณแม่มีเวลาว่างค่ะ

๐๐๐

อมรมาส อุณาภาค อายุ ๑๗ ปี ชั้น ม.๖
โรงเรียนราชินีบูรณะ อ.เมือง จ.นครปฐม

▷ ขณะนี้ได้ปฏิบัติผ่านมาถึงธรรมกายได้ครบ ๑๘ กายแล้ว และหลวงป่าท่านได้สอนจนถึงการเข้าถึงต้นธาตุต้นธรรมที่สุดละเอียดแล้วค่ะ

▷ ในวันแรกได้เห็นดวง พอวันที่สองต่อมาได้เห็นกาย และได้ต่อ ๑๘ กายในวันที่สามกับท่านหลวงพี่บุญเอี่ยม แล้วจึงได้เรียนต่อๆ มาค่ะ

▷ ตอนนี้ตัวเองมีจิตที่สงบขึ้น ได้เพิ่มพูนศรัทธาในทางนี้มากขึ้น เพราะได้มาเห็นมาเข้าใจแล้วว่าเป็นอย่างนี้ ทำให้อยากจะมาอีก เพราะมีความมั่นใจมากขึ้น

▷ การสอนนี่ จากที่ได้เคยไปวัดธรรมกายมาครั้งหนึ่งไปเช้าเย็นกลับ ก็ยังไม่ได้อะไร พอมาที่นี่จึงคิดว่าการสอนของที่นี่เช่นวิธีการแบ่งกลุ่มสอนทำให้วิทยากรได้ควบคุมอย่างใกล้ชิด เพราะมีคนในกลุ่มน้อยลง ทำให้ได้ผลดี ทำให้เราได้เข้าใจลึกซึ้งมากขึ้น

▷ อยากจะให้ทุกๆ คน รวมทั้งคุณพ่อคุณแม่ พี่น้องอะไรที่ใกล้ชิดหรือไม่ใกล้ชิดนี่ ได้มีโอกาสมาเห็นมารู้อย่างเรา จิตใจเขาจะได้สงบ เวลาเขาทำงานจะได้นำเอาหลักธรรมไปใช้ในชีวิตได้ดีอย่างนี้ค่ะ

๐๐๐

สามเณร อำนาจ สุขกลิ่น
อายุ ๑๑ ปี ชั้น ป.๖
โรงเรียนเทศบาล ๔ บ้านเชียงราย จ.ลำปาง

▷ มีพี่น้องทั้งหมด ๓ คน ผมมาบวชคนเดียวครับ

▷ ฝึกเรียนธรรมะครั้งแรกที่วัดเกาะวาลุการาม มีพระอาจารย์วิบูลย์ วิปุลธมฺโมเป็นคนสอน

▷ ตอนแรกที่เรียนก็ได้เห็นลูกแก้ว แล้วก็มีตัวเราอยู่ในนั้น พอเรื่อยๆ มาผมก็เห็นองค์พระ

▷ ผมมาที่นี่ก็เพื่อมาต่อวิชชาธรรมกายชั้นสูงครับ

▷ เมื่อมาเรียนที่นี่ก็ได้รู้เพิ่มเติมอีกครับ อย่างบางทีก็ได้โปรดสัตว์นรก เปรตอะไรพวกนี้

▷ แต่ก่อนนี้เป็นคนชอบเกเรอยู่ครับ เดี๋ยวนี้คิดว่าจิตใจแจ่มใสดีครับ

▷ คนที่ยังไม่ได้ธรรมกายนี่ ก็อยากให้เขารู้ครับ จะได้เผยแพร่ออกไป

▷ พอได้แล้วก็คิดถึงโยมพ่อโยมแม่ แล้วก็โยมตาโยมยายครับ อยากให้ท่านมาฝึกวิชชาธรรมกายบ้างครับ

▷ เรื่องเรียนหนังสือคิดว่าคงได้ประโยชน์มากขึ้น เพราะคงจะมีสมาธิมากขึ้นกว่าแต่ก่อนครับ

๐๐๐

สุภาณี ถวายทรัพย์ อายุ ๑๗ ปี ชั้น ม.๖
โรงเรียนราชินีบูรณะ อ.เมือง จ.นครปฐม

▷ เคยคิดจะลองไปปฏิบัติที่อื่นอยู่เหมือนกัน เพราะคุณพ่อสนับสนุน แต่พอดีได้รู้ข่าวของที่นี่จากอาจารย์ที่โรงเรียน เลยได้มาค่ะ

▷ คิดว่าสถาบันฯนี้สอนดีมาก เพราะให้วิชชาโดยละเอียดและให้ความสนใจดีค่ะ

▷ ชอบวิธีการที่ท่านให้วิชชาแก่เราค่ะ

▷ ในตอนนี้ได้เรียนถึงวิชชาชั้นสูงแล้ว ตอนแรกก็เริ่มเรียน

ตั้งแต่ดวงแก้วขึ้นมาแล้วได้ผ่านกายมา จนเรียนรู้วิธีสับกายซ้อนกาย จนถึงได้ตามไปดูนรกสวรรค์เป็นต้น

▷ คิดว่าพวกที่เขากำลังอยู่ในสวรรค์นั้น เป็นเพราะเขาได้สร้างกรรมดีไว้มาก จึงได้อยู่อย่างสบาย เลยได้คิดว่าหากเราตั้งปณิธานที่จะทำดีต่อไปเรื่อย ๆ จะดีกว่า เพราะถ้าไปทำชั่วเข้าก็จะได้รับผลเช่นที่เขาอยู่ในนรกนั่น

▷ วิชชาที่หลวงพ่อได้สอนนั้น ให้ประโยชน์กับเราในแง่ที่ ให้เราเร่งทำตัวให้ดีขึ้นนะค่ะ

▷ อยากจะแนะนำให้คนอื่น ๆ ได้เข้ามาปฏิบัติบ้างคะ แต่ว่าบางทีไปชักชวนเขาอาจจะไม่เชื่อก็ได้ แต่ก็จะทำดีที่สุด

๐๐๐

นาวรรณ รัตนพรสมปอง
หน้าที่พยาบาลประจำบริษัท ฯ
บริษัท สยามคราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด
อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี

▷ ได้นำเด็ก ๆ ชาย–หญิง ซึ่งเป็นครอบครัวพนักงานของบริษัท มาเข้าร่วมการอบรมธรรมปฏิบัติด้วย ๒๐ คน เป็นชาย ๙ หญิง ๑๑ คนค่ะ

▷ ได้คุยกับเด็ก ๆ ที่พามา เพียงใน ๒ วันแรก ก็มีหลายคนได้ถึงธรรมกายค่ะ รู้สึกเด็ก ๆ ดีใจกันมาก

▷ ดิฉันเองก็คิดว่าแกยังเป็นเด็ก ๆ กันไม่นึกมาก่อนว่าจะได้ธรรมกายกันรวดเร็วอย่างนี้นะคะ เพราะที่เคยได้รู้มาได้ทราบว่าต้องปฏิบัติกันนาน ๆ พอเด็ก ๆ บอกว่าฝึกถึงวันที่สองเท่านั้นก็เห็นดวง แล้วก็เห็นองค์พระ จนถึงเห็นกายหมด ๑๘ กายค่ะ

▷ ที่ได้กันก็มีทั้งเด็กหญิงเด็กชายนะคะ

▷ เมื่อเด็ก ๆ ได้ธรรมกาย และต่อวิชชาไปก็ได้เห็นพวกที่ตายไปแล้วเป็นเปรตบ้าง เป็นสัตว์นรกบ้าง ได้ถามแกว่ากลัวไหม ก็ตอบกันว่าไม่กลัวและยังได้นำมาให้รับบุญกุศล แผ่เมตตาไป แล้วพวกที่ทุกข์ทรมานในสภาพนั้นก็ได้เปลี่ยนเป็นสภาพที่ดีขึ้น เด็ก ๆ แกว่าเป็นการทำบุญไปด้วย

▷ ที่ตัวเองได้มาก็ดีใจมาก ที่มีโอกาสได้มาร่วม ใน 2–3 วันนี้ก็ได้เห็นดวงปฐมมรรคแล้วค่ะ

▷ ตอนที่ได้รู้สึกมีความสุขมาก อิ่มเอมใจ สงบมากขึ้น รู้สึกว่าสติมีมากขึ้น และรู้ถึงว่าความรู้สึกที่เคยโกรธง่าย ๆ มาก่อนได้ลดลงไปค่ะ

▷ ที่บริษัทนั้น ส่วนมากพนักงานก็มักมาร่วมทำบุญที่สถาบันบ่อย ๆ อยู่แล้ว ก็ติด-

ใจประทับใจมากที่วิทยากรตลอดจนหลวงพ่อ ที่ได้ให้ความเอาใจใส่ ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมเป็นอย่างดีเช่นนี้ ทำให้ได้ถึงธรรมกายกันมาก และอย่างต่ำก็ได้ดวงปฐมมรรคนี้นะค่ะ ก็คิดว่าจะกลับไปแนะนำเพื่อน ๆ และพี่ ๆ ได้มาฝึกปฏิบัติและพากันมาอีกค่ะ

▷ ถ้าหากหลายคนได้รู้ธรรมะเช่นนี้ สังคมประเทศชาติคงจะได้พัฒนาดีขึ้นอีกมากคะ เพราะได้ประโยชน์จากธรรมะ

๐๐๐

วรรณรุจ กองพลพรหม
อายุ ๑๓ ปี ชั้น ม.๒
โรงเรียน สาธิตจุฬา กรุงเทพ ฯ

▷ มีพี่น้อง ๓ คน ผมเป็นคนกลางครับ ได้มาปฏิบัติธรรม ๒ คน คือคนโตกับผมเอง

▷ เคยปฏิบัติธรรมมาก่อนเหมือนกัน ตอนบวชอยู่วัดบวร ฯ ที่มาที่นี่ก็สมัครใจมาเองครับ

▷ ตอนนี้ได้ธรรมกายและถึง ๑๘ กายแล้ว

▷ ขณะตอนที่ได้ธรรมกายนี่ก็รู้สึกว่านั่งไม่เมื่อยเลย ใจคอสบายดีปลอดโปร่ง มีความคิดแจ่มใส และคิดว่าต่อไปเวลาที่เรียนหนังสือคงจะทำให้เรียนได้ดีขึ้น

▷ มาที่นี่พอ ๖ วันก็ได้ธรรมกายครับ

▷ ชอบการแยกกลุ่มออกไป ดีนะครับ เพราะมีวิทยากรช่วยจี้เป็นคน ๆ ไปเลย ตอนนั้นทำให้รู้สึกใกล้ชิดดี

▷ นึกถึงคุณแม่มาก ก็อยากให้ท่านมาลองนั่งปฏิบัติบ้าง เพราะว่าเป็นสิ่งที่ดี

๐๐๐

สุขใจไร้ทุกข์จริง เมื่อชาย-หญิงเข้าถึงธรรม

เจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
(ฟื้น ชุตินฺธโร ป.ธ.๙)
เจ้าคณะใหญ่หนกลาง กรรมการมหาเถรสมาคม
เจ้าอาวาสวัดสามพระยา
เป็นประธาน

เปิดอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์ รุ่นที่ ๑๓
ในวันพุธที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๐
เวลา ๐๙.๓๐ น.

และ **ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ วิหารธรรมกาย(อุโบสถ)**
วัดหลวงพ่อสด
ใน สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
เวลา ๑๓.๐๐ น.

ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
จึงขอเชิญชวนท่านสาธุชนมาร่วมในพิธี
โดยพร้อมเพรียงกัน

การมีสติพิจารณาเห็นธรรมในธรรม และจิตในจิต
วิธีเจริญรูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ และวิธีพิจารณาเห็นจิตในจิต

โดย **พระเดชพระคุณหลวงพ่อ พระภาวนาโกศลเถร (วีระ คณฺตฺตโม)**
รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
รองประธาน สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย

...ดวงคิด หรือ จิต นั้น ลอยอยู่ในเบาะน้ำเลี้ยงของหัวใจอันใสบริสุทธิ์ มีประมาณเท่าหนึ่งซองมือของผู้เป็นเจ้าของ และจิตนี้ โดยสภาพเดิมของมันแล้ว เป็นธรรมชาติที่ผ่องใส จึงมีชื่อว่า "ปัณฑระ" แต่เนื่องจากจิตมักตกไปในอารมณ์ที่น่าใคร่ และมักน้อมไปสู่อารมณ์ภายนอกตัวเองอยู่เสมอ จึงเปิดช่องให้กิเลสเข้ามาทำให้จิตใจเศร้าหมองไม่ผ่องใส สีน้ำเลี้ยงของจิตจึงเปลี่ยนสีไปตามสภาพของกิเลสแต่ละประเภทที่ผ่านเข้ามานั้น เป็นต้นว่า เมื่อจิตระคนด้วยโลภะหรือราคะก็จะเห็นเป็นสีชมพู หรือเกือบเป็นสีแดง, เมื่อจิตระคนด้วยโทสะ ก็จะมีสีเกือบดำ, และถ้าจิตระคนด้วยโมหะ ก็จะมีสีขุ่น เทา ๆ หรือสีตะกั่วตัดก็มี ขึ้นอยู่ที่สภาพของกิเลสว่าหนักเบาเพียงใด...

เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมเจริญภาวนาได้ถึงดวงปัญญานี้แล้ว ก็ดำเนินไปในแบบเดิมอีก คือรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุดในหยุด เข้ากลางของกลางๆๆ ดวงปัญญานั่น ตรงที่หมายเป็นจุดเล็กใสเท่าปลายเข็ม นั่นแหละถูกทางสายกลางหละ พอใจหยุดนิ่งได้ถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ ดวงปัญญาก็จะว่างหายไป ก็จะเห็น**ดวงวิมุตติ** ซึ่งเป็นเครื่องกลั่นกรองกาย วาจา และใจ ที่ละเอียดที่สุดของมนุษย์ให้สะอาดบริสุทธิ์หลุดพ้นจากกิเลสหยาบของมนุษย์ คือ อภิชฌา พยาบาท มิจฉาทิฏฐิทีเดียว เพราะรู้เห็นบาป บุญ คุณ โทษ ทางเจริญ ทางเสื่อมได้ชัดแล้วเมื่อรวมใจหยุดนิ่ง เข้ากลางของกลางดวงวิมุตตินี้ต่อไปอีก ก็จะถึง**ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ** อันเป็นธรรมที่พึงจะรู้เห็นได้ตามความจริง เมื่อหยุดในหยุด กลางของหยุดในหยุดลงไปที่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้ถูกส่วนเข้า ดวงนี้ก็จะว่างหายไป แล้วก็จะเห็น**กายมนุษย์ละเอียด**หรือ**กายฝัน** มีลักษณะหน้าตาเหมือนผู้ปฏิบัติเองทุกประการ แต่สวยละเอียด ประณีตกว่ากายมนุษย์หยาบหรือกายเนื้อ อยู่ในท่านั่งขัดสมาธิหันหน้าไปในทางเดียวกันกับผู้ปฏิบัติ

การเจริญภาวนาเพื่อชำระจิตใจให้ใสสะอาดบริสุทธิ์มาถึงขั้นนี้เป็นขั้นต้น จักต้องดำเนินต่อไปอีกจนถึงกายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด, กายรูปพรหม กายรูปพรหมละเอียด, กายอรูปพรหม กายอรูปพรหมละเอียดแล้วจึงจะถึงกายธรรม กายธรรมละเอียด คือ**ธรรมกาย** ซึ่งมีลักษณะเหมือนพระพุทธรูปเกตุดอกบัวตูม ใสละเอียดและมีรัศมีสว่าง

...อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา นี้เองที่จะเจริญขึ้นเป็นอริยมรรคมีองค์ ๘ และรวมกันเป็นเอกสมังคี เพื่อปหานสังโยชน์ กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกให้พินาศไป...

ยิ่งขึ้นต่อไปตามลำดับ และขนาดของธรรมกายก็โตขึ้นตามส่วน จนถึง ๒๐ วา ทีเดียว ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย ดวงอธิศีล อธิจิต อธิปัญญา ดวงวิมุตติและดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ก็ขยายโตเต็มส่วนเท่าหน้าตักของธรรมกายแต่ละกาย **เมื่อถึงกายธรรมนี้แล้ว ดวงศีล ดวงสมาธิ และดวงปัญญาจึงนับว่าเป็นอธิศีล อธิจิต อธิปัญญาที่แท้จริง ส่วนดวงศีลในกายมนุษย์ ทิพย์ รูปพรหมและอรูปพรหมซึ่งเป็นกายในภพสาม ก็เป็นปกติศีลไป**

อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา นี้เองที่จะเจริญขึ้นเป็นอริยมรรคมีองค์ ๘ และรวมกันเป็นเอกสมังคี เพื่อปหานสังโยชน์กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกให้พินาศไป

เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมเจริญภาวนาจนถึงธรรมกายพระอรหัตละเอียด ซึ่งขยายโตเต็มส่วนขนาด ๒๐ วาแล้ว เป็นอันหมดกิเลสเสียแล้ว แม้จะเป็นการหมดกิเลสชั่วคราวหรือด้วยการข่มกิเลสที่เรียกว่า **วิกขัมภณวิมุตติ** และหากผู้ปฏิบัติธรรมเจริญภาวนาต่อไปจนหมดกิเลสโดยสิ้นเชิงเป็น**สมุจเฉทปหาน** พระนิพพานคือ ธรรมกายที่บรรลุอรหัตผลแล้วก็จะเป็น**วิราคธาตุ วิราคธรรมล้วนๆ เป็นวิมุตติทั้งสิ้น ทั้งศีล สมาธิ และปัญญา** ดวงศีล ดวงสมาธิและดวงปัญญาของพระนิพพานจึงนับเป็น**วิมุตติศีล วิมุตติจิต** และ**วิมุตติปัญญา**ไป

และปัญญานี้เองที่เป็นไปเพื่อวิมุตติหลุดพ้นจากอาสวะ กิเลส ตัณหา อุปาทาน เป็นขั้นๆ ไปจนถึงหลุดพ้นโดยสิ้นเชิง

พระพุทธองค์จึงได้ประทานพระบรมพุทโธวาทว่า สมาธิ ภิกฺขเว ภาเวถ สมาหิโต ยถาภูตํ ปชานาติ แปลความว่า **"ภิกษุทั้งหลายท่านทั้งหลายจงยังสมาธิให้เกิด ชนผู้มีจิตเป็นสมาธิแล้ว ย่อมรู้ตามจริง"** และว่า นตฺถิฌานํ อปญฺญสฺส นตฺถิ ปญฺญา อฌายิโน แปลความว่า **"ฌานย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่มีปัญญา และปัญญาย่อมไม่มีแก่ผู้ไม่มีฌาน"** ยมฺหิ ฌานญฺจ ปญฺญา จ สเว นิพฺพานสนฺติเก แปลความว่า **"ฌานและปัญญามีในผู้ใด ผู้นั้นปฏิบัติใกล้นิพพาน"** (มีมาในพระธรรมบท ภิกขุวรรคที่ ๒๕ เรื่องสัมพหุลภิกขุ)

ผู้ที่ถึงธรรมกาย และเจริญภาวนาจนถึง ๑๘ กายแล้ว ก็ให้รวมใจทุกกายให้อยู่ ณ ที่ศูนย์กลางกายพระอรหัตองค์ที่ละเอียดที่สุด แล้วใจของธรรมกายพระอรหัตก็เพ่งลงไปที่ศูนย์กลางของดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เมื่อใจหยุดได้ถูกส่วนประกอบด้วยอารมณ์ **วิตก วิจาร** คือตรึกตรองประคองนิมิตกับอารมณ์ **ปีติ สุข** และ**เอกัคคตารมณ์** ก็จะเห็นองค์ฌานปรากฏขึ้นรองรับกายมนุษย์เหมือนดังอาสนะรองรับที่นั่งฉะนั้นมีลักษณะเป็นวงกลมใส ส่วนหนาประมาณหนึ่งคืบ ขนาดกว้างเต็มหน้าตักพองาม องค์ฌานที่เห็นเกิดขึ้นนี้ไม่เฉพาะแต่กับกายมนุษย์เท่านั้น หากแต่ปรากฏขึ้นรองรับกายทุกกายจนถึงกายพระอรหัตพร้อมกันหมด นี้เป็น**ปฐมฌาน**

แล้วใจของธรรมกายก็เพ่งไปที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์หยาบและทิพย์ละเอียดต่อไปอีก เมื่อใจหยุดนิ่งได้ถูกส่วนละเอียดหนักเข้าจนอารมณ์**วิตก วิจาร**หมดไป องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไป แล้วปรากฏองค์ฌานใหม่เกิดขึ้นมาแทนที่อีก ใสละเอียดกว่าเดิมทั้งฌานและกาย นี่เป็น **ทุติยฌาน**

ใจของธรรมกายก็น้อมลงไปเพ่งที่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมหยาบและรูปพรหมละเอียดอีก เมื่อใจหยุดถูกส่วน และละเอียดหนักเข้า จนอารมณ์ ปีติ หมดไป องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไป แล้วปรากฏองค์ฌานเกิดขึ้นมาใหม่ ใสละเอียดกว่าเก่า ทั้งฌานและกายนี้เรียกว่า **ตติยฌาน**

ใจของธรรมกายก็เพ่งลงไปที่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมหยาบและละเอียดอีกต่อไป เมื่อใจหยุดนิ่งถูกส่วน ละเอียดหนักเข้า จนอารมณ์ **สุข** หายไป คงเหลือแต่เอกัคคตารมณ์ คืออารมณ์เป็นหนึ่ง นิ่งเป็นอุเบกขาอยู่ องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไป และปรากฏองค์ฌานใหม่บังเกิดขึ้นแทนที่ใสละเอียดยิ่งกว่าเกิดทั้งฌานและกายนี่เป็น **จตุตถฌาน**

เมื่อเข้าใจวิธีฌานสมาบัติตั้งแต่เบื้องต้น **ปฐมฌาน** ไปจนถึง**จตุตถฌาน** โดย **อนุโลมแล้ว** ก็จงฝึกหัดถอยกลับจาก **จตุตถฌาน** ลงมาถึง **ปฐมฌาน** เป็น **ปฏิโลม** ให้เกิดความชำนาญทั้งในการเข้าการออก การทรงฌานและการพิจารณาอารมณ์ฌานเหล่านี้ให้แม่นยำ

เมื่อเจริญฌานถึงจตุตถฌานแล้ว ก็ให้ถอยอารมณ์ฌานกลับลงมาสู่ปฐมฌาน เป็นปฏิโลม แล้วให้ใจของธรรมกายน้อมเข้าสู่เหตุว่างของปฐมฌานนั้น พิจารณาเอาอากาศที่ว่างเปล่าเป็นอารมณ์ องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไป เมื่อจิตละเอียดหนักเข้าก็จะปรากฏองค์ฌานใหม่บังเกิดขึ้นรองรับธรรมกายใสละเอียดหมดทั้งฌานและกาย นี้เป็น **อากาสานัญจายตนฌาน**

แล้วก็ให้ใจของธรรมกายน้อมเข้าไปในรู้ ในเหตุว่างของทุติยฌาน เพ่งพิจารณาเอาวิญญาณเป็นอารมณ์ องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไป แล้วจะปรากฏองค์ฌานใหม่บังเกิดขึ้นรองรับธรรมกายอีก ใสละเอียดหมดทั้งฌานและกาย ยิ่งขึ้นไปอีก นี้เป็น **วิญญาณัญจายตนฌาน**

ก็ให้ใจของธรรมกายน้อมเข้าไปในเหตุว่างของตติยฌานต่อไปอีก เพ่งพิจารณาในรู้ที่ละเอียดในเหตุว่างเปล่า ไม่มีอะไร เป็นอารมณ์ องค์ฌานเดิมก็จะว่างหายไปอีก แล้วจะปรากฏองค์ฌานใหม่บังเกิดขึ้นรองรับธรรมกาย ใสละเอียดหมดทั้งฌานและกายยิ่งขึ้นไปอีก นี้เป็น **อากิญจัญญายตนฌาน**

ทีนี้ก็ให้ใจของธรรมกายน้อมลงไปในเหตุว่างของจตุตถฌาน เพ่งพิจารณาต่อไปอีกว่า สัญญาเต็มว่าง คืออารมณ์ที่ว่างเปล่านี้ จะว่ามีสัญญาอยู่ก็ไม่ใช่ จะว่าไม่มีสัญญาอยู่ก็ไม่เชิง เพราะละเอียดสุขุมนัก เมื่อเพ่งพิจารณาไปจนจิตละเอียดหนัก ก็จะปรากฏองค์ฌานใหม่บังเกิดขึ้นแทนที่องค์ฌานเดิมที่ว่างหายไปอีก ใสละเอียดยิ่งนักหมดทั้งฌานและกาย นี้เป็น **เนวสัญญานาสัญญายตนฌาน**

เมื่อได้ฝึกเจริญรูปฌาน ๔ และอรูปฌาน ๔ รวมเป็นสมาบัติ ๘ โดยอนุโลมดังนี้แล้ว ก็ให้ฝึกถอยอารมณ์ฌานจาก เนวสัญญานาสัญญายตนฌานกลับลงมาสู่ปฐมฌาน เป็นปฏิโลม จนชำนาญ

เมื่อท่านเข้าใจในวิธีเจริญสมาบัติ ๘ โดยอนุโลมและปฏิโลมแล้วก็ให้ดำเนินไป ๗ เที่ยว ธรรมกายก็ยิ่งใสละเอียดที่สุด ก็ให้ปล่อยอุปาทานในขันธ์ ๕ และความยินดีในฌานนั้น โดยรวมใจหยุดนิ่งในไส้กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ไปเรื่อย ก็จะรู้สึกเหมือนมีแรงดึงดูดไปยังอายตนะหนึ่ง ที่ใสละเอียด สุขุมลุ่มลึกอย่างยิ่ง นี้แปลว่าธรรมกายเดิมนั้นตกศูนย์เข้าอายตนะนี้ แล้วธรรมกายที่สุดละเอียดก็ปรากฏขึ้นใหม่ในอายตนะนี้ ใสละเอียดหนักยิ่งขึ้นไปอีก ให้ท่านพิจารณาดูให้ทั่วว่า อายตนะนี้เป็นอะไร มี

ลักษณะอย่างไร ให้รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุดในหยุดไปเรื่อย พร้อมด้วยตรึกถามไปที่ศูนย์กลางพระธรรมกายนั่นแหละ ก็จะทราบได้ว่า เป็นอายตนะอะไร ถ้ายังไม่มีญาณหยั่งรู้ว่าเป็นอายตนะอะไร ก็ให้รวมใจหยุดในหยุด นิ่งแน่น ลงไปที่กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ กายพระอรหัตที่สุดละเอียดต่อไปอีก ก็จะทราบได้ด้วยญาณพระธรรมกายของตนเอง

เมื่อรู้แน่ว่า อายตนะนั้นคืออะไรแล้ว ก็จงซ้อนสับทับทวีกับพระนิพพานหรือธรรมกายที่ละเอียด ๆ ต่อ ๆ ไปจนสุดละเอียด กลางของกลาง ๆ ๆ ไปเรื่อย ไม่ถอยหลังกลับ หากประสงค์จะทราบข้อธรรมใด ก็ให้ตรึกถามไปที่ศูนย์กลางกายธรรมที่สุดละเอียดนั้นแหละ ก็จะมีญาณหยั่งรู้ได้ด้วยตนเองตามภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ และหากอธิษฐานปรารถนาสิ่งใด ๆ ที่ชอบ ก็จะสมปรารถนาตามควรแก่คุณธรรมและบุญบารมีที่ได้เคยสร้างสมอบรมมา

แม้ภายหลังแต่การหยุดพักแล้ว ก็จงหมั่นรวมใจหยุดในหยุด ณ ศูนย์กลางกายธรรมที่ละเอียดที่สุดในอายตนะนี้อยู่เสมอ แล้วท่านจะประจักษ์ในคุณค่าของการปฏิบัติธรรมตามแนววิชชาธรรมกายนี้ด้วยตัวของท่านเอง อย่างที่ท่านไม่เคยได้ประสบมาก่อน

เมื่อเจริญรูปฌาน ๔ อรูปฌาน ๔ โดยอนุโลม และ ปฏิโลมแล้ว ต่อไปเป็นวิธีฝึกวิธีพิจารณาเห็นจิตในจิต

ให้รวมใจของทุกกายให้หยุดอยู่ ณ ศูนย์-กลางกายพระอรหัตองค์ที่ละเอียดที่สุด แล้วหยุดนิ่งลงไปที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมนั้นก็จะเห็นดวงกลมใสดวงเล็กๆซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆเข้าไปข้างใน ขนาดประมาณเท่าเมล็ดโพธิ์ เมล็ด-ไทร หรือเท่าหยาดน้ำมันงาที่ใส ติดอยู่ปลายขนจามรี ที่มัชฌิมบุรุษสลัดเสียแล้ว ๗ ครั้ง ตั้งอยู่ในกำเนิดธาตุธรรมเดิมนั้นแหละ คือ รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณ-ขันธ์ ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆเข้าไปข้างใน ใสละเอียดยิ่งกว่ากันตามลำดับ

เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์ ซึ่งเป็นธาตุละเอียดนี้เองที่ขยายส่วนหยาบออกมาเป็น ดวงเห็น ดวงจำ ดวงคิด และดวงรู้

ดวงเห็น มีขนาดประมาณเท่ากับเบ้าตาของกาย ธาตุเห็นอยู่ในท่ามกลางดวงนี้ มีหน้าที่รับอารมณ์ หรือเสวยอารมณ์

ดวงจำ มีขนาดเท่าดวงตาทั้งหมดของกาย ธาตุจำอยู่ในท่ามกลางดวงนี้ มีหน้าที่รวบรวมและจดจำอารมณ์

ดวงคิด มีขนาดเท่าตาดำ ธาตุคิดอยู่ในท่ามกลางดวงนี้ มีหน้าที่คิด หรือน้อมไปสู่อารมณ์ ไม่ว่าจะอยู่ไกลแสนไกล ก็ไปถึงได้โดยลำพัง

ดวงรู้ มีขนาดเท่าแววตาดำข้างใน ธาตุรู้อยู่ในท่ามกลางดวงนี้ มีหน้าที่รู้หรือรับรู้อารมณ์

เห็น จำ คิด รู้ สี่อย่างนี้เองที่รวมเรียกว่า "ใจ" เมื่อรวมหยุดเป็นจุดเดียวกันเช่นนี้ได้ เรียกว่า ใจมีอารมณ์เป็นหนึ่ง หรือ **เอกัคคตารมณ์**

จงพิจารณาต่อไปให้ถ้วนถี่ ก็จะเห็นว่า ในขันธ์ทั้ง ๕ คือ รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์ ก็มีเห็น จำ คิด รู้ ทั้งสี่อย่างนี้เจืออยู่ด้วยหมดทุกขันธ์

และ ก็ เห็น จำ คิด รู้ นี้เอง ที่ขยายส่วนหยาบออกมาอีกเป็น **กาย ใจ จิต วิญญาณ** ของมนุษย์หรือสัตว์ทั้งหลาย

ดวงคิด หรือ **จิต** นั้น ลอยอยู่ในเบาะน้ำเลี้ยงของหัวใจอันใสบริสุทธิ์ มีประมาณเท่าหนึ่งซองมือของผู้เป็นเจ้าของ และจิตนี้ โดยสภาพเดิมของมันแล้ว เป็นธรรมชาติที่ผ่องใส จึงมีชื่อว่า **"ปัณฑระ"** แต่เนื่องจากจิตมักตกไปในอารมณ์ที่น่าใคร่ และมักน้อมไปสู่อารมณ์ภายนอกตัวเองอยู่เสมอ จึงเปิดช่องให้กิเลสเข้ามาทำให้จิตใจเศร้าหมอง ไม่ผ่องใส สีน้ำเลี้ยงของจิตจึงเปลี่ยนสีไปตามสภาพของกิเลสแต่ละประเภทที่ผ่านเข้ามานั้น เป็นต้นว่า เมื่อจิตระคนด้วยโลภะหรือราคะ ก็จะเห็นเป็นสีชมพู

...ผู้มีปัญญา พึงรักษาจิตที่เห็นได้ยากนัก ละเอียดนัก มักตกไปในอารมณ์ที่ใคร่ (เพราะว่า) จิตที่คุ้มครองรักษาดีแล้ว ย่อมนำความสุขมาให้...

หรือเกือบเป็นสีแดง, เมื่อจิตระคนด้วยโทสะ - ก็จะมีสีเกือบดำ, และถ้าจิตระคนด้วยโมหะ ก็จะมีสีขุ่นเทาๆ หรือสีตะกั่วตัดก็มี ขึ้นอยู่ที่สภาพของกิเลสว่าหนักเบาเพียงใด

นอกจากนี้ อาการลอยของจิตในเบาะน้ำเลี้ยงของหัวใจนั้น ก็บอกอาการของจิตว่าฟุ้งซ่านหรือเซื่องซึม หรือปกติ หรือหยุดอยู่ในอารมณ์เดียวเพียงใด กล่าวคือ ถ้าจิตลอยอยู่เหนือระดับน้ำเลี้ยงของหัวใจมาก ก็แสดงอาการของจิตว่า ฟุ้งซ่านมาก, ถ้าลอยอยู่เหนือระดับน้ำเลี้ยงของหัวใจเพียงเล็กน้อย ก็นับว่าจิตมีสภาพปกติธรรมดา, ถ้าลอยปริ่มพอดีกับระดับน้ำเลี้ยงของหัวใจ ก็อยู่ในเอกัคคตา-รมณ์, และถ้าจมลงมาก ก็หลับไปเลย อย่างนี้เป็นต้น

"จิต" จึงเป็นธรรมชาติที่สามารถจะเห็นได้ แต่ไม่ใช่จะเห็นได้ด้วยตาเนื้อ หากแต่เป็น **"ตาใน"** ซึ่งเป็นทิพย์ อันเป็นผลจากการเจริญภาวนา ทำใจให้หยุด ให้นิ่งเป็นสมาธิที่แนบแน่น ถูกส่วน พระพุทธองค์จึงได้ตรัสไว้ว่า **ผู้มีปัญญา พึงรักษาจิตที่เห็นได้ยากนัก ละเอียดนัก มักตกไปในอารมณ์ที่ใคร่ (เพราะว่า) จิตที่คุ้มครองรักษาดีแล้ว ย่อมนำความสุขมาให้**

และโดยเหตุที่จิตมักน้อมไปสู่อารมณ์ที่อยู่ภายนอกตัวอยู่เสมอ เมื่อจิตเปลี่ยนวาระนั้นจะตกศูนย์ไปยังฐานที่ ๖ สำหรับผู้ปฏิบัติธรรมที่ยังไม่ละเอียดดีพอ ก็จะเห็นว่างหายไป แล้วจิตดวงใหม่ก็จะบังเกิดขึ้นมารับหน้าที่แทนอีกต่อไป **ดับแล้ว ก็ เกิดๆ**อยู่อย่างนี้ พร้อมๆกับธรรมชาติอื่นทั้ง ๓ อย่าง จึงมีสภาวะที่เป็น**อนัตตา** คือไม่มีตัวตนให้ยึดถือได้ตลอดไป และอาการที่ว่างหายไปอยู่เสมอนั้นเอง จึงไม่มีรูปร่างให้เห็นได้แน่นอน นอกเสียจากว่า เมื่อรวมหยุดเป็นจุดเดียว เป็นเอกัคคตารมณ์จริงๆก็จะมีนิมิตให้เห็นเป็นดวงหรือเห็นสีน้ำเลี้ยงของจิตที่ผ่องใสหรือขุ่นมัวด้วยสภาพของกิเลสที่มาระคนหรือดลจิตใจนั้นอยู่ และเนื่องจากที่ศูนย์กลางกายนั้น เป็นที่ตั้งของกำเนิดธาตุธรรมเดิม และเป็นที่ตั้งของจิตใจอันถาวร คือไม่ว่าสัตว์ จะเกิด–จะดับ–จะหลับ–หรือจะตื่น จิตใจทั้งดวงก็จะตกศูนย์ แล้วจิตดวงใหม่ก็จะลอยขึ้นมายังศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ นี้ก่อนเสมอ พระพุทธองค์จึงได้ตรัสถึงสภาวะอีกอย่างหนึ่งของจิตว่า **มีถ้ำหรือถ้ำเป็นที่อาศัย** คืออยู่ภายในศูนย์กลางกายของมนุษย์หรือสัตว์ที่มีชีวิตนั่นเอง ถ้าร่างกายแตกทำลายแล้ว จิตใจก็จะอาศัยอยู่ด้วยไม่ได้

■■■■

ผลแห่งความดี

โดย **ฮั๊ว แซ่เล้า**

ดิฉันเกิดในครอบครัวที่ค่อนข้างยากจน ซ้ำกำพร้าแม่ตั้งแต่เล็ก ความยากจนทำให้ดิฉันมีโอกาสได้เรียนหนังสือเพียงชั้นป. ๔ ต้องออกมาดูแลเลี้ยงน้องอีก ๕ คน ดิฉันตั้งใจและกัดฟันทนความลำบากมานานนับสิบปี เพื่อให้น้องได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนเติบโตขึ้นทัดเทียมคนอื่นและมีครอบครัวไป พอดิฉันอายุได้ ๓๐ ปี ก็แต่งงานกับคนใกล้บ้าน ครอบครัวของสามีมีฐานะดี ดิฉันเป็นคนไม่ค่อยมีความรู้ซ้ำยังยากจน จึงไม่เป็นที่รักใคร่ของแม่สามีเท่าที่ควร ในบางครั้งยังแสดงความรังเกียจ ส่วนสามีไม่ค่อยมีเวลามาดูแลดิฉันเนื่องจากการงานและยังเป็นคนมีอุปนิสัยชอบเที่ยวเตร่เฮฮาและอบายมุขต่าง ๆ นอกจากนี้พี่สะใภ้ของสามียังคอยกลั่นแกล้งดิฉันและยุแหย่ให้แม่สามีเกลียดชังดิฉันต่าง ๆ นานา ดิฉันพยายามอดทนทั้งกายและใจมิใช่เพื่อตัวเอง แต่ด้วยเห็นแก่พ่อของดิฉันที่ไม่อยากให้ท่านเสียใจและทราบความทุกข์ร้อนของดิฉัน พ่อพูดเสมอว่า "ดิฉันลำบากมาตั้งแต่เล็กจนโตพอแต่งงานมีครอบครัวนึกว่าจะสบาย แต่ยิ่งลำบากกว่าเก่าอีก"

...ดิฉันจึงนำเรื่องนี้มาปรึกษาน้องสาวว่าจะทำเสน่ห์ดีหรือไม่ น้องสาวทักท้วงว่าคิดดีแล้วหรือที่ทำอย่างนั้น...

ต่อมาดิฉันให้กำเนิดบุตรที่เป็นหญิง ยิ่งทำให้แม่สามีผิดหวัง เนื่องจากเป็นครอบครัวคนจีนต้องการมีหลานคนแรกเป็นชาย ประกอบกับในหมู่สะใภ้ทุกคนให้กำเนิดบุตรหญิงทั้งนั้นและทุกคนก็ทำหมันแล้ว แม่สามีหวังว่าดิฉันจะให้กำเนิดบุตรชายสักคนก็มีอันต้องผิดหวังอีก แม่สามีมักบ่นเสมอว่าดิฉันฐานะไม่ดีแล้วยังไม่สามารถให้หลานชายได้อีก

ในยามที่ดิฉันมีความทุกข์ สามีของดิฉันก็เป็นที่พึ่งที่ดีไม่ได้ เนื่องจากดิฉันไม่อยากทำให้เขาไม่สบายใจ ซ้ำยังไม่ค่อยอยู่บ้านและเชื่อฟังแม่ของเขามาก หัวอกของลูกผู้หญิงไม่รู้จะหันหน้าไปปรึกษาใคร ดิฉันจึงนำความกลัดกลุ้มนี้ไปปรึกษาเพื่อนสนิท เพื่อนคนนี้เป็นหญิงที่มีปัญหาคล้ายกันได้ชักชวนให้ดิฉันไปทำเสน่ห์พร้อมกับเขา เพื่อให้สามีหลงจะได้เลิกเที่ยวเตร่และเชื่อฟังคำพูดของภรรยามากขึ้น โดยเพื่อนคนนี้อธิบายผลดีต่าง ๆ และอาสาจะพาไปหาหมอทำเสน่ห์ ตอนนี้เองที่ดิฉันเกิดความสับสนในจิตใจมาก นอนไม่หลับ คิดตัดสินใจไม่ถูกว่าจะทำเสน่ห์ดีหรือไม่ เพราะดิฉันเองก็เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง และก็ไม่รู้ว่าสิ่งนี้เป็นบุญหรือเป็นบาปกันแน่ **เป็นโชคดีของดิฉันที่บังเอิญน้องสาวของดิฉันได้มาหาและเล่าให้ฟังว่าได้มาปฏิบัติธรรมที่ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ เป็นประจำในวันอาทิตย์ ดิฉันจึงนำเรื่องนี้มาปรึกษาน้องสาวว่าจะทำเสน่ห์ดีหรือไม่ น้องสาวทักท้วงว่าคิดดีแล้วหรือที่ทำอย่างนั้น ทำไมไม่สร้างความดีและสร้างกุศลให้เกิดขึ้น แทนที่จะไปทำเสน่ห์ให้เป็นบาปติดตัว** ดิฉันก็แย้งว่าการทำเสน่ห์เป็นบาปอย่างไร เมื่อเราทำกับสามีของเราเอง ไม่ได้ไปยุ่งเกี่ยวกับสามีของคนอื่น **น้องสาวอธิบายว่าการทำเสน่ห์ไม่ใช่เป็นวิชชาของฝ่ายพระ ไม่มีอยู่ในพุทธศาสนา จะมีจริงหรือไม่ก็ตาม เป็นการใช้อุบายในทางที่ไม่ชอบ โดยการไปครอบงำให้คนอื่นลุ่มหลง ผิดไปจากธรรมชาติ อาจให้ผลเพียงชั่วคราว สู้หาทางชนะใจของทุกคนด้วยความดีไม่ได้ ซึ่งจะฝังอยู่ในจิตใจของทุกคนตลอดไป** ดิฉันเริ่มคล้อยตามคำแนะนำของน้องสาว ในเรื่องการทำความดีและ

...เพราะน้องสาวของดิฉันคอยให้กำลังใจแก่ดิฉันเสมอให้กระทำความดีต่อไป โดยยึดมั่นพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอย่างแรงกล้า และเชื่อว่าสักวันหนึ่งจะได้รับกุศลผลบุญแห่งความดีที่ได้กระทำอย่างสม่ำเสมอมาตลอดและปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในวันหนึ่งข้างหน้า...

สร้างกุศลผลบุญ แต่ทำอย่างไรเล่าดิฉันไม่สามารถไปวัดปฏิบัติธรรมได้ เพราะจะออกจากบ้านแต่ละครั้งก็ลำบาก ครอบครัวสามีเองก็ไม่ค่อยได้มีโอกาสใส่บาตร ทำบุญ ไหว้พระ ยิ่งถ้าไปปฏิบัติธรรมนั่งสมาธิแล้วจะต้องถูกว่ากล่าวเสียหายว่าเป็นเรื่องเหลวไหล และคงจะเกลียดชังหนักยิ่งขึ้น **น้องสาวก็แนะนำว่าถ้าไม่มีเวลาไปวัดก็ให้ปฏิบัติธรรมที่บ้านในเวลาว่าง นั่งสมาธิด้วยการกำหนดนึกถึงนิมิตเป็นดวงแก้วกลมใส ใจอยู่ในกลางดวงแก้วกลมใส หรือนึกถึงพระพุทธรูปใส ในกลางท้องไว้เสมอ ๆ พร้อมกับบริกรรมภาวนาว่า "สัมมาอะระหัง ๆ ๆ" และหลังจากนั่งสมาธิทุกครั้งก็ให้แผ่เมตตาไปในศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ขอให้แม่สามีและญาติพี่น้องทุกคน หากเคยมีเวรมีกรรมต่อกันมาแต่ชาติก่อน ขอให้อโหสิกรรมแก่กันและกัน ดิฉันได้ทำตามคำแนะนำของน้องสาวและทำสม่ำเสมอ นับวัน นับเดือน และนับปี หลังจากนั่งสมาธิทุกครั้งก็จะแผ่เมตตาและอุทิศส่วนบุญกุศลพร้อมกับอธิษฐานขอให้ ถ้าจะมีลูกคนต่อไปขอให้เป็นชาย การปฏิบัติธรรมมีส่วนช่วยให้จิตใจของดิฉันสงบเยือกเย็นมากขึ้น ไม่ฟุ้งซ่านทุกข์ทั้งหลายที่เคยเร่าร้อนรอบกาย เหมือนไฟที่สุมอยู่ก็ดูว่าจะคลายลงไป ดิฉันหมั่นทำความดีพร้อมกับการรักษาศีล เท่าที่จะกระทำได้ จนในที่สุด คำอธิษฐานของดิฉันก็เป็นจริง ดิฉันให้กำเนิดบุตรชายสมตามความปรารถนา**

เมื่อดิฉันคลอดลูกชาย แม่สามีดีใจมากที่ได้หลานชาย แต่เหมือนวิบากกรรมของดิฉันยังไม่หมดสิ้น พี่สะใภ้ใหญ่ไม่พอใจเนื่องจากเกรงว่าหลานชายจะมาแย่งทรัพย์สมบัติและความรักจากคนในบ้าน กลับไล่ดิฉันไม่ให้อยู่ร่วมชายคาบ้าน โดยให้เหตุผลกับแม่สามีว่าไม่อยากเห็นหน้าดิฉัน หลังจากที่คลอดลูกและออกจากโรงพยาบาลแล้วดิฉันต้องเก็บข้าวของออกจากบ้านโดยสามีไปเช่าบ้านเล็ก ๆ อยู่ ดิฉันเสียใจในการกระทำของพี่สะใภ้ใหญ่มาก ได้แต่ระบายความคับแค้นออกมาเป็นน้ำตาและคิดว่าเป็นเวรกรรมของดิฉันเอง แต่ดิฉันก็ยังไม่ละทิ้งการปฏิบัติธรรมและการทำความดีเมื่อมีโอกาส **เพราะน้องสาวของดิฉันคอยให้กำลังใจแก่ดิฉันเสมอให้กระทำความดีต่อไป โดยยึดมั่นพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอย่างแรงกล้า และเชื่อว่า สักวันหนึ่งจะได้รับกุศลผลบุญแห่งความดีที่ได้กระทำอย่างสม่ำเสมอตลอดมาและปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในวันหนึ่งข้างหน้า**

การทำความดีบางครั้งก็ไม่ยากเท่ากับการรักษาความดีซึ่งเป็นเรื่องที่ยาก ในบางครั้งจะมีเรื่องมาคอยทำให้ความตั้งใจของดิฉันเปลี่ยนแปลงไปหรือเสื่อมถอยลงไป เมื่อเพื่อนสนิทของดิฉันได้มาชักชวนให้ทำเสน่ห์อีกครั้ง หลังจากที่ดิฉันเคยปฏิเสธไป ในครั้งนี้เขายกตัวอย่างชีวิตจริงที่เขาได้รับหลังจากทำเสน่ห์แล้วว่า เพื่อนดิฉันกับสามี

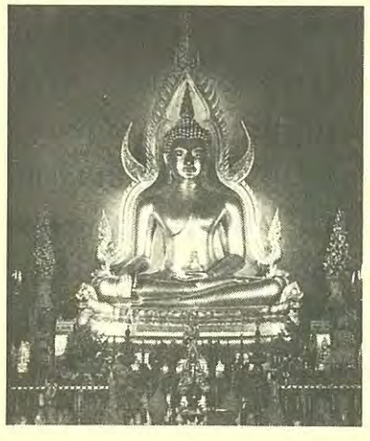

...การปฏิบัติธรรมทำความดีถึงแม้จะไม่ทำให้สามีรัก สามีหลงก็จริงอยู่ แต่สามารถทำให้ครอบครัวและลูก ๆ เจริญเติบโตขึ้นมาอย่างมีศีลธรรม...

ปรองดองรักใคร่กันดี พูดอย่างไรสามีก็คล้อยตามทำให้ใจของดิฉันเริ่มลังเลอีกครั้ง ประกอบกับตลอดระยะเวลาที่ดิฉันปฏิบัติธรรมและทำความดีมา ความดีก็ยังไม่เห็นผลเสียที ทุกวันนี้ก็ยังลำบากและบางครั้งลำบากยิ่งขึ้น ดิฉันจึงโทรศัพท์ไปหาน้องสาวบอกถึงการตัดสินใจของดิฉันที่จะไปทำเสน่ห์ ในครั้งนี้น้องสาวยังคัดค้านเหมือนเดิม โดยยกเหตุผลว่า**การกระทำความดีร้อยหน แม้ทำความชั่วเพียงหนเดียว อาจจะนำความวิบัติใหญ่หลวงมาสู่สามีและลูกได้ เกิดสามีลุ่มหลงจนเสียการงานหรือมัวเมาไม่มีสติ การค้าขายอาจล้มเหลวหมดสิ้น หรืออาจถูกจับได้ว่าทำเสน่ห์จะต้องอับอายขายหน้าเพียงไร** สามีของดิฉันถึงแม้จะไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัว แต่ก็มีความรับผิดชอบ ไม่ทิ้งขว้าง เพียงแต่การดูแลเอาใจใส่ในครอบครัวอาจจะน้อยไป **การปฏิบัติธรรมทำความดีถึงแม้จะไม่ทำให้สามีรัก สามีหลงก็จริงอยู่ แต่สามารถทำให้ครอบครัวและลูก ๆ เจริญเติบโตขึ้นมาอย่างมีศีลธรรม ช่วยให้เราใจสงบ ผ่องใส ไม่ฟุ้งซ่าน ได้มีโอกาสสร้างกุศลผลบุญเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ** และเป็นการลดการสร้างเวรกรรมซึ่งอาจส่งผลให้เราได้รับผลแห่งกรรมนั้นเรื่อย ๆ เหตุผลของน้องสาวแม้จะเป็นข้อธรรมะที่ไม่ลึกซึ้งอะไรนัก แต่ก็ทำให้ดิฉันเปลี่ยนใจ มุ่งหน้าปฏิบัติธรรมต่อไป โดยไม่สนใจการทำเสน่ห์อีกต่อไป และครั้งนี้ก็เป็นครั้งสุดท้ายที่ดิฉันคิดถึงเรื่องการทำเสน่ห์ เพราะ**ภายหลัง**

จากนั้นไม่นาน ดิฉันก็ทราบว่าเพื่อนสนิทที่ไปทำเสน่ห์เริ่มมีปัญหา เมื่อสามีจับได้ว่าภรรยาของเขาไปทำเสน่ห์ เกิดความหวาดระแวงในภรรยาของตน ไม่กล้าแม้จะกินอาหารและน้ำภายในบ้าน เพราะกลัวโดนเสน่ห์

ผลบุญเริ่มส่งผลให้ดิฉันมีกำลังใจมุ่งมั่นในการปฏิบัติธรรม ทำความดีต่อไป เมื่อแม่สามีเริ่มคลายความเกลียดในตัวดิฉันลง และหมั่นมาเยี่ยมหลานบ่อยขึ้น ดิฉันเริ่มแน่ใจว่าความดีที่หมั่นกระทำมาเรื่อย ๆ นั้น ย่อมชนะความชั่วทั้งมวล เมื่อแม่สามีได้เมตตาสงสารและเห็นใจในความลำบากของดิฉันและลูกที่อยู่คับแค้น ท่านซื้อบ้านใหม่ให้ดิฉันและลูกอยู่ และยังบังคับให้ลูกชายเลิกเที่ยวเตร่ละอบายมุข ให้ดูแลครอบครัวและมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น สามีมีเวลาอยู่บ้านมากขึ้น ความใกล้ชิดกับลูกประกอบกับความน่ารักของเด็กเริ่มทำให้สามีมีจิตใจรักห่วงใยครอบครัว และความผูกพันธ์ในครอบครัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ความสุขที่ได้รับก็ตามมา คงจะไม่ต้องบอกว่าเดี๋ยวนี้ดิฉันมีความสุขเพียงใด เมื่อดิฉันยิ้มทั้งคราบน้ำตา

...เหตุที่ดลใจให้ดิฉันนำความจริงในชีวิตมาเปิดเผยนี้ ก็เพื่อยืนยันท่านทั้งหลายว่าผลแห่งการกระทำความดีที่ผู้ใดได้กระทำลงไปนั้นแม้จะใช้เวลานานเพียงใด ก็ย่อมได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าเสมอ...

เหตุที่ดลใจให้ดิฉันนำความจริงในชีวิตมาเปิดเผยนี้ ก็เพื่อยืนยันท่านทั้งหลายว่าผลแห่งการกระทำความดีที่ผู้ใดได้กระทำลงไปนั้นแม้จะใช้เวลานานเพียงใด ก็ย่อมได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าเสมอ ในทางตรงกันข้าม ผลแห่งการกระทำไม่ดี ก็ย่อมได้รับผลเหมือนกับเพื่อนสนิทของดิฉัน ความสุขที่ดิฉันได้รับอยู่นี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากคำแนะนำของน้องสาวดิฉัน ที่ได้มาศึกษาปฏิบัติธรรมที่ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ ทุกวันอาทิตย์ นำความรู้ความเข้าใจและความศรัทธาในพระรัตนตรัยคุณความดีและการปฏิบัติธรรมมาแนะนำดิฉันให้ปฏิบัติตาม

ดิฉันขอให้ผู้หญิงทุกคนที่มีปัญหาเหมือนดิฉัน คิดจะทำอะไรในทางที่ไม่ถูกไม่ควร หรือฝ่ายอธรรมเพื่อให้สามีหรือคนที่เรารัก ให้ลุ่มหลงในตัวเราแล้ว ขอให้ละเว้นความคิดนั้นเสีย เพราะสิ่งนี้ไม่ใช่ของจริงที่จะยั่งยืนอะไร เราจงมาปฏิบัติธรรมสร้างกุศลผลบุญ กระทำในสิ่งที่เป็นบุญกันดีกว่า ถึงแม้จะใช้เวลาอันยาวนานกว่าผลบุญจะส่งผล อย่างน้อยที่สุดเราก็ยังได้ความสบายใจเป็นสิ่งตอบแทน

ภาคผนวก

โดย **มงคลบุตร**

ธมฺโม หเว รกฺขติ ธมฺมจารี (ข. ชา. ทสก. ๒๗/๒๙๐)
"ธรรมแล ย่อมคุ้มครองผู้ประพฤติธรรม"

การทำเสน่ห์ เป็นอวิชชาของฝ่ายมาร อาจได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง ขึ้นอยู่ที่เหตุปัจจัยหลายประการ แม้จะได้ผลบ้างก็เป็นแต่เพียงชั่วคราว และไม่ว่าจะได้ผลหรือไม่ ย่อมได้รับโทษความทุกข์เดือดร้อนจากผลแห่งกรรมชั่วนี้ได้ต่อไปตามส่วนความหนักเบาแห่งอกุศลจิต

เหตุปัจจัยที่จะได้ผลหรือไม่ **ขึ้นอยู่กับข้างฝ่ายผู้กระทำเสน่ห์นั้นเองว่า มารให้ฤทธิ์เป็นบาปศักดิ์สิทธิ์หรือขลังเพียงใด** นี้ประการหนึ่ง และ**ขึ้นอยู่กับข้างฝ่ายถูกกระทำว่า เป็นผู้ทรงอกุศลธรรมของฝ่ายมาร** (เช่นเป็นมิจฉาทิฏฐิ) **และได้เคยมีเวรต่อกันมาก่อน** หรือว่า **เป็นผู้ทรงคุณธรรม ฝ่ายพระ**กล่าวคือ เป็นผู้ประกอบการบุญกุศล อันได้แก่ทานกุศล ศีลกุศล ภาวนากุศล**เพียงใด**อีกประการหนึ่ง

ถ้าผู้กระทำเสน่ห์อยู่ระหว่างที่มารให้ฤทธิ์ (ขลัง) และฝ่ายถูกกระทำเป็นผู้มีอกุศลธรรม เช่น ความโลภหรือราคะ โกรธ หลง หรือมีตัณหา อุปาทาน ประจำจิตสันดานอยู่มาก และ/หรือเป็นผู้ที่เคยมีเวรกรรมต่อกันมาแต่ปางก่อน ที่กรรมนั้นกำลังจะให้ผล (ภาษาชาวบ้านเรียกว่า "กำลังมีเคราะห์") การทำเสน่ห์กับบุคคลประเภทนี้มีทางได้ผลตามส่วน เพราะด้วยอกุศลธรรมและเวรกรรมเก่า จะให้ผลแก่ผู้ถูกกระทำนั้น เป็นบุคคลขาดสติสัมปชัญญะ ไม่รู้ผิดชอบชั่วดี ด้วยไร้ปัญญาอันเห็นชอบ เครื่องรักษาตนดุจดังยาพิษถูกต้องมือที่มีบาดแผล จึงซึมซาบเข้าไปในเนื้อได้

แต่ถ้าผู้กระทำ (เสน่ห์) นั้นอยู่ระหว่างเสื่อมฤทธิ์ (หายขลัง) ฝ่ายถูกกระทำก็เป็นผู้ทรงคุณธรรมฝ่ายบุญกุศล เป็นผู้มีกาย วาจา ใจ สะอาดบริสุทธิ์ ด้วยทานกุศล ศีลกุศล และภาวนากุศล และทั้งไม่เคยมีเวรกรรมต่อกันมาแต่ปางก่อน การทำเสน่ห์กับผู้ทรงกุศลธรรมเช่นนี้จะไม่ได้ผล เพราะกุศลธรรมประจำใจของเขาจะส่งผลให้เป็นผู้มีสติสัมปชัญญะรู้สึกผิดชอบชั่วดี ด้วยปัญญาอันเห็นชอบ ประดุจดังยาพิษถูกต้องมือที่ไม่มีบาดแผล จึงไม่อาจซึมซาบเข้าไปในเนื้อได้ฉันนั้น

เพราะเหตุนี้**ผู้ปฏิบัติธรรมซึ่งทรงศีล ทรงสมาธิ และปัญญาเพียงใด ย่อมพ้นจากอำนาจอวิชชาของภาคมารเพียงนั้น ยิ่งผู้ปฏิบัติธรรมได้ถึงธรรมกายผู้ทรงคุณธรรมตั้งแต่ระดับโคตรภู-บุคคลขึ้นไป เสน่ห์ย่อมทำอะไรไม่ได้เลย** ผลแห่งกรรมชั่วจากการทำเสน่ห์ซึ่งเป็นอวิชชาของฝ่าย

มารเพื่อให้สามีและผู้อื่นลุ่มหลง นอกจากจะได้รับผลกรรมตามที่ผู้เล่าได้กล่าวไว้ในเรื่องนี้แล้ว ผู้ทำเสน่ห์อันได้แก่ ตัวหมอเสน่ห์ก็ดี ผู้ทำเสน่ห์ซึ่งได้ลงมือทำเองก็ดี หรือใช้ให้ผู้อื่นทำให้ก็ดี ผู้รับทำให้เขาก็ดี ผู้แนะนำส่งเสริมให้ทำก็ดี ยังจะได้รับผลกรรมตามความหนักเบาแห่งอกุศลจิตและเจตนาอันสัมปยุตด้วยกิเลสที่เป็นเหตุนำ เหตุหนุน ดังต่อไปนี้

๑. **เป็นบุคคลอัปมงคล ไม่เป็นที่เคารพนับถือเลื่อมใสศรัทธาแก่บุคคลอื่น**

๒. **เป็นผู้ไม่เจริญในยศและอาชีพ** (ภาษาชาวบ้านเรียกว่า "ซวย" ทำมาหากินไม่ขึ้น) **ยศและฐานะที่เคยมีอยู่จักเสื่อมถอยลงได้เมื่อกรรมชั่วนั้นให้ผล**

๓. **จักเป็นผู้มีจิตใจอันฟุ้งซ่านถึงเสียสติได้แม้ในชาตินี้**

๔. **จากการประกอบตนให้เป็นไปในฝ่ายมิจฉาทิฏฐิดั่งนี้ ด้วยเครื่องกั้นคือกิเลสนี้ (มิจฉาทิฏฐิ) จักบำเพ็ญพระกัมมัฏฐานใด ๆ ย่อมไม่สำเร็จ** (โปรดดูวิสุทธิมรรคแปล ภาค ๑ ตอน ๒ ฉบับมหามกุฏราชวิทยาลัย พิมพ์ครั้งที่ ๔/๒๕๒๖ หน้า ๒๐๕-๒๐๖) **โดยเหตุนี้ ทางมรรคผล นิพพาน จึงแคบลง ๆ สำหรับบุคคลผู้ประกอบกรรมชั่วดังกล่าว**

๕. **เมื่อจิตเศร้าหมอง (ด้วยกิเลส) แล้ว ย่อมมีทุคติเป็นที่หวัง** (จิตฺเต สงฺกิลิฏฺเฐ ทุคฺคติ ปาฏิกงฺขา-ม.มู. ๑๒/๖๔)

๖. **พ้นเวรจากทุคติภูมิแล้ว เมื่อมาได้อัตภาพเป็นมนุษย์อีก เศษของกรรมยังจะให้ผลเป็นคนบ้าหรือเสียสติ และให้ห่างไกลจากสัมมาทิฏฐิในบวรพระพุทธศาสนาต่อไปอีกหลายภพหลายชาตินัก**

แม้โลกียวิชชาที่ผูกใจคนทั้งหลายไว้ด้วยโลกียฤทธิ์ ให้มาหลงศรัทธาหรือให้หลงนิยมชมชอบตนด้วยความงมงายโดยขาดสติปัญญาอันเห็นชอบ ก็ย่อมจะให้ผลดุจเดียวกันกับเรื่องการทำเสน่ห์อันเป็นอวิชชาของภาคมาร แต่ให้ผลช้ากว่า เพราะมีบุญหล่อเลี้ยงอยู่ส่วนหนึ่ง ด้วยว่าโลกียวิชชานั้นเกิดแต่บุญกุศลอันมีศีลกุศลและภาวนา (สมาธิ) กุศลปรุงแต่ง แต่ก็ยังจะมีโอกาสที่ธรรมดำของภาคมารเข้าผสมปนเป็นได้ทุกเมื่อ ขณะจิตใจที่การทำโลกียวิชชาเพื่อประกอบโลกียฤทธิ์ดังกล่าวอันสัมปยุตด้วยอกุศลจิต แม้เพียงแวบเดียว (เช่นด้วยความโลภเพ่งเล็งอยากได้กำลังคนและกำลังทรัพย์) จึงประกอบโลกียฤทธิ์ ผูกใจคนให้มาศรัทธาในตนด้วยความหลงงมงาย ไร้สติปัญญา อันเห็นชอบ ก็ย่อมให้ผลดุจเดียวกับการทำเสน่ห์ แต่น้อง ๆ กันหน่อยเพราะยังมีบุญหล่อเลี้ยงอยู่ด้วยสมบัติ ๔ ประการคือ กาลสมบัติ คติสมบัติ อุปาทิสมบัติ และประโยคสมบัติ เมื่อใดที่สมบัติ ๔ กลายเป็นวิบัติ กรรมชั่วก็จะให้ผลต่อไป โดยนัยนี้ **"โลกียวิชชา"** จึงชื่อว่า **"อภิสังขารมาร"** ที่ผู้เจริญและทรงวิชชาระดับนี้อยู่จะประมาทมิได้

ลักษณะของ ใจ จิต และวิญญาณ

โดย

พระเสริมชัย ชยมงฺคโล (วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ)
ผู้อำนวยการสถาบันฯ
ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

...ธรรมชาติที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน แต่เกี่ยวเนื่องถึงกันอย่างใกล้ชิด เป็นอัตโนมัติ ได้แก่ ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์ เรียกว่า "มนัส" หรือ "เวทนา" หนึ่ง, ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รวบรวมอารมณ์ไว้ภายใน หรือ จดจำอารมณ์ ที่เรียกว่า "หทัย" หรือ "สัญญา" หนึ่ง, ธรรมชาติที่ทำหน้าที่คิด ที่เรียกว่า "จิต" หรือ "สังขาร" หนึ่ง, และ ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รู้หรือรับรู้อารมณ์ ที่เรียกว่า "วิญญาณ" อีกหนึ่ง ธรรมชาติทั้ง ๔ อย่างนี้ แม้จะมีหน้าที่ต่างกัน เวลาที่น้อมไปหาอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง ย่อมทำหน้าที่พร้อมกันหมดทั้ง ๔ จึงรวมเรียกว่า "มโน" หรือ "ใจ" นั่นเอง และแม้แต่จะหยุด จะนิ่งอยู่ในอารมณ์เดียวเพียงใดก็ย่อมหยุด ย่อมนิ่งลงพร้อมกันเพียงนั้น...

บรรดาสัตว์และมนุษย์ที่มีชีวิตทั้งหลายหมดทั้งสกนธ์กายนั้น ย่อมประกอบด้วยธรรมชาติสองส่วนใหญ่ ๆ คือส่วนที่เป็น **"ร่างกาย"** ส่วนหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะที่เป็น "รูปธรรม" กับส่วนที่เป็น "ใจ" ส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็น "นามธรรม" เฉพาะส่วนที่เป็นร่างกายนั้น ทุกคนย่อมรู้จักกันดีโดยทั่วไป เพราะสามารถเห็น หรือสัมผัสแตะต้องได้ด้วยตาเนื้อ หรือกายหยาบ

ส่วนที่เป็น "ใจ" นั้นไม่อาจเห็นได้ด้วยตาเนื้อ หรือไม่อาจสัมผัสแตะต้องด้วยกายหยาบ จึงเข้าใจธรรมชาติส่วนที่เรียกว่า "ใจ" นี้ได้ไม่ง่ายนัก

คำว่า "ใจ" นั้น ประกอบด้วยธรรมชาติ ๔ อย่าง ซึ่งต่างก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน คือ

ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์ เรียกเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **เวทนา**

ธรรมชาติที่ทำหน้าที่จดจำ หรือ **รวบรวมอารมณ์ไว้ภายใน** มีชื่อเรียกเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **สัญญา**

ธรรมชาติที่ทำหน้าที่คิด หรือที่เรียกว่า **"จิต"** นั้น มีชื่อเรียกเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **สังขาร**

ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รู้ หรือ **รับรู้อารมณ์** นั้น ก็มีชื่อเรียกเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **วิญญาณ**

เวทนา, สัญญา, สังขาร และ วิญญาณ ธรรมชาติทั้ง ๔ อย่างนี้เองที่รวมเรียกว่า "ใจ" และต่างก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน แต่สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดจนแทบจะแยกไม่ออก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บางท่านอาจเข้าใจไปว่าเป็นธรรมชาติเดียวกัน เป็นต้นว่า **บางท่านเข้าใจว่า จิตและวิญญาณเป็นธรรมชาติ**

...เวทนา, สัญญา, สังขาร และ วิญญาณ ธรรมชาติทั้ง ๔ อย่างนี้เอง ที่รวมเรียกว่า "ใจ" และต่างก็ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน แต่สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดจนแทบจะแยกไม่ออก...

เดียวกันก็มี ทั้ง ๆ ที่ธรรมชาติทั้งสี่อย่างนี้ก็มีชื่อเรียกเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งต่างกันตามหน้าที่ของมัน

ในปฏิสัมภิทาพระบาลีมหาวัคค์ ได้มีกล่าวไว้ว่า

ยํ จิตฺตํ มโน หทยํ มานสํ ปณฺฑรํ มนายตนํ มนินฺทริยํ วิญฺญาณํ วิญฺญาณกฺขนฺโธ ตชฺชา มโนวิญฺญาณธาตุ อิทํ จิตฺตํ

ซึ่งในอัฏฐสาลินีอรรถกถา อธิบายไว้ว่า

ธรรมชาติใดย่อมคิด ธรรมชาตินั้นชื่อว่า **"จิต"**

ธรรมชาติใดย่อมน้อมไปหาอารมณ์ ธรรมชาตินั้นชื่อว่า **"มโน"**

จิตที่รวบรวมอารมณ์ไว้ภายในนั่นแหละชื่อว่า **"หทัย"**

ธรรมชาติฉันทะ คือความพอใจที่มีอยู่ในใจนั้นชื่อว่า **"มนัส"**

จิตเป็นธรรมชาติที่ผ่องใส จึงชื่อว่า **"ปัณฑระ"**

มนะที่เป็นอายตนะ คือเครื่องต่อ จึงชื่อว่า

"มนายตนะ"

มนะที่เป็นอินทรีย์ คือครองความเป็นใหญ่ จึงชื่อว่า **"มนินทรีย์"**

ธรรมชาติใดที่รู้อารมณ์ ธรรมชาตินั้นชื่อว่า **"วิญญาณ"**

วิญญาณที่เป็นขันธ์ จึงชื่อว่า **"วิญญาณขันธ์"**

มนะที่เป็นธาตุชนิดหนึ่งซึ่งรู้อารมณ์ จึงชื่อว่า **"มโนวิญญาณธาตุ"**

จากคำอธิบายนี้ หากพิจารณาให้ถ่องแท้แล้ว จะประจักษ์ชัดว่า "จิต" และ "วิญญาณ" นั้น เป็นธรรมชาติที่ทำหน้าที่ต่างกัน เช่นเดียวกันกับ "เวทนา" และ "สัญญา" หากแต่ว่า เมื่อจิตกระทำหน้าที่สัมพันธ์กันกับธรรมชาติใด ก็มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันออกไปเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายเท่านั้นเอง และพึงสังเกตว่า พฤติกรรมของจิตที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งนั้นย่อมเกี่ยวเนื่องกับธรรมชาติอื่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันโดยอัตโนมัติจึงจะสมบูรณ์ เพราะลำพังแต่จิตอย่างเดียวหาได้ปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จด้วยตนเองไม่

ความข้อนี้จะเห็นได้ชัด เมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมของธรรมชาติที่น้อมไปหาอารมณ์ในแต่ละขณะ เมื่อ **"จิต"** จะน้อมไปสู่อารมณ์ใดก็ตาม ย่อมกระทบกระเทือนถึงธรรมชาติอื่น ได้แก่ ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์ คือ **"เวทนา"** หนึ่ง, กระเทือนถึงธรรมชาติที่ทำหน้าที่จดจำหรือรวบรวมอารมณ์ไว้ภายใน คือ **สัญญา** หนึ่ง, และธรรมชาติที่ทำหน้าที่รู้ หรือรับรู้อารมณ์ ที่เรียกว่า **วิญญาณ** อีกประการหนึ่ง ให้ทำหน้าที่พร้อมกันไปในตัวเสร็จ เป็นอัตโนมัติ

ธรรมชาติทั้ง ๔ อย่างนี้มีอุปมาดัง **ข่ายของใยแมงมุม** ซึ่งไม่ว่าจะมีอะไรมากระทบส่วนหนึ่งส่วนใดของข่ายนั้นให้กระเทือนแล้ว ส่วนอื่น ๆ ย่อมได้รับความกระทบกระเทือนถึงกันหมดทั้งข่ายนั้น ธรรมชาติที่น้อมไปหาอารมณ์และทำหน้าที่พร้อมกันหมดทั้ง ๔ นี้เองที่มีชื่อเรียกว่า **"ใจ"** หรือ **"มโน"**

ขณะใดที่จิตน้อมเข้าสู่อารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง พร้อมด้วยธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์ยินดีพอใจ เป็นสุข หรืออารมณ์ที่ไม่น่ายินดี ไม่น่าพอใจ เป็นทุกข์ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์นั้น** เรียกว่า **"มนัส"** กล่าวคือถ้าพอใจ หรือเป็นสุขใจ ก็เรียกว่า "โสมนัส", ถ้าไม่พอใจ หรือเป็นทุกข์ใจ ก็เรียกว่า "โทมนัส" เป็นต้น และก็ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์ในเวลาที่จิตน้อมเข้าสู่อารมณ์ ซึ่งเรียกว่า "มนัส" นี้เอง ที่มีชื่อเป็นภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **"เวทนา"**

ส่วน **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รวบรวมอารมณ์ไว้ภายใน** หรือ **จดจำอารมณ์** เมื่อเวลาที่จิตน้อมเข้า

สู่อารมณ์นั้น เรียกว่า **"หทัย"** หรือ **"ดวงใจ"** ซึ่งมีชื่อในภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **"สัญญา"**

เฉพาะ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่คิดแต่อย่างเดียวนั้น** เรียกว่า **"จิต"** ซึ่งมีชื่อในภาษาบาลีในที่มากแห่งว่า **"สังขาร"**

เฉพาะ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รู้ หรือ รับรู้อารมณ์** ในขณะที่จิตน้อมเข้าสู่อารมณ์นั้นเรียกว่า **"วิญญาณ"**

กล่าวโดยย่อ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน แต่เกี่ยวเนื่องถึงกันอย่างใกล้ชิด เป็นอัตโนมัติ** ได้แก่ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่เสวยอารมณ์** เรียกว่า **"มนัส"** หรือ **"เวทนา"** หนึ่ง, **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รวบรวมอารมณ์ไว้ภายใน** หรือ **จดจำอารมณ์** ที่เรียกว่า **"หทัย"** หรือ **"สัญญา"** หนึ่ง, **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่คิด** ที่เรียกว่า **"จิต"** หรือ **"สังขาร"** หนึ่ง, และ **ธรรมชาติที่ทำหน้าที่รู้หรือรับรู้อารมณ์** ที่เรียกว่า **"วิญญาณ"** อีกหนึ่ง ธรรมชาติทั้ง ๔ อย่างนี้ แม้จะมีหน้าที่ต่างกัน เวลาที่น้อมไปหาอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง ย่อมทำหน้าที่พร้อมกันหมดทั้ง ๔ จึงรวมเรียกว่า "มโน" หรือ "ใจ" นั่นเอง และแม้แต่จะหยุด จะนิ่ง อยู่ในอารมณ์เดียวเพียงใดก็ย่อมหยุด ย่อมนิ่งลงพร้อมกันเพียงนั้น

คำว่า **"ใจ"** หรือ **"มโน"** นี้เป็น **"นามธรรม"** ที่ต้องอาศัย **"รูป"** และเป็นทั้ง **"อายตนะ"** หรือเครื่องเชื่อมต่อ จึงเรียกว่า **"มนายตนะ"**, เป็นธรรมชาติที่ครองความเป็นใหญ่ จึงเรียกว่า **"มนินทรีย์"** และเป็นธาตุชนิดหนึ่งที่รู้อารมณ์ได้ จึงเรียกว่า **"มโนวิญญาณธาตุ"** แต่ถ้าจะแยกออกเป็นส่วน ๆ แล้ว มีอยู่ ๔ ส่วน เรียกว่า "เวทนาขันธ์", "สัญญาขันธ์", "สังขารขันธ์" และ "วิญญาณขันธ์"

เมื่อท่านทั้งหลายได้เข้าใจดั่งนี้แล้ว จะได้เจริญภาวนา **เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน** และ **จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน** ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปในภายหน้าได้โดยง่าย และเมื่อพิจารณาสติปัฏฐาน แยกแยะธาตุธรรม อันประกอบกันขึ้นเป็นสังขารร่างกายและจิตใจออกเป็นส่วน ๆ ได้ละเอียดถี่ถ้วนไม่สับสนแล้ว ก็จะสามารถเห็นแจ้งในพระไตรลักษณ์ คือความเป็น อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา ของสังขารธรรมทั้งหลาย ที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่งได้ง่ายและทะลุปรุโปร่ง สามารถคลายความยึดมั่นถือมั่นได้เป็นอย่างดี

■■■■■

หมวด ก. ตอนที่ ๑ บทที่ ๔

รวมพลังใจได้ทางสายเอก

โดย **ศศิประภา ศากยบุตร** *

อานิสงส์ต่าง ๆ ของกายคตาสติ

ต่อจากบทที่ ๓

"ดูกรภิกษุทั้งหลาย! เมื่อธรรมอย่างหนึ่ง อันบุคคลเจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว แม้กายก็สงบ แม้จิตก็สงบ แม้วิตก (ความตรึก) วิจาร (ความตรอง) ก็ระงับ ธรรมที่เป็นไปในส่วนแห่งวิชชา แม้ทั้งสิ้นก็ถึงความเจริญเต็มที่ ธรรมอย่างหนึ่งเป็นไฉน ? ธรรมอย่างหนึ่ง คือ กายคตาสติ (สติอันไปในกาย) ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย! เมื่อธรรมอย่างหนึ่งนี้แล อันบุคคลเจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว แม้กายก็สงบ แม้จิตก็สงบ แม้วิตกวิจารก็ระงับ ธรรมที่เป็นไปในส่วนแห่งวิชชา แม้ทั้งสิ้น ก็ถึงความเจริญเต็มที่"

เมื่อเจริญทำให้มากซึ่งกายคตาสติแล้ว อวิชชาอันบุคคลย่อมละได้ วิชชาย่อมเกิดขึ้น อัสมิมานะ (ความถือตัวว่าเราเป็นนั่นเป็นนี่)อันบุคคลย่อมละได้ อนุสัย (กิเลสอย่างละเอียดที่นอนเนื่องในสันดาน) ทั้งหลายย่อมถึงความถูกถอนราก, สัญโยชน์ (กิเลสที่มัดสัตว์ไว้ในภพ) ทั้งหลาย อันบุคคลย่อมละได้

เมื่อเจริญทำให้มากซึ่งกายคตาสติแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความแตกฉานในปัญญา เพื่ออนุปาทาปรินิพพาน (สภาพที่ดับสนิท โดยไม่มีเชื้อเหลือ) อเนกธาตุปฏิเวธ (ความตรัสรู้ หรือรู้ซาบซึ้งตลอดธาตุเป็นเอนก) นานาธาตุปฏิเวธ นานาธาตุปฏิสัมภิทา ย่อมเกิดขึ้นเมื่อเจริญกายคตาสติ

เมื่อเจริญทำให้มากซึ่งกายคตาสติแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อทำให้แจ้ง โสดาปัตติผล สกทาคามิผล อนาคามิผล และอรหัตตผล

เมื่อเจริญทำให้มากซึ่งกายคตาสติแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อได้ปัญญา เพื่อความเจริญด้วยปัญญา เพื่อ**ความไพบูลย์ด้วยปัญญา** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญามาก** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญากว้างขวาง** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาเต็มที่** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาลึกซึ้ง** เพื่อความเป็นผู้มีปัญญา**ไม่มีขอบเขต** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาเพียงดังแผ่นดิน** เพื่อความเป็น**ผู้มากด้วยปัญญา** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญารวดเร็ว** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาไว** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาอันทำให้บันเทิง** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาไหวพริบ** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญากล้า** เพื่อความเป็น**ผู้มีปัญญาชำแรกกิเลส**

เอกนิบาต อังคุตตรนิกาย ๒๐/๕๗,๕๘

---

* แพทย์หญิงคุณ(หญิง) แห่งโรงพยาบาลกรุงเทพและโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ กรรมการบริหารและวิทยากรมูลนิธิและสถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย ตำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

สอน "รู้อยู่ คู่สติ ไม่พลั้งเผลอ
รู้นะเออ จิตไปไหน ให้ตามถึง
เห็นเหนื่อยนัก พักสักนิด คิดคำนึง
คอยเฝ้าดึง ถึงที่ตั้ง ศูนย์กลางกาย
สอน "รู้อยู่" ดูจิต แต่ยังเด็ก
ตัวเล็กเล็ก หมั่นอบรม ให้สมหมาย
พุทธธรรม นำสุข ทุกข์มลาย
เด็กหญิงชาย จิตคนึง เข้าถึงธรรม

รู้ "รู้อยู่" คู่สติ ไม่พลั้งเผลอ
รู้ซิเธอ ที่ตั้งจิต สถิตย์ถึง
ฐานเจ็ดมั่น หมั่นเพียร เวียนคะนึง
คอยเฝ้าตรึง ดวงจิตตั้ง ศูนย์กลางกาย
รู้ "รู้อยู่" คู่สติ แต่ยังเด็ก
วันละเล็ก ทีละน้อย ค่อยสมหมาย
มีกายธรรม ตั้งมั่น ศูนย์กลางกาย
ทุกข์มลาย จิตคะนึง เข้าถึงธรรม

เมื่อได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติภาวนธรรมเบื้องต้นจนถึงธรรมกายดีแล้ว และได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน หรือทุกเวลาที่ว่างเว้นจากภาระกิจ ก็จะรู้สึกถึงความก้าวหน้า รู้สึกถึงว่า การรวมจิตและตั้งจิตนี้ง่ายเข้า เช่นเดียวกับเวลาเราคัดลายมือ เขียน ก แต่ยังเด็ก ๆ คัดไปคัดไปก็เขียนเก่งเองและจำได้คล่อง จิตเราก็เช่นเดียวกัน ฝึกให้มาตั้งมั่น ณ ศูนย์กลางกายเสมอ ๆ

และถ้าได้ ๑๘ กายแล้ว ก็ฝึกให้ซ้อนกายสับกายโดยกระดิกจิตให้เห็นพร้อมกันทีเดียวทั้ง ๑๘ กายจากกายมนุษย์.....จนถึงธรรมกายอรหัต และถอยกลับลงมาเป็นกายมนุษย์อย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับภาพถ่ายช้า (SLOW MOTION) และย้อนกลับไปกลับมา จนคล่องดีแล้ว ทำให้คล่องไป ๓ เที่ยว ๗ เที่ยว จะได้กาย ๑๘ กายที่มีลักษณะใสและละเอียดมากขึ้น และมีความงดงามมากขึ้น

จนกระทั่งได้องค์ฌานมีลักษณะเป็นแผ่นกลมขาวใสหนาประมาณ ๑ ฝ่ามือของกายละเอียด รองรับเป็นอาสนะของแต่ละกายทั้ง ๑๘ กายนี้ องค์ฌานองค์แรกเป็นปฐมฌาณ ถ้าเราซ้อนกายสับกายอีก ๓ เที่ยว ๗ เที่ยว ก็จะได้องค์ฌาณที่ใสขึ้น ใสขึ้นตามลำดับ เป็นขั้นตอน เป็นทุติยฌาน...ตติยฌาน และจตุตถฌาน

จากนี้ก็สามารถจะกำหนดจิตพิจารณาปัญหาต่าง ๆ โดยทุกด้านทุกมุมทุกรูปทุกแบบ ทั้งทางกว้าง ทางยาว ทางหนา ทางทะแยง ให้แทงทะลุ ให้แจ่มแจ้ง หลักสำคัญมีข้อเดียว คือ ขอให้ใจตั้งมั่นที่**กลาง**กาย ที่ฐานที่ ๗ นั้นเอง นี่แหละเป็นทางสายเอก เป็นทางที่จะนำไปสู่การเจริญปัญญา เป็นขั้นต้นต่อไปในภาคหน้า

จบตอนที่ 1 หมวด ก.

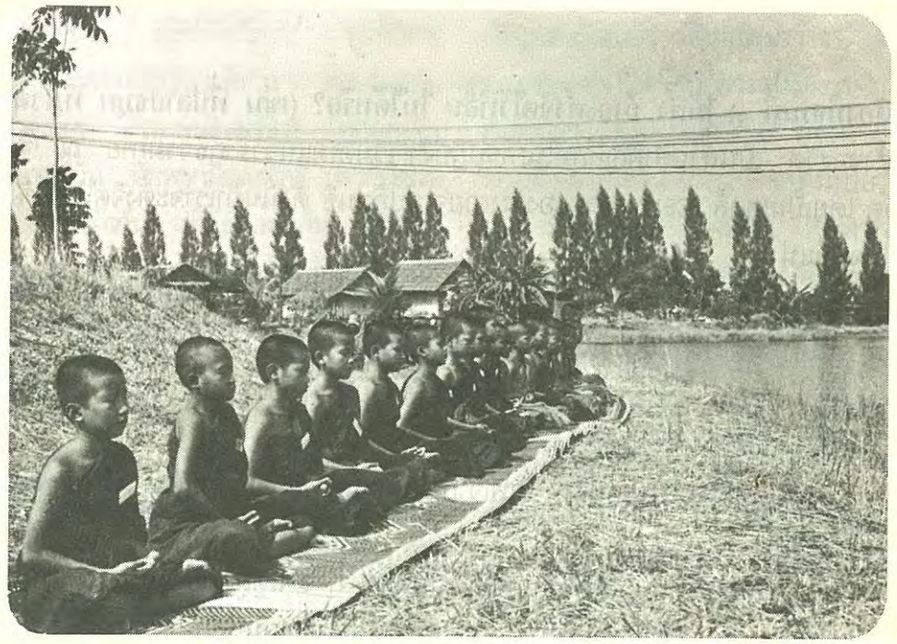

ตอนที่ .๒ ไขข้อข้องใจ

ตอบคำถามท้ายตอนที่ 1 หมวด ก. การปฏิบัติธรรมเบื้องต้น

เพื่อขจัดความลังเลสงสัย ผู้ที่ได้ลำดับขั้นตอน มีปัญหาข้องใจก็จะซักถาม ผู้เขียนจะพยายามตอบให้ได้ใจความ และไขข้อข้องใจ ดังนั้นคำพูดเปรียบเทียบนี้ก็เป็นข้อความที่นึกขึ้นเองเพื่อจะให้ผู้ถามได้เข้าใจตามลำดับปัญญานั้น ๆ

● **เคยปฏิบัติธรรมมาบ้าง โดยใช้บริกรรมภาวนาต่างออกไป มิได้ใช้ "สัมมา อรหัง" จะใช้อย่างเดิมได้หรือไม่?**

- บริกรรมภาวนา เป็นเพียงส่วนประกอบ อันเป็นอุบายที่จะรวมจิตที่ฟุ้งซ่าน เข้ามารวมที่ดวงแก้วอันเป็นบริกรรมนิมิต

ดังนั้นการจะใช้คำใดก็ย่อมได้ เพราะเมื่อรวมจิตได้ดวงปฐมมรรคแล้ว เราก็จะละคำนั้นเสีย อุปมา ดังเช่น เรือจ้าง เมื่อข้ามถึงฝั่งแล้ว เราก็ไม่ได้เอาเรือไปด้วย เราก็จะขึ้นจากเรือ

แต่ที่สำคัญ คือ ผู้ที่ถามนี้ ได้ไปยึดและติดอยู่กับบริกรรมภาวนาเดิมเสียแล้ว เมื่อจะขึ้นฝั่งก็ยังไม่ยอมละอีก นี่แหละปัญหา ถ้าใช้คำใดก็ได้แล้วทำตามที่ได้แจงไว้ในบทที่ ๑ แล้วได้ถึงดวงปฐมมรรคก็จะพบว่าคำนั้นไม่มีความหมายใด ๆ ทั้งสิ้น อย่าไปยึด อย่าไปติดกับเพียงคำภาวนา พยายามคุมจิตให้มาถึงฐานให้จงได้

● **ทำไมจะต้องมีฐานที่ ๗ ให้ตั้ง ถ้าจะตั้งจิตไว้ที่อื่น ไม่ได้หรือ? (เช่น ที่ปลายจมูก ที่หัวตา ที่สมอง)**

- ตอบ ที่ตั้งของจิต เป็นส่วนสำคัญที่สุดในการปฏิบัติธรรมตามแนววิชชาธรรมกาย ณ จุดนี้เป็นจุดที่กำเนิดชีวิต โดยเป็นเซลล์ (CELL) แรกของร่างกายจากปฏิสนธิ ดังนั้นถ้าเราจะตั้งจิตไว้ที่ที่ดั้งเดิมของเขาจะต้องเป็นจุดนี้แน่

หลวงพ่อยังบอกเสมอ ๆ ว่า ณ จุดนี้ เป็นจุดที่เกิด ที่ดับ ที่หลับ ที่ตื่น เป็นจุด ๆ เดียวนี้เอง ถ้าเปรียบเสมือน การส่องกล้องจุลทัศน์ เราจะต้องโฟกัสไปที่จุดนี้และจะเป็นจุดเดิมที่มีรู (ทวาร) ที่จะทำให้เรามองเห็นส่วนละเอียดในกายของเรา และอาจนำไปถึงส่วนดั้งเดิมหรือต้นกำเนิดของชีวิตของเราได้

แต่ถ้าจะไปจรดที่อื่น ข้าพเจ้าก็ไม่มีความรู้พอที่จะบอกได้ว่า ได้ไปโฟกัสอะไร และจะเห็นอะไร

อุปมาดั่งเช่น ให้หัดอ่านเขียนภาษาไทย ก ข แต่ลูกศิษย์มาบอกว่าอ่านภาษาลาวเป็นแล้วคล้าย ๆ กัน ข้าพเจ้าก็ไม่สามารถบอกได้ว่า หนังสือเล่มที่ลูกศิษย์อ่านมีใจความเหมือนกันหรือไม่ เพราะยังอ่านภาษาลาวไม่เป็น

ถ้ารักที่จะปฏิบัติธรรม ต้องขยันฝึก อย่ามัวมาเถียงกันในข้อปลีกย่อย เพราะความจริงแล้ว ข้อปลีกย่อยเหล่านี้ ก็เพียงแต่สมมุติปรุงแต่งขึ้น เพื่อจะทำให้ง่ายขึ้น แต่มิใช่เป็นส่วนที่จะต้องให้ยึดตลอดไป

ทสังคิกสูตร

โดย **หลวงป๋า**

ว่าด้วยการคบค้าของสัตว์โลกโดยธาตุประกอบด้วยธรรม ๑๐ ประการ

[๔๐๑] พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ พระเชตวัน อารามของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี เขตพระนครสาวัตถี ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคตรัสเรียกภิกษุทั้งหลาย... แล้วได้ตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน โดยธาตุเหียว คือพวกมิจฉาทิฏฐิ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาทิฏฐิ พวกมิจฉาสังกัปปะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาสังกัปปะ พวกมิจฉาวาจา ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาวาจา พวกมิจฉากัมมันตะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉากัมมันตะ พวกมิจฉาอาชีวะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาอาชีวะ พวกมิจฉาวายามะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาวายามะ พวกมิจฉาสติ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาสติ พวกมิจฉาสมาธิ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาสมาธิ พวกมิจฉาญาณะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาญาณะ พวกมิจฉาวิมุตติ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกมิจฉาวิมุตติ ฯ

[๔๐๒] พวกสัมมาทิฏฐิ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาทิฏฐิ พวกสัมมาสังกัปปะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาสังกัปปะ พวกสัมมาวาจา ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาวาจา พวกสัมมากัมมันตะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมากัมมันตะ พวกสัมมาอาชีวะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาอาชีวะ พวกสัมมาวายามะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาวายามะ พวกสัมมาสติ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาสติ พวกสัมมาสมาธิ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาสมาธิ พวกสัมมาญาณะ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาญาณะ พวกสัมมาวิมุตติ ย่อมคบค้ากัน ย่อมสมาคมกัน กับพวกสัมมาวิมุตติ ฯ

เรื่องการคบคน

โดย **หลวงป๋า**

ยาทิสํ กุรุเต มิตฺตํ ยทิสญฺจูปเสวติ
โสปิ ตาทิสโก โหติ สหวาโส หิ ตาทิโส
บุคคลคบคนเช่นใดเป็นมิตร และส้องเสพคนเช่นใด
เขาก็เป็นคนเช่นนั้น เพราะการอยู่ร่วมกันย่อมเป็นเช่นนั้น

ณ บัดนี้ จักได้อรรถาธิบายขยายเนื้อความตามธรรมภาษิตที่ได้ลิขิตไว้ ณ เบื้องต้น พอเป็นแนวทางแห่งการศึกษาสัมมาปฏิบัติของผู้สนใจในธรรม และเพื่อดำรงไว้ซึ่งพระศาสนธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระชินวรสัมมาสัมพุทธเจ้าตามสมควรแก่เวลาสืบไป

ดำเนินความว่า **การคบกันและการส้องเสพ** ณ ที่นี้ หมายถึงการร่วมชีวิตจิตใจ ด้วยมีนิสัยใจคอถูกกันจึงเข้ากันได้สนิท และร่วมคิดร่วมจิตใจกัน ตกลงกระทำการร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งถ้าหากจะพิจารณาลักษณะของการคบและส้องเสพในรายละเอียดแล้วจะเห็นว่า ได้แก่การไปมาหาสู่การเข้าตีสนิทชิดชอบ ความจงรัก ความภักดีต่อกัน เป็นเพื่อนร่วมคิดร่วมเห็น ร่วมกินร่วมอยู่ด้วยกัน และดำเนินตามอย่างกัน การคบกันและส้องเสพ ในบุคคลใดก็ตาม บุคคลที่คบค้าด้วยนั้นเขาอาจจะเป็นคนดีหรือคนชั่ว เป็นคนพาลหรือบัณฑิต เป็นสัตบุรุษหรืออสัตบุรุษก็ได้ ถ้าบุคคลใดคบค้าอยู่และส้องเสพอยู่ในบุคคลที่เป็นคนดีหรือบัณฑิต หรือที่เป็นสัตบุรุษ บุคคลผู้นั้นย่อมจักเป็นคนดี มีคุณธรรมของบัณฑิตและสัตบุรุษไปด้วย เพราะคุณธรรมของคนดี ผู้มีปัญญาหรือบัณฑิตหรือของสัตบุรุษที่คบที่ส้องเสพอยู่นั้นย่อมซึมซาบเข้าเป็นคุณธรรมของตน เพราะเอาเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีได้ ทำให้มีอัธยาศัยใจคอและมีทิฏฐิไปในแนวเดียวกัน จึงเข้ากันได้สนิท แต่

ถ้าบุคคลใดไปคบค้าส้องเสพอยู่ในคนชั่ว หรือคนพาล ปัญญาอ่อน เป็นอสัตบุรุษ เขาก็ย่อมเป็นบุคคลประเภทเดียวกัน จึงถูกอุปนิสัยใจคอกันประพฤติเอาเยี่ยงอย่างกันและเข้ากันได้สนิท **เพราะฉะนั้นบุคคลจึงพึงคบแต่คนดี และที่ดียิ่ง ๆ กว่าตน ก็ยิ่งดี**

สมดังธรรมภาษิตที่มีมาในขุททกนิกายชาฎกวีสตินิบาต ว่า

นิหียติ ปุริโส นิหีนเสวี น จ หาเยถ กทาจิ ตุลฺยเสวี
เสฏฺฐมุปนมํ อุเทติ ชิปฺปํ ตสฺมา อตฺตโน อุตฺตรึ ภาเชถ
ในกาลไหน ๆ ผู้คบคนเลว ย่อมเลวลง คบคนเสมอกัน ก็ไม่ (ถึงกับ) เสียหาย
คบหาคนดี ย่อมพลันเด่นขึ้น เหตุนั้น ควรคบคนที่ดียิ่งกว่าตน

คำว่า **"คนดี"** หรือ **"บัณฑิต"** หรือ **"สัตบุรุษ"** ณ ที่นี้ หมายถึง **ผู้มีปกติคิดแต่เรื่องที่ดี** มีแนวความคิดความเห็นที่ดี ไม่มีโทษ **ด้วยสติปัญญาอันเห็นชอบ รู้จักทางเจริญทางเสื่อม รู้จักบาป บุญ คุณ โทษ รู้จัก สิ่งที่เป็นสาระ และสิ่งที่ไม่ใช่สาระตามที่เป็นจริง กระทำแต่กรรมที่ดี พูดแต่คำพูดที่ดี** ที่มีแก่นสาร ไม่เหลวไหล ไร้สาระ **ย่อมเป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตของตนไปแต่ในแนวทางที่ดี** ที่เจริญรุ่งเรืองและสันติสุข ปราศจากโทษ **และย่อมแนะนำผู้อื่นที่คบหาสมาคมด้วยให้ไปแต่ในแนวทางที่ดีดุจตน** ส่วน **"คนชั่ว"** หรือ **"คนพาล"** ปัญญาโฉด หรือ **"อสัตบุรุษ" ย่อมมีปกติคิดแต่เรื่องชั่ว ๆ** ด้วยความคิดที่ชั่ว ๆ หรือโง่เขลา **ขาดสติสัมปชัญญะและปัญญาอันเห็นชอบ ไม่รู้จักบาป บุญ คุณ โทษ ทางเจริญ ทางเสื่อม ไม่รู้จักสิ่งที่เป็นแก่นสารสาระ และสิ่งที่ไม่ใช่แก่นสารสาระตามที่เป็นจริง เขาย่อมดำเนินชีวิตไปสู่ทางเสื่อม หรือหายนะ และย่อมแนะนำหรือชักนำผู้อื่นไปในทางที่ไปสู่ความทุกข์ เดือดร้อนอีกด้วย บัณฑิตผู้มีปัญญาจึงเลือกคบแต่บัณฑิตหรือคนดี ไม่คบคนชั่ว คนพาล เพราะการคบคนพาล พาลย่อมพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตย่อมพาไปหาผล**

สมดังธรรมภาษิตที่มีมาในขุททกนิกายชาฎกวีสตินิบาต ว่า

อสนฺเต นูปเสเวยฺย สนฺเต เสเวยฺย ปณฺฑิโต
อสนฺโต นิรยํ เนนฺติ สนฺโต ปาเปนฺติ สุคตึ
บัณฑิต ไม่พึงส้องเสพอสัตบุรุษ พึงเสพสัตบุรุษ
เพราะอสัตบุรุษย่อมนำไปสู่นรก สัตบุรุษย่อมให้ถึงสุคติ

"คนดี" หรือ "สัตบุรุษ" นั้น **เป็นผู้มีกาย มีวาจา มีใจ และมีการงาน ที่สะอาด** ปราศจากโทษเป็นผู้ไม่มีภัย **ไม่เป็นและไม่มีอุปสรรค เป็นผู้ไม่มีอุบาทว์อยู่ในตัว** เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในการดำเนินชีวิตไปสู่ทางเจริญรุ่งเรืองและสันติสุข และ**เขาย่อมเป็น "กัลยาณมิตร แท้" ผู้มีแต่ความจริงใจต่อผู้คบค้าสมาคมด้วย** ย่อมให้คำแนะนำแต่ในแนวทางที่ดี ที่มีแก่นสาร **บุคคลใดคบค้าสมาคมส้องเสพคนดีหรือสัตบุรุษเช่นนี้อยู่ จึงชื่อว่า "บัณฑิต" หรือ "ปัญญาชน" ผู้รู้ ผู้มีปัญญา และย่อมดำเนินชีวิตไปสู่แนวทางที่เป็นความสุข ความเจริญ และสันติ แต่ถ่ายเดียว** ส่วน**คนชั่ว** หรือ **อสัตบุรุษ** นั้น ย่อม**เป็นผู้มีกาย วาจา และใจ ที่ไม่สะอาด มีการงานที่ไม่สะอาด เป็นโทษ ย่อมเป็นผู้มีภัย เป็นตัวอุปสรรค เป็นผู้มีอุบาทว์อยู่ในตัว มักสร้างเรื่องหรือแสดงกิจกรรมไม่เป็นแก่นสารสาระหรือที่มีแก่นสารสาระน้อยให้ดูสำคัญและยิ่งใหญ่ให้เห็นว่ามีแก่นสารสาระยิ่งกว่าเรื่องหรือสิ่งที่เป็นแก่นสาระแท้จริง** เป็นผู้ไม่จริงใจต่อผู้คบค้าสมาคมด้วย แสดงความเป็นมิตรไมตรีกับผู้อื่นเพียงเพื่อประโยชน์ตน **เป็นมิตรปอกลอกเป็น "กัลยาณมิตรปฏิรูป"** เขาย่อมดำเนินชีวิตไปในแนวทางที่ไร้สาระและเป็นทางแห่งความเสื่อมเองด้วย แล้วยังชักนำผู้อื่นให้ไปในแนวทางเช่นนั้นด้วย **ผู้หลงเข้าไปคบค้าสมาคมอยู่ด้วยและส้องเสพบุคคลประเภทนั้นอยู่ จึงไม่ชื่อว่า "บัณฑิต" ไม่ชื่อว่า "ปัญญาชน" ผู้รู้ ผู้มีปัญญา ย่อมไม่นำตนไปสู่ความทุกข์ เดือดร้อน เพราะการคบและการส้องเสพอสัตบุรุษเช่นนั้นอยู่**

สรุปความว่า บุคคลคบคนเช่นใด ส้องเสพคนเช่นใด เขาย่อมเป็นคนเช่นนั้น ผู้คบคนดีย่อมเป็นคนดี ผู้คบคนชั่ว ย่อมเป็นคนชั่วด้วยกัน เพราะย่อมถูกอัธยาศัยกัน และจึงเข้ากันได้สนิท **ผู้คบคนพาล คนพาลย่อมพาไปหาผิด ผู้คบบัณฑิต บัณฑิตย่อมพาไปหาผล** ดังนี้

จึงเห็นสมควรด้วยธรรมภาษิตที่ได้ลิขิตไว้เบื้องต้นว่า

ยาทิสํ กุรุเต มิตฺตํ ยทิสญฺจูปเสวติ
โสปิ ตาทิสโก โหติ สหวาโส หิ ตาทิโส
บุคคลคบคนเช่นใดเป็นมิตร และส้องเสพคนเช่นใด
เขาก็เป็นคนเช่นนั้น เพราะการอยู่ร่วมกันย่อมเป็นเช่นนั้น

ดังอรรถาธิบายมานี้ แล

ตอบปัญหาธรรม

ตอบโดย **พระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถร**
รองเจ้าอาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

● **ถาม** หลวงพ่อเจ้าคะ ดิฉันเคยได้ยินผู้แนะนำธรรมปฏิบัติบางรายเขาว่า ถ้าจะปฏิบัติให้เห็นดวงปฐมมรรคได้เร็ว ก็ให้กำหนดนิมิตภายนอกตัว หรือที่ไหนๆก็ได้ ให้เห็นชัดเจนเสียก่อน แล้วจึงค่อยน้อมนำเข้าไปข้างในเมื่อไรก็ได้แต่ถ้าปฏิบัติตามวิธีของหลวงพ่อวัดปากน้ำฯ แล้วรู้สึกว่าจะเห็นยาก หลวงพ่อเห็นว่าดิฉันควรจะเปลี่ยนวิธีฝึกตามแบบเขาดีไหมคะ จึงจะเห็นง่ายๆ

● **ตอบ หลวงพ่อ** (วัดปากน้ำ) ท่านสอนให้น้อมใจเข้าไปตามฐานต่างๆ ในเบื้องต้นเพียงเพื่อให้รู้ทางเดินของจิตว่า เวลาจะเกิด จะดับ จะหลับ จะตื่น จิตผ่านเข้าออกทางไหน อย่างไร **ในตอนแรกของการปฏิบัติเท่านั้น ในการปฏิบัติคราวต่อๆ ไป ท่านให้เอาใจไปจรดที่ศูนย์กลางกายโดยตลอด ไม่ให้ส่งใจออกนอกเลย**

รูปด้านข้างผ่าซีก
แสดงที่ตั้งของดวงนิมิตจากฐานที่ ๑ ถึงฐานที่ ๗

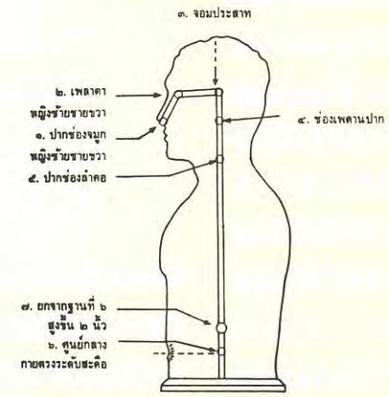

ในการน้อมใจไปตามฐานต่างๆ นั้น ท่านสอนให้กำหนดบริกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วกลมใสเท่าดวงตาดำ กลมใสดุจเพชรลูกที่เจียระไนแล้ว ให้ปรากฏขึ้นที่ปากช่องจมูก (หญิง-ซ้าย/ชาย-ขวา) นี่ฐานที่ ๑ ให้ใจอยู่กลางดวงที่ใสและให้บริกรรมภาวนาว่า "สัมมาอะระหังๆๆ" ๓ ครั้ง แล้วก็ให้เลื่อนดวงแก้วนั้นเข้าไปหยุดนิ่งอยู่ที่หัวตาด้านใน (หญิง-ซ้าย/ชาย-ขวา) ให้หยุดนิ่งอยู่ที่หัวตาด้านในนั้นนี่ฐานที่ ๒ ให้บริกรรมภาวนาว่า "สัมมาอะระหังๆๆ" ๓ ครั้ง แล้วก็ให้เลื่อนไปหยุดที่กลางกั๊กศีรษะ เป็นฐานที่ ๓ แล้วก็เลื่อนไปหยุดที่ฐานที่ ๔ ช่องเพดานปาก ฐานที่ ๕ ปากช่อง-ลำคอ, ฐานที่ ๖ เลื่อนลงไปตรงศูนย์กลางกายตรงระดับสะดือ, แล้วก็เลื่อนกลับสูงขึ้นมาตรงๆ อีกประมาณ ๒ นิ้วมือ **นี่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ อันเป็นที่ตั้งของกำเนิดธาตุธรรม-เดิม และเป็นที่ตั้งของกาย**

เวทนา จิต และธรรม ณ ภายในละเอียดเข้าไปจนสุดละเอียด ถึงธรรมกาย และ อายตนนิพพานอีกด้วย เวลาสัตว์จะเกิด จะดับ จะหลับ จะตื่น จิตดวงเดิมก็จะตกศูนย์ไปยังศูนย์กลางกายฐานที่ ๖ แล้วจิตดวงใหม่ ซึ่งอยู่ท่ามกลางดวงธรรมของกายละเอียดก็จะลอยเด่นมาที่ตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมนี้ก่อนจะทำหน้าที่ต่อไป **จุดนี้จึงเป็นที่ตั้งถาวรของใจ**

ทีนี้ก็ให้เอาใจมาจรดที่ตรงนี้เรื่อยไปตลอด ซ้าย-ขวา หน้า-หลัง ล่าง-บน นอก-ใน ไม่ไปทั้งนั้นทำใจให้หยุดในหยุด กลางของหยุด ณ ที่ตรงนี้เรื่อยไป ไม่ถอยหลังกลับ เพราะการทำใจหยุดในหยุดกลางของหยุด ณ ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ นี้ จิตหยุดปรุงแต่ง (ไม่สังขาร) จึงถูกถิ่นทำเลของพระ (กุสลาธัมมา) แต่ถ้าใจออกนอกตัวก็จะปรุงแต่งด้วยอำนาจของกิเลสได้มาก จุดอื่นนอกจากตรงศูนย์กลางกายจึงเป็นถิ่นทำ-

ลักษณะของฐานที่ ๗

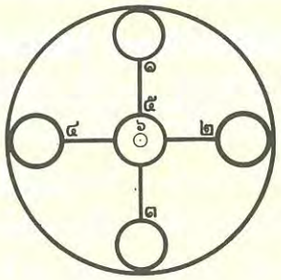

๑. ศูนย์ด้านหน้า ธาตุน้ำ
๒. ศูนย์ด้านขวา ธาตุดิน
๓. ศูนย์ด้านหลัง ธาตุไฟ
๔. ศูนย์ด้านซ้าย ธาตุลม
๕. ศูนย์กลาง อากาศธาตุ
๖. ศูนย์กลางของอากาศธาตุ วิญญาณธาตุ

เลของภาคมาร (อกุสลาธัมมา) เพราะเหตุนี้จึงให้เอาใจจรดตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ไว้เสมอ เวลาถูกส่วนเข้าก็จะเห็นและถึง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ และของกายอื่นๆ ตลอดถึงดวงธรรมของกายธรรมต่อๆ ไปจนสุดละเอียดที่แท้จริง จะได้ไม่ถูกหลอกด้วยนิมิตลวงที่จิตปรุงขึ้น (สังขาร)

หลวงพ่อท่านจึงไม่ยอมให้ใครสอนโดยให้เอาใจไปไว้นอกตัว ให้เห็นดวงใสก่อนแล้วจึงค่อยน้อมเข้ามาภายใน เพราะแม้ว่าวิธีกำหนดนิมิตภายนอกตัวก่อนนั้นมันง่ายกว่าการเอาใจไปจรด ณ ที่ศูนย์กลางกายตั้งแต่เบื้องต้นก็จริง แต่การเห็นนิมิตนอกตัวนั้นแม้จะน้อมเข้ามา ณ ภายในได้ก็เสี่ยงต่อการที่จิตจะเคลื่อนจากศูนย์ออกไปรับอารมณ์ภายนอกตัว อันเป็นเหตุให้เกิดกิเลสเข้ามาประสม แล้วปรุงแต่งจิตให้เห็นนิมิตที่จิตปรุงแต่งขึ้นในดวงกสิณภายนอกตัวนั้นได้มากทีเดียว แปลว่าอาจถูกกิเลสมารแทรกซ้อนให้เห็นนิมิตลวง (ไม่จริง) ได้ง่าย อันเป็นเหตุให้รู้ผิด เห็นผิด จึงคิดผิด พูดผิด ทำผิด ได้ง่ายมาก และนี่แหละคืออันตรายของการเห็นนิมิตนอกตัว

ท่านจึงสอนให้ทำใจหยุด ณ ที่ศูนย์กลางกายเลย เพื่อให้ติดเป็นนิสสัยปัจจัยตั้งแต่ต้น และให้ทำไว้ในทุกอิริยาบถให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และถ้าผู้ที่เข้ามาศึกษาและปฏิบัติธรรมใดที่เคยฝึกทำนิมิตหรือเพ่งกสิณนอกตัวก่อน ท่านจะสอนให้รีบนำใจเข้าไปหยุด ณ ภายใน ศูนย์กลางกายไว้เสมอ เวลาปฏิบัติภาวนาไม่ให้ส่งใจ

ออกนอกตัว และไม่ให้ใช้นิมิตที่เกิดขึ้นหรือที่เห็นภายนอกตัวเลย แม้ผู้ปฏิบัติที่ได้ถึงธรรมกายแล้ว เมื่อจะพิจารณาสภาวะธรรมใดๆ ก็ให้น้อมเข้ามาพิจารณา ณ ที่ศูนย์กลางกาย พิจารณาเสร็จแล้วก็ให้พิสดารกาย ดับหยาบไปหาละเอียดไปจนสุดละเอียด เป็นเถา ชุด ชั้น ตอน ภาค พืด พืดในพืดๆๆ ไปไม่ถอยหลังกลับ เมื่อจิตละเอียดหนักก็จะปล่อยวางอุปาทานในขันธ์ ๕ ของกายในภพ ๓ และละวางความยินดีในฌานสมาบัติ แล้วธรรมกายที่สุดละเอียดของผู้ปฏิบัตินั้นจะไปปรากฏในอายตนนิพพาน เพราะละเอียดเสมอกัน จึงสามารถเห็นสภาวะของอายตนนิพพานที่สถิตอยู่ของพระนิพพาน คือธรรมกายตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ขีณาสพที่เข้าอนุปาทิเสสนิพพานแล้ว และสามารถสัมผัสพระนิพพานของพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ทั้งหลายได้ด้วยว่า มีตัวตนอยู่หรือไม่ ถ้ามี เย็น ร้อน อ่อน-แข็ง ประการใดถึงแล้วท่านก็ให้คำนวณรู้ที่ตรัสรู้ในนิโรธของพระพุทธเจ้าต่อๆ ไปอีก จนสุดละเอียดถึงอายตนนิพพาน เป็นนี้เป็นการทำนิโรธ เป็นธรรมปฏิบัติเครื่องปหานอกุศลจิต (ดับสมุทัย) เป็นสัมมาวายาโย คือเพียรชอบใน ๔ สถานทั้งเพียรกำจัดกิเลสจากจิตสันดาน เพียรระวังมิให้กิเลสเกิดขึ้นในสันดาน เพียรยังกุศลให้เกิดขึ้น และทั้งเพียรระวังรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อม

เมื่อละตัณหาปวัตติหรือสมุทัยได้ด้วย เรียกว่า **อุภโตลุฏฐานะ** แปลว่า **ออกจากภาคทั้ง ๒** กล่าวคือ ออกจาก**สังขารนิมิต** และ**ตัณหา**หรือ**สังโยชน์**กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลก ซึ่งเป็นตัว**สมุทัย**ได้โดยเด็ดขาดเป็นสมุจเฉทปหาน จึงจะเอาตัวรอดได้

เพราะฉะนั้น ถ้าประสงค์ของจริงในพระพุทธศาสนา เวลาเจริญหรือปฏิบัติภาวนาต้องพยายามไม่ส่งใจออกนอกตัว และไม่ควรเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติภาวนาไปเป็นวิธีเอาใจออกนอกตัวเป็นอันขาด

ตอบโดย **พระเสริมชัย ชยมงฺคโล**

กราบนมัสการ พระเดชพระคุณเจ้าอาวาส วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

● **ถาม** กระผมฟังเทศน์รายการวันอาทิตย์ทางโทรทัศน์แทบทุกวันอาทิตย์ และทุกวันพระโดยเฉพาะวัดปากน้ำภาษีเจริญ กระผมสนใจเป็นพิเศษ กระผมเห็นการครองผ้าหรือห่มผ้าจีวรของพระภิกษุผู้บรรยายธรรมแล้วเกิดสงสัยมาหลายครั้งแล้ว เข้าใจว่าท่านทำลูกบวบของจีวรตกลงจากบ่าลดลงมาอยู่แขนกระผมไม่พอใจก็อดทนขันติอยู่ในใจ แต่มาวันนี้ภิกษุรูปเดิมก็ออกมารูปเดิมอีก กระผมได้แต่ว่าท่านอาจารย์นี้ทำไมเผลอให้ลูกบวบตกจากบ่ามาอยู่แขนทุกครั้งติด ๆ กันนั้นก็มีพระมหาอีกรูปหนึ่งออกมาบรรยายธรรมก็ห่มจีวรทำให้ลูกบวบตกจากบ่ามาอยู่แขนอีก กระผมจึงเห็นว่าไม่ใช่เผลอแล้ว คงตั้งใจห่มแบบนี้เอง จึงทำเหมือนกันกระผมได้เห็นรูปถ่ายของภิกษุเจ้าอาวาสอีกแห่งหนึ่งในปกหนังสือ ท่านก็ห่มโดยให้ลูกบวบอยู่บนบ่า ไม่เห็นท่านทำให้ลูกบวบตกลงมาอยู่ที่แขน

กระผมจึงนมัสการถามด้วยความเคารพคารวะอย่างบริสุทธิ์ว่า แบบไหนถูก แบบไหนผิดกับพระธรรมวินัย กระผมเห็นว่า ควรห่มจีวรให้ถูกต้องกับพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด

อนึ่ง ขอนมัสการถามอีกข้อหนึ่งว่า คำว่า "จตุรสัมภิทา หรือ จตุรสัมปทา" นั้นแปลว่าอย่างไร มีอะไรบ้าง หมายความว่าอย่างไร กรุณาตอบให้กระผมทราบด้วย

นายปรีดา จตุรพาณิชย์
๑๕/๑ ถนนธาดาอำนวยเดช
หมู่ ๒ ต.หัวช้าง อ.จตุรพักตรพิมาน
จ.ร้อยเอ็ด

● **ตอบปัญหาข้อแรก เรื่องการห่มจีวร**

จากพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า **กรมพระยาวชิรญาณวโรรส** ในหนังสือ **"วินัยมุข"** เล่มที่ ๒ (สำหรับนักธรรมโท) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๒๖/๒๕๒๘ หน้า ๒๐-๒๑ ได้ทรงอธิบายไว้ มีใจความโดยย่อว่า

ตามพระวินัยพุทธบัญญัตินั้น การครองจีวรอย่างไรในพระบาลีไม่ได้กล่าวไว้ชัด คงมีในเสขิยวัตรแต่เพียงว่า **ให้ทำความสำเหนียกว่าจักนุ่งจักห่มให้เป็นปริมณฑล คือเรียบร้อย** และในกรณีจะออกนอกวัด เช่นไปเข้าบ้านหรือสถานที่อื่นใด ก็ได้กำชับไว้ว่า**ให้ปิดกายด้วยดี ห้ามมิให้เปิด มิให้เวิกผ้า ซึ่งหมายความว่า**

ก. **เมื่อออกนอกวัด ให้ห่มคลุมทั้งสองบ่า**

แบบแผนของการห่มคลุมแต่ดั้งเดิมที่พระสงฆ์ไทยเราได้เคยปฏิบัติกันมาแต่โบราณ และยังคงเป็นแบบแผนที่พระมหานิกายปัจจุบันนี้ปฏิบัติกันอยู่นั้น ท่านห่มโดยวิธีม้วนลูกบวบเข้าใน (ม้วนขวา) ชักขึ้นหนีบลูกบวบไว้ด้วยแขนซ้ายแล้วปล่อยแขนซ้ายลงตวัดเอาริมผ้าพาดบ่าเอาปลายลูกบวบพันแขนซ้ายเข้าใน (ม้วนขวา) **แบบที่คุณโยมเห็นพระภิกษุท่านที่บรรยายธรรมทางโทรทัศน์นั่นแหละ ท่านห่มถูกต้องตามพระวินัยและตามแบบแผนดั้งเดิมแล้ว (โปรดดูภาพที่ ๑)**

ส่วนที่คุณโยมเห็นพระสงฆ์อื่นใดที่ท่าน**ห่มคลุม โดยพาดลูกบวบ (ซึ่งม้วนขวาเข้าใน) ไว้บนบ่าพึงเข้าใจว่าท่านห่มผิด** แบบแผนการห่มจีวรดั้งเดิมที่พระสงฆ์ไทยได้เคยปฏิบัติกันมาแต่โบราณอันเป็นแบบที่พระมหานิกาย (แท้) ท่านถือปฏิบัติและรักษาแบบแผนนี้ไว้อยู่ในปัจจุบัน (โปรดดูภาพที่ ๒)

อนึ่ง แต่ถ้าเป็น**ห่มคลุม**แบบม้วนลูกบวบออกนอกหรือม้วนซ้าย โดยพาดลูกบวบไว้บนบ่านั่นเป็นการห่มแบบพระธรรมยุต ซึ่งเอาแบบอย่างมาจากพระรามัญ (มอญ) และถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔

รูป ๑ ห่มคลุมแบบมหานิกายถูก

รูป ๒ ห่มคลุมแบบมหานิกายผิด

ข. **เมื่อเวลาที่อยู่ในวัดวาอาราม**

ในยามปกติ ท่านก็ห่มเฉียงบ่าหรือห่มลดไหล่ (เปิดไหล่ขวา) และพาดลูกบวบขึ้นบนบ่าแบบเดียวกันทั้งพระมหานิกายและพระธรรมยุต ต่างกันแต่วิธีม้วนลูกบวบ กล่าวคือ พระมหานิกายซึ่งห่มแบบดั้งเดิมนั้น ท่านม้วนลูกบวบเข้าใน (ม้วนขวา) (โปรดดูภาพที่ ๓ หน้าต่อไป) ส่วนพระธรรมยุตนั้นท่านห่มโดยม้วนลูกบวบออกนอก (ม้วนซ้าย)

ในโอกาสที่ประกอบหรืออยู่ในพิธีทางศาสนาที่สำคัญ เช่น ทำวัตร สวดมนต์ ทำสังฆกรรม ต่าง ๆ พระมหานิกายท่านจะห่มดอง คือมีผ้าสังฆาฏิพาดอยู่บนไหล่ซ้าย ให้ปลายสังฆาฏิพาดไปข้างหลังแต่พอดีกับระดับจีวร แล้วผูกผ้ารัดอก (โปรดดูภาพที่ ๔ หน้าต่อไป) ส่วนพระธรรมยุตท่านจะครองจีวรมีผ้าสังฆาฏิพาดอยู่บนไหล่ซ้ายเฉย ๆ โดยไม่ผูกผ้ารัดอก พระมหานิกายแปลงก็ครองผ้าแบบพระธรรมยุตนี้ด้วย

เหมือนกัน

สำหรับในกรณีเป็นพระราชพิธีซึ่งมีพระสงฆ์ทั้งฝ่ายพระมหานิกายและพระธรรมยุตร่วมกัน ณ ที่วัดใดก็ตาม (เช่นมีพระราชพิธีในพระอุโบสถวัดพระแก้ว) **ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จไปทรงประกอบพระราชพิธีนั้น** ทั้งพระมหานิกายและพระธรรมยุตต้องครองจีวรโดยมีผ้าสังฆาฏิพาดไหล่ซ้ายและผูกผ้ารัดอกด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ประวัติความเป็นมาของการห่มจีวรแบบธรรมยุตที่มีขึ้นในภายหลังนั้น มีในหนังสือ **พระธรรมเทศนาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ** พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่รัฐบาลจัดพิมพ์ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทักษิณานุประทานฯ เมื่อวันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๐ หน้า ๙๖ – ๙๗

รูป ๓ ห่มเฉวียงบ่าหรือห่มลดไหล่แบบมหานิกาย

รูป ๔ ห่มดองแบบมหานิกาย

● **ตอบปัญหาข้อ ๒ เรื่อง "จตุปฏิสัมภิทา"**

คำว่า "จตุรสัมภิทา หรือจตุรสัมปทา" นั้น เรียกคำเต็มว่า **จตุปฏิสัมภิทา** ซึ่งหมายความถึงปัญญาแตกฉาน ๔ อย่าง และถ้ามีคำว่า **"ญาณ"** ต่อท้ายคำนี้ด้วย แปลว่า **"ความหยั่งรู้"** ๔ ประการด้วย กล่าวคือ

(๑) **อัตถปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในอรรถ คือในเนื้อความใจความแห่งพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า

(๒) **ธัมมปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในธรรม คือธรรมชาติที่เป็นสังขต-อสังขต, ที่เป็นสังขาร-วิสังขาร และธรรมชาติที่เป็นกุศล-อกุศล-อัพพยากตาธัมมา ฯลฯ เป็นต้น

(๓) **นิรุตติปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในนิรุกติ คือภาษาหมายความว่ามีความรู้แตกฉานในหลายภาษา

(๔) **ปฏิญาณปฏิสัมภิทา** ปัญญาแตกฉานในปฏิญาณ คือมีปัญญาไหวพริบในการโต้ตอบปัญหาธรรมได้ถูกต้อง คล่องแคล่วเฉียบคม และชัดแจ้ง

ขอเชิญเข้าร่วมการอบรมพระกัมมัฏฐาน

ณ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี
ปีละ ๒ รุ่น ระหว่างวันที่ ๑–๑๕ พฤษภาคม และ
ระหว่างวันที่ ๑–๑๕ ธันวาคม ของทุกปี

เนื่องในโอกาสที่เปิดการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์ ปีละ ๒ รุ่น ระหว่างวันที่ ๑-๑๕ พฤษภาคม และ ๑-๑๕ ธันวาคม ของทุกปี เพื่อสร้างพระในใจพระและสร้างพระวิปัสสนาจารย์ให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น ทางสถาบันได้เปิดโอกาสให้อุบาสก อุบาสิกา สาธุชนทั่วไปเข้ารับการอบรมได้ โดยขอให้

๑) ถือศีล ๘

๒) บำรุงค่าภัตตาหารเลี้ยงพระและค่าอาหารแก่ผู้มาปฏิบัติธรรมตามกำลังศรัทธา

๓) เตรียมเครื่องใช้ประจำตัว ดังต่อไปนี้ไปด้วย

- เสื้อผ้าชุดสีขาว และเครื่องใช้ประจำตัวประจำวัน
- เสื่อ ผ้าห่มนอน และมุ้งหรือกลด

เนื่องด้วยที่พักสำหรับทั้งชาย-หญิงมักจะไม่พอแก่ผู้เข้าไปอยู่อบรมพระกัมมัฏฐาน ทางสถาบันใคร่ขอสนับสนุน**ให้ผู้เข้ารับการอบรมอยู่กลด เพราะสัปปายะดี** (เงียบสงัดจากเสียงพูดคุยรบกวน) และ**ไม่ต้องอยู่ใกล้ชิดกันเกินไป** และในกรณีที่มีผู้เข้ารับการอบรมมากที่พักมักไม่พอดังกล่าว

สำหรับ**ท่านที่ไม่มีกลดเป็นของตน จะขอใช้กลดของสถาบันก็ได้ โดยเสียค่าบำรุงกลด** เพื่อให้สถาบันพอมีเงินทุนไว้ซ่อมหรือซื้อกลดเพิ่มใหม่แทนของเก่าที่ชำรุดและใช้การต่อไปไม่ได้ต่อไปด้วย ดังต่อไปนี้

อยู่ ๑ – ๕ วัน	บำรุงกลด ๑๐๐ บาท
อยู่ ๖ – ๑๐ วัน	บำรุงกลด ๒๐๐ บาท
อยู่ ๑๑ – ๑๕ วัน	บำรุงกลด ๒๕๐ บาท

๔. ข้อห้ามระหว่างการอบรม

๔.๑ ห้ามสูบบุหรี่ตลอดระยะเวลาของการอบรม (เลิกเด็ดขาดตลอดไปได้จะดีมาก)

๔.๒ ห้ามขาดการประชุมทุกครั้ง เว้นแต่ติดธุระที่มอบหมายให้หรือเจ็บป่วย

๔.๓ ห้ามฟังวิทยุ

๔.๔ ห้ามจับกลุ่มสนทนากันในเรื่องไร้สาระที่ไม่ใช่การสนทนาธรรม หรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย

๔.๕ ห้ามพูดโอ้อวดผลของการปฏิบัติธรรม

๔.๖ ห้ามลงอาบน้ำหรือซักผ้าในคลอง

๔.๗ ห้ามทำความสกปรกในบริเวณสถาบัน เช่น ทิ้งขยะมูลฝอยลงในที่ ๆ มิได้จัดภาชนะรองรับไว้

๕. ข้อควรปฏิบัติระหว่างการอบรม

๕.๑ ต้องช่วยตนเองในเรื่องความเป็นอยู่ เช่น ช่วยตนเองในการตักอาหารและการล้างถ้วยชามที่ใช้รับประทานอาหาร และทำความสะอาดสถานที่พักอาศัยเป็นต้น

๕.๒ ต้องรักษาความสะอาดในบริเวณสถาบัน

๕.๓ ต้องมีความสำรวมในทุกอิริยาบถ

๕.๔ ต้องร่วมมือกับสถาบันทุกอย่าง

๕.๕ ต้องตรงต่อเวลา

กำหนดการประจำวัน

๐๔.๐๐ น. ตื่นนอน (สัญญาณเสียงระฆัง)

๐๔.๓๐ น. ทำวัตรเช้า แล้วฝึกเจริญภาวนาธรรม

๐๖.๓๐ น. รับประทานอาหารเช้า

๐๗.๐๐ น. อุบาสกอุบาสิกาส่วนหนึ่งไปช่วยกิจกรรมพระบิณฑบาต

๐๘.๐๐ น. อุบาสกอุบาสิกาวิทยากรและผู้ปฏิบัติธรรมได้ถึงธรรมกายต่อวิชชา

๐๙.๓๐ น. ช่วยจัดและถวายภัตตาหารแด่พระสงฆ์

๑๑.๐๐ น. รับประทานอาหาร แล้วพักผ่อนตามอัธยาศรัย

๑๔.๐๐ น. รับฟังธรรมบรรยาย

๑๗.๐๐ น. ทำวัตรเย็น แล้วแบ่งกลุ่มฝึกเจริญภาวนาธรรม แล้วพักทำธุระส่วนตัว

๑๙.๓๐ น. เจริญภาวนาธรรม

๒๑.๓๐ น. ดับไฟ นอนหรือปฏิบัติภาวนาธรรมเองตามอัธยาศรัย

กิจกรรมการเผยแพร่ธรรมะ
มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย

การอบรมการเจริญภาวนาธรรม

ภายใต้การควบคุมพระกัมมัฏฐานของ ท่านเจ้าคุณหลวงพ่อ **พระภาวนาโกศลเถร** (วีระ คุณตฺตโม) และ **พระเสริมชัย ชยมงฺคโล (มงคลบุตร)**

๑. ที่**ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร (วัดภูเขาทอง)**

ทุกวันอาทิตย์ วันละ ๓ รอบ (เฉพาะวันอาทิตย์ต้นเดือน มีพิธีถวายสังฆทาน ภัตตาหารเพลร่วมกันด้วย) ดังต่อไปนี้

เวลา ๐๙.๐๐ น. เฉพาะผู้เจริญวิชชาธรรมกายชั้นสูงและวิทยากร

เวลา ๑๐.๐๐ น. สำหรับสาธุชนโดยทั่วไปฝึกเจริญภาวนาทั้งเบื้องต้นและเบื้องกลางร่วมกัน

เวลา ๑๒.๓๐ น. สำหรับสาธุชนโดยทั่วไปโดยแบ่งผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มย่อยให้พระวิทยากรและวิทยากรฆราวาสควบคุมแนะนำโดยใกล้ชิดเป็นกลุ่ม ๆ

ที่พระอุโบสถ วัดสระเกศฯ ระหว่างเทศกาลเข้าพรรษา ทุกวันพระ เวลา ๑๐.๓๐ น. (ก่อนเวลานี้มีพระธรรมเทศนา)

๒. **ที่วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ทุกเย็น** ที่วิหารเจริญภาวนา (ตึกขาว) และที่ตึกบวรเทพมุนี

๓. ที่**สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี**

ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ (เฉพาะวันเสาร์ต้นเดือน มีพิธีถวายสังฆทานภัตตาหารเพลร่วมกัน) ทุกวันศุกร์มีรถออกจากศาลาการเปรียญวัดสระเกศฯ เวลา ๑๘.๓๐ น. และรับกลับในวันอาทิตย์ เวลา ๑๔.๓๐ น.

ทุกวันเสาร์ต้นเดือน มีรถรับส่งผู้มีจิตศรัทธาไปปฏิบัติธรรม ณ สถาบันฯ โดยไม่เสียค่าโดยสารแต่ประการใดเป็นประจำเช่นเคย มีกำหนดการดังนี้

๐๙.๓๐ น. ทำวัตรเช้า แล้วเจริญภาวนาธรรม

๑๑.๐๐ น. ถวายสังฆทานภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์

๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารเที่ยงร่วมกัน

๑๓.๐๐ น. ทำวัตรเย็น ฝึกเจริญภาวนาธรรม

๑๔.๓๐ น. ออกเดินทางกลับจากสถาบันฯ

๔. ที่**ธรรมสถาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** (ด้านหลังตึกเลขาธิการ จุฬาฯ)

ทุกวันอังคาร และ **พฤหัสบดี** เวลา ๑๒.๑๕ น.

รายการ "ธรรมปฏิบัติ" ทางช่อง ๙ อสมท.
ทุกวันอาทิตย์ สัปดาห์ที่ ๓ และที่ ๕ ของเดือน เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.

รายการ "ธรรมสู่สันติ" และ "ธรรมก่อนนอน"
ทางสถานีวิทยุต่าง ๆ

๑. สถานีวิทยุยานเกราะ ๗๙๒ กรุงเทพฯ ทุกวันอังคาร, พฤหัสบดี เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.
๒. สถานีวิทยุ ททท (ภาคปกติ) ของ อสมท. กรุงเทพฯ ทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.
๓.สถานีวิทยุแห่งประเทศไทย ของกรมประชาสัมพันธ์ ทุกคืนวันอาทิตย์ (ก่อนปิดรายการ)

ขอเชิญเป็นเจ้าภาพร่วมบรรจุพระผงฯ ที่ฐานพระประธานประจำศาลาอเนกประสงค์

มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกายเปิดโอกาสให้สาธุชน บรรจุพระผงสมเด็จพระธรรมกาย พระบูชาต่าง ๆ ที่จัดสร้างโดยมูลนิธิฯ ไว้ที่ฐานของพระประธานปางปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ประจำศาลาอเนกประสงค์ เพื่อเป็นการสืบอายุพระพุทธศาสนาและบูชาพระรัตนตรัย ท่านสาธุชนที่มีจิตศรัทธาบูชาและบรรจุได้ตามกำลังศรัทธา หรือเป็นชุด ๆ ดังนี้ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

๑. บูชาตามกำลังศรัทธา มูลค่าบูชาองค์ละ ๒๕ บาท
๒. ชุดบูชาอริยสัจ ๔ เป็นไปในญาณ ๓ มีรอบ ๑๒ จำนวนพระ ๑๒ องค์ มูลค่าบูชา ๓๐๐ บาท
๓. ชุดบูชากิจ ๑๖ จำนวนพระ ๑๖ องค์ มูลค่าบูชา ๔๐๐ บาท
๔. ชุดบูชาโพธิปักขิยธรรม จำนวนพระ ๓๗ องค์ มูลค่าบูชา ๙๒๕ บาท
๕. ชุดพิเศษ
จำนวนพระ ๑๐๐ องค์ มูลค่าบูชา ๒,๕๐๐ บาท
จำนวนพระ ๒๐๐ องค์ มูลค่าบูชา ๕,๐๐๐ บาท
จำนวนพระ ๔๐๐ องค์ มูลค่าบูชา ๑๐,๐๐๐ บาท

ติดต่อบูชาได้ที่ **พระเดชพระคุณพระภาวนาโกศลเถร** หรือที่ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**
ท่านที่ต้องการบรรจุด้วยตนเองทางมูลนิธิฯ จะเปิดให้บรรจุได้ทุกวันเสาร์ต้นเดือน และระหว่างการอบรมพระกัมมัฏฐานแด่พระสงฆ์ เถรานุเถระ(๑ – ๑๕ พฤษภาคม และ ๑ – ๑๕ ธันวาคม ของทุกปี)

ทะเลบุญ

โดย **ญาณรัตนะ**

ท่านผู้อ่านทุกท่านส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีใจบุญใจกุศลทำบุญอยู่เป็นประจำ แต่ท่านเคยรู้หรือไม่ว่า**บุญอยู่ที่ไหน?** และ**จะมีวิธีที่จะตักตวงบุญได้อย่างไร** (ลองนึกคำตอบในใจ) ถ้าจะขอเปรียบการทำบุญ เปรียบเหมือนน้ำฝนที่ตกลงมา กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณกว้าง บางท่านก็ใช้ภาชนะไปรองรับน้ำฝนหรือรับบุญไว้ บางท่านก็ไม่รู้จักจะเอาภาชนะอะไรไปรองรับน้ำฝน น้ำฝนแต่ละหยดที่ตกลงมาก็เปรียบเสมือนบุญแต่ละครั้งที่ได้กระทำลงไป ผลสุดท้ายน้ำฝนแต่ละหยดที่ไม่มีภาชนะใดรองรับไว้นั้น ก็จะรวมกันเป็นกระแสน้ำไหลไปรวมกันใน **"ทะเลบุญ"** ในที่สุด ทะเลบุญนี้มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาลเหลือคณานับ ไม่มีขอบเขต ไม่มีหมดสิ้น ที่ได้เปรียบมาทั้งหมดนี้เป็นอุปมาอุปไมยให้เห็นภาพของบุญที่ทุกคนได้กระทำและแหล่งที่รวมของบุญที่ทุกคนมีสิทธิที่จะไปตักตวงได้อย่างเต็มที่ใน

ทะเลบุญ

เมื่อกล่าวมาถึงตรงนี้ หลายท่านก็คงอยากจะทราบว่า ทะเลบุญอยู่ที่ไหน หลวงพ่อเสริมชัย ชยมงฺคโล ได้เคยกล่าวไว้หลายครั้งว่า **"ศูนย์กลางกายคือทะเลบุญ"** ทุกท่านทุกคนมีอยู่แล้วในตัว ไม่ว่าจะยากดี มีจน สูงศักดิ์หรือต่ำต้อย ก็สามารถตักตวงเอาเองได้ไม่มีวันหมดสิ้น บุญอยู่ที่ศูนย์กลางกาย แต่ละกายที่ละเอียดๆ เข้าไป ยิ่งกลางของกลางบุญก็จะสะอาดละเอียดมากยิ่งขึ้น ทะเลบุญนี้เป็นที่เดียวกับที่ตั้งของใจ ซึ่งเป็นที่กำเนิดธาตุธรรมเดิมของมนุษย์ที่จะไปเกิดมาเกิด ที่หลับที่ตื่น

ท่านที่นึกคำตอบว่าบุญอยู่ที่ใจก็ถูกต้องเหมือนกัน เพราะใจคือ เห็น จำ คิด รู้ นั้นอยู่ที่ศูนย์กลางกาย ซึ่งเป็นที่เดียวกับทะเลบุญนั้นเอง เมื่อรู้ที่ตั้งของทะเลบุญแล้ว ต่อไปนี้ทุกท่านก็ขอได้โปรดตักตวงบุญกันให้เต็มที่ตามใจชอบ **ไม่ว่าจะมีโอกาสทำบุญทานกุศล ศีลกุศล หรือภาวนากุศล ก็ตาม จรดใจสู่ศูนย์กลางกายให้ถูกทะเลบุญ ยิ่งไม่ต้องสงสัยเลยว่า การปฏิบัติเจริญภาวนาธรรมตามแนววิชชาธรรมกาย ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษีเจริญท่านได้แนะนำให้กำหนดใจไว้ที่ศูนย์กลางกาย ซึ่งตรงกับทะเลบุญ จะได้บุญมากเพียงไร**

การอุทิศส่วนบุญให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้วก็เช่นกัน ขอให้ผู้ที่ทำบุญตั้งใจอุทิศส่วนบุญกุศลลงไปที่ศูนย์กลางกาย ประสงค์จะอุทิศบุญให้ผู้ใดก็อธิษฐานผ่านศูนย์กลางกายไปที่ทะเลบุญ ขอให้ผู้รับส่วนบุญนั้นหากมีญาณวิถีใดอันพึงจะรับรู้ได้ ก็ขอได้โปรดอนุโมทนาบุญตามระดับภูมิธรรมที่จะเข้าถึง ดีเสียกว่าการอุทิศบุญด้วยปากเปล่า หรือหาที่ยึดเกาะของใจให้เกิดสมาธิก็มิได้

ออกพรรษานี้มีบุญใหญ่ที่เราจะได้มีโอกาสได้ร่วมบุญกัน ท่านใดจะลองดูก็ได้ เวลาทำบุญ เช่น **งานทอดผ้าพระกฐิน ที่ สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี วันอาทิตย์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๐** นี้ หรือ**ทำบุญครั้งใด** ขอให้ท่านลองตรึกลงไปที่ศูนย์กลางกายที่พอกำหนดได้หรือไม่ก็ตาม ท่านที่พอกำหนดดวงได้ก็คงจะเห็นดวงใสสว่างขึ้นในขณะทำบุญ ถ้าสมาธิดีๆ บุญคงได้ส่งผลให้เห็นเทวดามาร่วมอนุโมทนากับเราบ้าง

๐๐๐

ใบบอกรับเป็นสมาชิกนิตยสาร "ธรรมกาย"

วันที่_____เดือน_____พ.ศ._____

นาม_____บ้านเลขที่_____หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____

ถนน_____ตำบล/แขวง_____อำเภอ/เขต_____

จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____โทรศัพท์_____

(๑) ประสงค์จะ : ☐ เป็นสมาชิก (ไม่คิดค่าส่ง) ตั้งแต่ฉบับที่_____

☐ ต่ออายุสมาชิก

☐ เป็นเจ้าภาพจัดส่งถวาย/ให้แก่: _____

ที่อยู่_____

(๒) เป็นเวลา : ☐ ๑ ปี อัตรา ๑๒๐ บาท ☐ ๒ ปี อัตรา ๒๔๐ บาท ☐ ๓ ปี อัตรา ๓๖๐ บาท

(ลงชื่อ)_____

โปรดส่งใบบอกรับไปที่: **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ กทม. ๑๐๑๐๐ โทร. ๒๒๔-๗๔๗๕
หากส่งเงินทางไปรษณีย์ โปรดสั่งจ่าย: **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ กทม. ๑๐๑๐๐ (สั่งจ่าย **ปณ. พลับพลาไชย แห่งเดียว**)
หากส่งเช็คธนาคารโปรดสั่งจ่ายเช็คขีดคร่อมแก่ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**

ใบบอกรับเป็นผู้อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์นิตยสาร "ธรรมกาย"

วันที่_____เดือน_____พ.ศ._____

นาม_____บ้านเลขที่_____หมู่ที่_____ตรอก/ซอย_____

ถนน_____ตำบล/แขวง_____อำเภอ/เขต_____

จังหวัด_____รหัสไปรษณีย์_____โทรศัพท์_____

ประสงค์จะ รับเป็นผู้อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์นิตยสาร และให้ประกาศชื่อไว้ที่ :

☐ ปกหน้าด้านใน ๔,๐๐๐ บาท ☐ ปกหลังด้านนอก ๕,๐๐๐ บาท

☐ ปกหลังด้านใน ๓,๐๐๐ บาท ☐ หน้าสอดสี ๓,๐๐๐ บาท

☐ อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์ ๑,๐๐๐ บาท ☐ ประสงค์จะออกนาม ☐ ไม่ประสงค์ออกนาม

☐ อื่นๆ_____จำนวนเงิน_____บาท

(ลงชื่อ)_____

โปรดส่งใบบอกรับไปที่: **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ กทม. ๑๐๑๐๐ โทร. ๒๒๔-๗๔๗๕
หากส่งเงินทางไปรษณีย์ โปรดสั่งจ่าย: **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย** ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศฯ กทม. ๑๐๑๐๐ (สั่งจ่าย **ปณ. พลับพลาไชย แห่งเดียว**)
หากส่งเช็คธนาคารโปรดสั่งจ่ายเช็คขีดคร่อมแก่ **มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย**

พระสัญญาทำนายกรุงรัตนโกสินทร์ ถ่ายจากพระราชหัตถเลขาพระเจ้าอยู่หัวเจ้าฟ้ากรมขุนวรจักรธรานุภาพ ถึงสมเด็จพระปิยมหาราช ณ ตำหนักแพ ริมคลองมหานาค ปีมะเมีย ๑๒๔๐ ปีชวด ๑๒๔๑ ณ วัดราชบพิธ ๑ ถึง ๑๔ ธันวาคม ศกนี้ ๑,๕๐๐ บาท ๕๐๐—๕๐๐ ฤๅ

ตักบาตรทำบุญ เกื้อหนุนพระศาสนา
สืบทอดเจตนาของบรรพบุรุษไทย

แต่ถ้าท่านไม่มีเวลาใส่บาตรได้ทุกวัน
ท่านจะทำอย่างไร?

บุญย่อมเจริญแก่ผู้ให้เป็นนิจ

เพียงแต่หยอดเหรียญบาททุกวัน
เก็บไว้ใน**บาตรพุทธภาวนาฯ**
สะสมเป็นกองทุนจัดถวาย
ภัตตาหารแด่พระสงฆ์
ผู้เข้าอบรมพระกัมมัฏฐาน
ณ สถาบันพุทธภาวนา-
วิชชาธรรมกาย
อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

ติดต่อรับบาตรพุทธภาวนาฯ ได้ที่ :

- สนง. มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
  ศาลาการเปรียญ วัดสระเกศ กรุงเทพฯ
- ตึกบวรเทพมุนี วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ
- สถาบันพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย
  อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี